

ACADEMIA REPUBLICII POPULARE ROMÎNE

ATLASUL LINGVISTIC ROMÎN

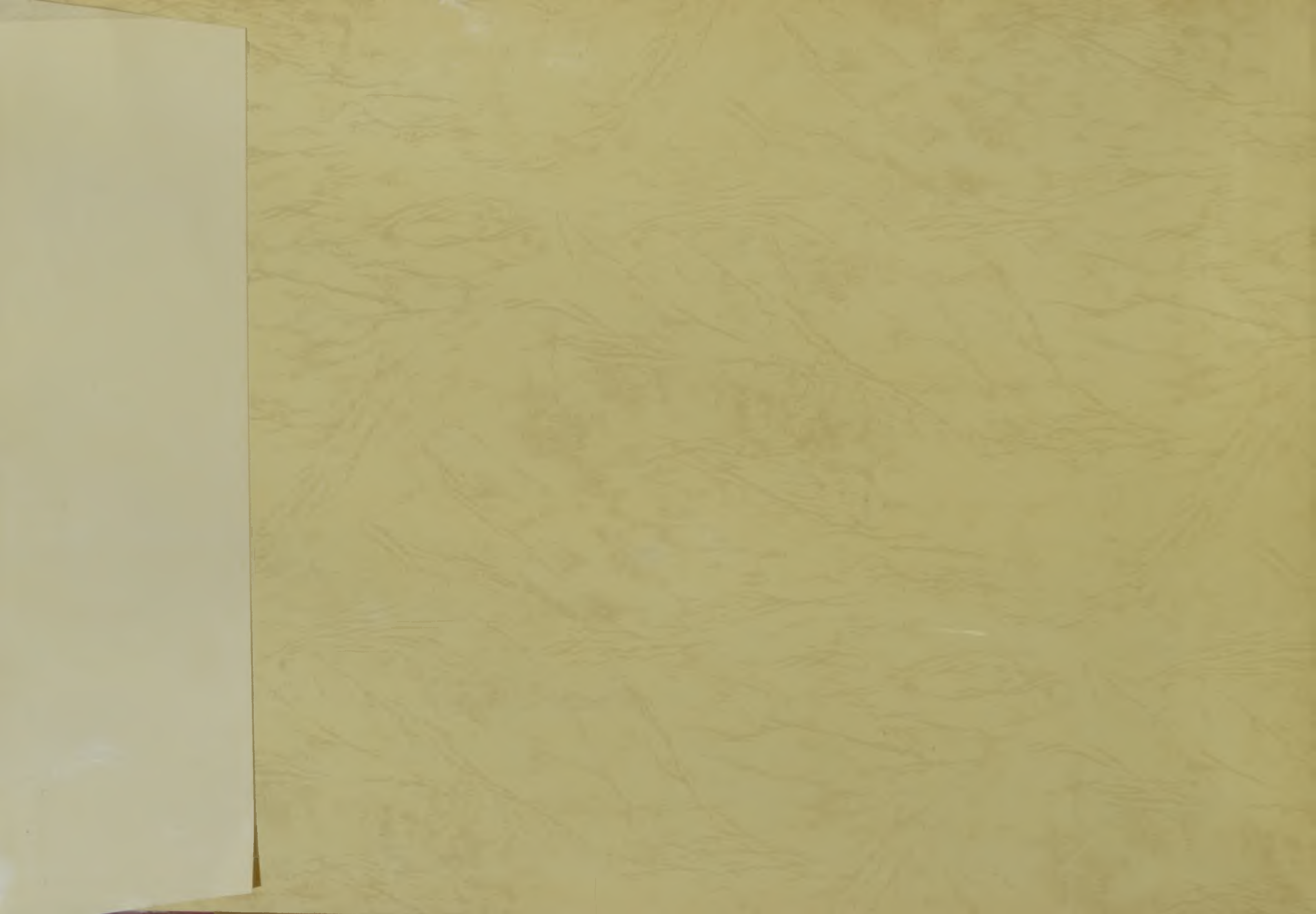
SERIE NOUĂ

VOL. III

EDITURA ACADEMIEI REPUBLICII POPULARE ROMÎNE

1 9 6 1

ATLASUL
LINGVISTIC ROMÂN

SERIE NOUĂ
VOL. III

ACADEMIA REPUBLICII POPULARE ROMÎNE
FILIALA DIN CLUJ
INSTITUTUL DE LINGVISTICĂ

ATLASUL LINGVISTIC ROMÎN

SERIE NOUĂ

VOL. III

A. Plante	G. Pescuit
B. Cîinele, pisica	H. Insecte
C. Animale sălbatice	I. Timpul
D. Păsări sălbatice	J. Configurația terenului
E. Vînătoare	K. Ape, umiditate, navigație
F. Tîrîtoare, amfibii	L. Comunicații
M. Națiuni, categorii sociale, administrație	

EDITURA ACADEMIEI REPUBLICII POPULARE ROMÎNE

1 9 6 1

ATLASUL LINGVISTIC ROMÂN

PARTEA II (ALR II)

SERIE NOUĂ

VOL. III

Intocmit de

**INSTITUTUL DE LINGVISTICĂ
AL FILIALEI DIN CLUJ A ACADEMIEI REPUBLICII POPULARE ROMINE**

Sub direcția

Acad. **EMIL PETROVICI**

Redactor principal : Conf. univ. **IOAN PĂTRUȚ**

Redactori : **PIA GRADEA, GRIGORE RUSU, LIDIA SFIRLEA**

Tehnoredactor, cartograf : **ȘTEFAN POENARU**

Desenator tehnic : **MARIA GOMBOS**

Material cules de acad. **EMIL PETROVICI** în anii 1929—1938

Materialul din punctul 02 a fost adunat de **ȘTEFAN PAȘCA,**

iar cel din punctele 010 și 012 de **THEODOR CAPIDAN**

CUPRINSUL

HĂRȚI

A. PLANTE

Numărul hărții	Numărul întrebării	
623	6273	Molid
624	6332	Cer
625	6339	Girniță
626	6335	Jepi
627	6269	Răchită
628	6341	Lozie
629	6329	Mărăcine
630	6330	Măceș
631	6262	Măceșe
632	6261	Porumbele
633	6256	Loc spinos
634	6255	Tușiș
635	6342	Agriș
636	6284	Trestie
637	6331	Pipirig
638	6283	Pir
639	6326	Boz
640	6276	Narcise
641	6314	Mărgăritărele
642	6282	Vioarele
643	6296	Brînduși (de primăvară)
644	6277	Florile-paștilor
645	6278	Calce
646	6290	Coadă-cocoșului
647	6293	Alior
648	6286	Colilie
649	6274	Sunătoare
650	6292	Pătlagină
651	6299	Captalan
652	6303	Gura-leului
653	6308	Stevie
654	6310	Solovîru
655	6312	Izmă-creață
656	6316	Jale
657	6317	Mărul-lupului
658	6322	Păpânași
659	6313	Stinjenel (de grădină)

Numărul
hărții

Numărul
întrebării

660

6252

Boboc de floare

661

6253

(Floarea) îmbobocește

B. CIINELE, PISICA

662

6032

Ciine ciobănesc

663

6033

Ciine de vânătoare

664

6044

Labe (la ciine)

665

6039

Răspuns la întrebarea: Cum chemi ciinele ?

666

6040

Răspuns la întrebarea: Cum alungi ciinele ?

667

6046

(Ciinele) latră la om

668

6050

(Ciinele) dă din coadă

669

6042

Cățeluș

670

6053 bis

Pisică

671

6053

Răspuns la întrebarea: Cum chemi pisica ?

672

6054

Răspuns la întrebarea: Cum alungi pisica ?

673

6055

(Pisica) pîndește șoarecele

674

6056

(Pisica) se spală

675

6058

(Pisica) pușăie (la ciine)

C. ANIMALE SĂLBATICE

676

4956

O haită de lupi

677

4961

(Ursul) mormăie

678

4962

(Ursul) se zbirlește

679

4963

Birlog (de urs)

680

4967

Răspuns la întrebarea: Cum e coada vulpii ?

681

4981

Culcușul iepurelui

682

4977

Țap sălbatic

683

4978

Capră sălbatică

684

4973

Vier sălbatic

685

4982

Zimbru

686

4985-4986

1) Maimuță, 2) Maimuțoi

687

4987

Dihanie

D. PĂSĂRI SĂLBATICE

688

6164

(Pasăre) moșată

689

6167

(Corbul) croncăne

690

6168

(Cioara) cirie

Numărul
hrății

Numărul
întrebării

691	6169	Stăncuță
692	6170	Coțofană
693	6171	(Coțofana) cirie
694	6172	Barză
695	6173	(Barza) clănțane
696	6174	Cocor: 1) Bărbătuș, 2) Femeiușcă
697	6177	Grangur
698	6197	Răspuns la întrebarea: Cum fac graurii ?
699	6207	Pitulice
700	6180	Pițigoii: 1) Bărbătuș, 2) Femeiușcă
701	6181	(Pițigoii) cîntă
702	5749	Lăstuni
703	6188	Privighetoare
704	6194	Cinteză: 1) Femeiușcă, 2) Bărbătuș
705	6179	Ciocărutoare
706	6201 bis	Mierlă
707	6201	(Mierla) fluieră
708	6191	Prepeliță: 1) Femeiușcă, 2) Bărbătuș
709	6192	Răspuns la întrebarea: Cum face prepelița ?
710	6193	Potîrniche
711	6186	Cucuvea
712	6182	Bușniță: 1) Femeiușcă, 2) Bărbătuș
713	6183	Răspuns la întrebarea: Cum face bușnița ?
714	6184	Huhurez: 1) Bărbătuș, 2) Femeiușcă
715	6185	Răspuns la întrebarea: Cum face huhurezul ?
716	6204	Bițlan
717	6205	Buhai-de-baltă
718	5000	Stol (de rațe sălbatice)
719	6190	Vultur

E. VINĂTOARE

720	4988	(S-a dus) la vînătoare
721	4989	Vinat
722	4990	(Ciinele) simte vînatul
723	4991	Patul puștii
724	4994	Alice
725	4997	Bun ochitor
726	4998	(Fac) goană (la vînătoare)
727	4999	Gonaci (la vînătoare)
728	4996	Corn de vînătoare

F. TIRITOARE, AMFIBII

Numărul hrății	Numărul întrebării	
729	6218	Casa melcului
730	6220	(Broaștele) orăcăie
731	6223	Mormoloc (de broască)
732	6221	Brotac
733	6222	Răspuns la întrebarea: Cum face brotacul ?
734	6224	Gușter
735	6232	Salamandră
736	6229	(Șarpele) se încolăcește
737	6231	(Șarpele) șuieră

G. PESCUIT

738	6233	Țipar
739	6241	Varga undiței
740	6242	Sfoară (la undiță)
741	6246	Năvod
742	6247	Andrea (de făcut plasă pentru pescuit)
743	6248	Coș (de prins pește)

H. INSECTE

744	6541	Strigi
745	6543	Bondar
746	6544	Gărgăun
747	6545	Borze
748	6547	Cari-de-pădure
749	6553	Cosași
750	6561	Viermuși de baligă
751	6565	Calul-popii
752	6566	Vacile-domnului
753	6570	Muscă-de-cai

I. TIMPUL

754	2365	O jumătate de oră
755	2366	1) Un sfert de oră, 2) Trei sferturi (de oră)
756	2367	Cît e ora ?
757	2368	(E ora) trei și un sfert
758	2369	(E ora) trei și jumătate
759	2370	(E ora) patru fără un sfert
760	2375	Zorile se ivesc
761	2376	In zori de zi

Numărul hrăji	Numărul întrebării	
762	2377	Se crapă de ziuă
763	2378	Spre ziuă (a venit o ploaie mare)
764	2379	Azi-diminează
765	2380	(Soarele) se apropie de asfințit
766	2381	Spre seară (a început să fulgere)
767	2382	In amurg
768	2383	(Să vii) deseară (la noi)
769	2384	Se amestecă ziua cu noaptea
770	2385	Se innoptează
771	2390, 2390 bis	1) Aseară, 2) Alaltăseară
772	2391	(Am plecat la drum) de cu noapte
773	2392	Azi-noapte
774	2394	Deunăzi
775	2396	Pierde vremea degeaba
776	2397	Pierde-vară
777	2398	Mocoșește
778	2399	Calendar
779	2419	Anul trecut
780	2420	Acum doi ani
781	2421	Se desprimăvărează
782	2422	In toiul verii
783	2423	A durat cam mult povestea
784	2426	Rază (de soare)
785	2425	(Purceii) se întind la soare
786	2427	(E) vreme rea
787	2428	Plouă cu găleata
788	2429	Ploaie cu furtună
789	2430	A bătut grindina
790	2431	Cerne 'plouă mărunț'
791	2434	Adie vîntul
792	2435	(E) vreme cu vînt
793	2436	Vîntul s-a întezit
794	2437	Vîrtej (de vînt)
795	2438	Ceață
796	2439	Ploaie amestecată cu zăpadă
797	2440	Mielușei
798	2441	Fulgi de zăpadă
799	2442	Fulguiește
800	2444	Mi-au înghețat degetele (de frig)
801	2447	Țurțuri (de gheață)
802	2448	Pîrtie
803	2448 bis	Toriște
804	2453	Lună plină

Numărul hrăji	Numărul întrebării	
805	2453 bis	(E) lună veche
806	2455	Luna scade
807	2460	Cade o stea

J. CONFIGURAȚIA TERENULUI

808	2467	Coama muntelui (dealului)
809	2471, 2473	1) Dimb, 2) Movilă
810	2477	(Loc) pieziș
811	2478	Grohotiș
812	2479	Cheie (între doi munți sau două dealuri)
813	2481	Peșteră
814	2482	Colț de stîncă
815	2486	Loc neted pe deal
816	2487	Vilcea
817	2488	(Loc) șes
818	2489	Dosul (dealului, muntelui)
819	2489 bis	Fața (dealului, muntelui)
820	2491	Ponor
821	2493	Lut

K. APE, UMIDITATE, NAVIGAȚIE

822	2496	Pîriu
823	2497	Braț (de apă)
824	2498	Mal
825	2500	(Rîul) se revarsă
826	2501	(Apa) scade
827	2502	Nămol
828	2505	(Rîul) curge lin
829	2506	(Pîriul) curge repede
830	2507	Bălți (de ploaie)
831	2508	Baltă
832	2509	Mătasea-broaștei
833	2510	(Apa) face bulbuci
834	2511	(Apa) se tulbură
835	2513	Valuri
836	2512	Lac
837	2514	(Apă) adîncă
838	2516	Pod umblător
839	2517	Luntre
840	2518	Botul luntrei
841	2519, 2521	1) Lopeți, 2) Vîslă (la luntre)
842	2522	Mîna barca (cu lopețile)
843	2530	Luntraș

Numărul hărții	Numărul întrebării	
844	2538	<i>Ud learcă (de ploaie)</i>
845	2539	<i>Loc umed</i>
846	2541	<i>(Peretele e) umed</i>
847	2542	<i>Igrasie</i>
848	2545	<i>Fintinar</i>
849	2548	<i>Prăjină (de scos apa din fântină)</i>
850	2549	<i>Fântină cu roată</i>
851	2550	<i>Sul (la roata fântinii)</i>
852	2551	<i>Ghizduri (la fântină)</i>
853	2555	<i>Cobiliță</i>
854	2533	<i>Torn apă în pahar</i>
855	2534	<i>Vărs apă (din pahar) pe jos</i>
856	2558	<i>(Apa rece) astimpără setea</i>
857	2562	<i>Corabie</i>
858	2566	<i>Marinari</i>
859	2567	<i>(Vaporul) se scufundă</i>

L. COMUNICAȚII

860	2568	<i>Drum întortocheat</i>
861	2569	<i>Țin dreapta</i>
862	2571	<i>Automobil</i>
863	2572	<i>Mă Țeresc din drum</i>
864	2573	<i>Praț (pe drum)</i>
865	2574	<i>1) Diră, 2) Ogaș</i>
866	2575	<i>Bicicletă</i>
867	2576	<i>Tren</i>
868	2577	<i>Șine (la calea ferată)</i>
869	2578	<i>Gară</i>
870	2579	<i>Bilet (de tren)</i>
871	2580	<i>Locomotivă</i>
872	2582	<i>Cantonier</i>
873	2583	<i>Macaz</i>
874	2586	<i>Factor poștal</i>
875	2587	<i>Timbru (poștal)</i>
876	2588	<i>Recipisă</i>
877	2590	<i>Telegramă</i>

M. NAȚIUNI, CATEGORII SOCIALE, ADMINSTRAȚIE

Numărul hărții	Numărul întrebării	
878	2904	<i>Polonezi</i>
879	2908	<i>Francezi</i>
880	2909	<i>Italieni</i>
881	2901	<i>Vătaful țiganilor</i>
882	2877	<i>Argat</i>
883	2879	<i>Iobagi</i>
884	2883	<i>Jandarmi</i>
885	2875	<i>Nădrăgar</i>
886	2868	<i>Boier</i>
887	2869	<i>Soția boierului</i>
888	2933	<i>Granițele țării</i>
889	2593	<i>Guvern</i>
890	2592	<i>Ministru</i>
891	2594	<i>Senatori</i>
892	2595	<i>Deputați</i>
893	2597	<i>Subprefect</i>
894	2598	<i>Pretor</i>
895	2599	<i>Plasă</i>
896	2601	<i>Percepție</i>
897	2600	<i>Inginer hotarnic</i>
898	2873	<i>Țărani</i>
899	2603	<i>Săteni</i>
900	2602	<i>Comună</i>
901	2609	<i>Primărie</i>
902	2610	<i>Straja comunei</i>
903	2611	<i>Paznic de cîmp</i>
904	2605	<i>Piață</i>
905	2613	<i>Uliță</i>
906	2615	<i>Troiță</i>
907	2608	<i>Barieră (la intrarea în oraș)</i>
908	2606	<i>Turn</i>
909	2612	<i>Pompă de incendiu</i>

PLANȘĂ

1. *Fântină cu roată, din Moftinul Mic*
2. *Fântină cu roată, din Furcenii Vechi*
3. *Puț cu lanț, din Gura Sărății*
4. *Cobiliță, din Gura Sărății*

MOLID

[6273]

I. Întrebare indirectă.

II. 9s. clombă d'i cêlină d'i sîlhă uscătă.

260. „Informatorul cunoaște și cuvîntul molid, de la munte”.

13661. sucûc îs smerêki ‘ciot de brad’.

02	ISTROROMÎNI
010	AROMÎNI
012	MEGLENOROMÎNI

CER

[6332]

I. Întrebare indirectă.

II. 325. „Ungurește i se zice čerfo”.

012. „șumă i se zice pînă e mic, arburi cînd e mare”.

02	ISTROROMÎNI
010	AROMÎNI
012	MEGLENOROMÎNI <i>șumă, arburi; arbur [r] +</i>

JEPI

[6335]

I. Întrebare indirectă.

II. 228. „Din ei fac vărz d'ē pipă”.

362. crică ‘cred că’ jăpl’.

13661. Zice că sōsnă e înaltă. O confundă cu pinul.

Informatorul ocazional e din Seletin.

02. [x] leyām stăwa de yrău [cu ea].

ISTOROMÎNI
02 [x] șcrebutina [s] +
AROMÎNI
010 —
MEGLENOROMÎNI
012 pin, pîn

LOZIE

[6341]

I. Întrebare indirectă.

II. 95. „face mițușe ([ɪ] mițili [pa])”.

130. „Face mițisori”.

228. „Face mițisori”.

365. „Face mițuc pe la florii”.

366. „șo svjētiŭ pēred oscresēniŭa ‘care se sfințește înainte de paști’. [*] beccă ‘mițisoare’. Informatorul ocazional este din Seletin.

537. „Duc iovă la biserică în ziua de florii”.

605. „[*] face motoșej”.

III. A se compara cu h. precedentă.

ISTOROMÎNI
02 _____
AROMÎNI
010 _____
MEGLENCROMÎNI
012 <i>vorbă divă</i>

MĂCEȘ

[6330]

I. Întrebare indirectă.

II. 29. „Pină are flori se numește TRANDAFIR, după aceea i se zice scobâr!”.

362. căre făcă căcără!.

723. făce măceș!.

728. „răsuri! (-sura [s]) se numesc tufele mai mici”.

836. „Arbustul cu fructe se numește măceș; cel fără fructe rug”.

872. crește pe mejdina locului.

876. MĂCEȘUL e înalt, RĂSURILE sînt mai mici”.

III. În punctele 812. 836. 848. 876 au fost date și răs-punsurile obținute la întrebarea [6262]: MĂCEȘ (h. următoare).

ISTROROMÎNI
02 [x] ruoje
AROMÎNI
010
MEGLENOROMÎNI
012 trandafiri dii; trindafiri!

MĂCEȘE

[6262]

I. Întrebare indirectă.

II. [37].svrbi- are accent urcător pe r.

141. „Din ele se face dulcățã, lifțãrîi”.

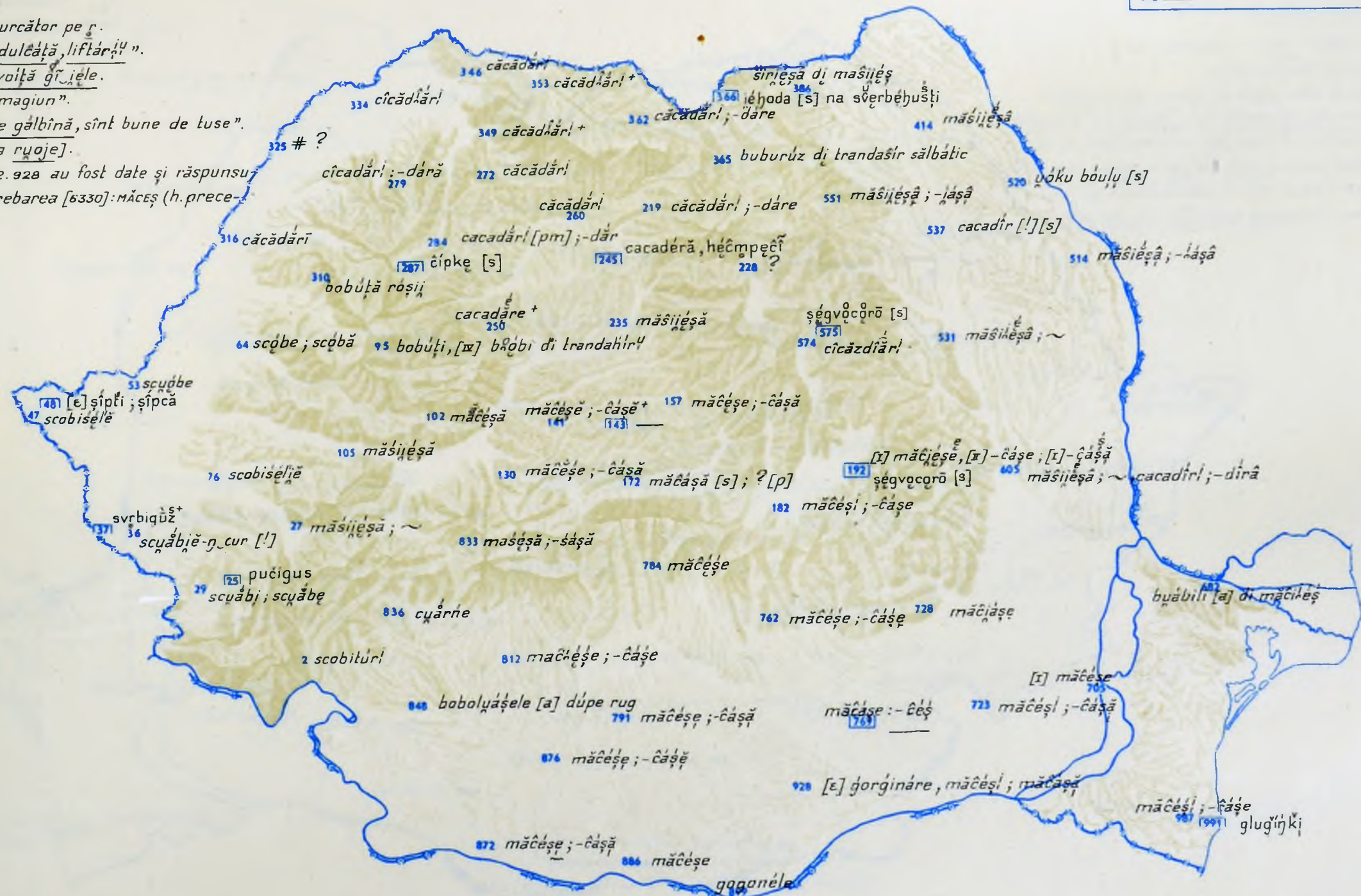
250. fãsem silvoiz, silvoitã gîjele.

349. „Din ele se face magiun”.

353. „Fierțe cu mîiere gãlbînã, sînt bune de tuse”.

02. Cã dulce [de la ruoje].

III. În punctele 95. 192. 928 au fost date și răspunsurile obținute la întrebarea [6330]: MĂCEȘ (h. precedentă).

ISTROROMÎNI

02 [x] ? +

AROMÎNI

010

MEGLENOROMÎNI

012

LOC SPINOS

[6256]

I. Întrebare indirectă.

II. 2. „Un loc pe care cresc porîmbi și spin”.

 [25]. Cuvîntul trîni are accent pe r.

 [57]. Tufa e plină de mărăcini. Cuvîntul trîna are accent urcător pe r.

 520. spin [p].

ISTOROMÎNI
02 [x] locu spir ^o at
AROMÎNI
010 _____
MEGLENOROMÎNI
012 drubac

PIR

[6283]

I. Întrebare indirectă.

II. 310. „Unde crește pir, e pământ bun”.

705. Informatorul pretinde că PIRUL e o iarbă tare, măruntă.

987. „PIRUL are rădăcina mai groasă”.

012. „Există planta, dar nu-i știe numele. ambetă Homu dacă mănincă din ea”.

02	—	ISTROROMÎNI
010	—	AROMÎNI
012	?	MEGLENOROMÎNI

NARCISE

[6276]

I. Întrebare indirectă.

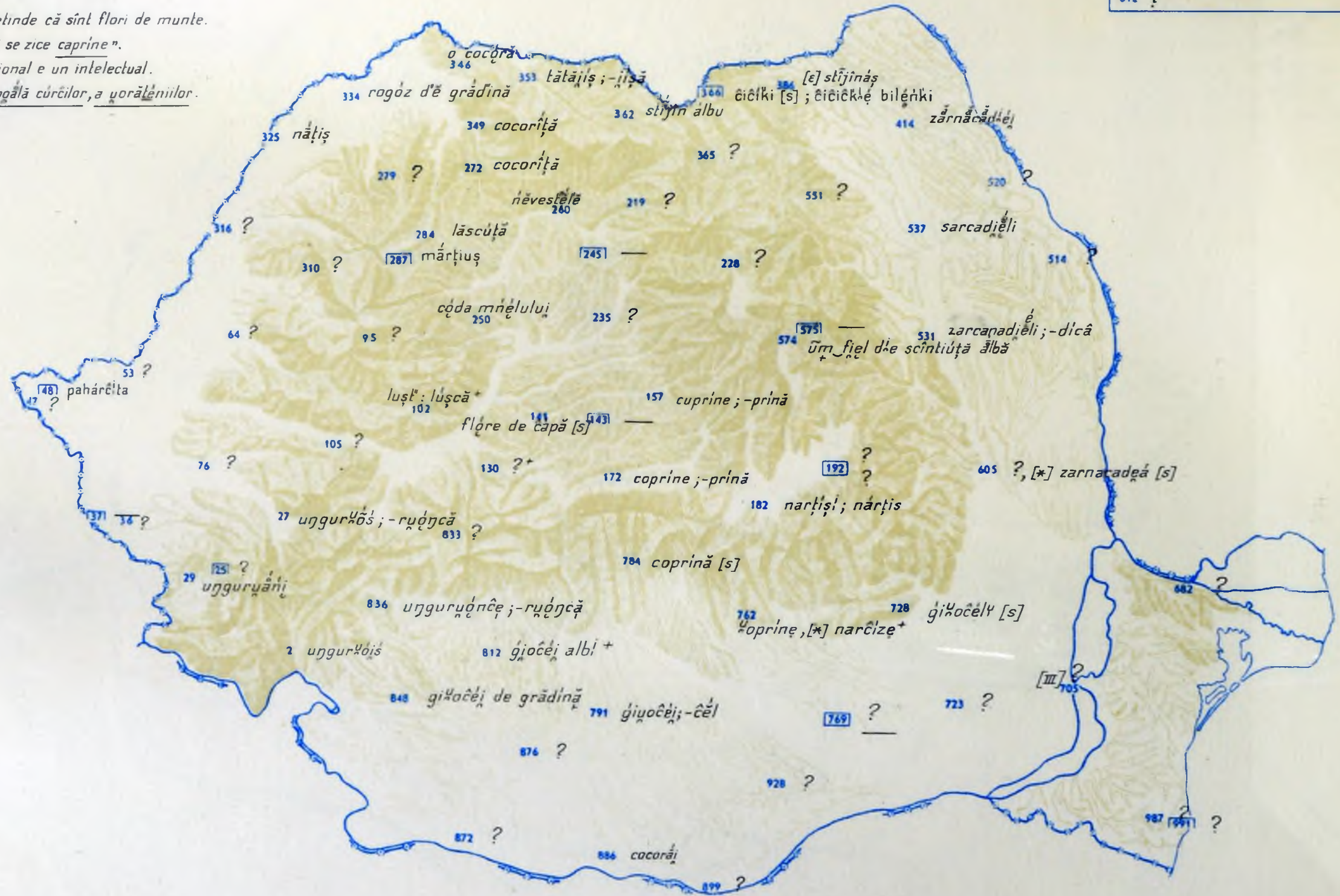
II. 102 Informatorul pretinde că sînt flori de munte.

130. „Pe la Tîrgu-Jiu li se zice caprine”.

762 Informatorul ocazional e un intelectual.

812. [Este] bună de boală cîrcilor, a porăteniilor.

02	ISTROROMÎNI
010	AROMÎNI
012	MEGLENOROMÎNI

MĂRGĂRITĂRELE

[6314]

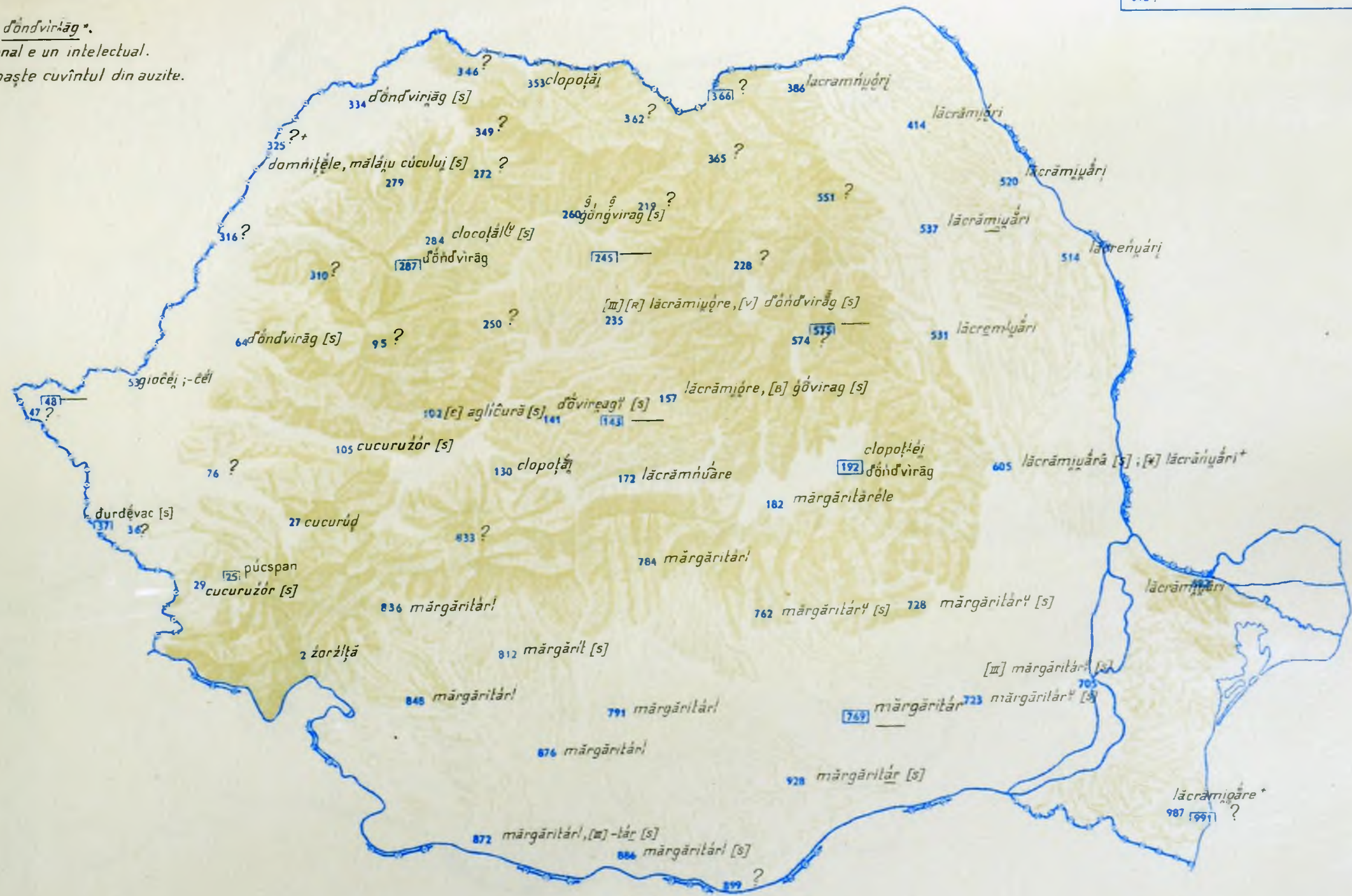
I. Întrebare indirectă.

 II. 325. Ungurește i se zice *d'ondvirăg* *.

605. Informatorul ocazional e un intelectual.

987. Informatorul cunoaște cuvântul din auzite.

02	ISTROROMÎNI
010	AROMÎNI
012?	MEGLENOROMÎNI

VIORÉLE

[6282]

I. Întrebare indirectă.

II. 723. Informatorul ocazional e un copil de 8-10 ani.

886. mirgăsă pînă cînj_cîntă cûcu.

02	ISTROROMÎNI
010	AROMÎNI
012	MEGLENOROMÎNI <i>liminúski</i>

BRÎNDUȘI (DE PRIMĂVARĂ)

[6296]

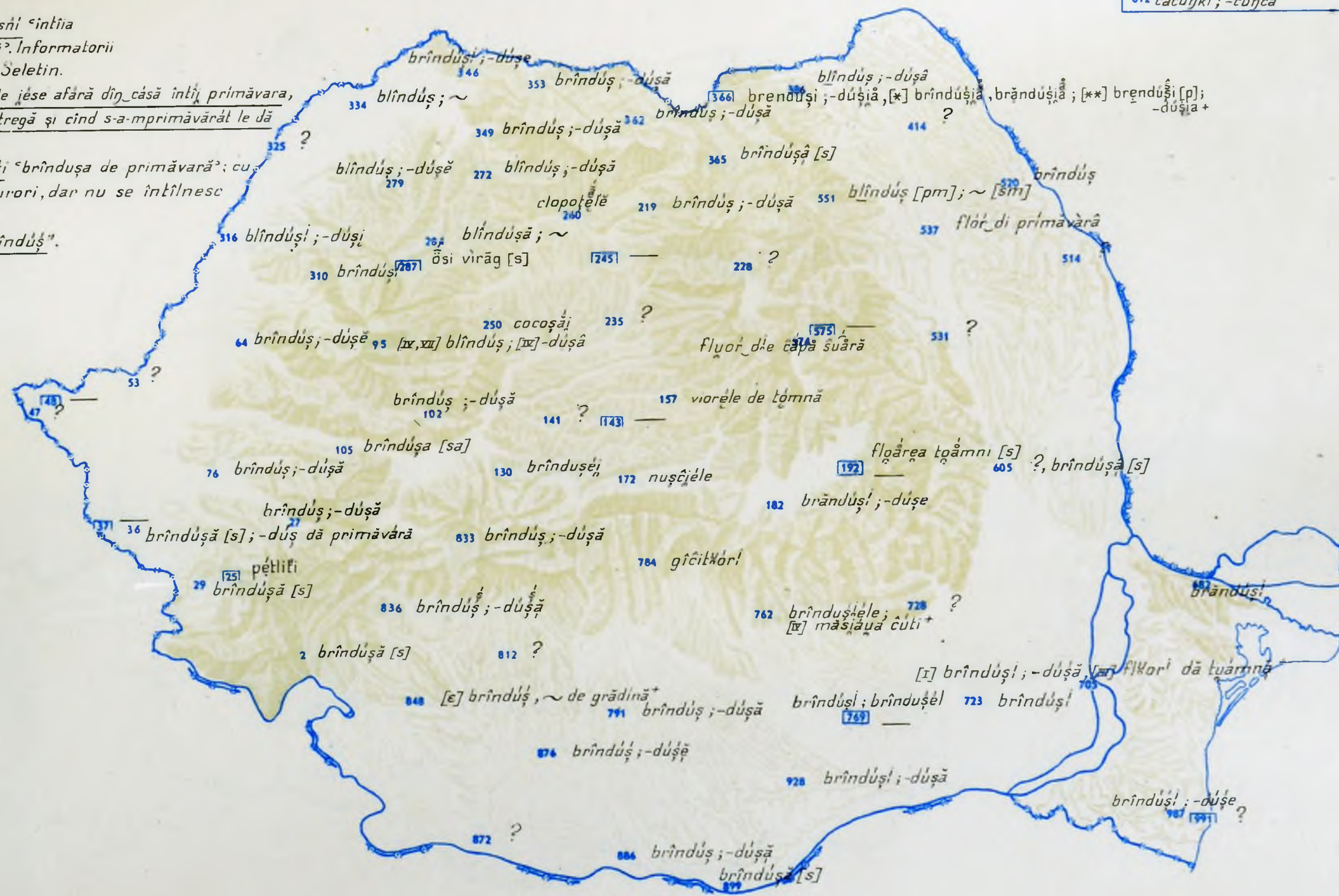
I. Întrebare indirectă.
II. [366]. *pêrșî; țvit na veshî* "intia floare de primăvară". Informatorii ocazionali sînt din Seletin.

 705. [*] [Se zice că] *jele jese afară din casă înti primăvara, jele a avut mămă yltregă și cînd s-a-mprimăvărăt le dă afară.*

 762. „[IV] *mășiăua cûti* "brîndușa de primăvară"; cu BRÎNDUȘELELE sînt surori, dar nu se întîlnesc niciodată".

 848. „A auzit de *brînduș*".

02	ISTROROMÎNI
010	AROMÎNI
012	MEGLENOROMÎNI <i>căcuŋki; -cūŋcā</i>

FLORILE-PAȘTILOR

[6277]

I. Întrebare indirectă.

02	ISTROROMÎNI
010	AROMÎNI
012	MĂGLENOROMÎNI <i>păștile alb [ʃi] qâlben [s]</i>

CALCE

[6278]

I. Întrebare indirectă.

II [25]. Cuvîntul jîta are accent pe /.

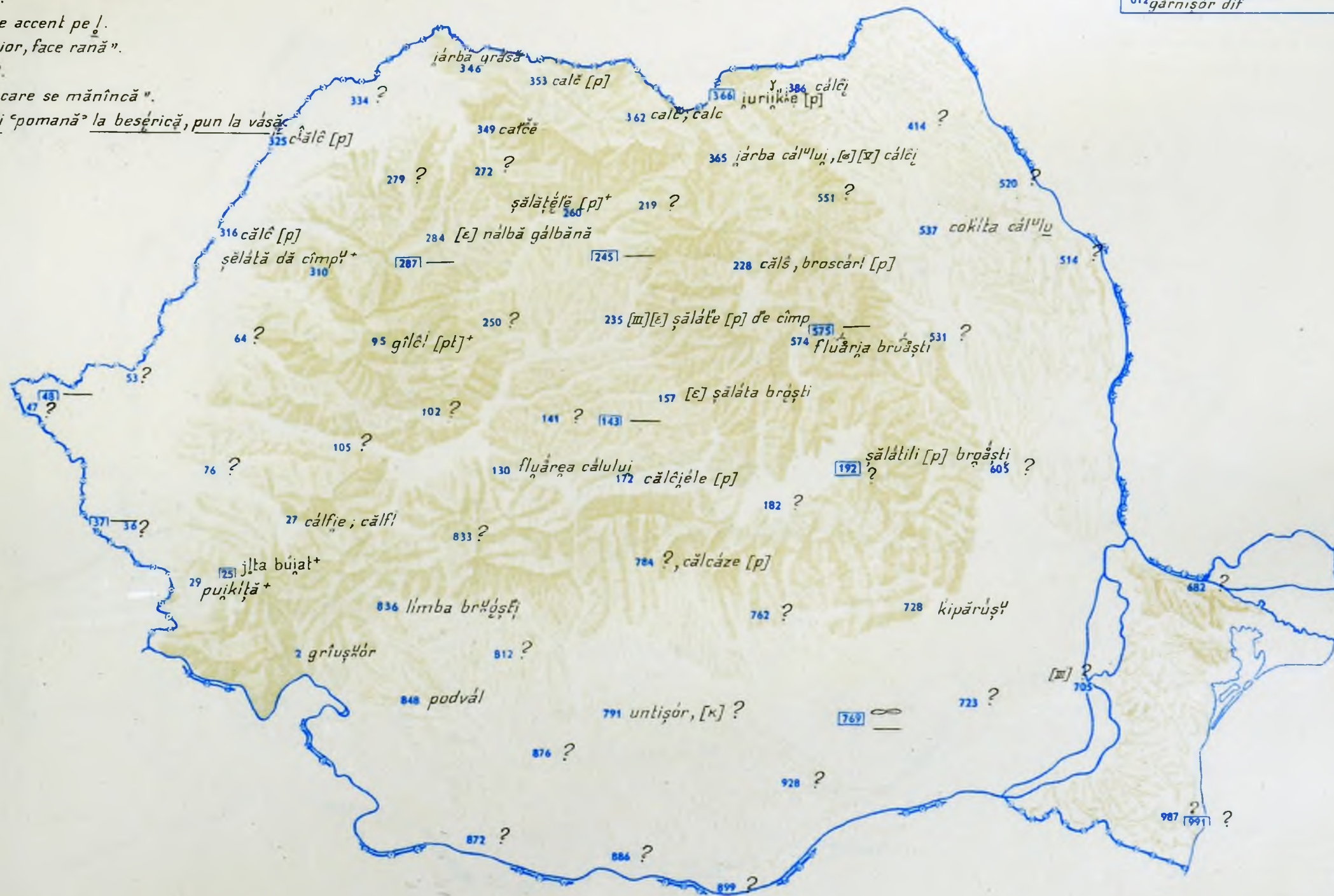
29. „Dacă o pui la picior, face rană”.

95. „Cresc prin bălți”.

260. „Sînt și șălătêlê care se mănîncă”.

310. cîm fac droșteli „pomană” la beserică, pun la vîsac.

02	ISTROROMÎNI
010	AROMÎNI
012	MEGLENOROMÎNI gârnișor dif

COADA-COCOȘULUI

[6290]

I. Întrebare indirectă.

II. 260. *cu rădășina lui să fac fețele frumoasă, să ung pă obraz, să rumenesc.*

284. „Frunza ei, dacă se pune pe picioare, face rană”.

723. Informatorul ocazional e un copil.

02	ISTROROMÎNI
010	AROMÎNI
012 ?	MEGLENOROMÎNI

ALIOR

[6293]

I. Întrebare indirectă.

II. 2. „LĂPTUCA e cea cu flori, pãru porcului e fãrã floare”.

182. „Cînd cineva are pecingine, se freacã cu lãptili cînelui”.

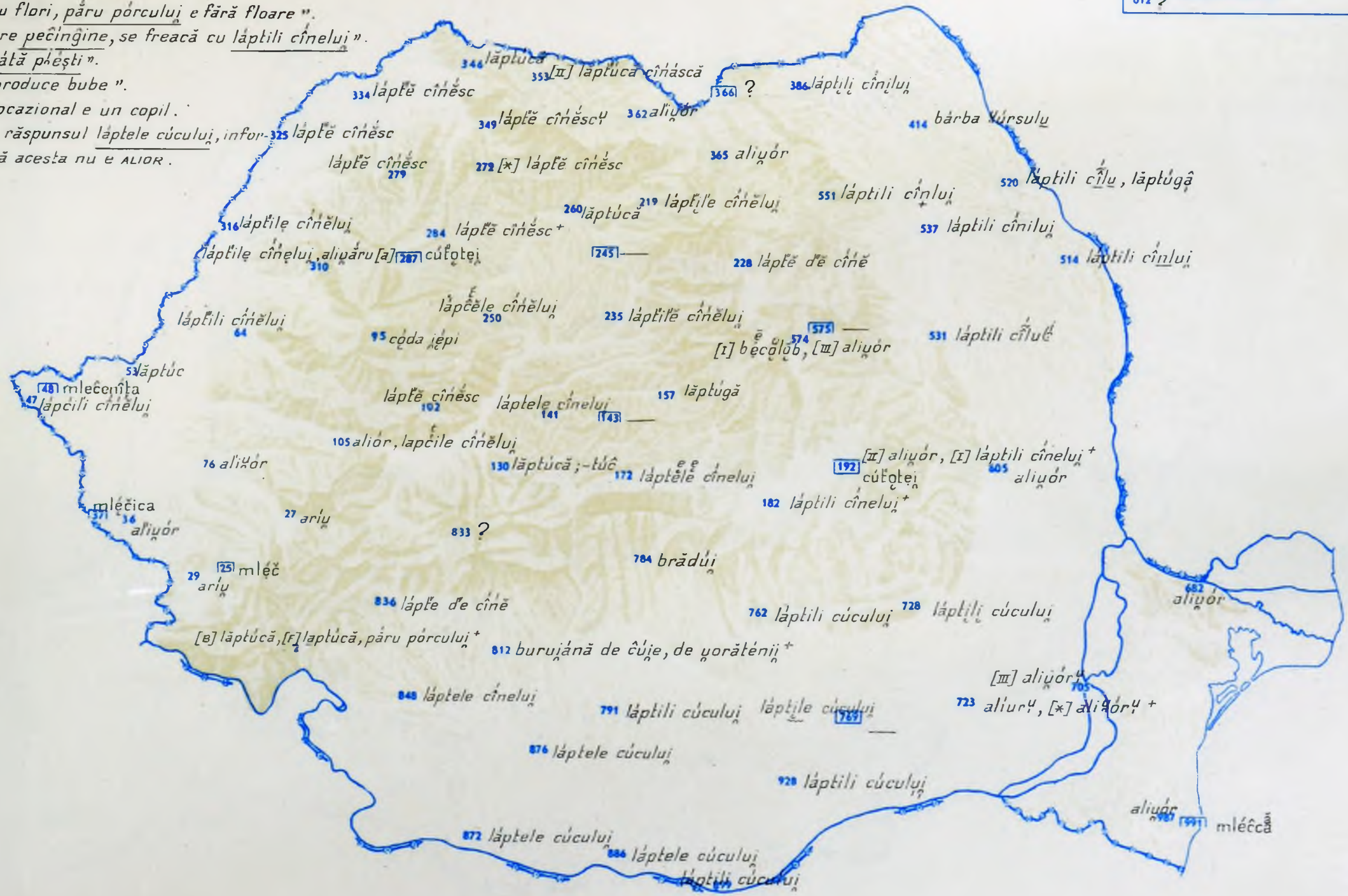
192. „Cu aliþor ñbãtã pleþti”.

284. „Pus pe piele, produce bube”.

723. Informatorul ocazional e un copil.

812. Sugerîndu-i-se rãspunsul lãptele cûcului, informatorul susþine cã acesta nu e ALIOR.

ISTROROMÎNI	
02	—
AROMÎNI	
010	—
MEGLENOROMÎNI	
012	?

PĂTLĂGINĂ

[6292]

I. Întrebare indirectă.

II. 27. *îj bună de bubeje.*

47. „Se pune pe răni”

130. „Se pune pe răni”.

141. „*âsla-îj bună de boala ăj sacă* ‘tuberculoză’ Bolnavul o rōde ș-o-ndīte”.

182. „Se pune la bube; trage”.

228. „Se pune pe *lăjetură; traze*”.

12871. *îō orvoșșăg șebre* ‘medicament bun [de pus] pe rană’.

791. *opărește puțin lăiu cu ia, să iasă Huntu.*

936. „E bună la bube”.

886. „Din ea *făcăṅ coșnicōare*”.

997. „Mai demult se pune la răni”.

ISTROROMÎNI

02 —

AROMÎNI

010 —

MEGLENOROMÎNI

012 *Liğavēte*

CAPTALAN

[6299]

I. Întrebare indirectă.

II. 27. „Bolnavii fac baie cu frunze de bruscălan”.

235. „Frunzele de PODBEAL cresc cât masa. Din ele, cînd sînt tinere, se fac sarmale. Planta ale cărei flori se prind de haine se numește brústur”.

310. „Se numește căptălan planta cu frunze cât masa; brústur, cea mără-m fruză; scăiū [na] cea care se prinde de haine”.

414. „Țigăncile îi zic năvălnic; fac cu el farmece de dragoste”.

605. brústuri = scai.

723. lipúși [p] = brusture.

728. brústuri = scai.

762. „Are frunza rotundă. Cel numit brústure amar are frunza lungăreată, toamna i se zice scăițe”.

148) repel
47) căptălan

02	ISTROROMÎNI
010	AROMÎNI
012	MEGLENOROMÎNI lăgușan

GURA-LEULUI

[6303]

I. Întrebare indirectă.

II. 141, 836, 987. „E floare de grădină”.

02	ISTOROMÎNI
010	AROMÎNI
012 ?	MEGLENOROMÎNI

ȘTEVIE

[6308]

I. Întrebare indirectă.

II. 141. „Nu se mănîncă”.

172. „Așa se numește cît e lînă ră. Cînd e mare și are sămînță, i se zice corliêngeni cûari”.

284. „Din ea se prepară o decoctie împotriva constipației etc.”

310. „asta o duhăni bătrîni dămuli”.

[366]. Informatorii ocazionali sînt din Seletin.

531. sâ fâși borș cu iê.

02	ISTROROMÎNI
010	AROMÎNI
012	MEGLENOROMÎNI ștevea cālului

SOLOVÎRV

[6310]

I. Întrebare indirectă.

II. 27. băgăm în șernăle.

29. „Din el se face cerneală”.

141. „cu d-esta cernim noi, facem negru. Se mai pune sovavîrvu și ca să nu se prindă tortul de căldare”.

172. „Mai demult se vopsea cu el”.

182. „Cu el se roșesc ouăle sau se vopsește lina”.

228. șernesc lina.

235. feștim negru tor d'ê lină ‘tort de lina’.

310. jără bun dă orbâlțu

[ca și planta numită

[ε] pene dă orbâlțu].

1366. „E bună pentru durere de piept”.

551. bun di băi pintru copii.

551. ij bun pintru șernit.

605. [x] Se pune în

băii la copii”.

705. cu ăsta vapsește, dacă

hergî, negru. ij pune kâtră vînătă.

723. „Cu sovîrfu negream”.

784. „Cu decoctie de sovîrf se spală rănille”.

872. negrim țoălele.

886. face negreli dă negrește hăine.

012. „cari si trec prunili prin apă luj, ca să nu călă șărm la jărnă. Se face și ceai din ea”.

02	ISTROROMÎNI
010	AROMÎNI
012	MEGLENOROMÎNI jarba di pruni

IZMĂ-CREAȚĂ

[6312]

I. Întrebare indirectă.

II. 692. „Se pune în mîncare”.

705. „Mai este [x] îizmă d-astlantă (crește-n curte), îizmă dă baltă, [x] îizmă dă givăoacă. Aceasta din urmă nu-i îizmă dă grădină”.

836. „Se cultivă în grădină. busuiocu călului e plantat de cîmp”.

ISTROROMÎNI

02

AROMÎNI

010

MEGLENOROMÎNI

012 / *vicărcă di minula*

JALE

[6316]

I. Întrebare indirectă.

II. 833. „Se prind pești cu el ”.

02	—	ISTOROMÎNI
010	—	AROMÎNI
012	?	MEGLENOROMÎNI

MĂRUL-LUPULUI

[6317]

I. *Întrebare indirectă.*

II. 2. *Informatorul ocazional e o femeie.*

148. „Se întrebuițează împotriva purecilor”.

141. „Cînd vitele sînt bolnave de picioare, se spală cu decoctie de măru lúpului”.

284. *bun d'ē mătrîc.*

310. *îci 'zice' că-i bună ácăr dă ce fel dă búbă.*

531. „îi bună di frigur”. *Se pisează frunza și se pune la mîină; se face o rană și ti lăsă frigurili.*

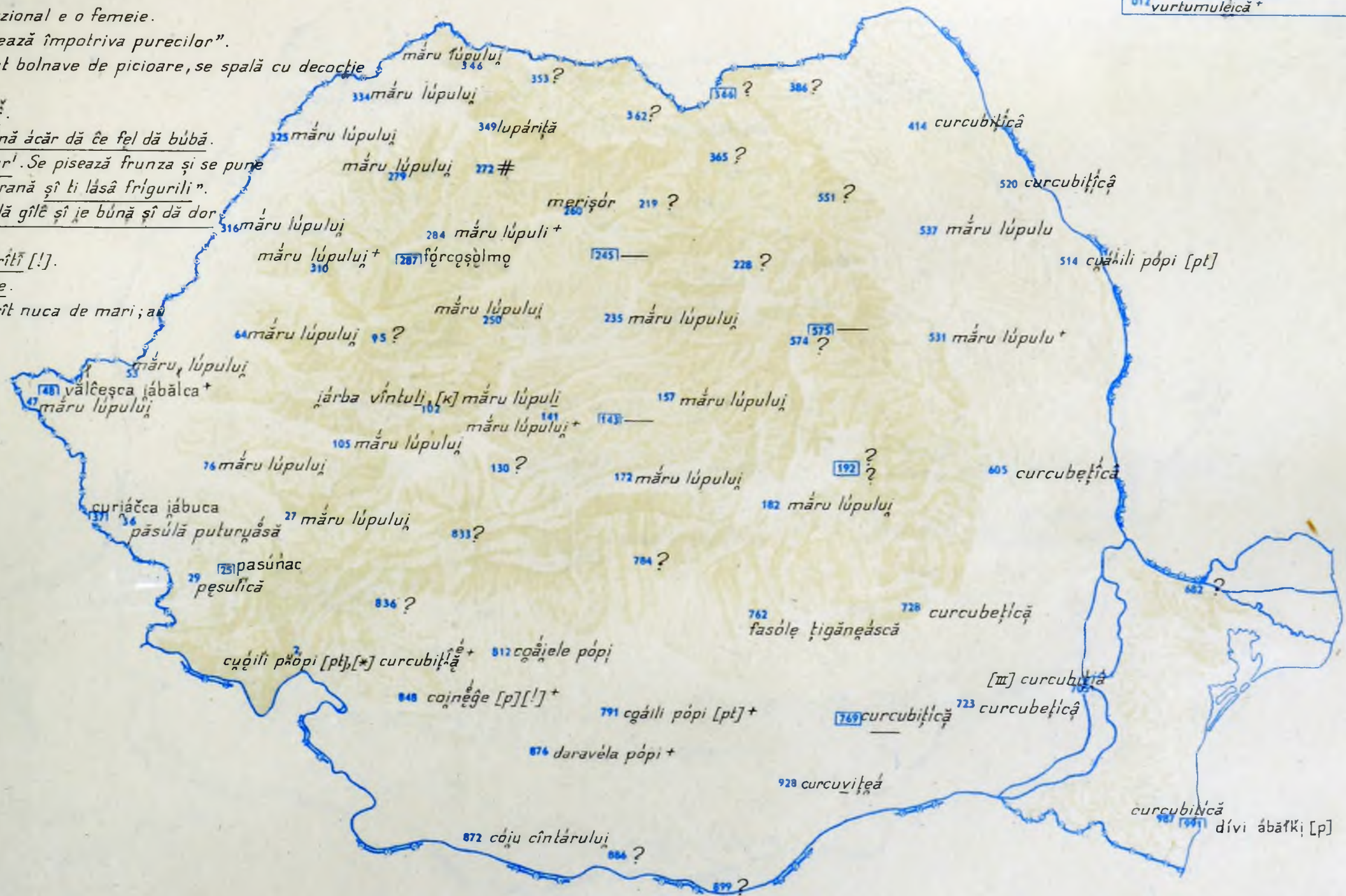
791. *je bună ș-asta dă gîlê și je bună și dă dor dă stomác s-o blej.*

948. *ăstora le zice urîți [!].*

876. *le zice dă rușîne.*

012. „Face gogoășe cît nuca de mari; au miros neplăcut”.

02	ISTROROMÎNI
010	AROMÎNI
012	MEGLENOROMÎNI <i>vurtumuleică</i> +

PĂPĂNAȘI

[6322]

I. Întrebare indirectă.

II. 27. arușcăm [peste florile de castraveți] să să făcă crăstăvieț mulț.

784. dacă puț piș castraveți, liagă.

02	ISTROROMÎNI
010	AROMÎNI
012	MEGLENOROMÎNI

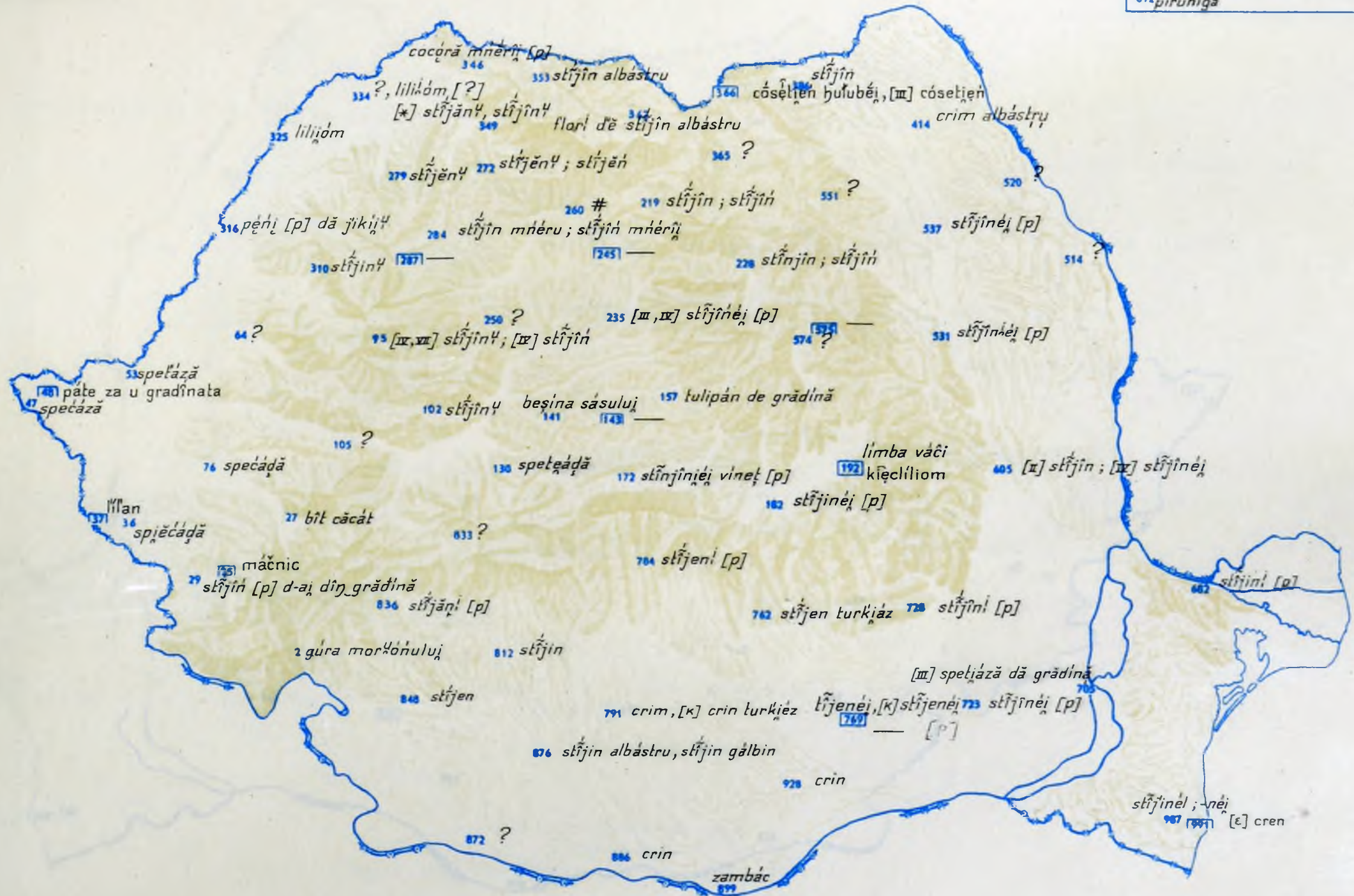

STÎNJENEL (DE GRĂDINĂ)

[6313]

I. Întrebare indirectă.

02	ISTOROMÎNI
010	AROMÎNI
012	MEGLENOROMÎNI <i>piruniğă</i>

BOBOC DE FLOARE

[6252]

I. Întrebare indirectă.

II. 723. „MUGURI sînt mici de tot; BOBOCI sînt mai mari”.

ISTROROMÎNI
02 [x] raipacá ; doo raipacá
AROMÎNI
010
MEGLÉNOROMÎNI
012 pãpãreati

(FLOAREA) ÎMBOBOCEȘTE

[6253]

I. Întrebare indirectă.

II. [366]. "Vrea să înflorească; a înflorit".

ISTROROMÎNI
02 [x] se rastezee
AROMÎNI
010 —
MEGLENOROMÎNI
012 ambubukes [e]

CÎINE CIOBĂNESC

[6032]

I. Întrebare indirectă.

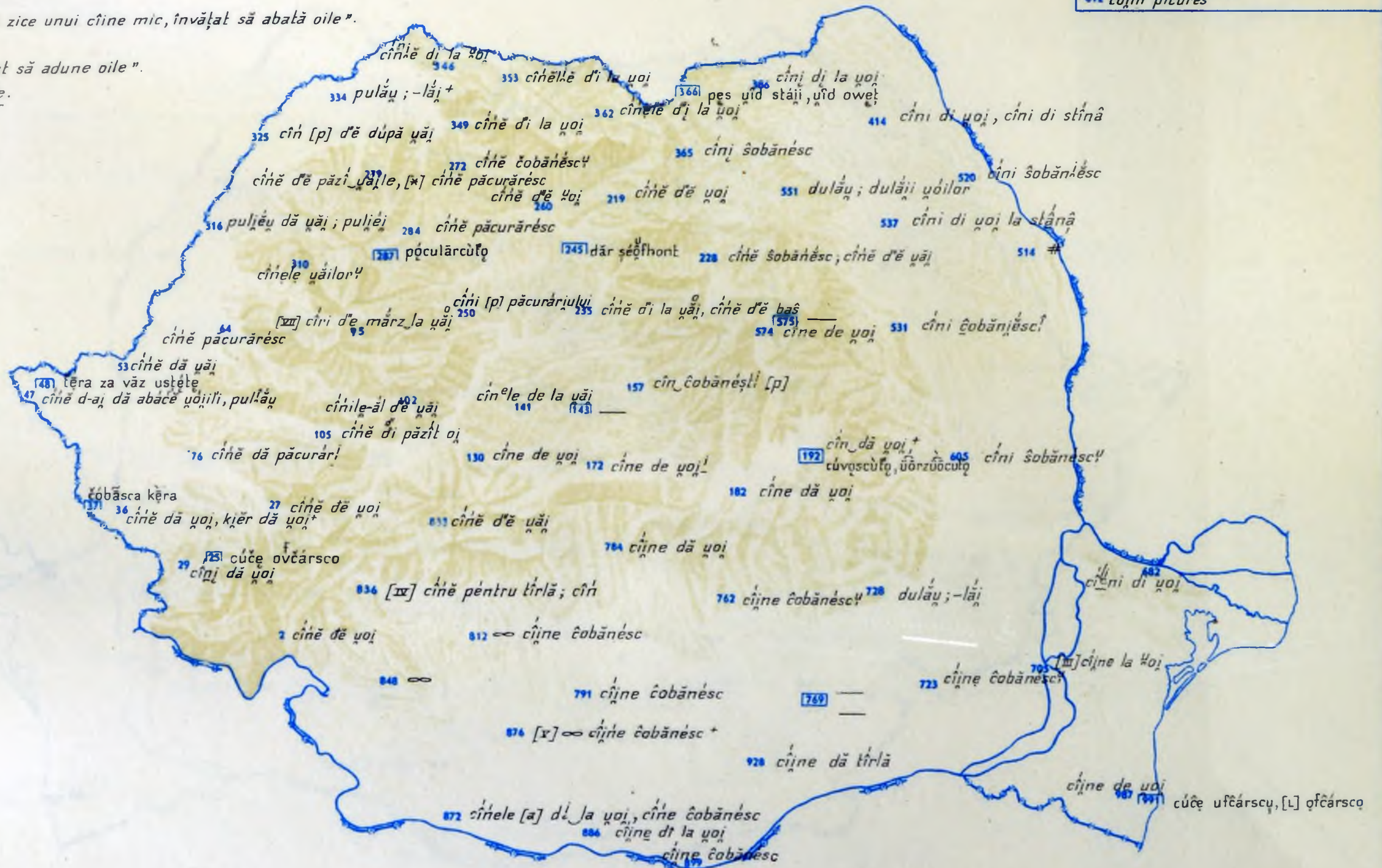
II. 36. „kiër dă uoĭ i se zice unui cîine mic, învățat să abată oile”.

192. cîn „cîini”.

334. „E mic; învățat să adune oile”.

876. păzește la lîrle.

ISTROROMÎNI
02 [IV] păsniĭle căre
AROMÎNI
010 —
MEGLENOROMÎNI
012 cȧjni picures

CÎINE DE VÎNĂTOARE

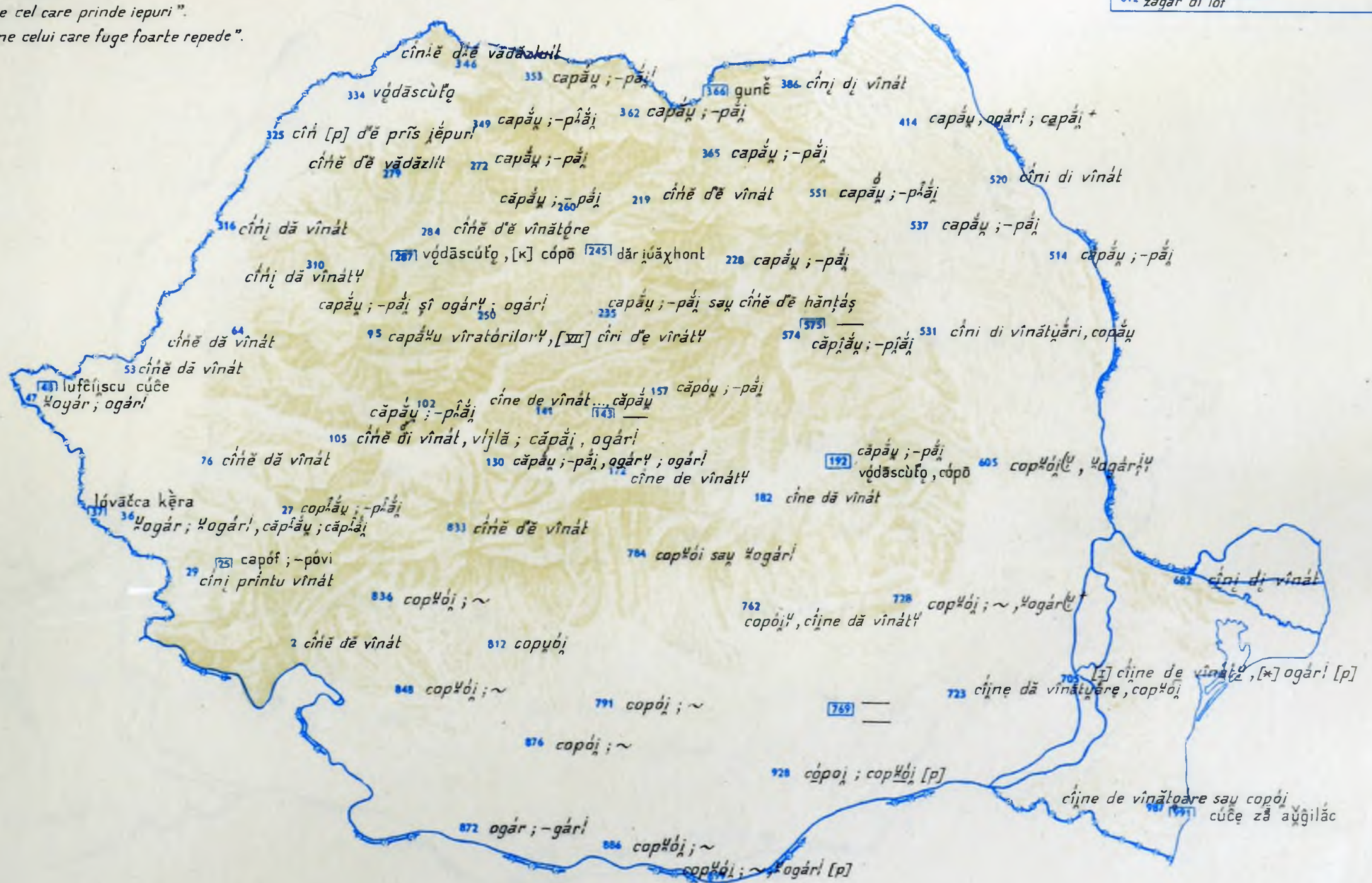
[6033]

I. Întrebare indirectă.

II. 414 „ogârî se numește cel care prinde iepuri”.

128 „ogârî i se spune celui care fuge foarte repede”.

ISTROROMÎNI
02 [ix] cărele [a] de luow
AROMÎNI
010 —
MEGLENOROMÎNI
012 zăgar di lof

LABE (LA CÎINE)

[6044]

I. Întrebare indirectă.

II. 182. „LABĂ se numește numai partea piciorului pe care calcă”.

ISTROROMÎNI	
02	[iv] <i>č'âmpa</i> [s] de picor; <i>č'ampela</i> [a]
AROMÎNI	
010	—
MEGLENOROMÎNI	
012	<i>urma</i> [s]; <i>urmi</i>

RĂSPUNS LA ÎNTREBAREA : CUM CHEMI CÎINELE ?

[6039]

I. Întrebarea pusă ca în titlu.

II. 64. [Strigi] ne și flûieri.

[366]. fûfûk reproduce fluieratul prin care chemi cîinele.

605. „Cuvîntul din urmă se rostește repede ».

[997]. „cuțiri se strigă la cățea ».

III. În răspunsurile din cîteva puncte sînt cuprinse nume

de cîini : CIOBAN 27, TAMBOR 102, BUBI [192], BREZOI 192. 574. 225

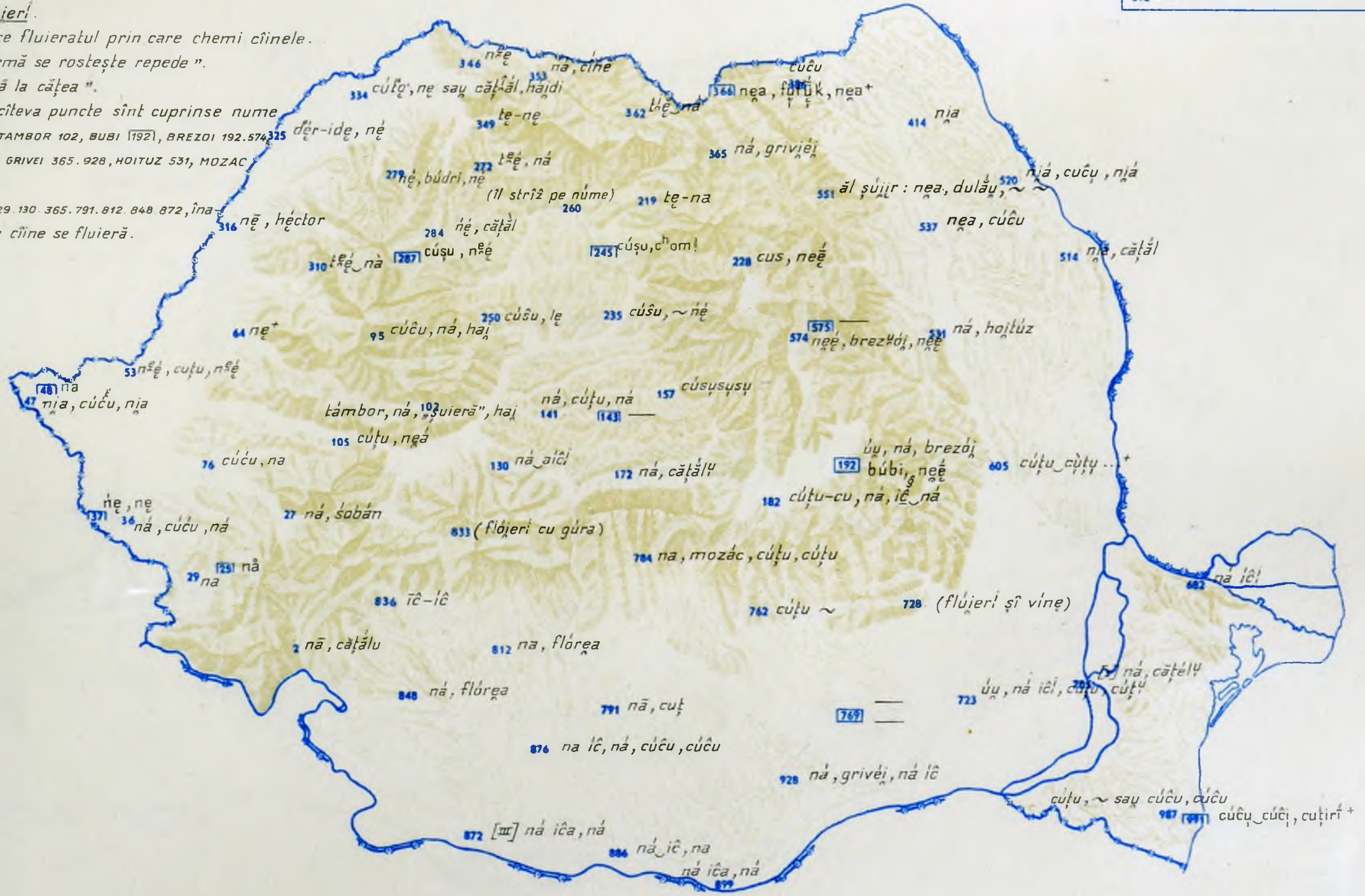
BUDRI 279, HECTOR 316, GRIVEI 365. 928, HOITUZ 531, MOZAC

784, FLOREA 812. 848.

În punctele 2. [25]. 29. 130. 365. 791. 812. 848. 872, în

între de a se striga la cîine se fluieră.

ISTOROMÎNI
02 [IX] na, na, ūoç, viro
AROMÎNI
010
MEGLENOROMÎNI
012

RĂSPUNS LA ÎNTREBAREA : CUM ALUNGI CÎINELE ?

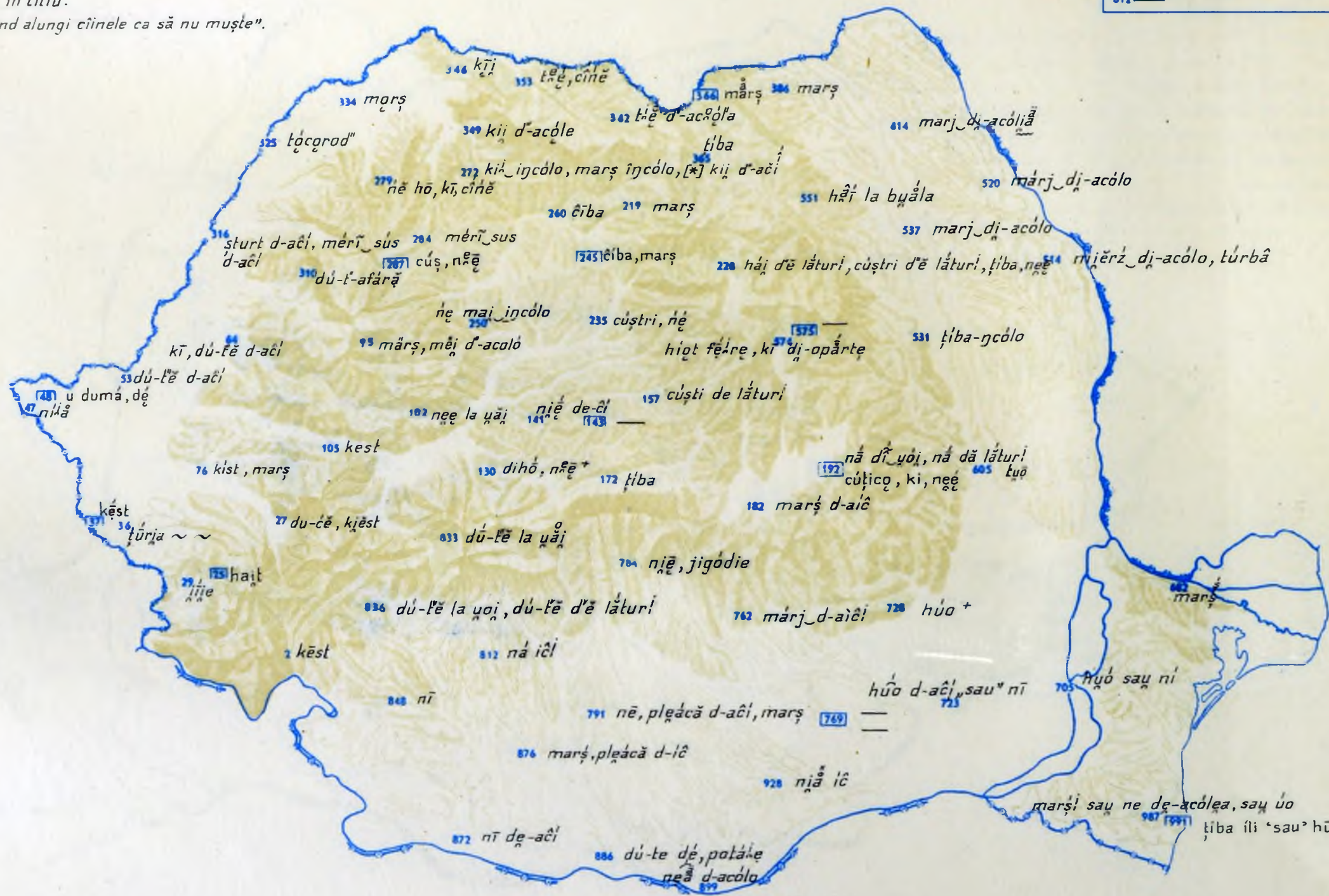
[6040]

I. Întrebarea pusă ca în titlu.

II. 130. „n^he se zice cînd alungi cîinele ca să nu muște”.

728. îi dai cu huo.

ISTROROMINI	
02 [IV]	marș, kã, ko ^h ãn, ko, [*] mârș afãra
AROMINI	
010	—
MEGLENOROMINI	
012	—

(CÎNELE) LATRĂ LA OM
[6046]

I. Întrebare indirectă.

II. 141. [și] bate la gâdin!.

219. lătră numa domni dîc.

325. În cursul conversației, informatorul [x] a rostit și cuvîntul

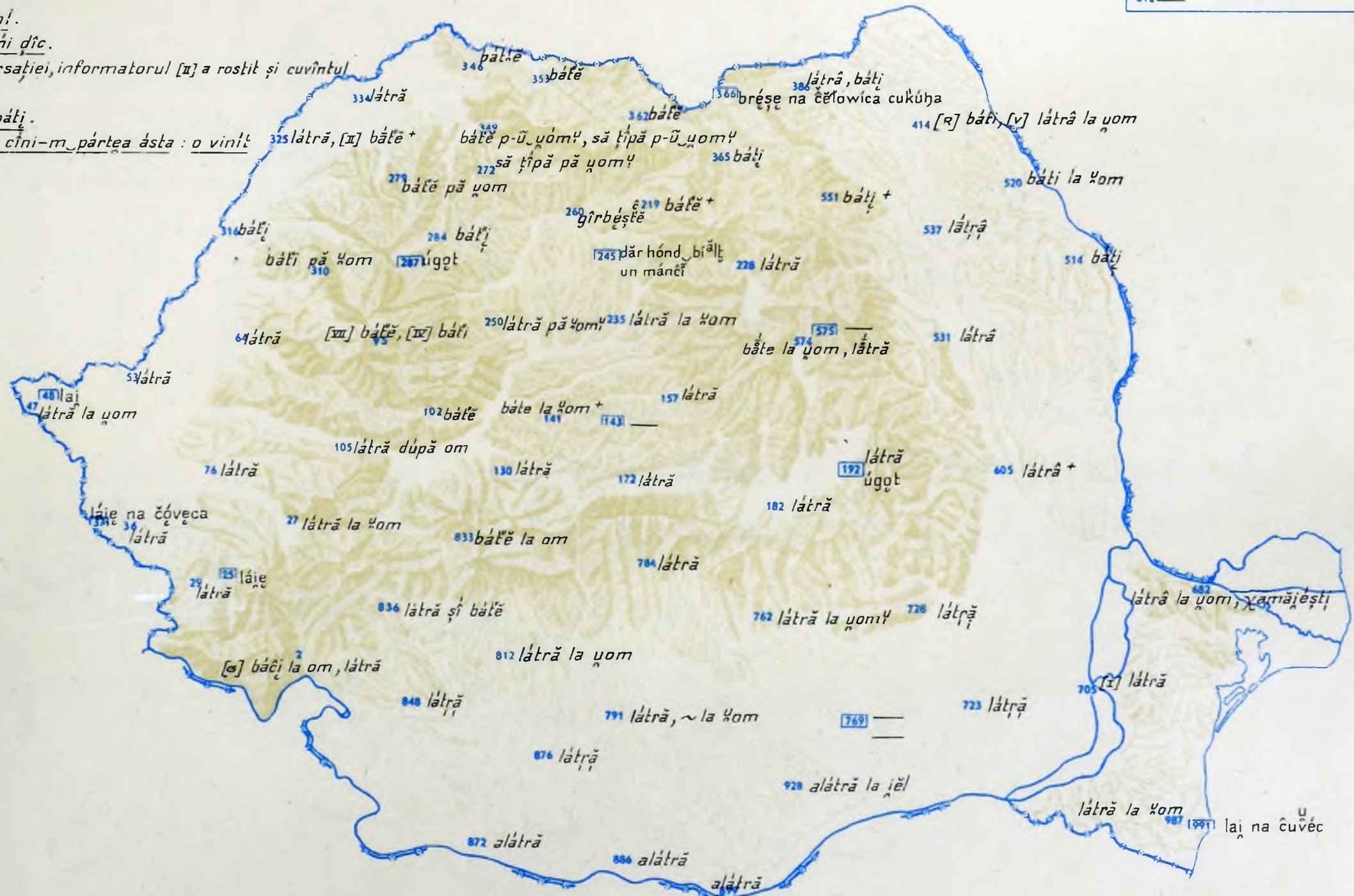
LATRĂ.

551. la uom străjin bătî.

605. la lûb bătî. bat cîni-m, pârtea ăsta : o vinît

lupu la uoj.

ISTROROMÎNI
02 [ix] lătră
AROMÎNI
010 —
MEGLENOROMÎNI
012 —

(CIINELE) DĂ DIN COADĂ

[6050]

I. Întrebare indirectă.

ISTROROMÎNI
02 [ix] maheá cu cõda
AROMÎNI
010 _____
MEGLENOROMÎNI
012 mičcã coada

CĂTELUȘ
[6042]

I. Întrebare indirectă.

II. 76. *șpircă* = un soi de cîine mic.
260. „Se zice așa și dacă-i bătrîn”.

III. În următoarele puncte s-a obținut și termenul pentru CĂTELUȘĂ : CĂTELUȘĂ 27. 36. 47. 130. 141. 157. 172. 182. 192. 228. 235. 284. 334. 349. 353. 386. 414. 520. 551. 605. 705. 723. 728. 791. 833. 872. 886. 899. 928, CĂTELUȘĂ MICĂ 574, CĂTELUȘ-325 *cuțulăș mînic* CĂ 682, CĂTELUȘĂ 53, CĂTELUCĂ 346, CĂȚICĂ 362, GUDUȚĂ 64, GUDUȚĂ 95.

ISTOROMÎNI
02 [III] <i>cărelie</i>
010 AROMÎNI
012 MEGLENOROMÎNI
<i>cățol, cățiluș, cățălac</i>

PISICĂ

[6053 bis]

I. Întrebare indirectă.

II. 250. *mîțoc* 'motan'.

III. Harta a fost redactată pe baza răspunsurilor obținute la întrebarea

[6053]: h. 671.

Pentru completare, în punctele 36. 76. 182. 272. 279. 334.

346. 349. 353. 362. 705. 02. 012 s-au utilizat răspunsurile de la

întrebarea [6055], (Pisica) PÎNDEȘTE ȘOARECELE, h. 673, pentru

punctul 130 răspunsul la întrebarea [6056], (Pisica)

SE SPALĂ, h. 674, iar pentru punctul 141 răspunsul la

întrebarea [6057], (Pisica) TOARCE.

ISTROROMÎNI
02 [ɣ] măcca [a]
AROMÎNI
010 —
MEGLENOROMÎNI
012 măfa [a]

RĂSPUNS LA ÎNTREBAREA : CUM CHEMI PISICA ?

[6053]

ISTROROMÎNI
02[iv] miț, nea!
AROMÎNI
010
MEGLENOROMÎNI
012pis pis

I. Întrebarea pusă ca în titlu.

II. 95. În mițuț tonul urcă spre sfârșit.

219. „Se zice miț-miț-miț dacă-i motân”.

250. În pițuș tonul urcă spre sfârșit.

334. În fiț tonul urcă spre sfârșit.

365. pț reprezintă o ocluzivă bilabială formată inspirînd.

876. „miță e nume de pisică”.

[x] pīs pīs pīs
 723 pīs-pīs, pīs-pīs

pīs ~ ~ ~ pīs

pisi ~
 987 [99] pisi pisi

RĂSPUNS LA ÎNTREBAREA : CUM ALUNGI PISICA ?

[6054]

I. Întrebarea pusă ca în titlu.

II. [366]. na dwîr 'afară'.

III. În răspunsurile din unele puncte există vibrante bilabiale, notate:

$\overset{p}{r}$ 705, $\overset{p}{p}$ [366], $\overset{p}{p}$ [991], $\overset{p}{p}$ 720.880, $\overset{p}{t}$ 723.987, $\overset{p}{t}$ 899.

ISTOROMÎNI
02 [ɹ] maɫ
AROMÎNI
010 —
MEGLENOROMÎNI
012 —

(PISICA) SE SPALĂ

[6056]

I. Întrebare indirectă.

II. 29. [Se zice că atunci] să fâși plușii.

172. [Se zice că atunci] să skimbă viacu "vremea".

192. să spală și-î ștern dă mosafiri.

219. să spală a ploie.

235. atūșa zise că-î vremea d'ē ploie.

250. amū să mōiē vremea.

260. Țsāminā că să-ștīmbā vremea.

310. să fāptānā dā plōii, Ți sām dā plōi-atunci.

414. să spală a vremei bună.

537. fāși-a mōinā. dācā-î frig, sâ mușii vriē

mīe.

705. trēbhe că să moinează = trēbe că plouă

723. ie vreme a plușie.

728. cī să spală pisica, zici că plōho.

784. „Cînd se spală cu dreapta, se

zice că va fi vreme

bună, cînd se spală

cu stînga, va fi vreme

rea.

812. cînd ie vremea ra.

836. „dacă să piēptenā la rā-

sārit cu fāța, să-ndriaptā vrē-

mea, dācā e cu fāța la apus, atunci

sā stricā

848. atū să stricā vremea.

872. [Se zice că atunci] ne plouă.

886. „Dacă să lā pisica, ēe se zice că

plouă

ISTROROMÎNI	
02	[ix] se spelaveā
AROMÎNI	
010	—
MEGLENOROMÎNI	
012	si spēală

să linge, să spală cu limba și-î blîji Ți "sau" să mij

(PISICA) PUFĂIE (LA CÂINE)
[6058]

I. Întrebare indirectă.

II. 105. să-*Ț*come^Țăză 'se zbîrlește'.

531. Informatorul susține că forma *l-o stupilȚ* e mai corectă.

III. În punctele 219. 514. 520. 531. 551. 574 s-au repetat răspunsurile de la întrebarea [6059], PISICA SCUIPĂ, iar în alte puncte s-a răspuns prin termenul care arată că pisica se zbîrlește la ciine.

ISTOROMÎNI
02 [ix] <i>nerceă</i>
AROMÎNI
010 _____
MEGLENOROMÎNI
012 _____

O HAITĂ DE LUPI

[4956]

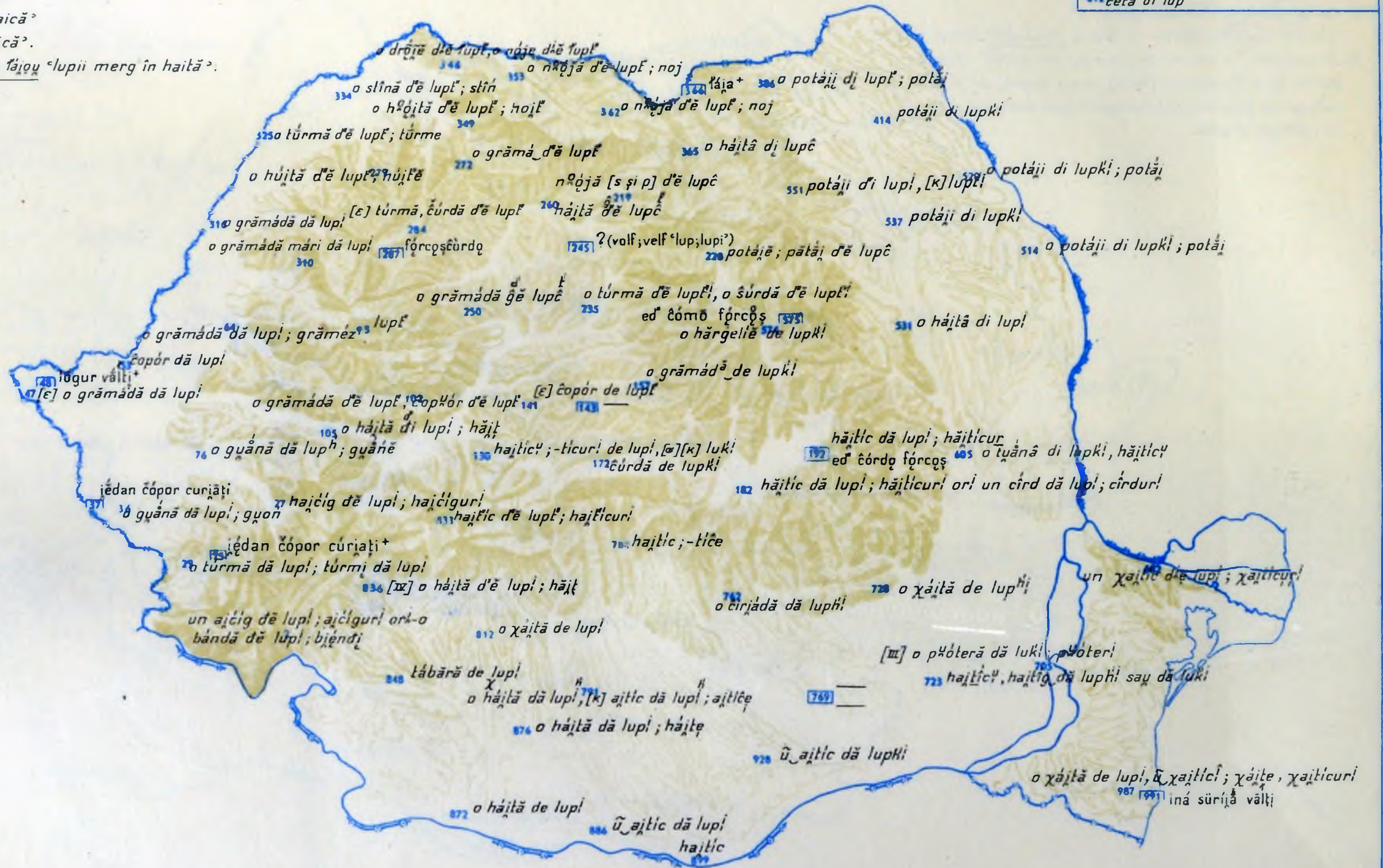
I. Întrebare indirectă.

II. [25]. *cúriacița* 'lupoaică'.

[48]. *văltina* 'lupoaică'.

[366]. *μουκιέ χόδιε λαιού* 'lupii merg în haită'.

ISTROROMÎNI	
02 [x]	<i>cumpănița de lup</i>
AROMÎNI	
010	
MEGLÉNOROMÎNI	
012	<i>četă di lup</i>

o *haită* de lupi; *haitic*; *haiticuri*; *haitice*, *haiticuri*
 ină *suriță* *vălti*

(URSUL) SE ZBÎRLEȘTE

[4962]

I. Întrebare indirectă.

II. 95. „După cuvîntul părul informatorul a făcut pauză”.

514. [Fiindcă] s-o minișet.

836. „Cînd i-e frică și fugе”.

886. să năcăjăște, răgnăște.

ISTROROMÎNI
02 [x] <u>nastrîynă</u>
AROMÎNI
010 _____
MEGLENOROMÎNI
012 _____

BÎRLOG (DE URS)

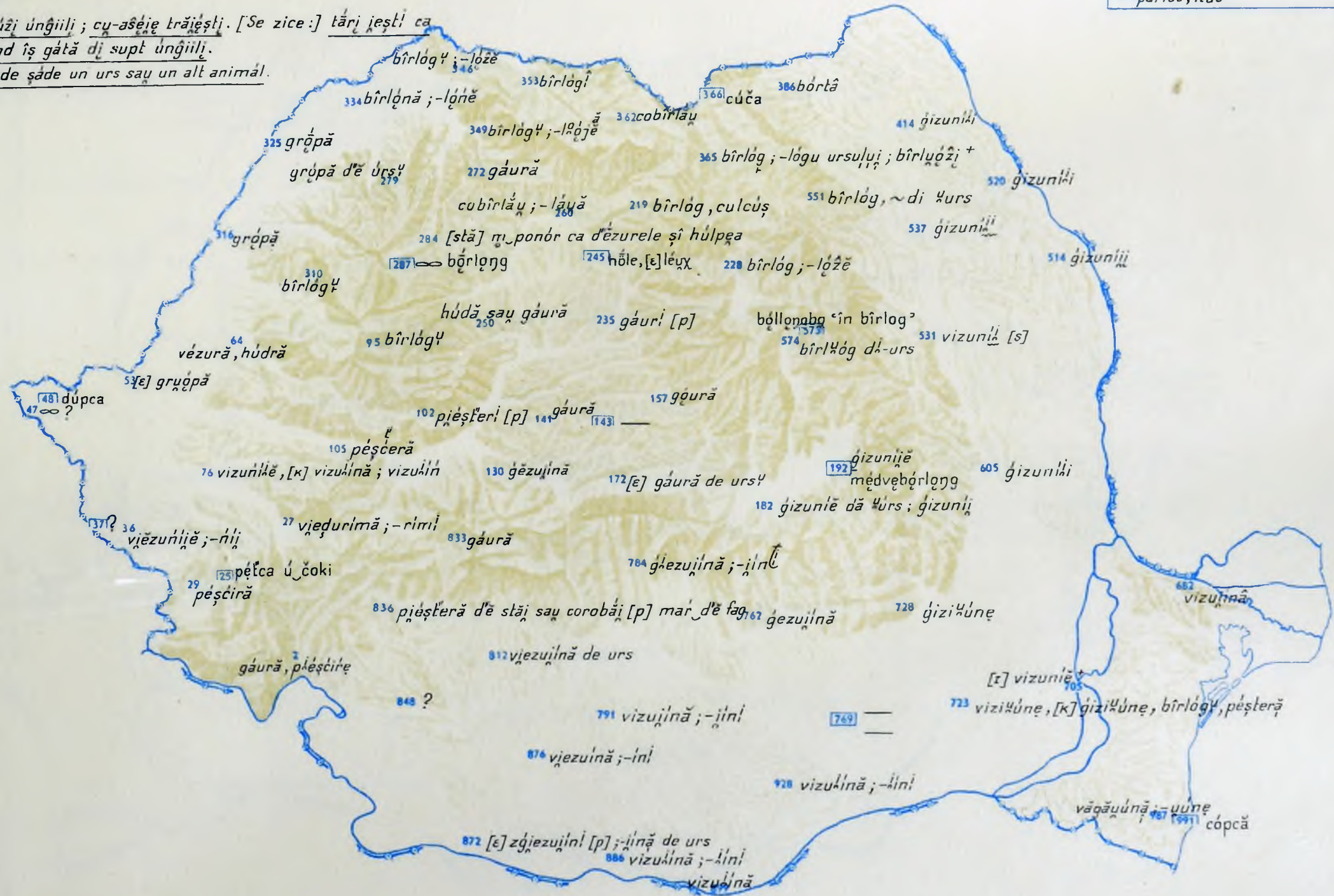
[4963]

I. Întrebare indirectă.

II. 365. tătă jârna aș suzi ungiili; cu-așeie trăiești. [Se zice:] tări jești ca
ursu primăvara când iș gătă di supt ungiili.

705. [ɪ] o grupă unde șade un urs sau un alt animal.

ISTOROMÎNI
02 [ɪ] șcula ursului
AROMÎNI
010
MEGLENOROMÎNI
012 pârloc, itac

RĂSPUNS LA ÎNTREBAREA : CUM E COADA VULPII ?
[4967]

I. Întrebarea pusă ca în titlu.

II. [251]. În primul cuvînt accentul este pe l.

102. ca l fufjôrî.

[192]. 'coada îi este lungă, zbîrlită'.

[366]. fîst 'coadă'.

[575]. 'lungă și stufoasă'.

ISTOROMÎNI
02 [x] lunxa
AROMÎNI
010 _____
MEGLENOROMÎNI
012 _____

ȚAP SĂLBATIC

[4977]

I. Întrebare indirectă.

II. 130. țak e muierește; bărbații zic țapi.

836. [Au] cuorhă cu rãmbor.

ISTOROMINI
02 [x] divju p̄rč
AROMINI
010 —
MEGLENOROMINI
012 —

țap ; țapi
dîf țap

CAPRĂ SĂLBATICĂ

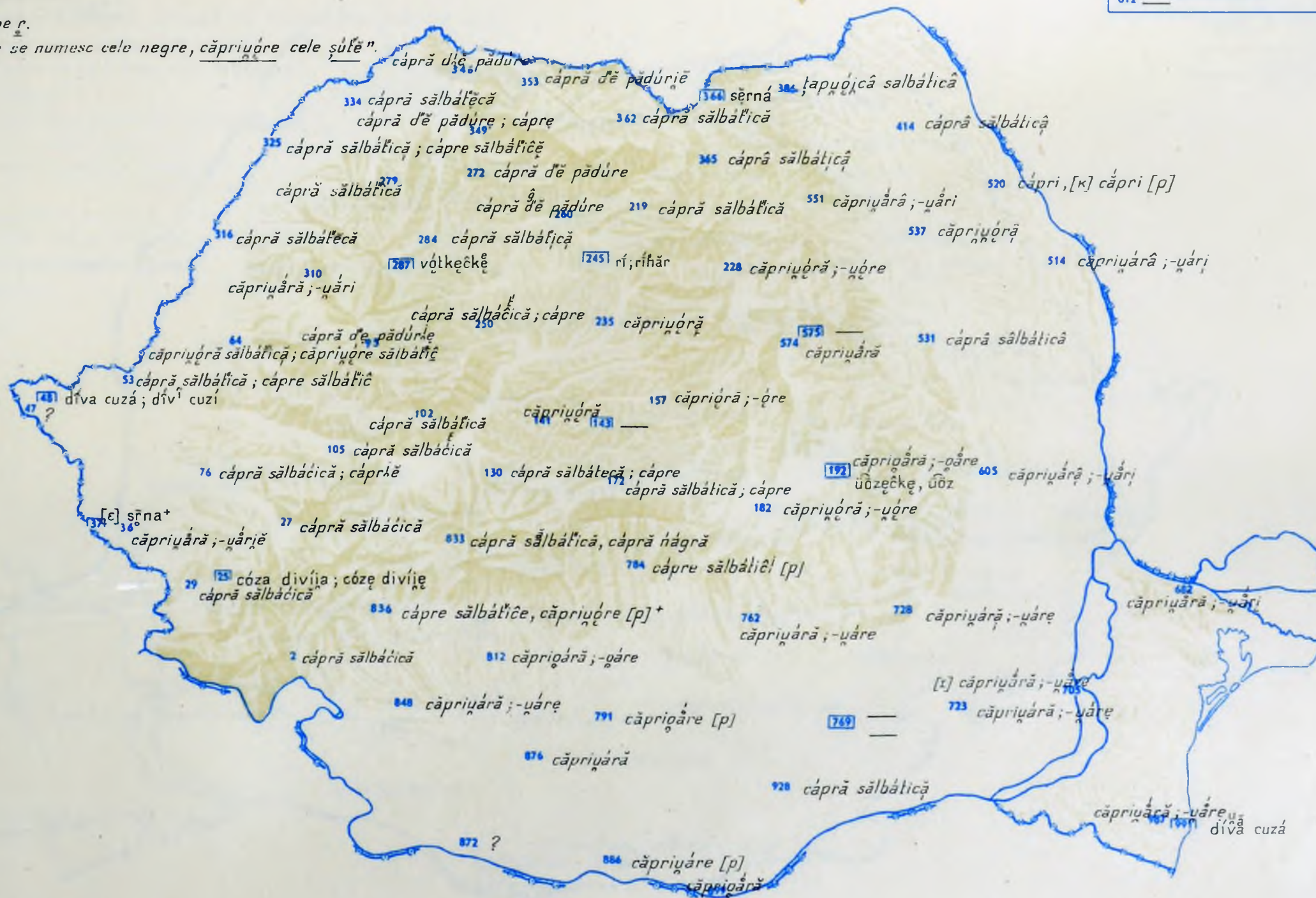
[4978]

I. Întrebare indirectă.

II. [37]. Accent urcător pe r.

836. căpre sălbătice se numesc cele negre, căpriure cele sute”.

ISTROROMÎNI
02 [v] <i>divie căpra</i>
AROMÎNI
010 <i>capră ayriă</i>
MEGLENOROMÎNI
012 —

VIER SĂLBATIC

[4973]

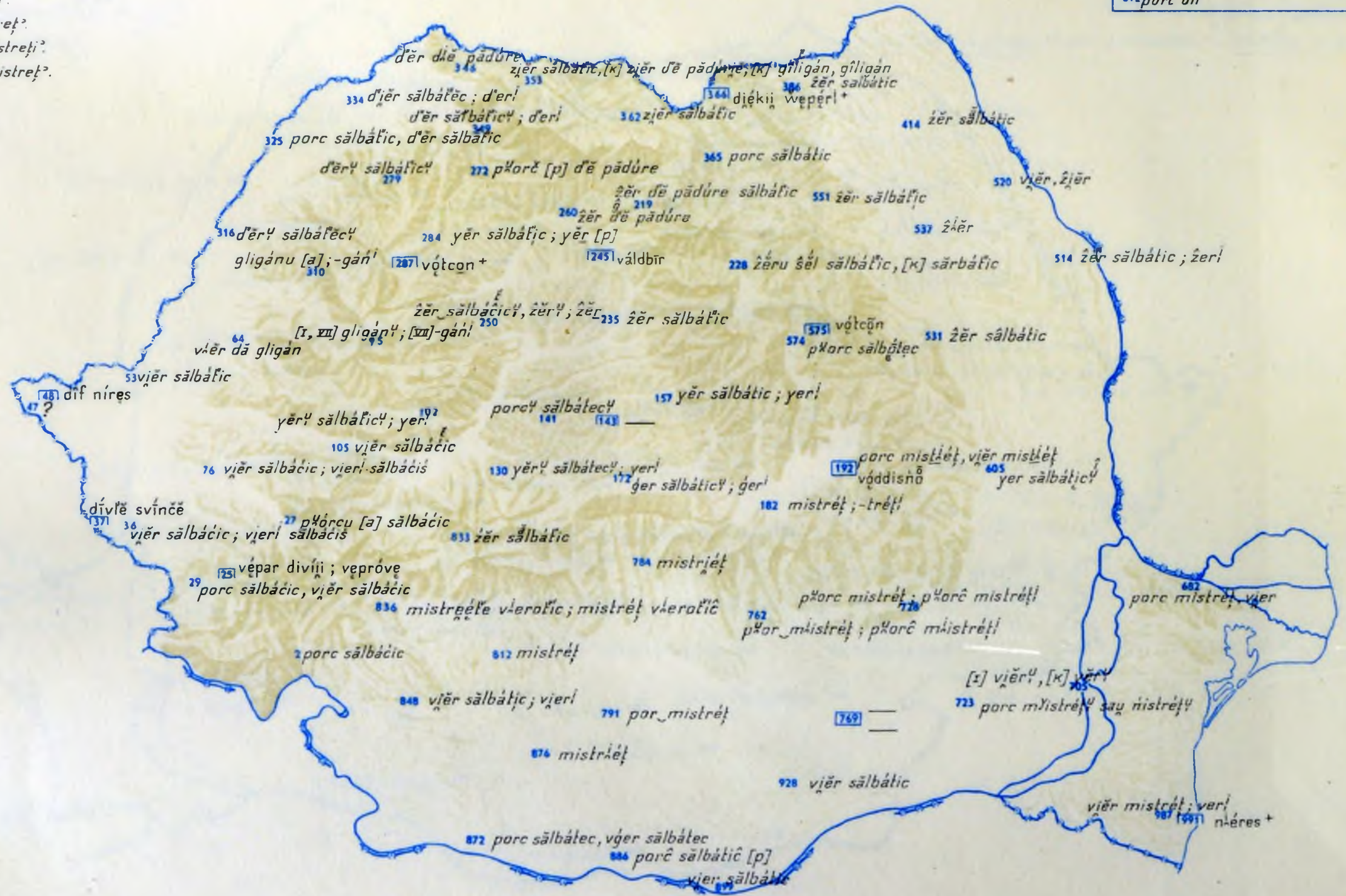
I. Întrebare indirectă.

II. 1287. vôddisnû 'mistreț'.

1366. djeki svêni 'mistreți'.

1991. diuu prăsle 'mistreț'.

ISTROROMINI
02 [x] <u>diviu porc</u>
AROMINI
010 _____
MELENOROMINI
012 <u>porc dif</u>

ZIMBRU

[4982]

I. Întrebare directă.

II. 192. Informatorul a fost la grădina zoologică din Moscova. Din descriere însă, reiese că animalul pe care l-a văzut era o girafă.

228. Informatorul pretinde că a văzut unul în pădure.

272. zîcē că mîncă uâmiñ.

414. Informatorul susține că la munte sînt zimbrî.

605. „zîmbru se zice în glumă despre bou”.

876. Susține că a văzut în grădina zoologică din Budapesta.

III. Informatorii din punctele 219. 279. 284. 349.

520. 531. 551. 662. 705. 723. 728. 784. 791. 812. 848. 987

au precizat că cunosc termenul din școală, din cărți, din auzite etc.

ISTROROMÎNI
02 [ɣ] dîvju boo
AROMÎNI
010 —
MEGLENOROMÎNI
012 bou din ballă [ʔ]

346 ? 353 ? 362 ? 386 ? 414 zîmbru⁺

334 ? 349 zîmbru ; zîmbri 366 [ɕ] zubri [p] ; zubéri 520 dîmbru or bôur

279 zîmbru 272 zîmbru ; zîmbri⁺ 365 ? 551 zîmbru 537 ?

325 ? 260 ? 219 dîmbru, [ʔ] bou^r 514 ?

316 ? 284 zîmbru 228 bou sãrbãtic⁺ 531 bou sãlbãtic

310 ? 267 ȁroslãn 245 — 574 ? 525 ? 531 bou sãlbãtic

64 bou sãlbãtic 95 ? 250 ? 235 ? 574 ? 531 bou sãlbãtic

53 ? 102 ? 141 ? 143 — 157 ?

76 ? 105 ? 130 ? 172 ? 192 zîmbru ; zîmbri⁺ 605 zîmbru⁺

137 36 ? 27 ? 831 ? 182 bou^r, zîmbru ; bou^rl, zîmbri

29 ? 125 — 784 zîmbru, bou^rl [p] 762 ? 728 zîmbru

836 ? 812 zîmbru 682 zîmbru

2 ? 848 bou sãlbãtic 791 zîmbru 769 — [ɣ] zîmbru

876 zîmbru⁺ 723 zîmbru say bou^r⁺ 705

872 ? 886 ? 928 ? 987 991 — zîmbru

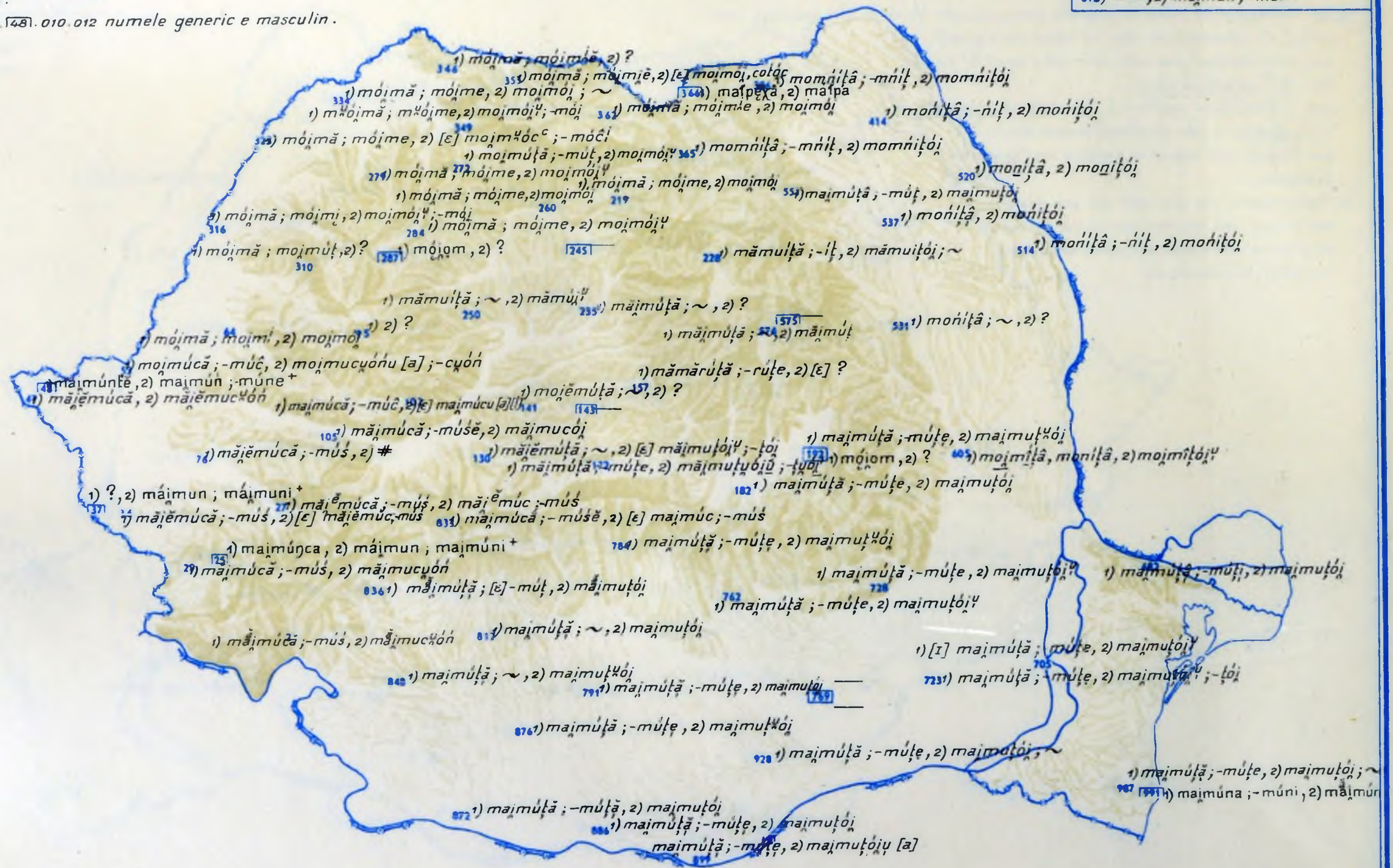
1) MAIMUȚĂ, 2) MAIMUȚOI

[4985-4986]

I. Întrebare indirectă.

II. În punctele [25]. [37]. [48]. 010. 012 numele generic e masculin.

ISTOROROMÎNI	
02)	[x] ăfina; ăfina, 2) —
AROMÎNI	
010)	—, 2) măimun; -mun +
MEGLENOROMÎNI	
012)	—, 2) măimun; -mun +

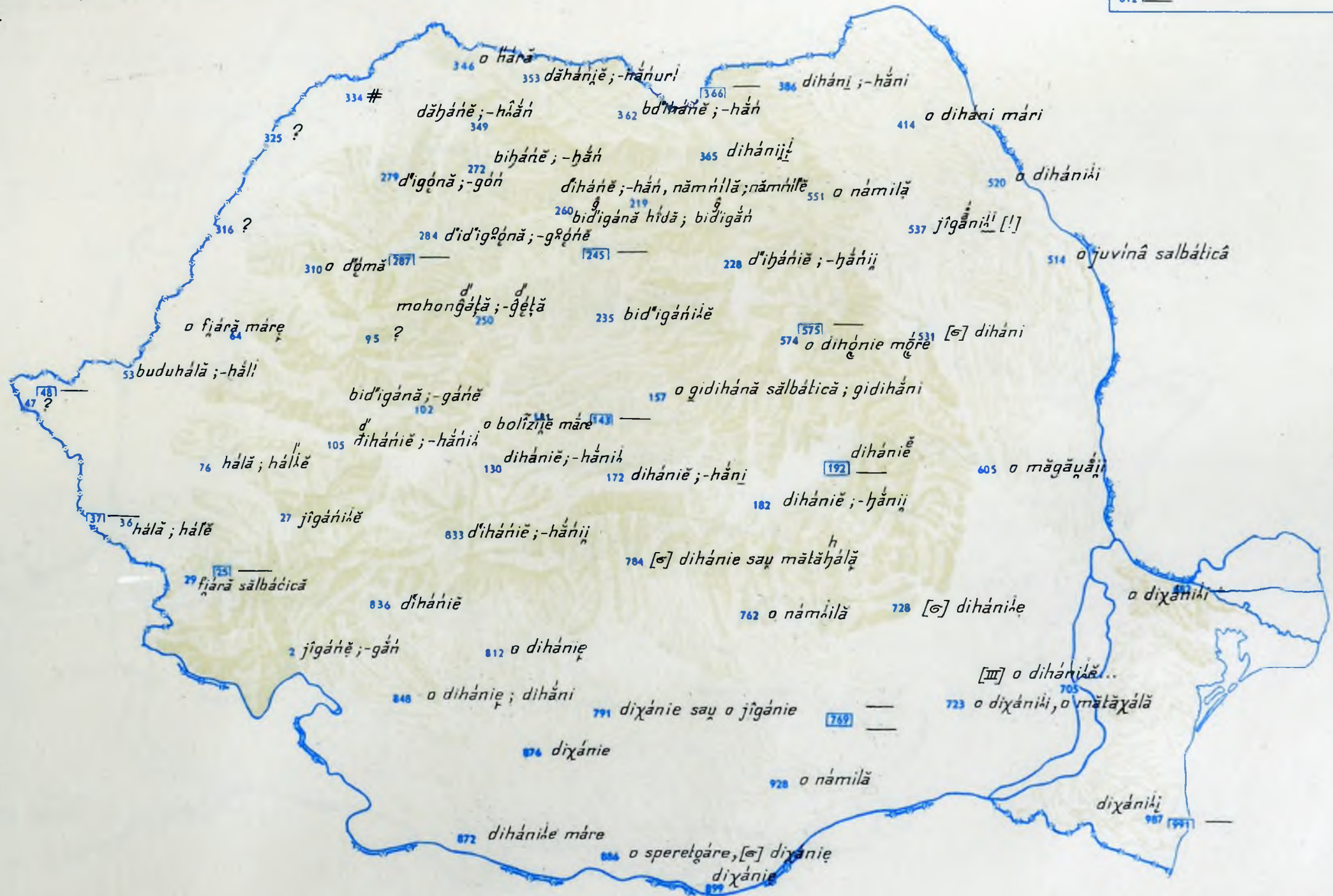
DIHANTE

[4987]

I. Întrebare indirectă : Cum ziceți unui animal sălbatic, mare, care te înspăimîntă ?

II. 882. „De pildă un lup”.

02 ?	ISTROROMÎNI
010	AROMÎNI
012	MEGLENOROMÎNI

(PASĂRE) MOȚATĂ

[6164]

I. Întrebare indirectă.

II. [25]. úlac "moț".

47. șocîrlia-i cu moț.

284. "țugluiș se numește ciocîrlia".

[287]. bûb "moț".

365. "Are pe vîrful capului un țuglú".

[366]. îziúpcom "cu moț"; ziúboc "moț".

02	ISTROROMÎNI
[IX]	púlu cu cûfu
010	AROMÎNI
012	MEGLENOROMÎNI

(CORBUL) CRONCĂNE

[6167]

I. Întrebare indirectă.

II. 53. *ă* este o vibrantă faringală.

105. „face ca cioara”. Vezi harta următoare.

219. Informatorul [III] acceptă răspunsul dat de informatorul ocazional.

272. Informatorul ocazional e din comuna Vima.

284. *crîncăje* a *cărîj*.

353. ca *c^ora*.

723. *cîntă corbu*: o să dea vo vreme rea.

ISTROROMÎNI
02 [iv] <i>cra^ăă</i> : <i>ă</i>
AROMÎNI
010
MEGLENOROMÎNI
012 <i>cra</i> ~

ISTROROMÎNI	
02 [IV]	cațeá : ă
AROMÎNI	
010	
MEGLENOROMÎNI	
012	

(CIOARA) CÎRIIE [6168]

I. Întrebare indirectă.

- II. [251]. vărana 'cioară'.
- 36. Prin r este notată o vibrantă uvulară fricativă.
- [371]. vărana (vărăne [p]) 'cioară'.
- [481]. gărven (gărvene [p]) 'cioară'.
- 172. Prin g este notată o vibrantă glotală.
- 182. găie (găi [p]) 'cioară'.
- [792]. vóriu 'cioară'.
- [3661]. uorona 'cioară'.
- 386. Prin ă este notată o fricativă laringală.
- 723. În interjecțiile gă ~ tonul urcă.
- 833. corcăn (-căn [p]) 'cioară'.
- [991]. gărgă (gărg'i [p]) 'cioară'.
- 012. căfcă 'cioară'.

- III. În unele puncte s-au repetat răspunsurile de pe h. precedentă.
- În punctele 36. 182. 362 anchetatorul nu a obținut verbul.

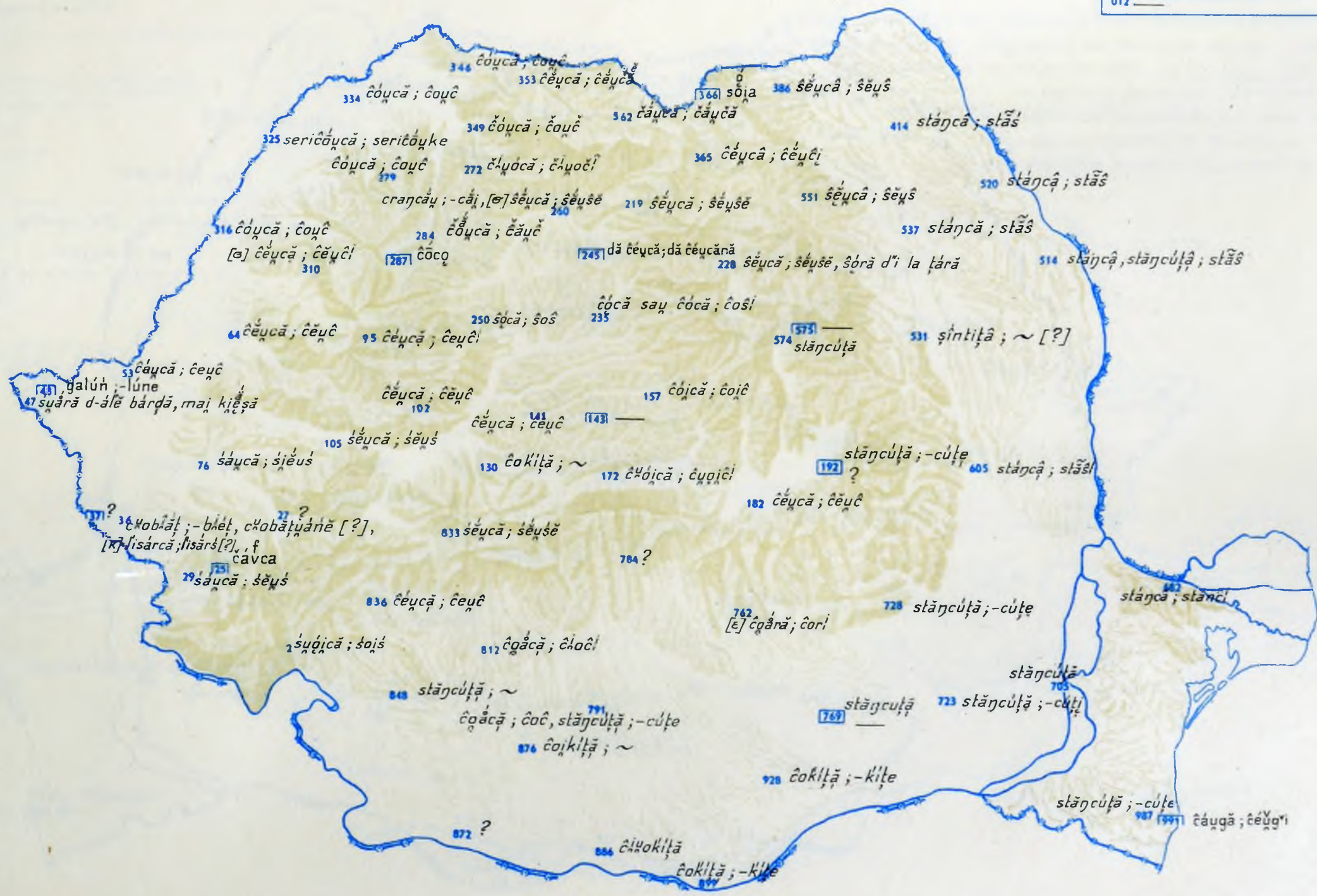

STÂNCUȚĂ

[6169]

I. Întrebare indirectă.

02	ISTROROMÎNI
010	AROMÎNI
012	MEGLENOROMÎNI

(COȘOFANA) CÎRÎLE

[6171]

I. *Întrebare indirectă.*

II. 27. *ně spuně dē rāu.*

95. Interjecțiile *c^hă* ~ ~ ~ se rostesc repede.

105. *cîntă d'i rāu.*

310. *nu-ȳ bini cā cîntă sārca, om pāȳ uariȳ.*

414. Interjecțiile se rostesc repede.

514. Prin *k* e notată o ocluzivă laterală formată prin sugere.

574. În interjecția *cî* tonul întii urcă, apoi coboară.

705. *ne yine nĳāmurle.*

723. *yine nĳāmurili.*

728. Interjecțiile *ă* *ă* se rostesc însoțite de un hîrîit faringal.

836. *îd_dă o vĳĳĳstă.*

876. „*Ē semn cā vine cĳnevă*”

ISTROROMÎNI ?
02 [ɣ] svikeá : á
AROMÎNI
010
MEGLENOROMÎNI
012

BARZĂ

[6172]

I. Întrebare indirectă.

II. În ștircove accentul e pe r.

57. Accent coborîtor pe r.

III. În unele puncte, în care numele generic este de genul feminin, s-a obținut și termenul pentru bărbătuș: BĂRZOI 150. 157. 172. 192. 605.

682. 705. 723. 762. 784. 791. 812. 848. 872. 886. 899. 928. 987, [e]

BĂRZAR 728. BĂRBĂTUȘ DE BARZĂ 182.

În alte puncte s-a obținut termenul pentru femeiușcă:

COCOSTÎRCĂ 27. 29. 95. 102. 141. 279. 362. 365. 835, COCOSTÎREĂ 228,

COCOSTÎRCOAICĂ 386. 414. 520. 537, COCOSTÎRCOAICĂ, BARZĂ 514,

COCOSTÎRCOAIE 64. 250. 284. 316. 349, COCOSTÎRCOAINE 47,

COCOSTÎLCOANE 76, COCOSTÎRGOAIE 53. 255. 260. 534, ȚĂINA

DE COCOSTÎRC 574, MAMA COCOSTÎLCULUI 393, ȘTIRCONIȚĂ

36, BĂRZOICĂ 836. În punctul 525 pentru femeiușcă

s-a răspuns: lă, cocostîrc.

ISTOROMÎNI
02 storc
010 _____
012 _____

(BARZA) CLĂNȚĂNE

[6173]

I. Întrebare indirectă.

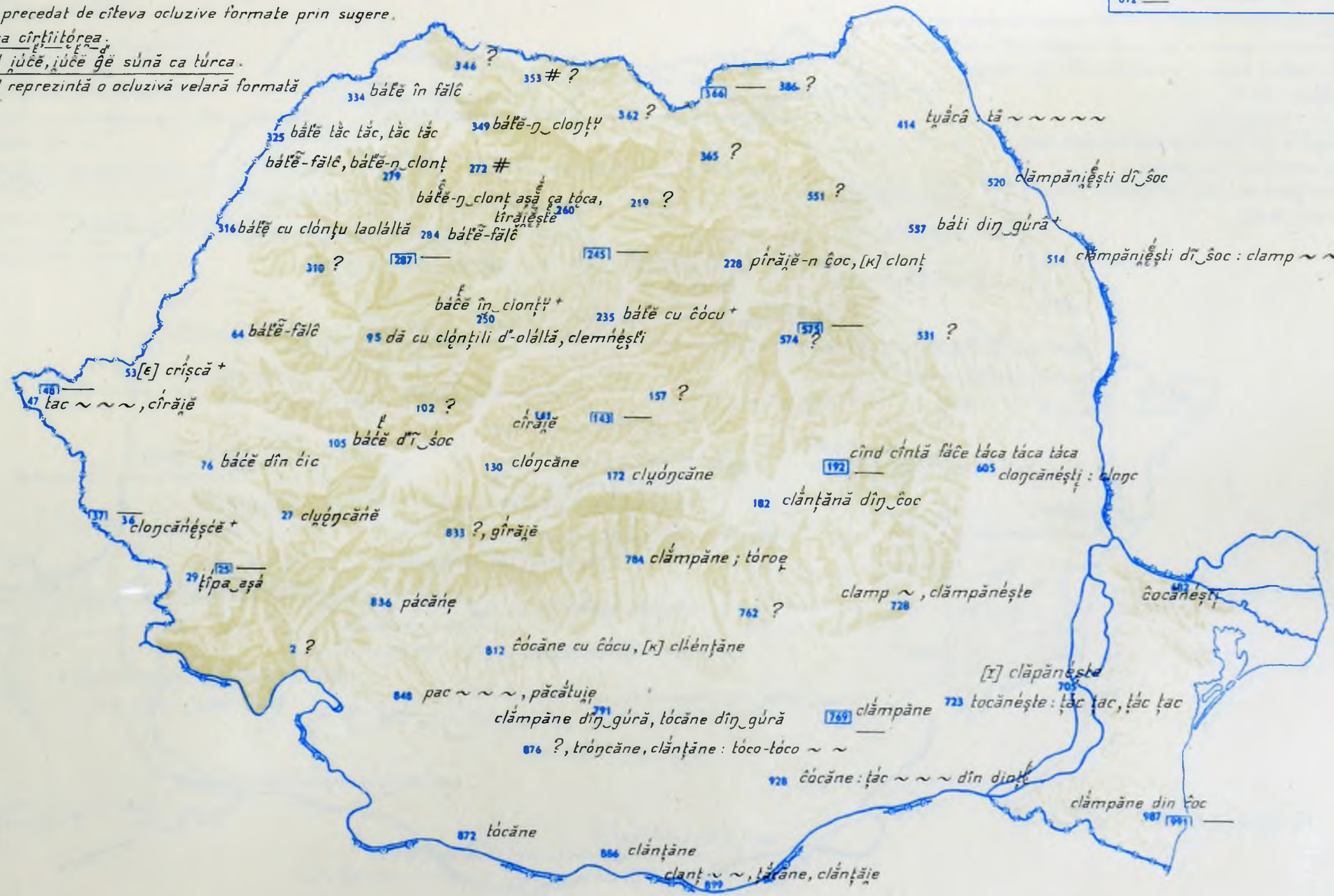
II. 36. 53. Verbul a fost precedat de câteva ocluzive formate prin sugere.

235. bățe cu cōcu ca cîrțitōrea.

250. bățe în clonțu iucē, iucē gē sună ca tūrca.

537. fășî cî ~ ~ . cî reprezintă o ocluzivă velară formată prin sugere.

02 ?	ISTROROMÎNI
010	AROMÎNI
012	MEGLENOROMÎNI

COCOR : 1) BĂRBĂTUȘ, 2) FEMEIUȘCĂ

[6174]

I. Întrebare indirectă.

II. 53. cucură [p] este numele ce se dă tuturor păsărilor acvatice.

102. Informatorul spune că [ε] cocôr (-cūră [p]) e tot barză.

182. Informatorul crede că e o pasăre care să mănîncă.

219., 2) Nu se zice ".

551. uŃ_cîrd di cocuăre.

III. Răspunsurile din punctele [37]. [48]. [287]. [991].

[102] reprezintă numele generic.

Numele generic a fost înregistrat în ALR I, întrebarea [1038].

	ISTROROMÎNI
02	[17] <i>idrâl' ; idrâl'i +</i>
	AROMÎNI
010	_____
	MEGLENOROMÎNI
012	_____

GRANGUR

[6177]

I. Întrebare indirectă.

II. 27. cîntă grânguru.

105. „I se zice : sora-săfirō, haj după bureț!”.

[366]. „Romînește se zice sturzia”.

876. Informatorul nu a putut rosti cuvîntul.

987. Cunoaște cuvîntul du pîn carte.

[991]. dētu svirjăt ‘care fluieră’.

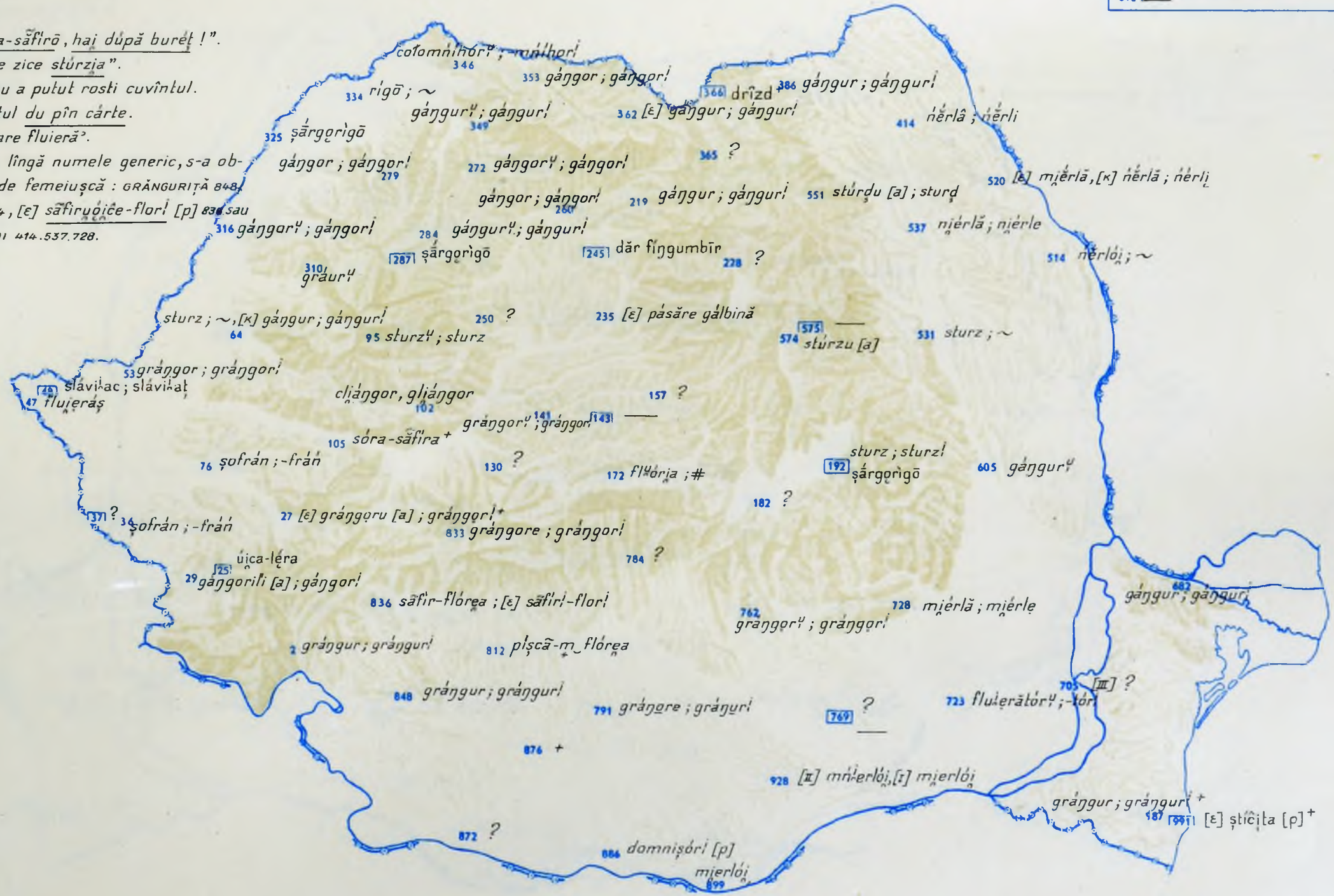
III. În cîteva puncte, pe lângă numele generic, s-a ob-

ținut și termenul de femeiușcă : GRÂNGURITĂ 848.

[ε] GÂNGUROAICĂ 514, [ε] sâfiruōice-flori [p] 830 sau

de bărbătuș, MIERLOI 414.537.728.

02 ?	ISTROROMÎNI
010	AROMÎNI
012	MEGLENOROMÎNI

RĂSPUNS LA ÎNTREBAREA : CUM FAC GRAURII ?

[6197]

02 ?	ISTOROMÎNI
010	AROMÎNI
012	MEGLENOROMÎNI

I. Întrebarea pusă ca în titlu.

II. 157. cîntă porîngi.

250. zûrăjē așă ca șasu, zburînd.

260. flûjēră în forma gîngurilor 'așă cum fac grangurii'.

723. Onomatopeele tr-tr-tr se rostesc repede.

872. 'vîjăje cînd zboară'.

PITULICE

[6207]

I. Întrebare indirectă.

II. 260. zîșem că-i mpărătu păsărilor.

334. Informatorul susține că ultimul termen l-a învățat la școală.

848. Înții anchetatorul a notat lulelúș.

886. čil luleáya dá máre.

ISTROROMÎNI	
02	?
AROMÎNI	
010	—
MEGLENOROMÎNI	
012	—

PIȚIGOI : 1) BĂRBĂTUȘ, 2) FEMEIUȘCĂ

[6180]

I. Întrebare indirectă.

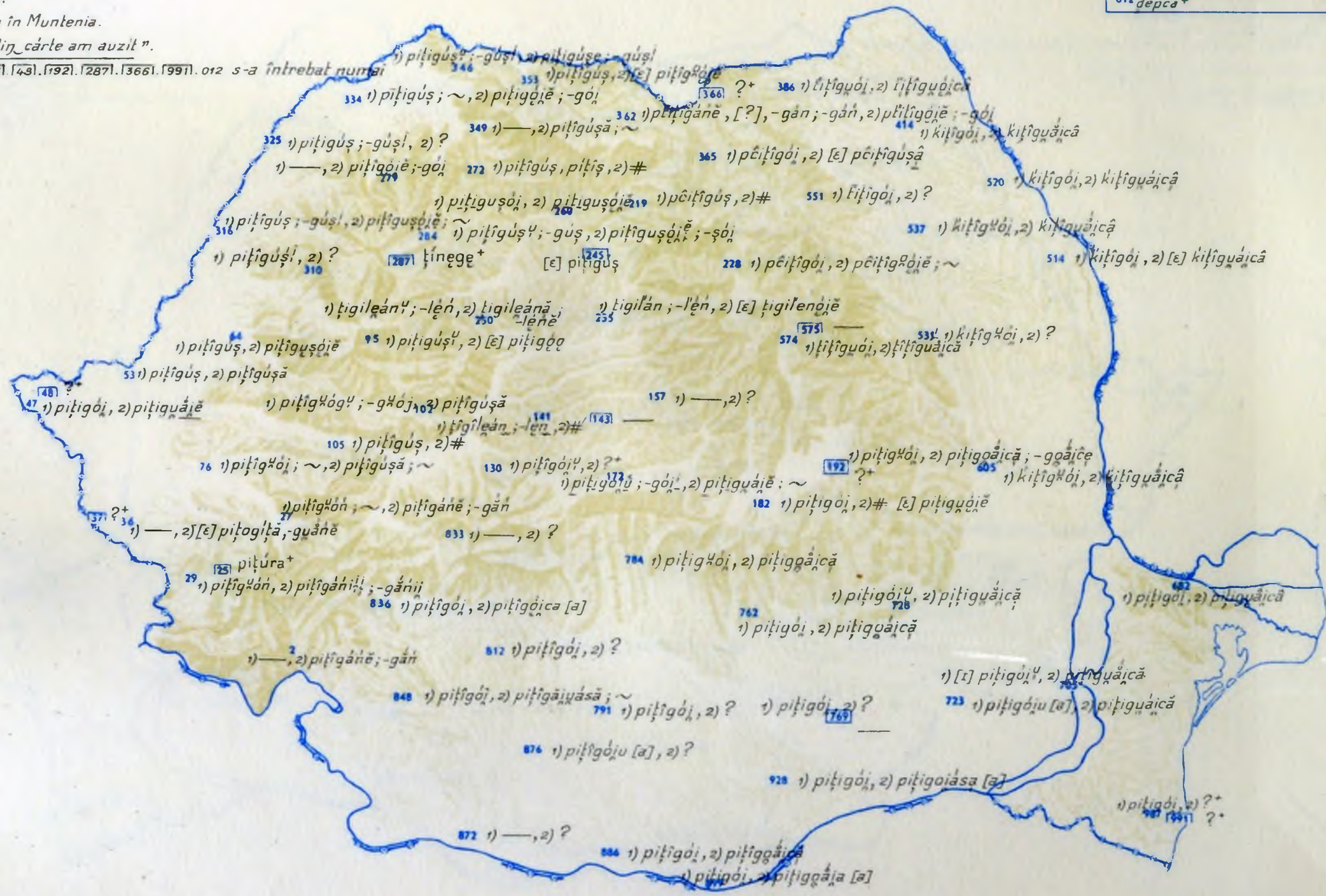
II. 130. A auzit de pițigoi în Muntenia.

987. „De pițigoi tot din carte am auzit”.

III. În punctele [29]. [37]. [43]. [92]. [287]. [366]. [991]. 012 s-a întrebat numai

numele generic.

ISTROROMINI	
02	1) [r] lăn : lănore, 2) lina
AROMINI	
010	
MEGLENOROMINI	
012	depcă*

LĂSTUNI

[5749]

I. Întrebare indirectă.

II. 105. Informatorul este sigur că *sturz* înseamnă lăstun.

219. *âlbe la coadă și furcûța-i mai mică.*

346. Informatorul care a dat primul răspuns acceptă termenul dat de informatorul ocazional, însă nu știe cum sînt lăstunii.

728. „Lăstunii au *pădúk di llemn* ‘ploșnițe’, de aceea oamenii le strică cuiburile.”

ISTOROMÎNI
02 [x] pitovna [s]
AROMÎNI
010 —
MEGLENOROMÎNI
012 —

PRIVIGHE TOARE

[6188]

I. *Întrebare indirectă.*

II. *27. cîntă păsăria de călă dauă.*

1371.228. Cunoaște cuvîntul din școală.

537. *cîntă-zăvoji.*

551. Cunoaște cuvîntul de prin cărți.

987. A întilnit cuvîntul prin cărți.

III. *S-a obținut și termenul pentru*

bărbătuș, format cu sufixele: -TOR (-t^hori, -tu^hori etc.) în punctele 53.

64. 102. 130. 141. 157. 172. 182. 192. 235. 284. 349.

386. 514. 520. 537. 574. 605. 682. 728. 784. 836.

848. 886. 928, -TOROI 414. 812 și -TOI 899, adău-

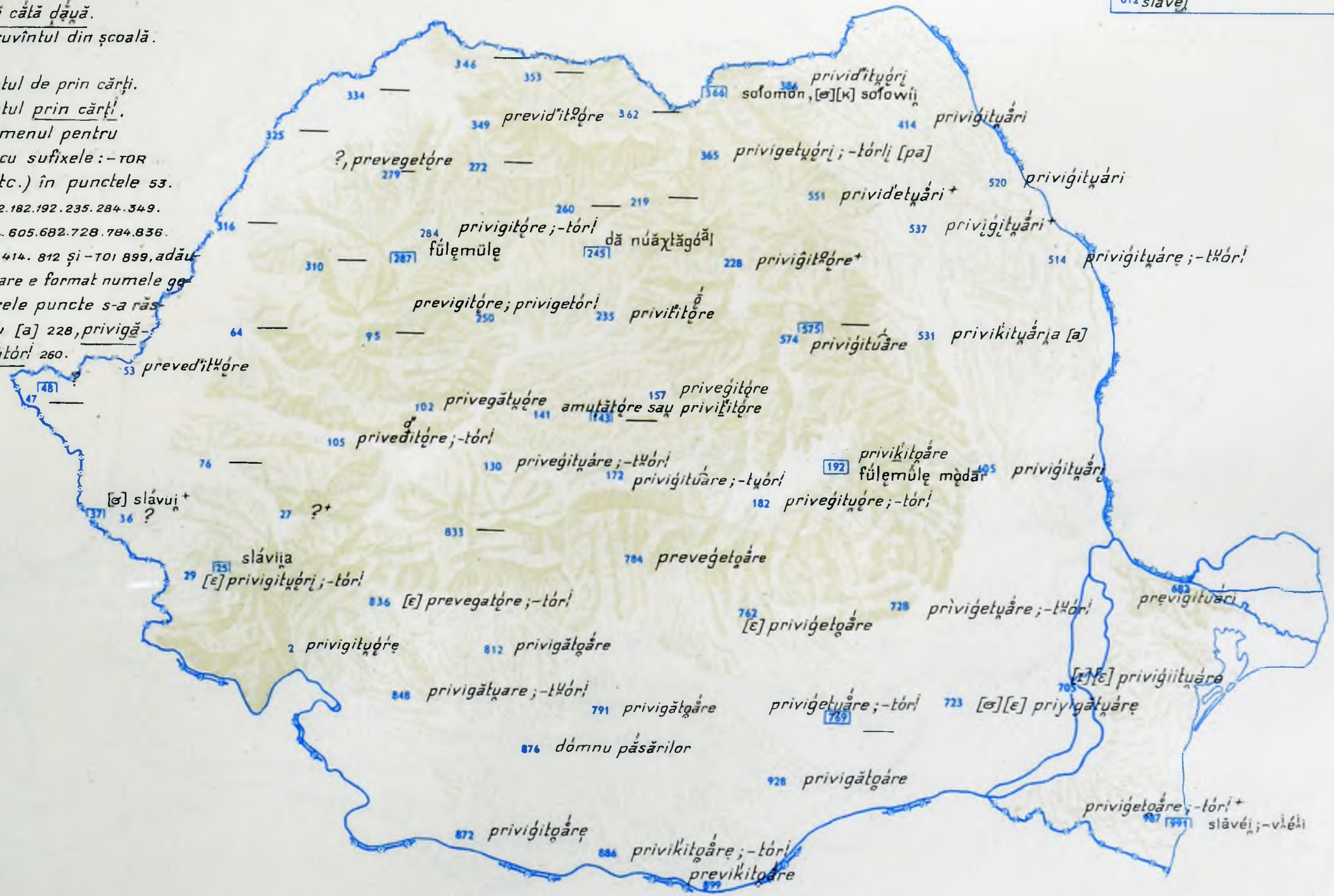
gate la tema din care e format numele ge-

neric. În următoarele puncte s-a răs-

puns: privigitoriu [a] 228, privigă-

t^hori^h 250, preveditor 260.

ISTROROMÎNI
02 [iv] fi ^h urlu; fi ^h urli
AROMÎNI
010 _____
MEGLENOROMÎNI
012 slăveji

CINTEZĂ : 1) FEMEIUȘCĂ, 2) BĂRBĂTUȘ

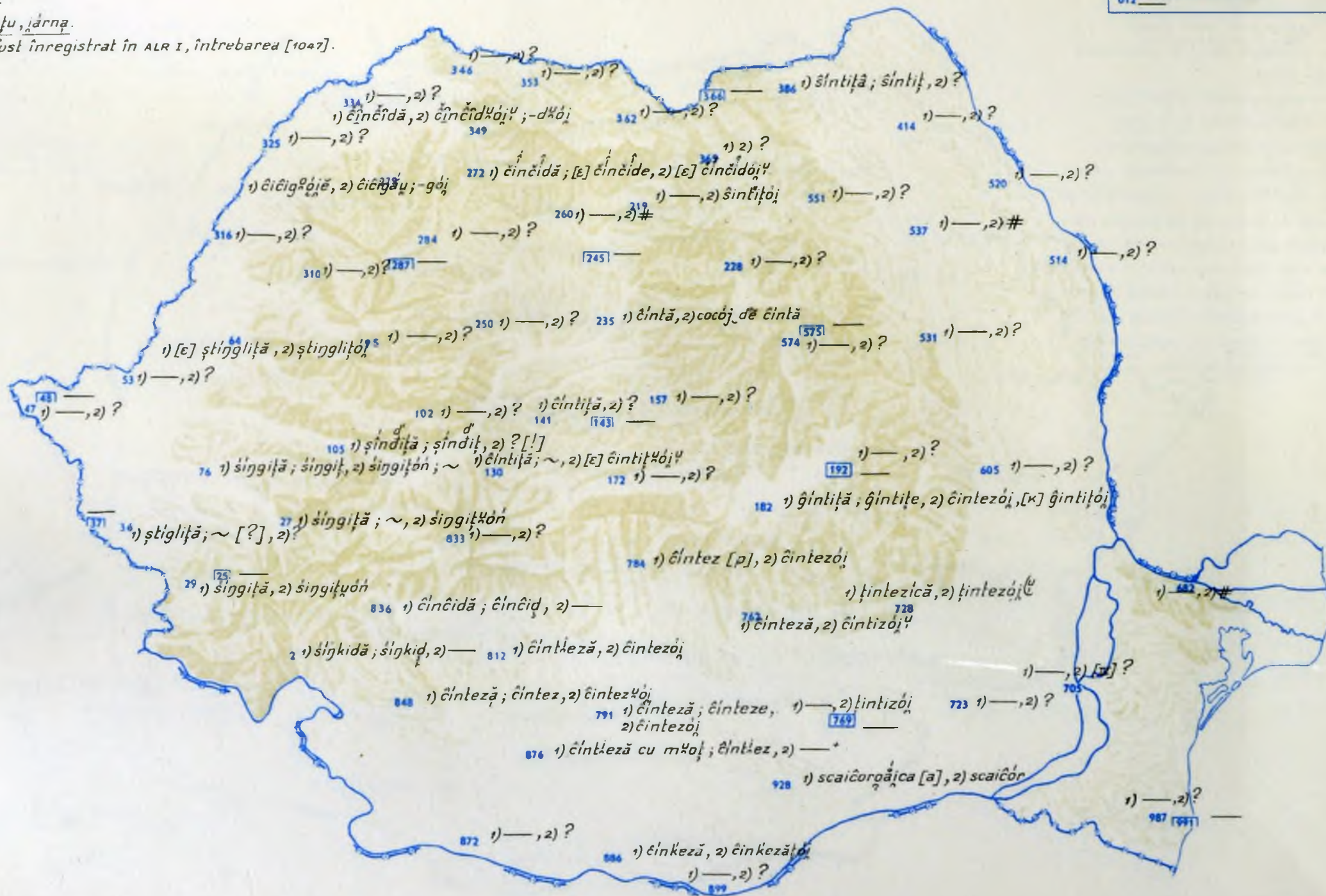
[6194]

I. Întrebare indirectă.

II. 876 le prindeŃ cu lăŃu, iărŃa.

III. Numele generic a fost înregistrat în ALR I, întrebarea [1047].

02	ISTROROMÎNI
010	AROMÎNI
012	MEGLENOROMÎNI

CIOCĂNITOARE

[6179]

I. Întrebare indirectă.

II. 1251. Cuvîntul jîvnă are accentul pe î.

47. păsăre dă care scuăcă viermii dîm pom.

1481. deț vad cîrvejețe 'care scoate viermii'.

64. Informatorul pretinde că sînt două specii, de aceea a dat doi termeni.

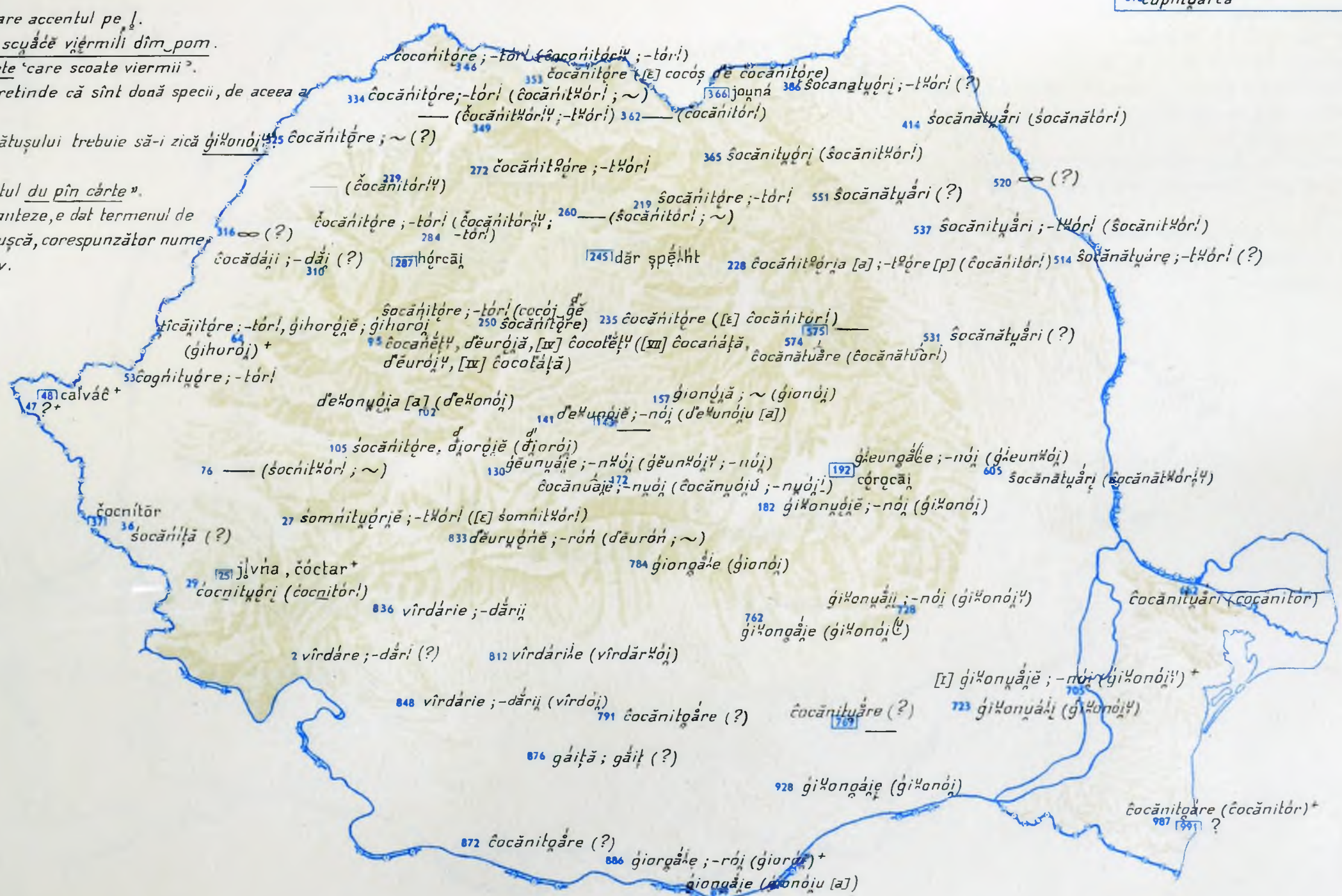
705. „Crede că bărbătușului trebuie să-i zică gișonoi.”

886. șocăne.

987. „Cunoaște cuvîntul du pîn carte”.

III. Pe hartă, între paranteze, e dat termenul de bărbătuș sau femeiușcă, corespunzător numelui generic respectiv.

ISTROROMINI	
02	[iv] c'lunăca; c'lunăcele [pa] (c'lunîc)
AROMINI	
010	—
MEGLENOROMINI	
012	șuplitgarcă

MIERLĂ

[6201 bis]

02	ISTROROMÎNI
CUŌSU ; CUŌŞ
010	AROMÎNI
012	MELENOROMÎNI
nîrlă

I. *Întrebare indirectă.*

II. 334. *Vezi nota de la h. următoare.*

520. 537. *Vezi răspunsurile de la h. 697.*

III. *În câteva puncte s-a obținut și termenul pentru bărbătuș.*

MIERLOI 219. 551. 812. 848, [I] MIERLOI, MIERLAN „trebuie să-
zică” 705, mjêrlon 2.

În punctul 762, unde numele generic este MIERLOI, s-a obținut și termenul pentru femeiușcă: MIERLOAICĂ.

Harta a fost redactată pe baza răspun-
surilor la întrebarea [6201] MIERLA FLUIERĂ
(vezi h. următoare).

RĂSPUNS LA ÎNTREBAREA : CUM FACE PREPELIȚA ?

[6192]

I. Întrebarea pusă ca în titlu.

II. 76. „Bărbătușul face : *jau, jau*”.

219. Informatorul ocazional e din satul Susenii-Bîrgăului. Vezi h.

precedentă. Forma *pițpălăc* a auzit-o la școala ungurească.

250. Interjecția a doua e rostită cu ton mai coborât decît cea dintîi.

310. Informatorul pretinde că bărbătușul face *h, h* ră-gușit.

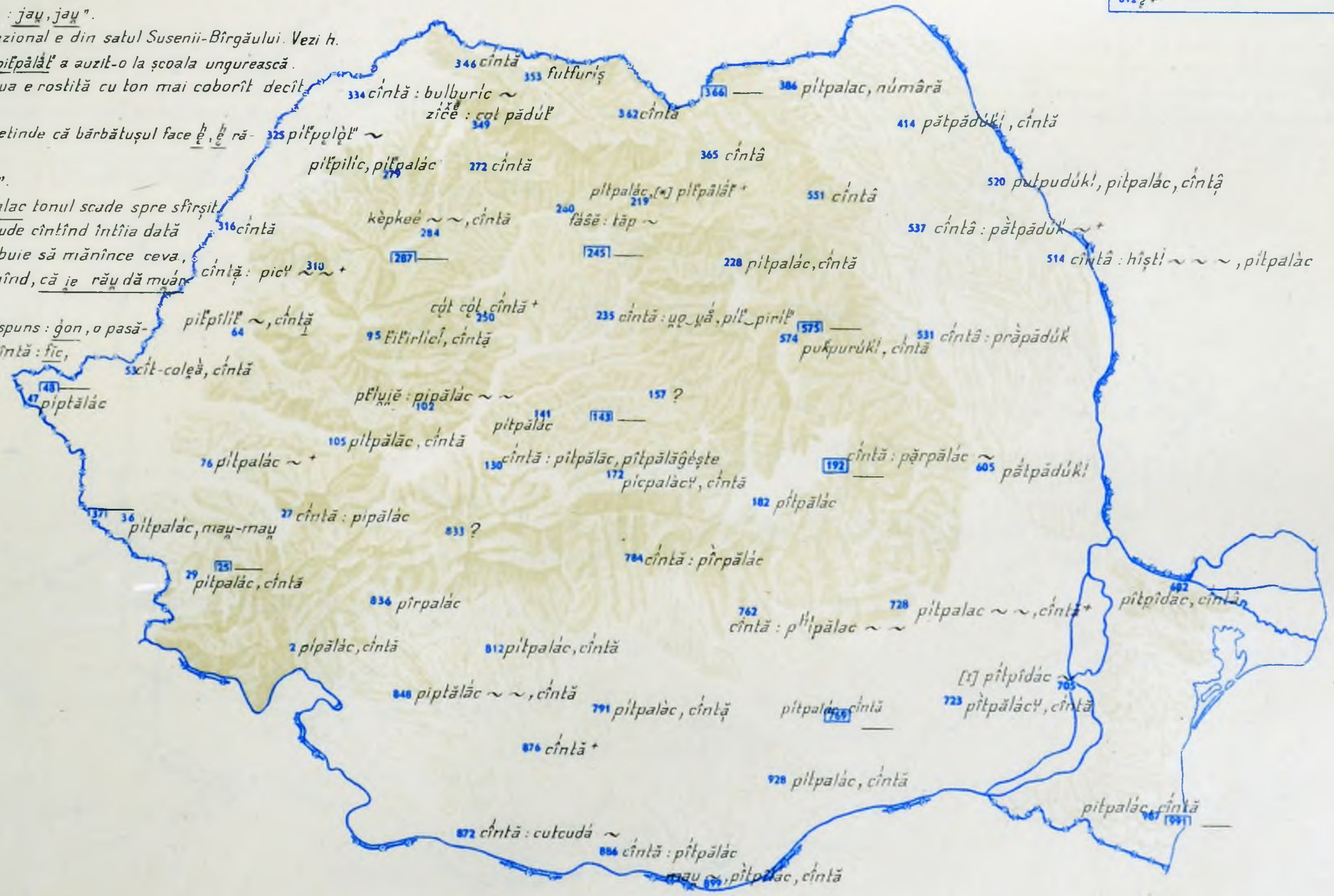
537. „Cîntă *pi-jărbă*”.

728. În formele *pițpalac* tonul scade spre sfîrșit.

876. „Cînd cineva îl aude cîntînd înțîia dată zice : *ne spurcă*. Trebuie să mînînce ceva, să nu-l *SPURCE* flămînd, că ie rău dă muște”.

012. Informatorul a răspuns : *gon, o pasă-re care primăvara cîntă : fic, fic*.

ISTROROMÎNI
02 [iv] svikeă, [*] crcă
AROMÎNI
010
012? + MEGLENOROMÎNI

CUCUVEA

[6186]

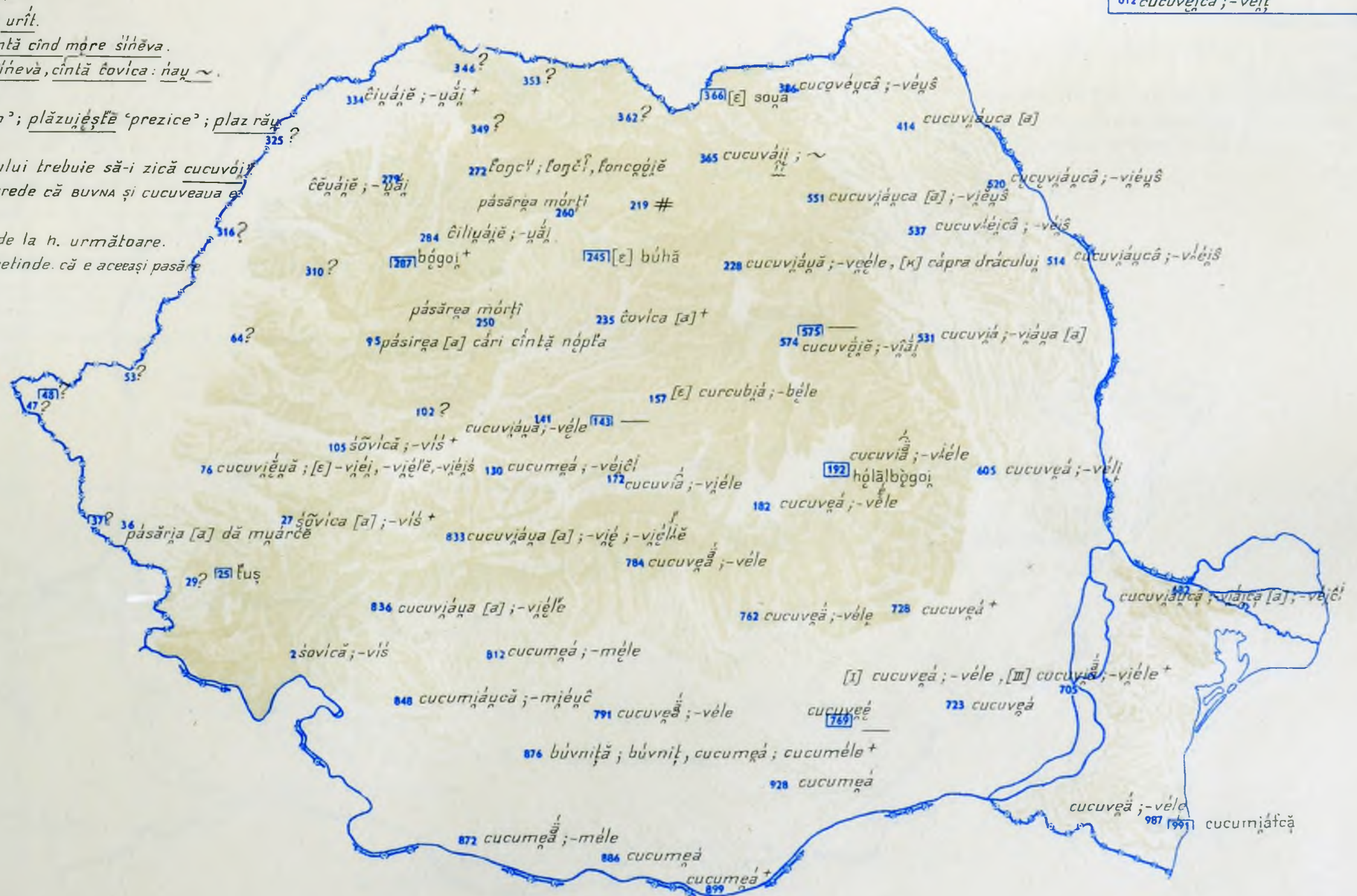
I. Întrebare indirectă.

II. 27. cîntă urît, țipă urît.105. cîntă: sōvic. cîntă cînd mōre sîhēva.235. [Cînd] mōre sîhēva, cîntă țovica: raū ~.1287. [Cîntă] cūvic.334. āre plaz 'semn'; plāzujēștē 'prezice'; plaz rău 'semn rău'.705. „[I] Bărbătușului trebuie să-i zică cucuvōj”.728. Informatorul crede că BUVNA și cucuveaua e aceeași pasăre.

876. Vezi răspunsul de la h. următoare.

899. Informatorul prelinde. că e aceeași pasăre ca și bufnița.

ISTROROMINI
02 [ɣ] <i>Ēucu</i> ; <i>Ēucuve</i> , [*] <i>Ēuki</i>
AROMINI
010 —
MEGLENOROMINI
012 <i>cucuvejca</i> ; <i>-vejč</i>

RĂSPUNS LA ÎNTREBAREA : CUM FACE BUFNIȚA ?

[6183]

I. Întrebarea pusă ca în titlu.

II. 47. *dic muierei că-i mureca găjilor.*

64. „Bufnița face mf, bărbătușul : lîc. amu nu-i bině-lume cînd cîntă buha”.

192. „Cînd cîntă bufnița, e semn că să șkimbă vremea”.

228. strigă cîn iț vremea dē plōiē.

235. Informatorul confundă bufnița cu huhurezul.

250. În *būhu* tonul coboară spre sfîrșit.

284. *bālē-fālē* ca cocostîrcu.

537. În *pū*, tonul, foarte sus la început, coboară spre sfîrșit.

574. În *hūu* tonul coboară spre sfîrșit.

„Cînd cîntă bufnița, să șkimbă vremea”.

605. În *buhū* tonul urcă spre sfîrșit.

723. Tonul e jos în prima onomatopee, dar urcă în a doua.

728. În *ū* tonul coboară spre sfîrșit.

cînt-ă *mjăkunā* + *pluāiē*.

769. ie sēmne rēle. În *bū* tonul urcă spre sfîrșit.

02	ISTROROMÎNI
010	ROMÂNII
012	MEGLENOROMÎNI

RĂSPUNS LA ÎNTREBAREA : CUM FACE HUHUREZUL ?
 [6185]

I. Întrebarea pusă ca în titlu.

II. 95. Onomatopeea se rostește repede ; tonul coboară spre sfârșit.

102. Se rostește repede.

414. „cînd a cîntă țvâli, îm_părău, va fi iarnă grea”. Onomatopeea se rostește repede.

514. Onomatopeea se rostește repede.

605. În buhúu tonul urcă, apoi, spre sfârșit, coboară.

692. În onomatopee tonul coboară spre sfârșit.

728. În onomatopeea ĩ tonul coboară spre sfârșit.
 [Huhurezul are] uñ_gers urît.

791. Tonul urcă spre sfârșit.

836. În onomatopee tonul e jos în primele silabe. În ultima silabă tonul urcă, apoi coboară.

848. dă klot ca drăcy.

02	[IV] cînta
010	AROMINI
012	MEGLENOROMINI

BÎTLAN

[6204]

I. Întrebare indirectă.

02 ?	ISTROROMINI
010	AROMINI
012	MEGLENOROMINI

BUHAI-DE-BALTĂ

[6205]

I. *Întrebare indirectă.*

II. 192. *face bū bū.*

365. *Cunoaște cuvântul din auzite.*

537. *būhuji [prez 3].*

605. *„bōy di báltă i se spune unei broaște care face būhū”*

705. *face būhū.*

899. *„bóhu bǎlți e o jigănie, nu e o pasăre”.*

02 ?	ISTROROMÎNI
010	AROMÎNI
012	MEGLENOROMÎNI

STOL (DE RAȚE SĂLBATICE)

[5000]

ISTROROMÎNI	
02	[*] <i>cumpaniia de rațe, țapu de rațe</i>
AROMÎNI	
010	—
MEGLENOROMÎNI	
012	<i>țabură, biluc di papii ili di qoșt divi</i> +

I. Întrebare indirectă.

II. 125. "Multe rațe sălbătice"

53. *răță sălbătică*.

157. *rațele* [a].

12871. *vodruța* "rață sălbatică".

13661. *lekké diéki cáckîé u húri* "zboară rațele sălbătice în stol". *diéca cácca* "rață sălbatică"; *dvi cáčți* ([A]).

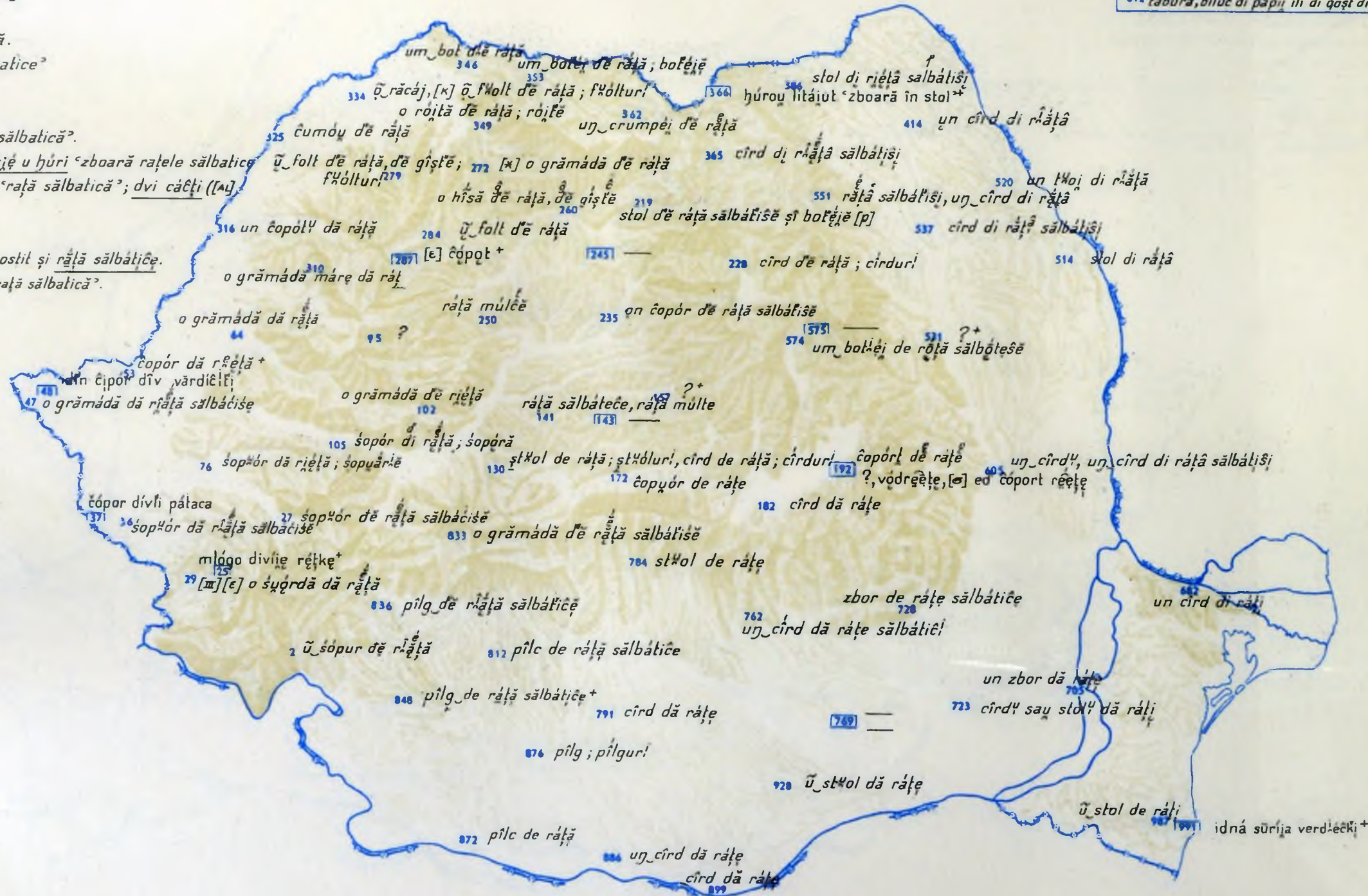
cățți (dual) *diéki*.

531. *rață sălbăticij*.

848. *Informatorul a rostit și rață sălbătice*.

1997. *diya verdiecca* "rață sălbatică".

012. *goscă* "giscă".

idnă sūrija verdiecki +

VULTUR
[6190]

I. *Intrebare indirectă.*

II. 2. „Nu mai sînt VULTURI”.

[37] Cunoaște cuvîntul din școală.

574. „HULTANUL e mai mic, BILIHOGHIULE mai mare”.

III. În următoarele puncte s-a obținut și termenul pentru

femeiușcă : VULTUROAICĂ 182. 520. 682. 705. 728. 784. 840. 825

872. 899. 928. 987, VÎLTUROAICĂ 130. 172, VULTUROAIE 64

102. 250. 260. 279. 284. 316. 349, VULTUROANE 27, VULTU-

RÎȚĂ 157. 219. 228. 272. 353, VULTORIȚĂ 95, VÎLTORI-

ȚĂ 762, VULTORĂ, VULTORIȚĂ 141, VÎLTURĂ 362, VUL-

TURICĂ 812, VÎLTANĂ 833, HULTUROAICĂ 414. 537,

HULTOaică 192. 386, HULTÂNDAICĂ 605, COBĂTOA-

NE 47, BILIHOGHE 574, GAIE 723, GIGENOAI-

CĂ 886.

ISTOROMÎNI
02 ∞
AROMÎNI
010 —
MELENOROMÎNI
012 vǎltur

(S-A DUS) LA VÎNĂTOARE

[4988]

ISTROROMÎNI
02 [x] n luow
AROMÎNI
010 avi +
MEGLENOROMÎNI
012 lot

I. Întrebare indirectă.

II. 36. „Se zice merg la vînătuărie cînd ăș mult vînătuori?”

[37]. lōv ‘vînătoare’.

95. [x] s-o duz, la vîrăt^y, s-o dus să vîreăzi.

525. merém ‘mergem’ a vînă.

010. z-duse la avi ‘vînătoare’.

III. În multe puncte n-a fost înregistrată prepoziția înaintea substantivului.

În punctele de mai jos informatorii au dat și termenul pentru vînător : VÎNĂTOR 141.

705. 886. 987, PUȘCAȘ 2, GONAȘ 63, lōvaț [37], stric țet [366], luțijjin [48], avgijă [991].

la vînătoare (-tōri [p])
987 [991] a vîgilăc

VÎNAT

[4989]

I. Întrebare indirectă.

II [37]. *ove gódine mlógo divlácine íma ‘în anul acesta e mult vînat’.*

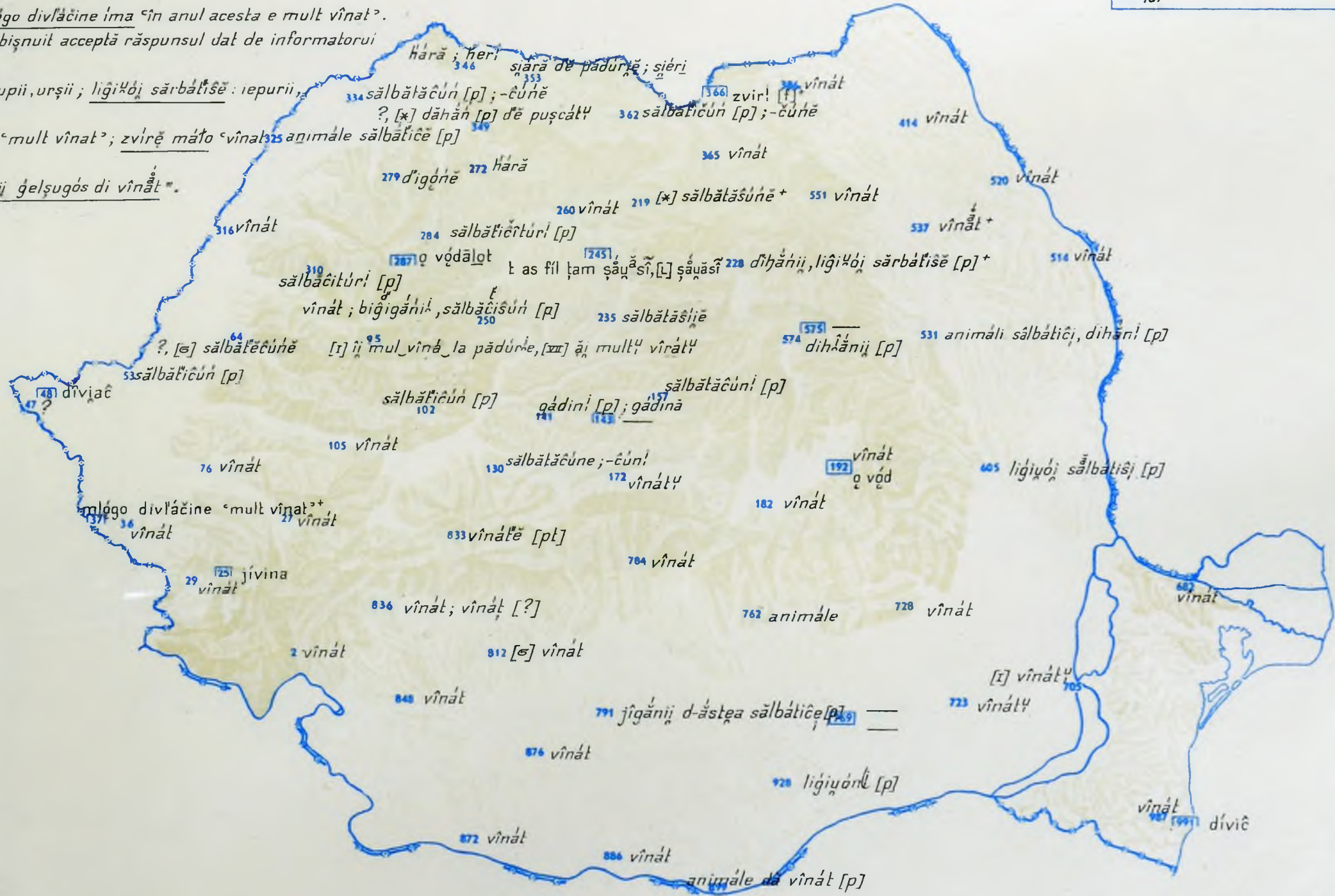
219. *Informatorul obișnuit acceptă răspunsul dat de informatorului ocazional.*

228. „*dihănií sînt lupii, urșii; ligiyoí sãrbãtisë: iepurii, cerbii etc.*”

[366]. *bohãto zvirë ‘mult vînat’; zvirë máfo ‘vînat’* *animãle sãlbãticë [p]* *pușin’.*

537. „*Se zice cã anul íj gëlșugós di vînat’.*”

ISTOROMÎNI
02 [x] jivina
AROMÎNI
010 —
MEGLENOROMÎNI
012 lot

(CÎNELE) SIMTE VÎNATUL

[4990]

I. Întrebare indirectă.

II. În următoarele puncte s-a dat și termenul pentru (cîinele) ADULMECĂ :

adurmică 386, uulmă 784.

02 ?	ISTROROMÎNI
010	AROMÎNI
012	MEGLENOROMÎNI

PATUL PUȘTI

[4991]

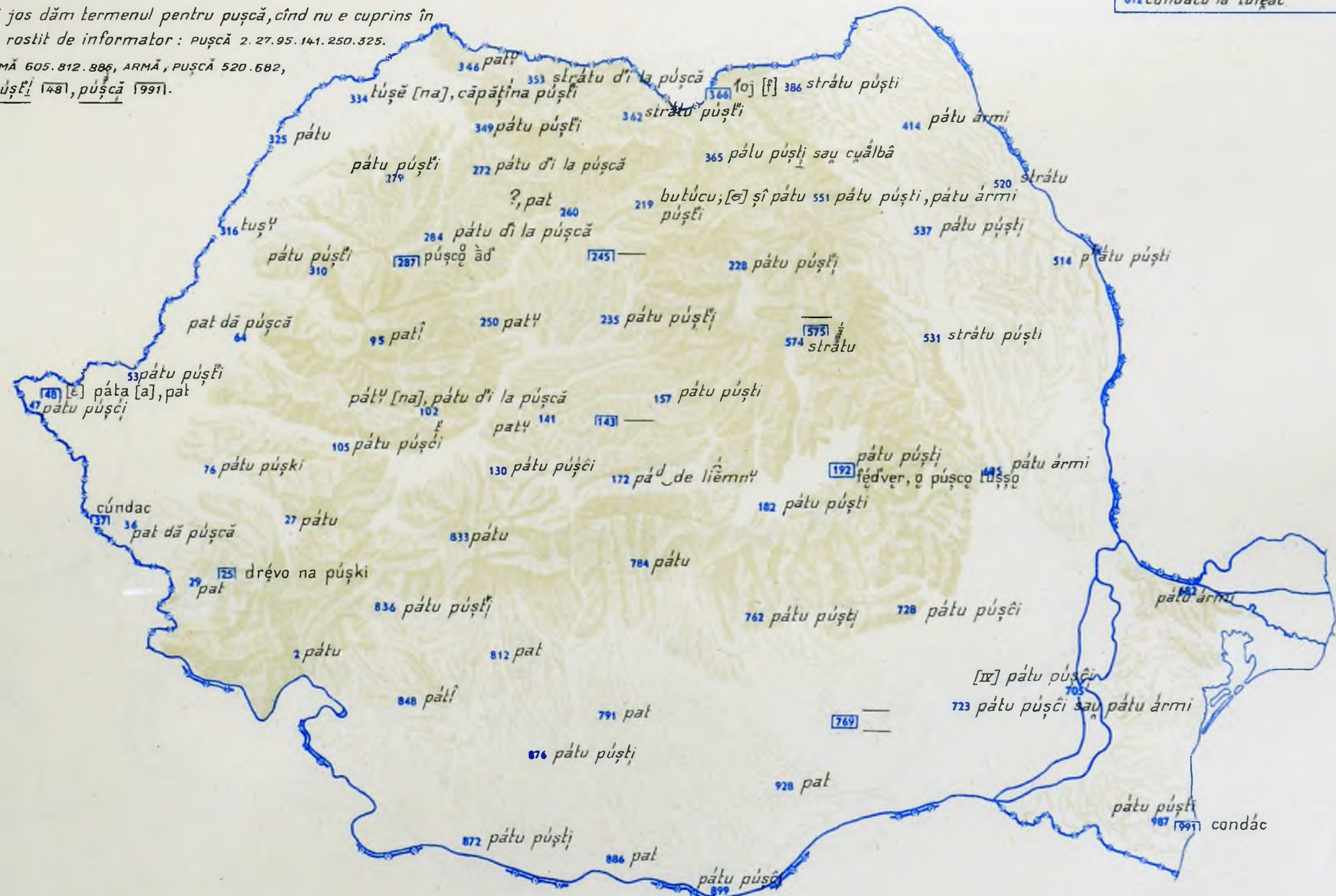
I. Întrebare indirectă.

II. În punctele de mai jos dăm termenul pentru pușcă, cînd nu e cuprins în răspuns, dar a fost rostit de informator : pușcă 2. 27. 95. 141. 250. 325.

784. 791. 848. 928, ARMĂ 605. 812. 886, ARMĂ, PUȘCĂ 520. 682,

kris [366], pușcă; puștî [148], pușcă [991].

ISTROROMÎNI
02 [x] cása de púșce
AROMÎNI
010 cundake
MEGLENOROMÎNI
012 cundacu la tufeac

BUN OCHITOR

[4997]

I. Întrebare indirectă.

II. 53. I-o țiluit.

141. țălăște bine.

[366]. to je dobri strilăt "acesta e bun vînător".

02	[x] bur sîtar, [*] bur strilăt
AROMÎNI	
010	—
MEGLENOROMÎNI	
012	bun nisânqoi

bun vînător sau trage bine cu arma dubăr avgîlă

(FAC) GOANĂ (LA VINĂTOARE)

[4998]

I. Întrebare indirectă.

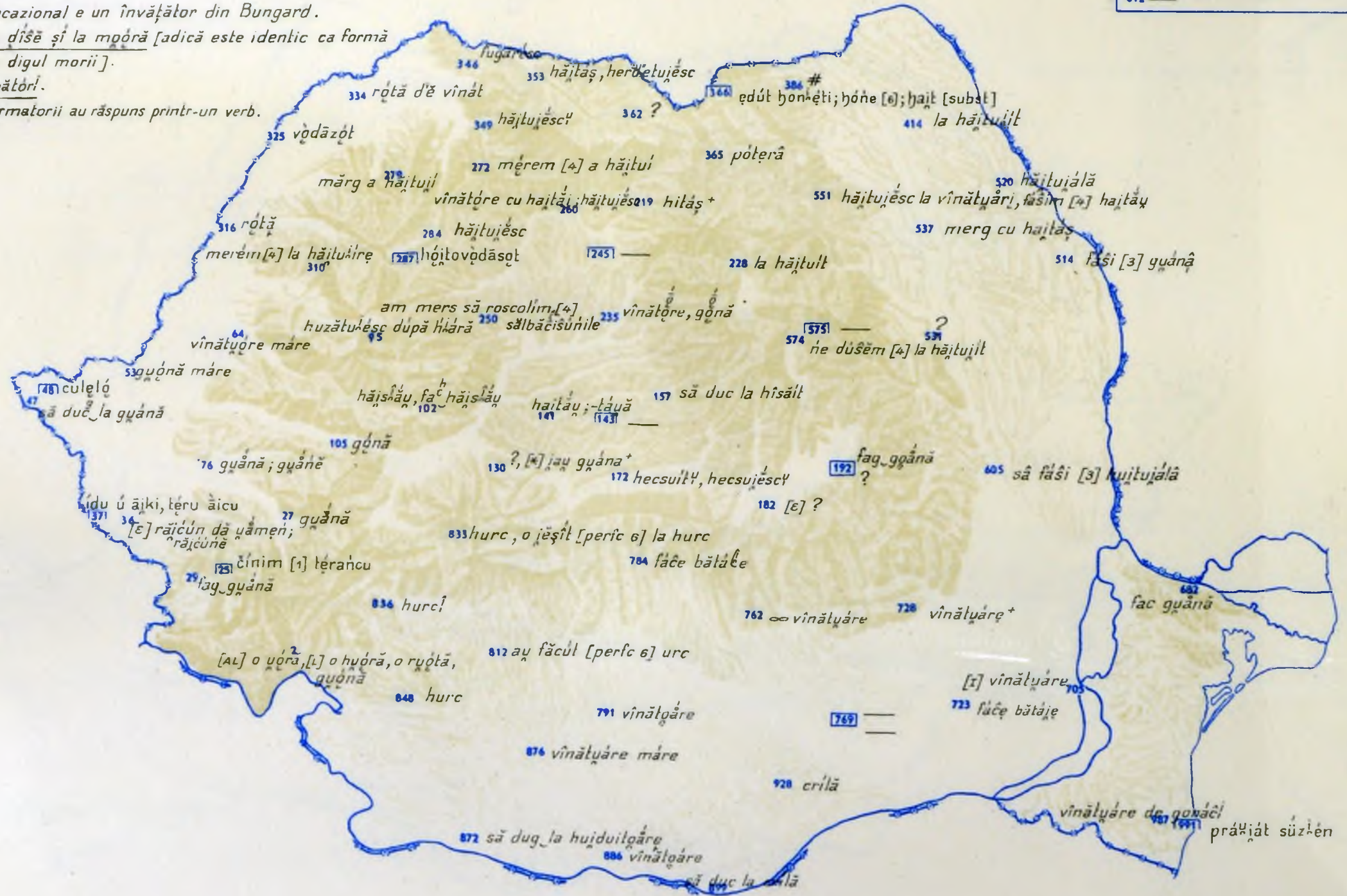
II. 130. Informatorul ocazional e un învățător din Bungard.

219. *hilăș e ca cum dișe și la mgoră* [adică este identic ca formă cu termenul pentru digul morii].

728. [ε] cõmvõi de vinători.

III. În unele puncte informatorii au răspuns printr-un verb.

ISTROROMÎNI	
02	[x] țeli țe sparavés
AROMÎNI	
010	puteră
MEGLENOROMÎNI	
012	

CORN (DE VÎNĂTOARE)

[4996]

ISTROROMÎNI
02 [x] trumbeta
AROMÎNI
010 _____
MELENOROMÎNI
012 calem

I. Întrebare indirectă.

II. 2. di pisôr di găinuşă.

20. [Suflă] în țava di la pușcă sau în pătrăuoni.

102. [Sau] în țieda puști suflă.

130. Informatorul, corectîndu-se, spune că forma huârne este pluralul cuvîntului hornŷ 'coș (la casă)'.

310. „Se suflă și în flujiiră”.

365. [Cu el] suflă tuomna la cêrbg : cħorn di strî gât cêrbg.

1566. rîx 'corn de bou'.

386. „Din blja”.

414. „Se poartă la șold”.

514. [Suflă] în corn sau țava puști.

531. „Nu mai există”.

784. [Suflă] pă țava puști.

833. „Suflă în țeve de pușcă”.

corn di vînațari

[ix] cornŷ ; cuârne

723 cħorn dă vînațare

CASA MELCULUI

[6218]

I. Întrebare indirectă.

II. 1491. *căştata s_nos cucareşcata* 'melcul își poartă casa'.

141. *să trăje-ŋ_casa lui*.

157. Informatorul pretinde că i se spune *bourel*, nu *melc*.

235. „[*] Din *găoșeji* mici copiii fac *zurgălăi*”.

250. „Se numește astfel atît casa melcului, cît și melcul?”

514. „Melcii cu casa vîrgată se numesc *nopîrs*”.

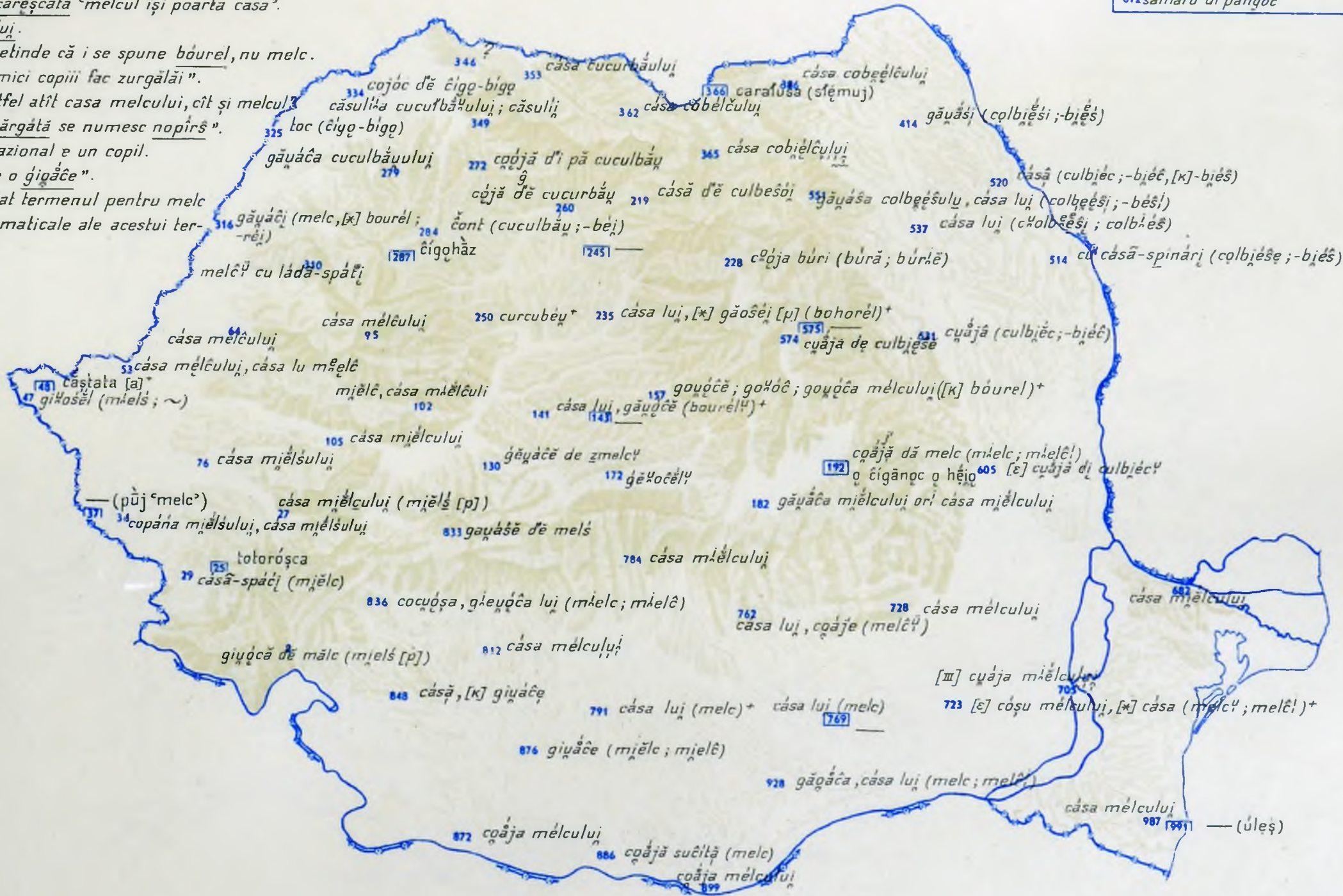
723. Informatorul ocazional e un copil.

791. „Casa melcului e o *giogăce*”.

III. Între paranteze e dat termenul pentru melc

(sau alte forme gramaticale ale acestui termen).

ISTROROMÎNI	
02 [x]	— (<i>spuj^c melc[?]</i> ; <i>spujure</i>)
AROMÎNI	
010	—
MEGLENOROMÎNI	
012	<i>sămăru di pangoc</i>

(BROAȘTELE) ORĂCĂIE

[6220]

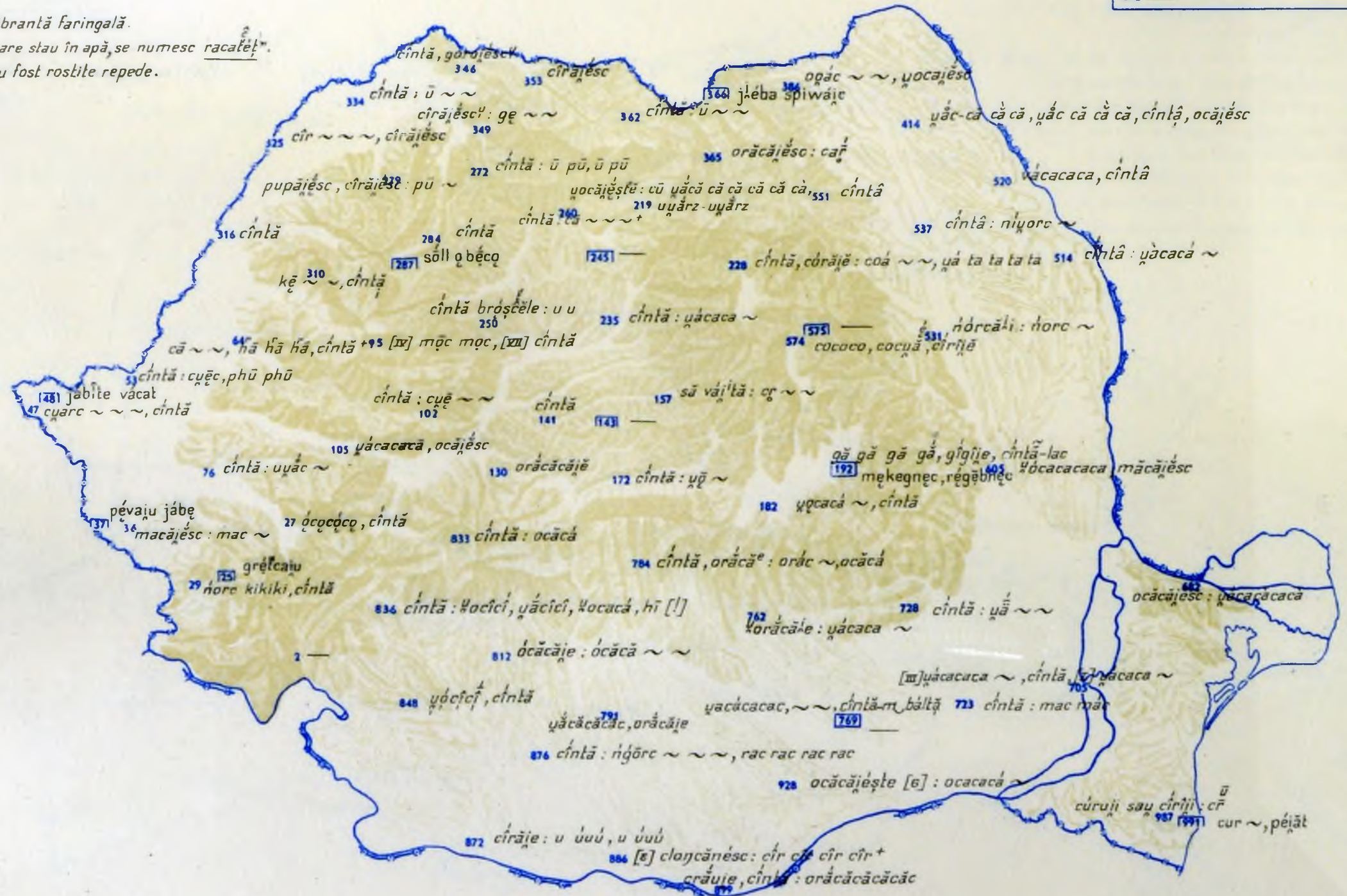
I. Întrebare indirectă.

II. 64. h reprezintă o vibrantă faringală.

260. „Broaștele verzi, care stau în apă, se numesc racale”.

886. Onomatopeele au fost rostite repede.

02 [x]	ISTROROMÎNI
010	AROMÎNI
012	MEGLENOROMÎNI

MORMOLOC (DE BROASCĂ) [6223]

I. Întrebare indirectă.

II. [37] Ambele cuvinte au accent urcător pe r.

95. „BURTUȘUL e mai mic”.

192. Informatorul prelinde că MORMOLOCIU nu sînt pui de broască; trăiesc în apă, în izvoare. „Să te ferești să bei MORMOLOCI”.

833. „LINGURICILE ies d'îr zăle 'ouă' d'ē bruăscă”.

02	[x] jăbiču [a]; jăbiči [pa]
010	AROMÎNI
012	MEGLENOROMÎNI

BROTAC

[6221]

I. *Întrebare indirectă.*

II. *29. aia sêri plujii.*

1192. *essô kierrubiéco "broască care cere ploaie".*

551. *îi viêrdi ca burăticu.*

574. *"Se zice că e bun de leac".*

728. *"Se omoară cu mâinile la spate, se pune în rachiu și se bea împotriva frigurilor".*

791. *"în alle părți li se spune răcănêj".*

ISTOROMÎNI
02 [v] zelena jăba
AROMÎNI
010
MEGLENOROMÎNI
012

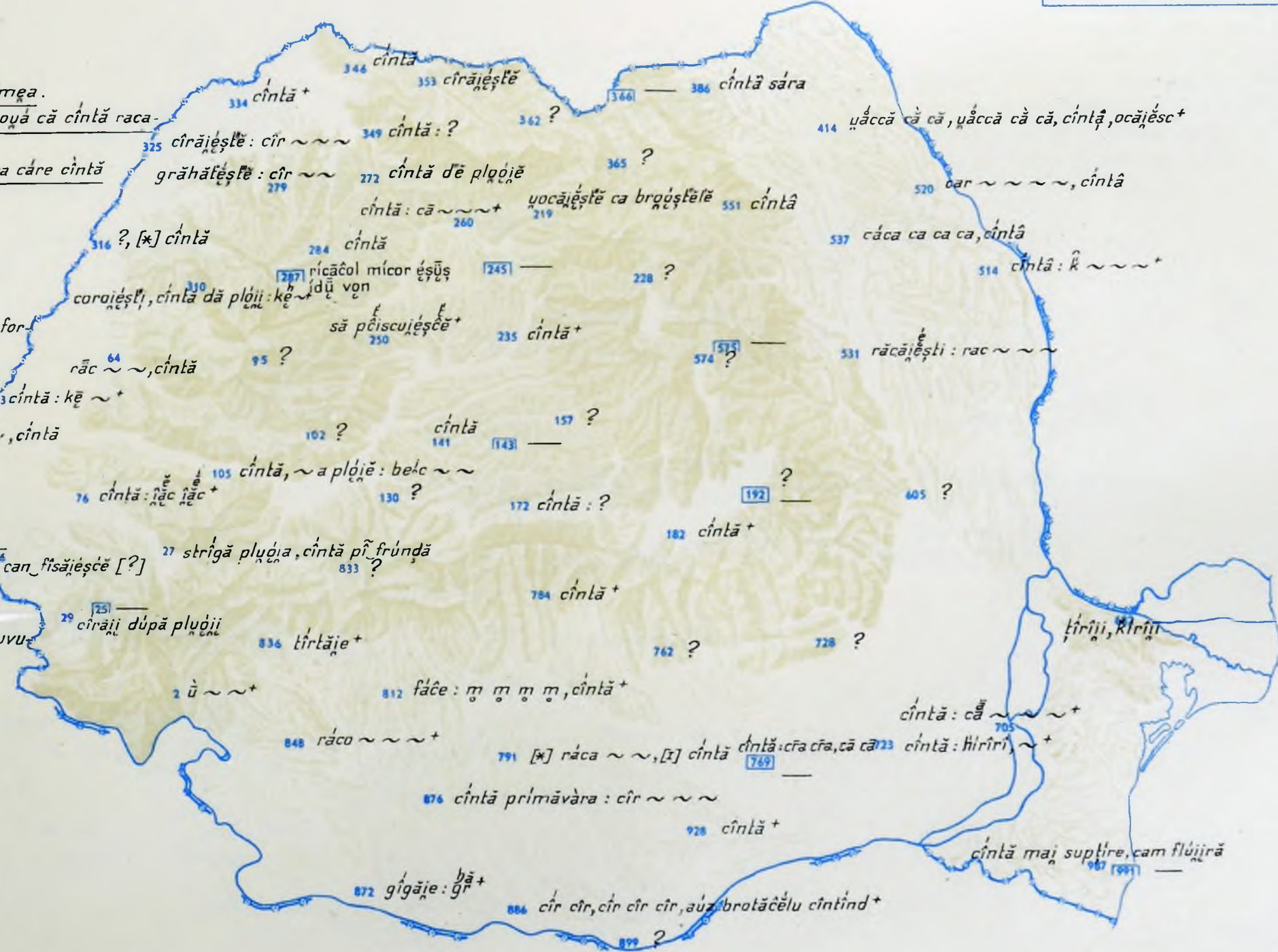
broățec; broățec!
zilénite jébi [p]

RĂSPUNS LA ÎNTREBAREA : CUM FACE BRODACUL ?
[6222]

I. Întrebarea pusă ca în titlu.
II.2.Prin e redată coborîrea tonului.

- 53. Cîntă înainte de a ploua".
- 76. atûşa sere pluăje.
- 182. cîntă mai tare. să skimbă vremea.
- 235. să făşe vremea d'e ploje : a plouă că cîntă raca-mêfî.
- 250. Informatorul pretinde că brîsca care cîntă a ploje e mai mare decît brodacul.
- 260. Vezi h. 730.
- 310. kê a fost rostît răguşit.
- 334. „zice că a ploje cînd cîntă”.
- 414. Vezi h. 730.
- 514. k reprezintă o ocluzivă laterală, formată prin sugere.
- 705. [*][face:] cri ~, ca greurele.
- 723. „Cînd cîntă, vine ploaie”.
- 784. cîn cîntă ala, cîcã plouă.
- 812. Primul m se roteşte cu ton jos, al doilea cu ton mai înalt.
- 836. „răca ~ ~ face brodacul de baltă”.
- 848. strigă pluăja.
- 872. În gr, r reprezintă o vibrantă uvulară fricativă.
- 886. [Cînd face așa] o să plouă.
- 928. cîntă ngăptea cîm plouă.

ISTROROMÎNI
02 [x] crekečes
AROMÎNI
010
MEGLENOROMÎNI
012

hîrîrî, hîrîrî

cîntă mai suptîre, cam flujîră

GUȘTER

[6224]

I. Întrebare indirectă.

II. 182. Vezi volumul *TEXTE DIALECTALE (ALTE II)*, pag. 90: CREDINȚĂ DESPRE ȘOPÎRLĂ.

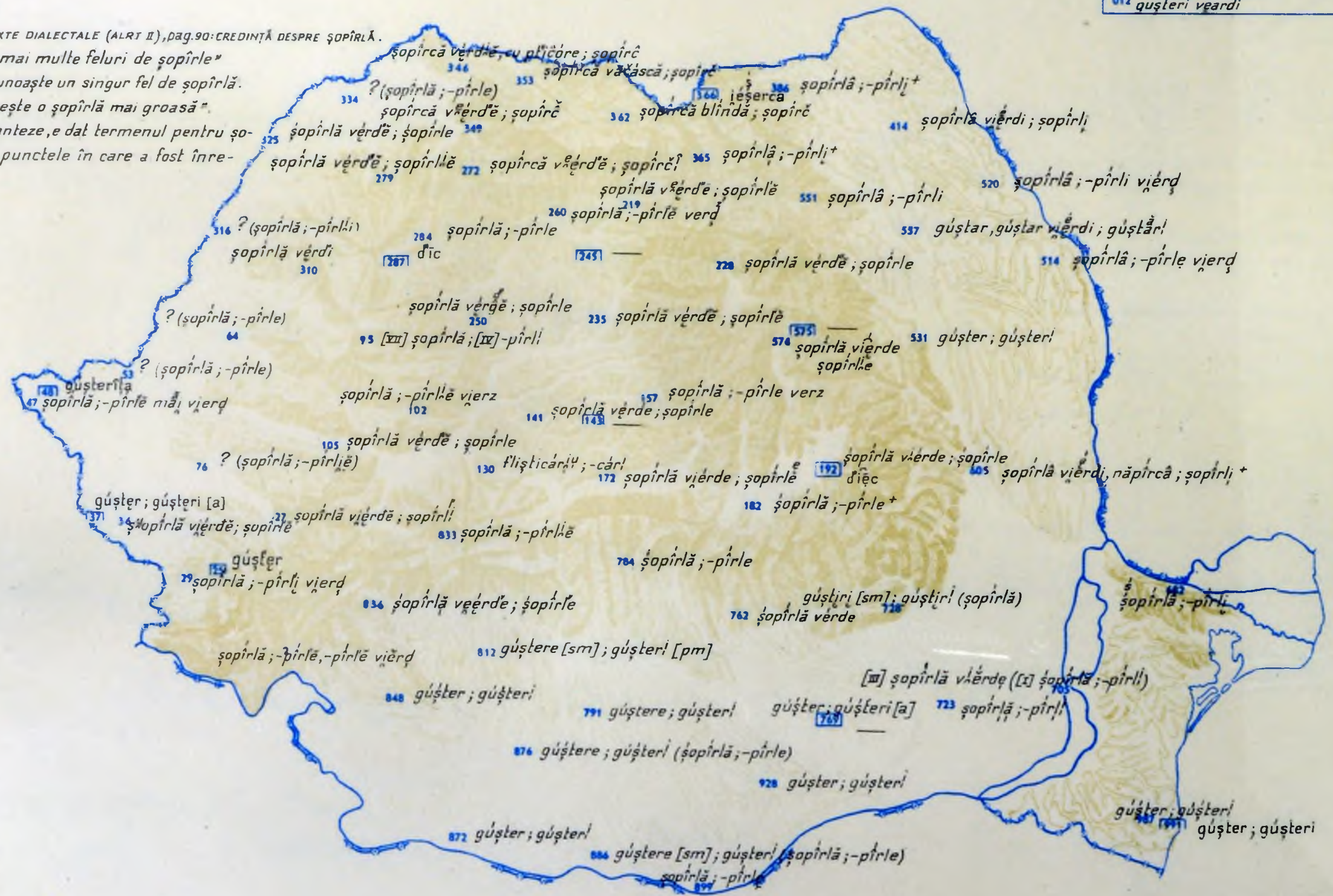
365. „Nu se cunosc mai multe feluri de șopîrle”

396. Informatorul cunoaște un singur fel de șopîrlă.

605. „gúștir se numește o șopîrlă mai groasă”.

III. Pe hartă, între paranteze, e dat termenul pentru șopîrla obișnuită, în punctele în care a fost înregistrat.

ISTROROMÎNI
02 [x] zelenbuor ; zelenbyore
AROMÎNI
010 —
MEGLENOROMÎNI
012 gușteri veardi

SALAMANDRĂ

[6232]

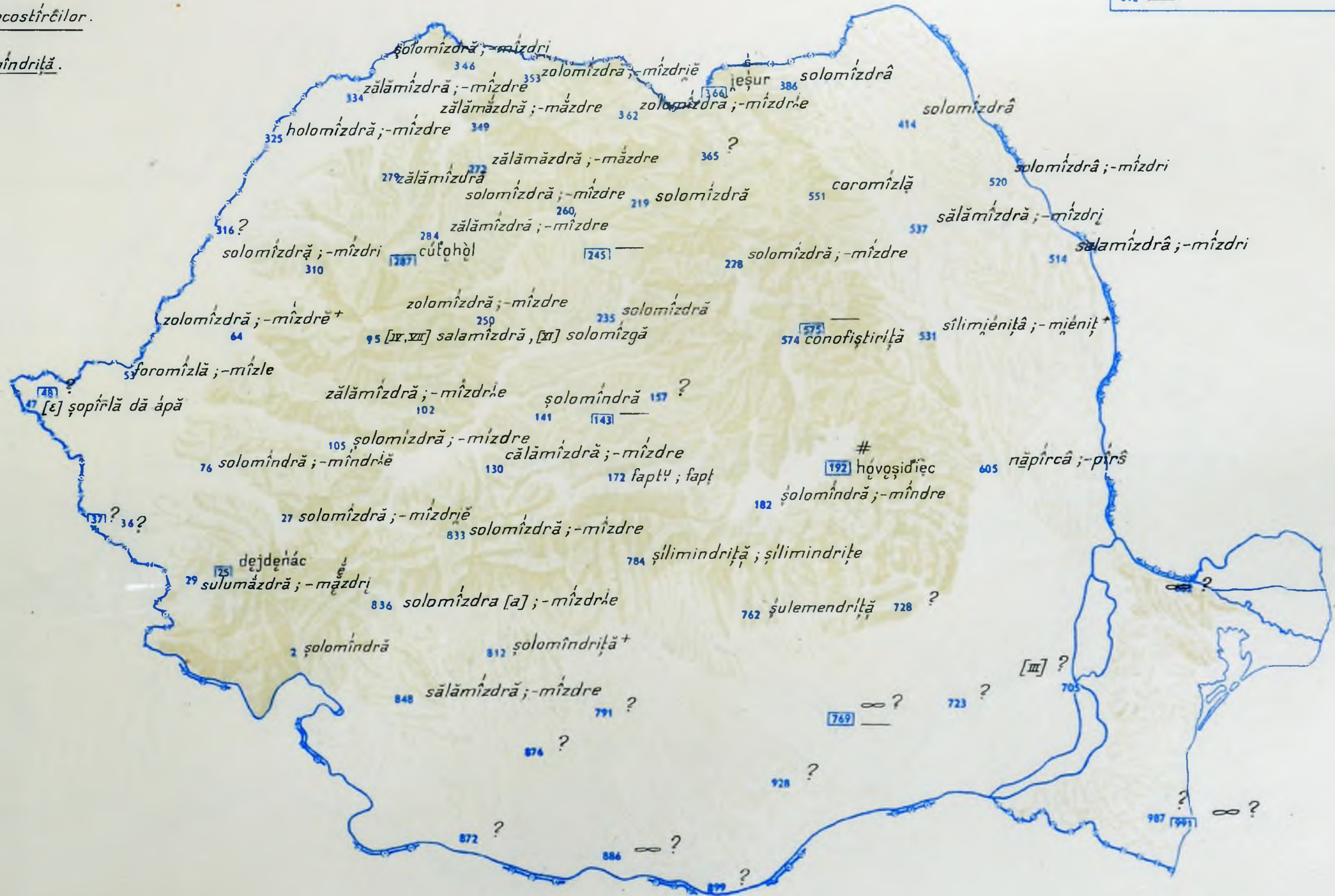
I. Întrebare indirectă.

II. 64. ăsta-i hărăna cocostîrcilor.

531. mûşcă.

812. A auzit de solomîndriță.

02 ?	ISTROROMÎNI
010	AROMÎNI
012	MEGLENOROMÎNI

(ȘARPELE) SE ÎNCOLĂCEȘTE

[6229]

I. Întrebare indirectă.

II. 272 „Șerpii nu trebuie omorâți, fiindcă moartea lor aduce nenorocire”.
537. să fași colac cînd dai să-l omorî, di frică.

ISTOROMÎNI
02 [v] se sweã
AROMÎNI
010 _____
MEGLENOROMÎNI
012 _____

987 [99] pamiată s-ã naþiþã na [A.] cuþo, [L.] cuþiþo

(ȘARPELE) ȘUIERĂ

[6231]

I. Întrebare indirectă.

II. 27. Informatorul, imitând șuieratul șarpelui, a fluierat obișnuit.

29. Prin f e notată o fricativă bilabială.

36. Prin ʃ e notat un sunet asemănător șuieratului.

141. așe ca cum fluieră ū uoṃ.

172. Înainte de a rosti cuvântul șărpki, informatorul a șuiet rat.

272. După răspunsul de pe hartă, informatorul a șuierat subțire printre buze.

316. Informatorul crede că forma literară este șuieră.

531. După răspunsul de pe hartă, informatorul a șuierat din buze.

537. Înainte de a rosti interjecția, informatorul a șuierat fără ton.

723. Informatorul ocazional e un copil.

791. Înainte de ș, informatorul a șuierat.

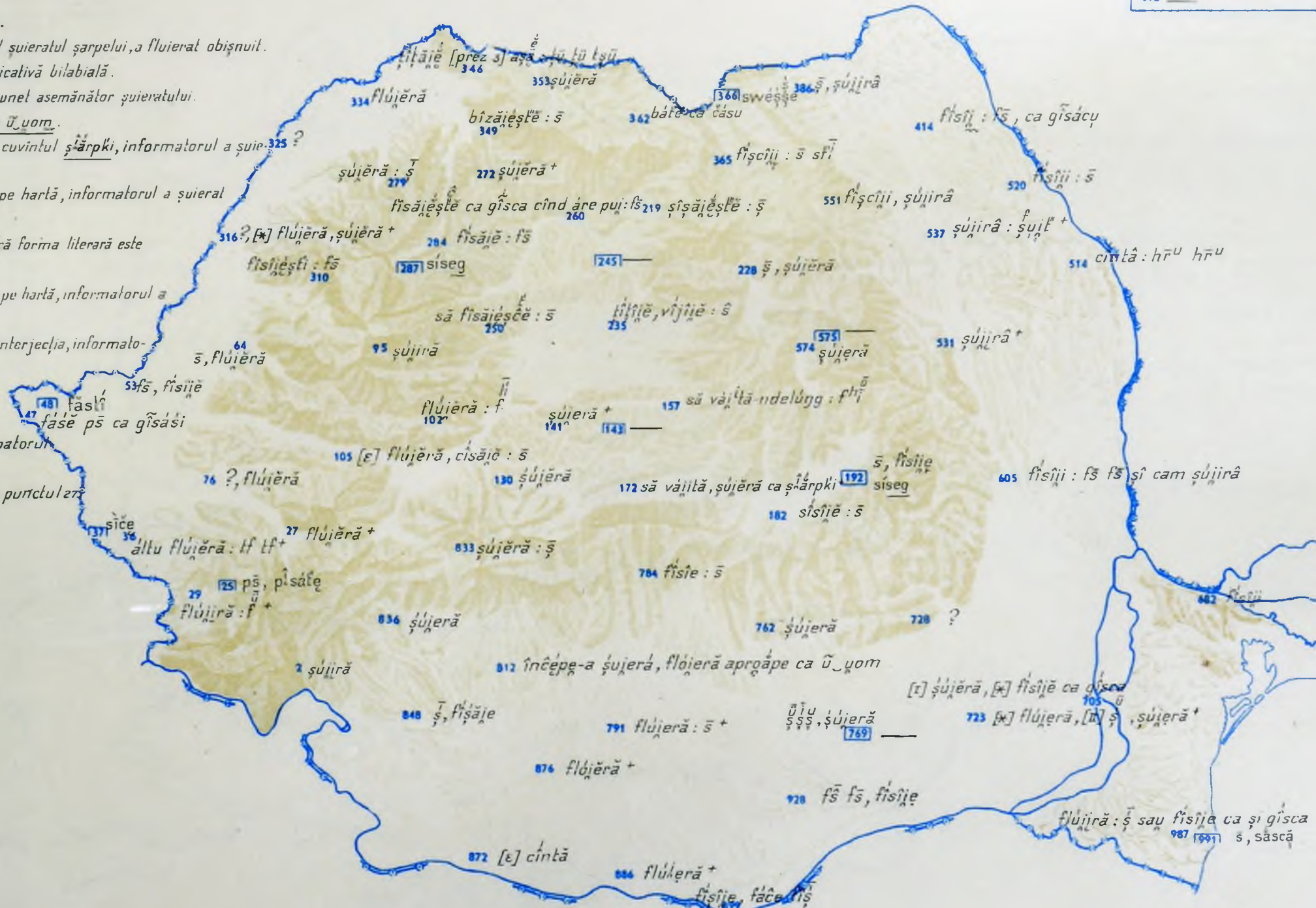
876. 886. Vezi nota de la punctul 27.

ISTROROMÎNI

02 [ʃ] puheă : cs, cs

010 AROMÎNI

012 MEGLENOROMÎNI

TIPAR

[6233]

I. Întrebare indirectă.

II. 130. Informatorul cunoaște cuvîntul din alte regiuni ale țării.

157. Informatorul nu cunoaște cuvîntul, cu toate că Tîrnava e în apropiere.

250. „În valea Hășdatei sînt puțini pești, de aceea nu sînt pescari”.

284. „Se zice numai pește, nu se cunoaște alt nume”.

325. nu sînt pã la noi ape.

365. cãri p̃cișcã.

386. N-au pește.

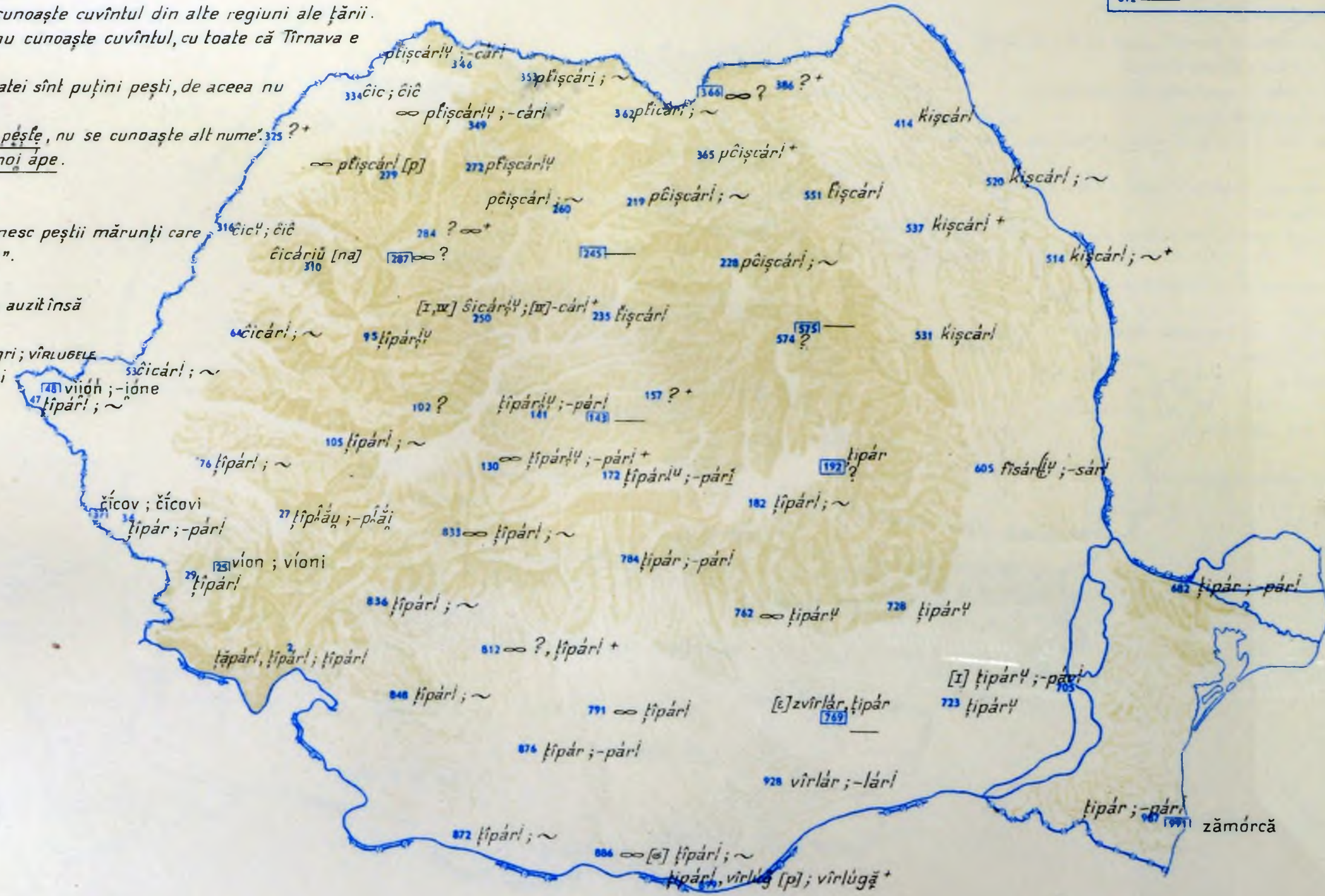
514. „kișcãri se numesc peștii mărunți care se găsesc în Vaslui”.

537. țipã ca șãrpili.

812. Nu sînt pești; a auzit în sã cuvîntul.

899. „ȚIPARI sînt negri; VÎRLUGELE sînt mai albe și mai mici”.

02	ISTOROMÎNI
010	AROMÎNI
012	MEGLENOROMÎNI

zãmórcã

VARGA UNDIȚEI

[6241]

I. Întrebare indirectă.

II. 47. „Sfoara se ține în mână”.

365. „Bărbații prind pești cu undița”.

605. undim la pești.

886. „Peștele se prinde cu cîrlig. Sînt mai multe cîrlige legate de o sfoară”.

III. Potrivit felului cum a fost pusă întrebarea, informatorii au răspuns în unele puncte cu forma de singular nearticulat.

02 ?	ISTROROMÎNI
010	AROMÎNI
012	MEGLENOROMÎNI

SFOARĂ (LA UNDIȚĂ)

[6242]

I. Întrebare indirectă.

II. 105. *ăță d'i pār d'i cōdă d'i cal.*

219. *î vîrv i pusă o ungiță d'im boșoldă.*

365. „La capătul aței se găsește un fel de strună, numită laț”.

794. [De ață e prinsă o] strună dă la ȩ loc î jōs.

02	? ∞	ISTROROMÎNI
010	—	AROMÎNI
012	—	MEGLENOROMÎNI

NĂVOD

[6246]

I. Întrebare indirectă.

II. [37]. „prêda e scurtă. Cel numit ălov e lung”.

64. „HĂLĂUL e lung, de 20 m; MEREJA e de 4,8 sau 10 m”.

76. „MREAJA e cu două motoruț (-rûgă [s]). ALĂUL e mai mare și are un kiș la mijloc”.

102. „Pescuiesc cu vîrșă d’ê nujele”.

105. „mreaja e mai mică decît NĂVODUL”.

250. „Cu PLEAȘCA se pescuiește în Arieș”.

325. „A văzut la keșerêu [comună vecină]”.

514. „PLASA are ochiuri mai rare”.

520. „VOLOCUL este scurt, NĂVODUL e lung. jetiri se numește o plasă cu bîrdûvuri”.

551. „Î țesut rar”.

605. „[x] Se prind pești și cu șarpacă, compus din scoverz (-vargă [s])

fixate pe o cuadă, sau zăbruâne; -brûon

Acesta din urmă, ca un sac, are la gură un șerc, de care e legat un par lung”.

682. „TIFANUL e mai mic”.

886. „PLASA e mai mică și mai deasă; nevôdu mai mare, cu ôkiurile mai mari”.

987. „PROSTOVOLUL e mai mic”.

02 ?	ISTROROMÎNI
010	AROMÎNI
012 mreaja	MEGLENOROMÎNI

ANDREA (DE FĂCUT PLASĂ PENTRU PESCUIT)

[6247]

I. Întrebare indirectă.

II. 172. [E o] *spetezută mîncă*.

849. „*ac așa lung și cu craț. E din fier*”.

ISTOROMÎNI
02 ?
AROMÎNI
010
MEGLENOROMÎNI
012

COȘ (DE PRINS PEȘTE)

[6248]

I. Întrebare indirectă.

II. 105. „Se pun în bălțile rămase după inundarea Mureșului”.

182. „E mai larg la gură; spre fund se îngustează. E fixat într-o furcă”.

250. „Este un coș obișnuit”.

325. A văzut la keșereu (comună vecină).

514. mlăjâ = nujele.

520. „Se prind pești și cu cotiețâ (cotieț [s]), făcute din stuf și papură; sînt mai mari și se lasă mai mult timp în apă; sau șerș cu meredjehu cu coadă”.

705. „Se întrebuițează și un fel de vîrșă, făcută din ață, numită cħoș ħorbŷ”.

725. „Nu mai există”.

784. „Știe că celui mai umflat i se zice cħoș; cel lunguieț se numește vîrșe”.

848. „E din nujele”.

876. „E un fel de vîrșie mai mică. Partea pe unde intră peștele e vîrșogu. Peștele se scoate pe gura coșului, astupată cu un dop de rogóz sau de iâr-bă”.

886. dă nujele, fără fund.

02 ?	ISTROROMÎNI
010	AROMÎNI
012	MEGLENOROMÎNI

STRIGI

[6541]

I. Întrebare indirectă: Cum numiți fluturii aceia de noapte care au pe aripi cite un ochi asemănător cu acela de pe penele de la coada pânului ?

II. Informatorul pretinde că acest fluture face fluturii mici de molii.

279. Vezi și răspunsul de la h. 751.

551. cură-m foc.

928. „Vine la lampă”.

ISTROROMÎNI	
02 [iv]	wišca
AROMÎNI	
010	_____
MEGLENOROMÎNI	
012	_____

BONDAR

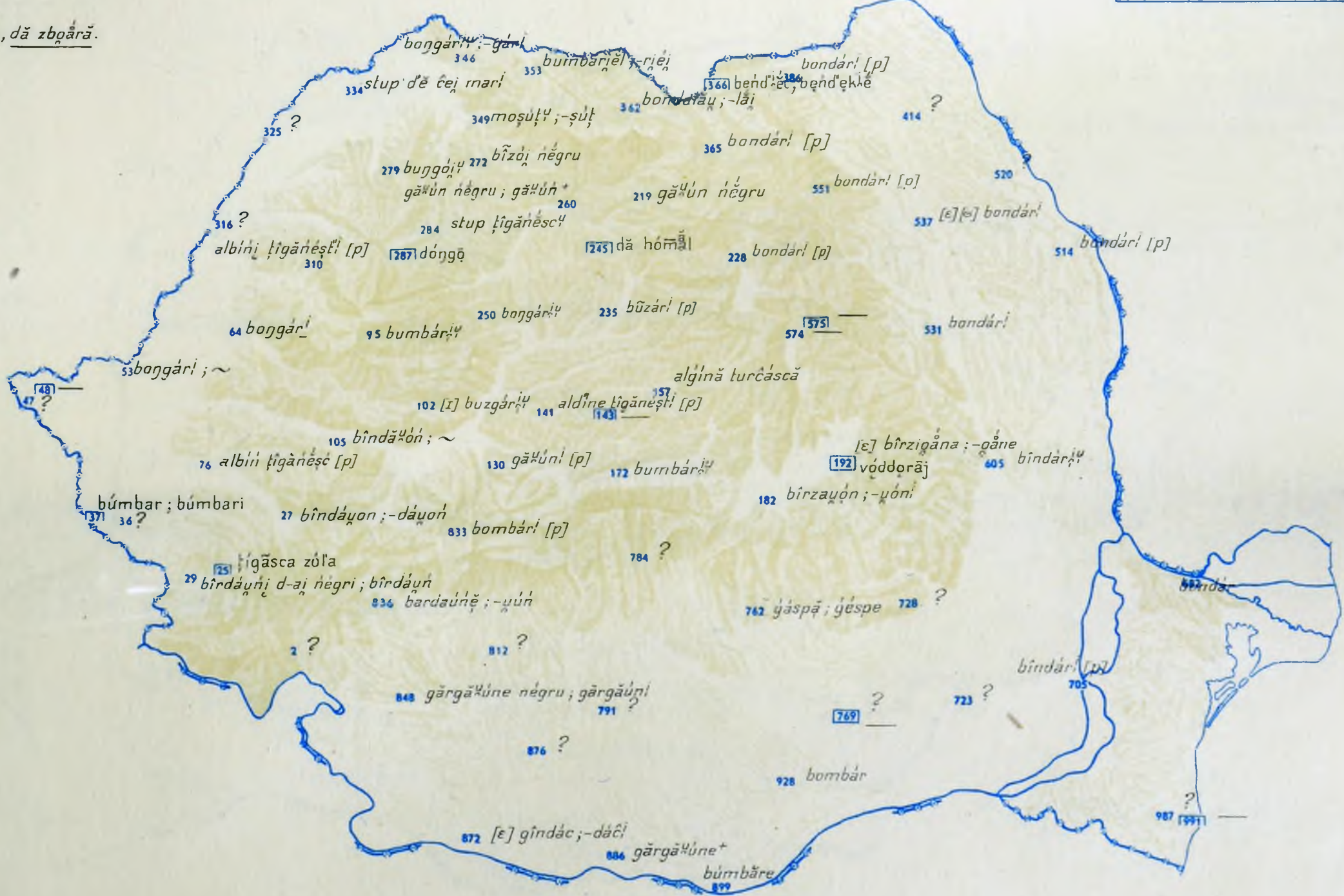
[6543]

I. Întrebare indirectă.

II. 260. „E jîb ‘mare’”.

886. ce ie mare, aşă, dă zboară.

ISTROROMÎNI
02 [*] <i>yosina</i>
AROMÎNI
010
MEGLENOROMÎNI
012 <i>bumbâr</i>

GĂRGĂUN

[6544]

I. Întrebare indirectă : Cum îi ziceți la viespea aceea mare, care zbîrnîie tare cînd zboară ?

II. 102. „GĂUNUL e o viespe mare ; yēspe : ij vejinós rāy”.

310. „Este mai mare decît viespea”.

13661. osă ‘viespe’.

514. „GĂRGĂUNII trăiesc în copaci. În pămînt sînt zēspi (zāspā [s])”.

520. „zēspea e mai mică”.

537. kīscă țari.

872. „E cel care pune acu ‘înțeață’”.

876. „gărgăuini sînt cei care înțeață vitele”

ISTROROMÎNI
02 [ɪ] uosina
AROMÎNI
010
MEGLENOROMÎNI
012 gāvruni galbin, gāvruni negru

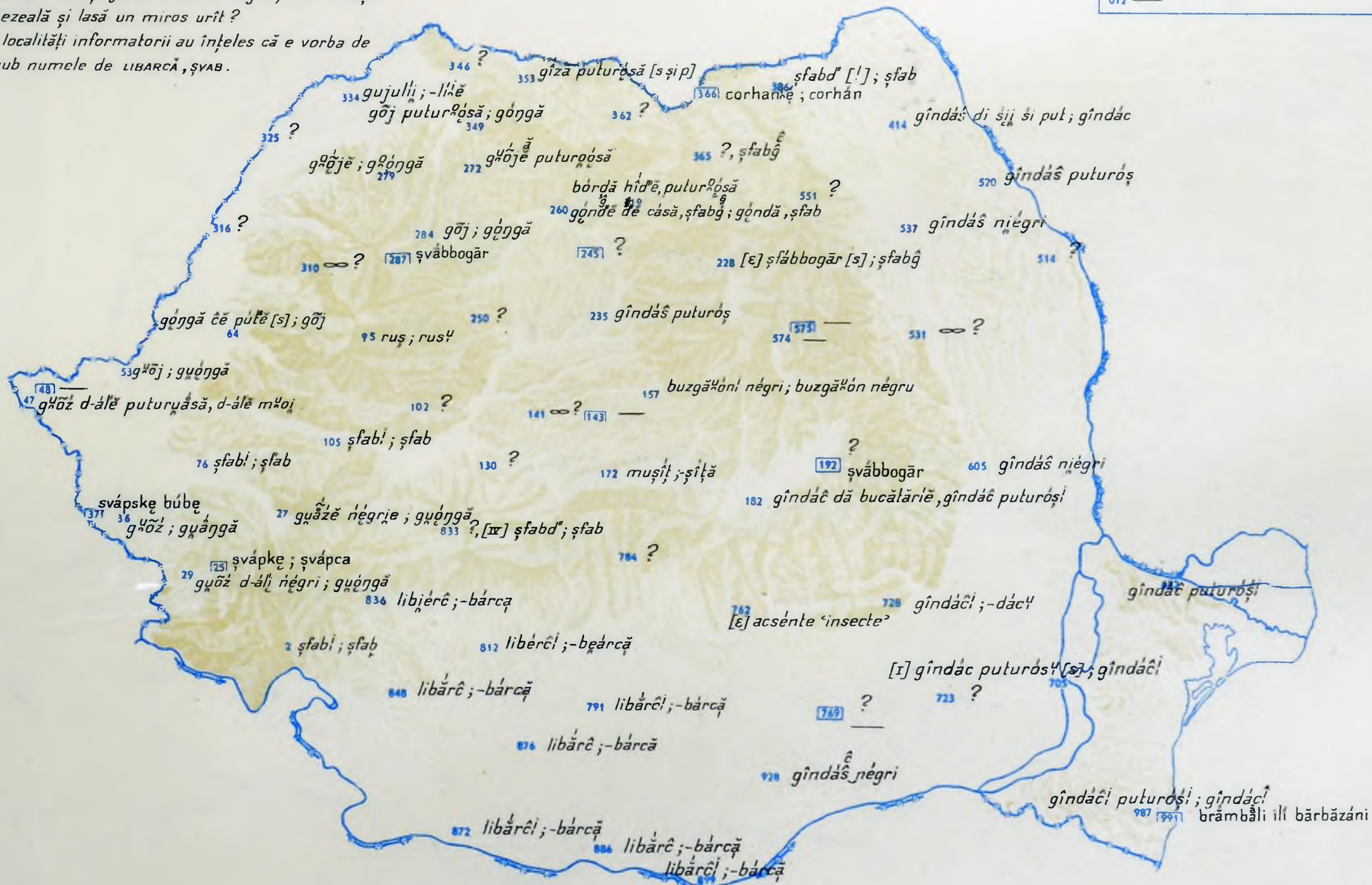
BORZE

[6545]

I. Întrebare indirectă: Cum numiți gândacul acela negru, care trăiește prin pivnițe, la umezeală și lasă un miros urât?

II. Se pare că în unele localități informatorii au înțeles că e vorba de insecta cunoscută sub numele de LIBARCĂ, ȘVAB.

02 ?	ISTROROMÎNI
010	AROMÎNI
012	MEGLENOROMÎNI

CARI-DE-PĂDURE

[6547]

I. Întrebare indirectă.

II. 27. mîncăt de cari.

[37] Accent coborîtor pe r.

[48] „Cari care mîncă lemnul”.

53 „vîerme dă gîron e cel care mîncă lemnul verde”

192. [Lemnul] il mîncă carêți.

365 „CARII se bagă în lemn, CARABEȚII numai sub scoartă”

784 „Sînt adevărații cari de pădure”.

890. [Lemnul] l-a mîncăt cari.

III. S-a notat termenul pentru cariul obișnuit

în următoarele puncte: cari 316.334.346.

520, carîeț (~[s]) 36, vîerme dă cari 76,

vîerme dă lemn 886, car 769.

ISTROROMÎNI	
02	[iv] furnița cu crelute
AROMÎNI	
010	—
MEGLENOROMÎNI	
012	yarmi albu din putrizonă [?]

carîș [s] uaf dărvó

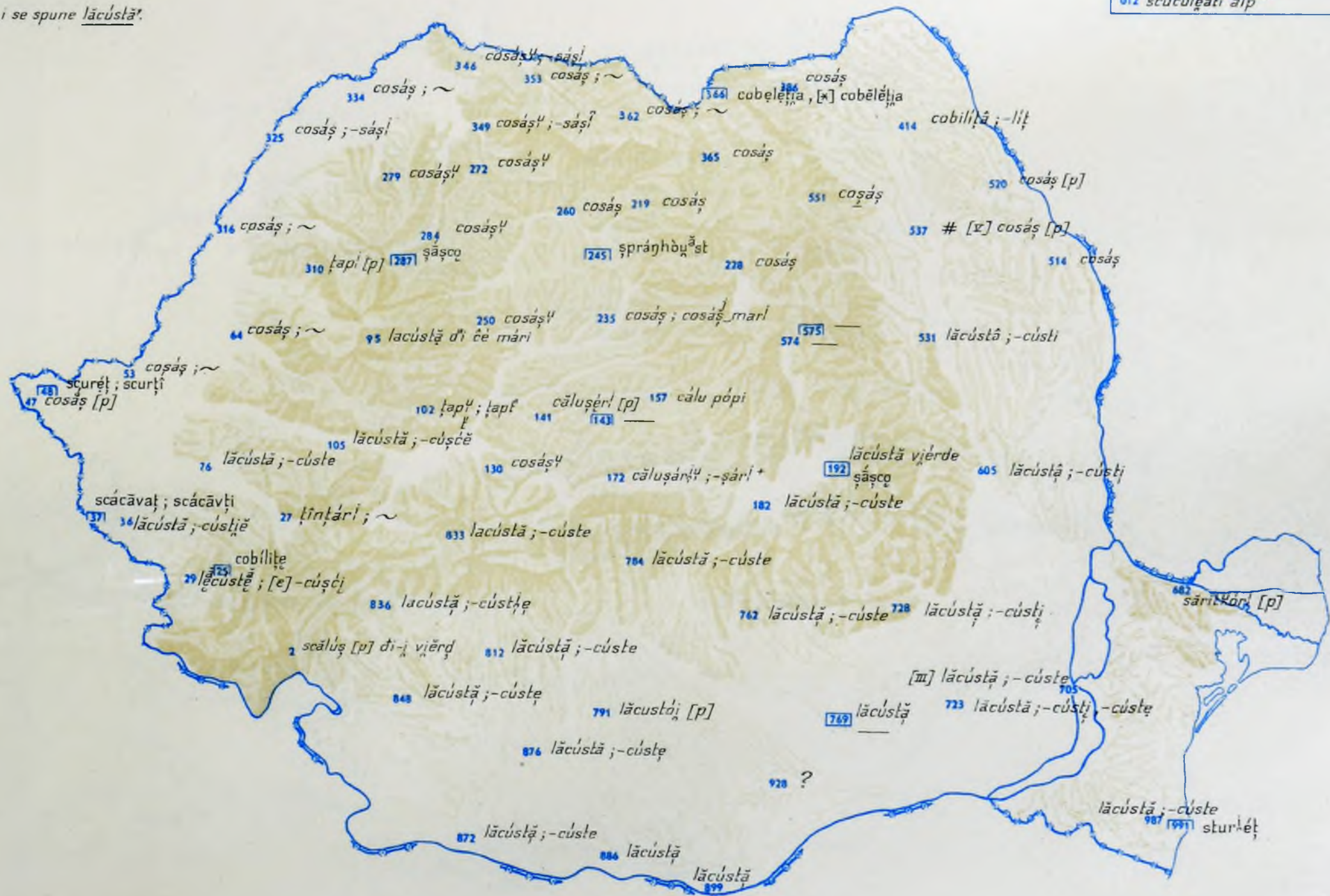
COSAȘ

[6553]

I. Întrebare indirectă.

II. 172 „Prin alte părți i se spune lăcústă”.

ISTROROMÎNI	
02	[x] scăcawă! ; scăcaw!i
AROMÎNI	
010	—
MEGLENOROMÎNI	
012	scuculețai alp

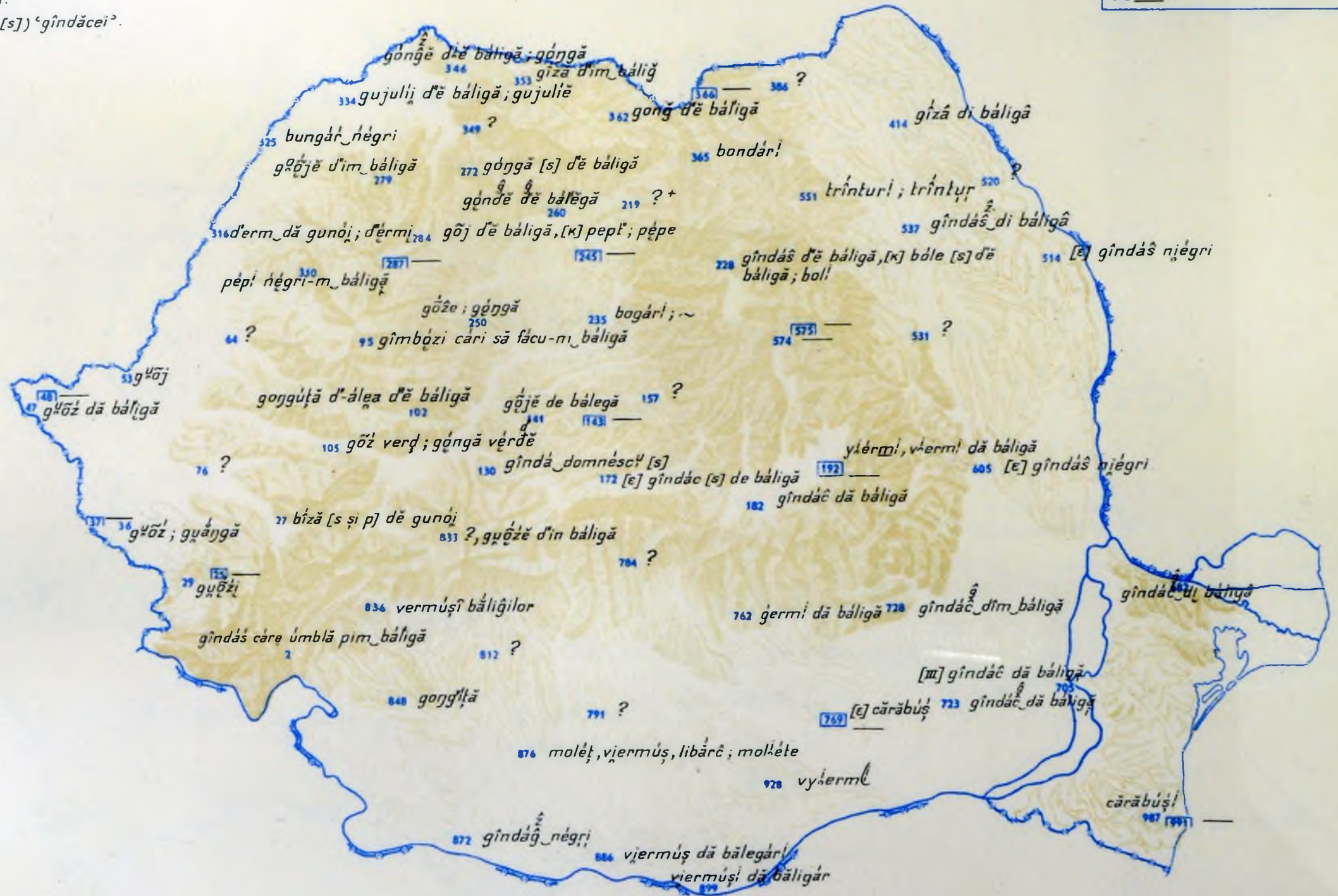
VIERMUȘI DE BALIGĂ

[6561]

I. Întrebare indirectă.

II. 219. bordús (-ducă [s]) 'gîndăcei'.

ISTROROMÎNI
02 ?
AROMÎNI
010
MEGLENOROMÎNI
012

CALUL-POPII

[6565]

I. Întrebare indirectă.

II. 260. îi mîndru tîre.

III. Vezi și h. 744.

ISTOROMÎNI
02[III] <i>mrăcu</i>
AROMÎNI
010
MEGLENOROMÎNI
012

VACILE-DOMNULUI

[6566]

I. Întrebare indirectă : Cum numiți gîngăniile acelea late și lungărețe, roșii cu pete negre, care se găsesc primăvara pe lîngă garduri ?

02 ?	ISTROROMÎNI
010	AROMÎNI
012 vaca [s] domnului	MEGLENOROMÎNI

MUSCĂ-DE-CAI

[6570]

I. Întrebare indirectă.

II. 250. „stret^u [ɛ] „străchiază” zicele din cauza înțepăturii muștelor”.

ISTROROMÎNI
02 [m] musca de că
AROMÎNI
010 _____
MEGLENOROMÎNI
012 muscă di cai

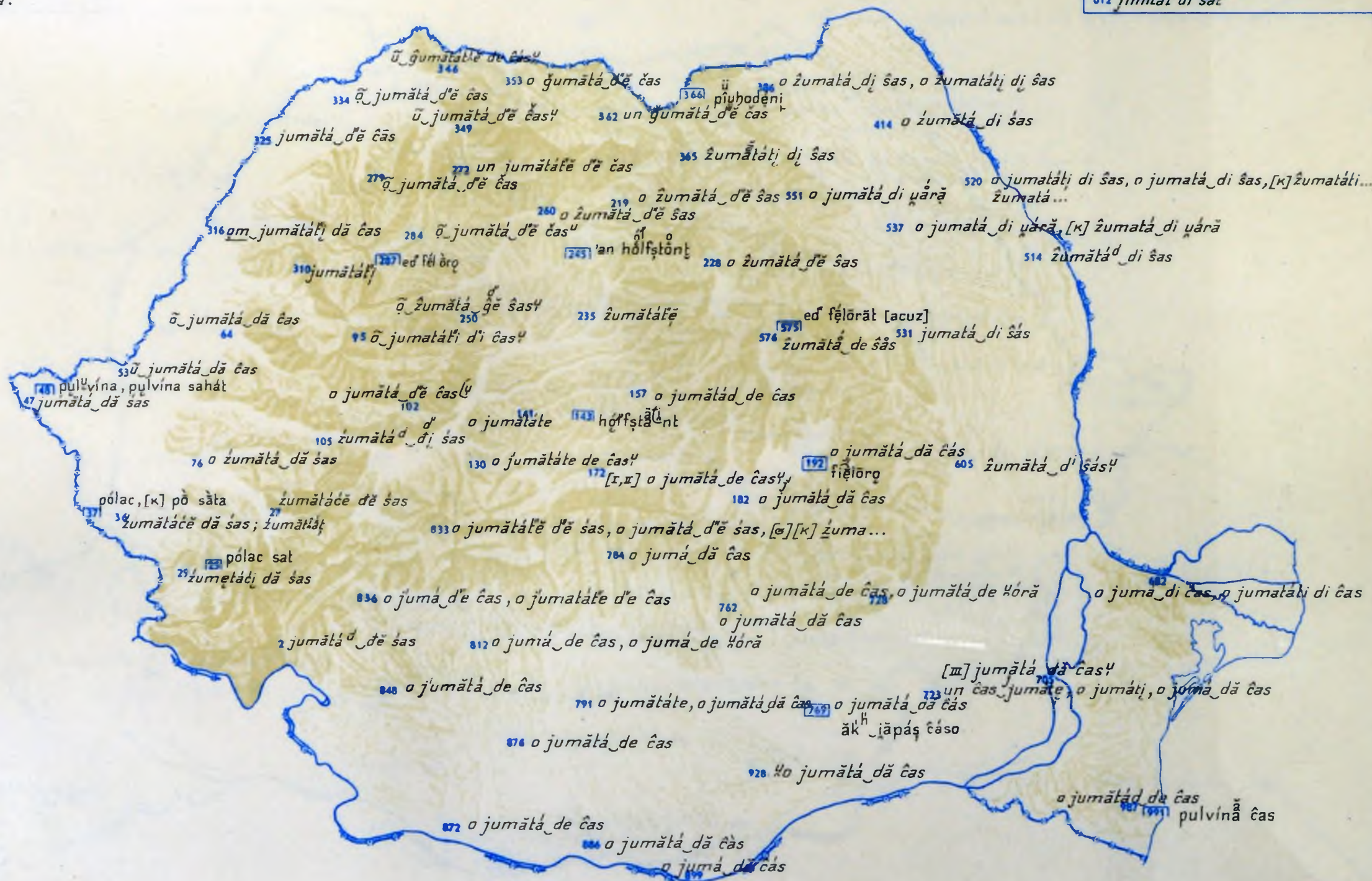

O JUMĂTATE DE ORĂ

[2365]

I. Întrebare indirectă.

ISTROROMÎNI
02 [ɣ] o pode Țura
AROMÎNI
010 dumta di sihate
MELENOROMÎNI
012 jimitat di sal

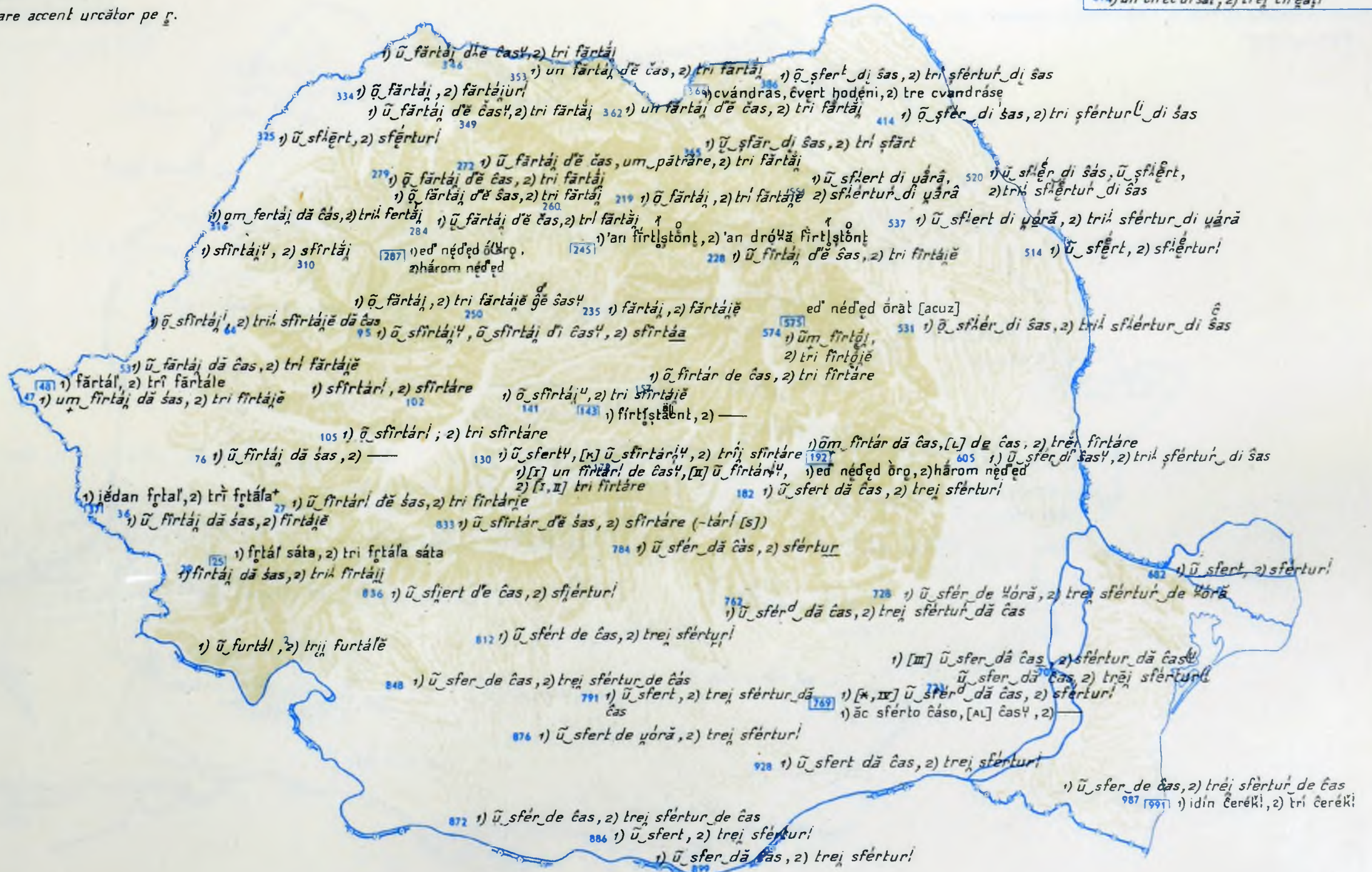
1) UN SFERT DE ORĂ, 2) TREI SFERTURI (DE ORĂ)

[2366]

I. Întrebare indirectă.

II. [37]. Cuvîntul fîrtal' are accent urcător pe r.

ISTOROMÎNI	
02	1) [III] m_cvârt de ūră, 2) trei cvârti de ūră
AROMÎNI	
010	1) un cîrec di gară, 2) —
MELENOROMÎNI	
012	1) un cîrec di sât, 2) trei cîreği

CÎT E ORA ?

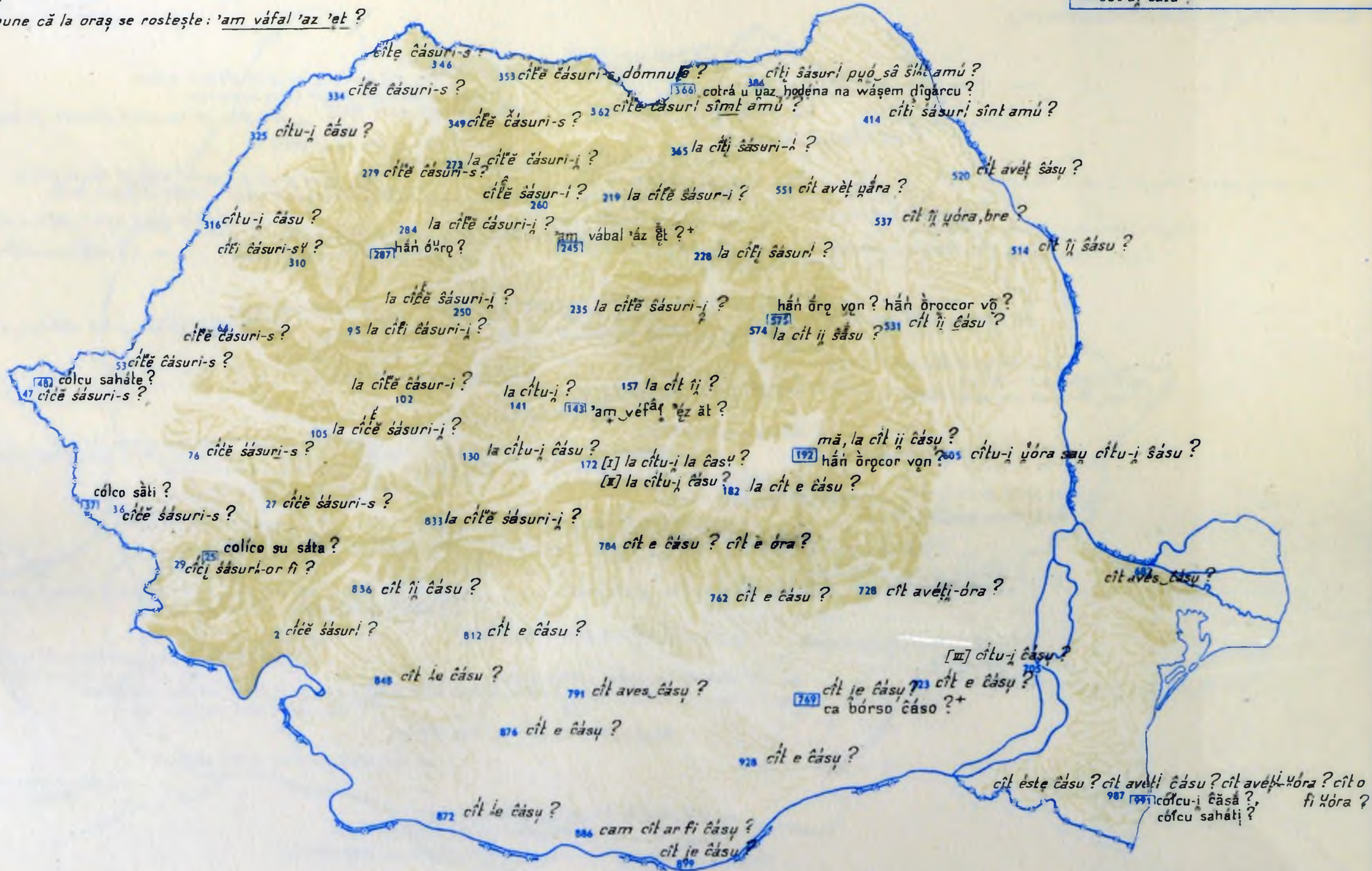
[2367]

I. Întrebare indirectă.

II. [243] Informatorul spune că la oraș se rostește: 'am váfal 'az 'et ?

[769] [AL] cásu.

ISTROROMINI	02 [III] câte úre-s ?
AROMINI	010 cātu-i síhateá ? cātu-i oara ?
MEGLÉNOROMINI	012 cot ai sātu ?

cít este cásu ? cít aveti cásu ? cít aveti óra ? cít o
 colcu-i cásu ? cít o
 colcu sahátj ? fi óra ?

(E ORA) TREI ȘI UN SFERT

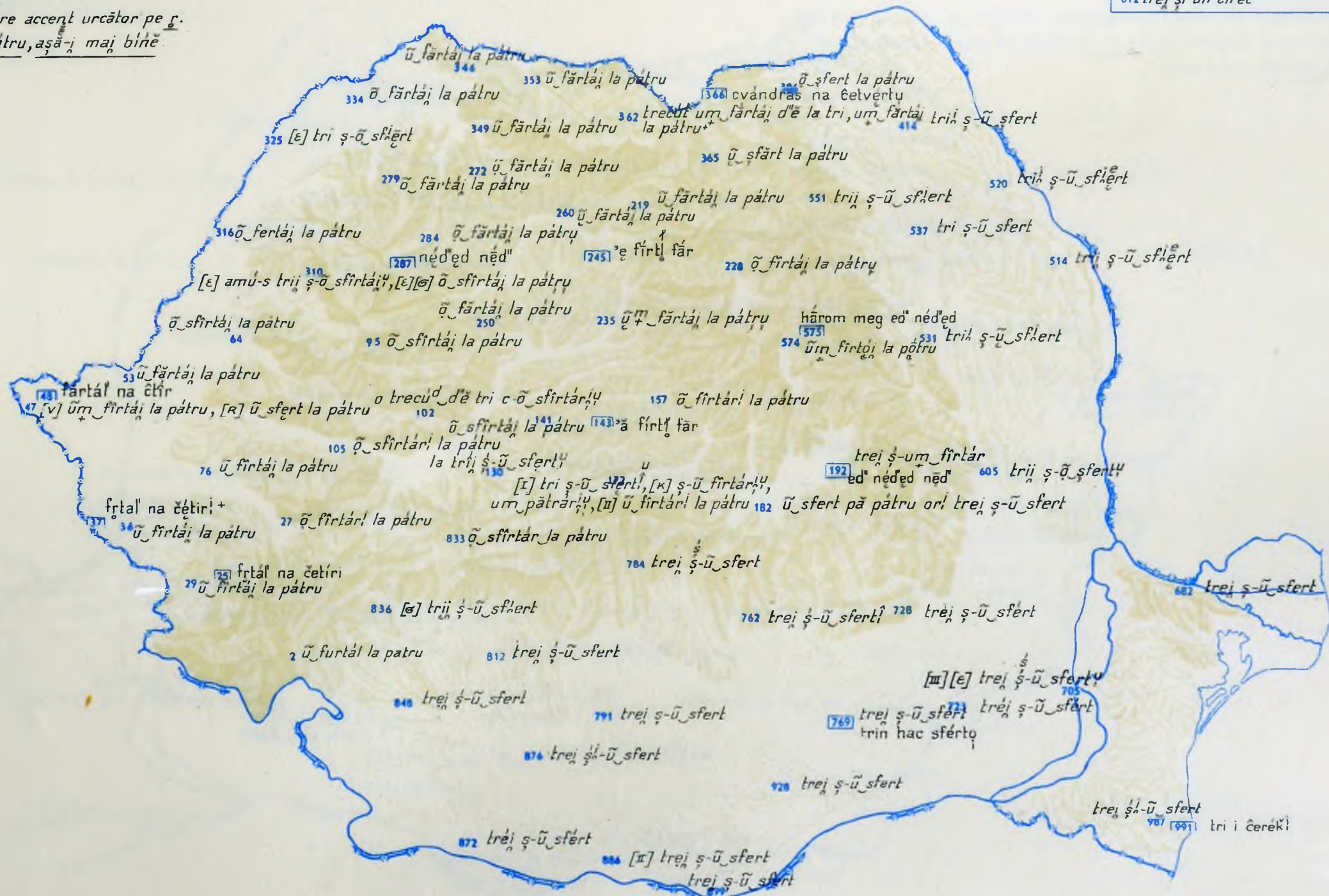
[2368]

I. Întrebare indirectă.

II. [37]. Cuvîntul *frtal'* are accent urcător pe *g*.

362. *um_fărtăj la pătru, așă-î maj bine*.

ISTROROMÎNI
02 [ɥ] <i>trei și ɲ</i> [ɥ] <i>cvărăt</i>
AROMÎNI
010 <i>trei și un cîrec</i>
MEGLENOROMÎNI
012 <i>trei și un cîrec</i>

(E ORA) TREI ȘI JUMĂTATE

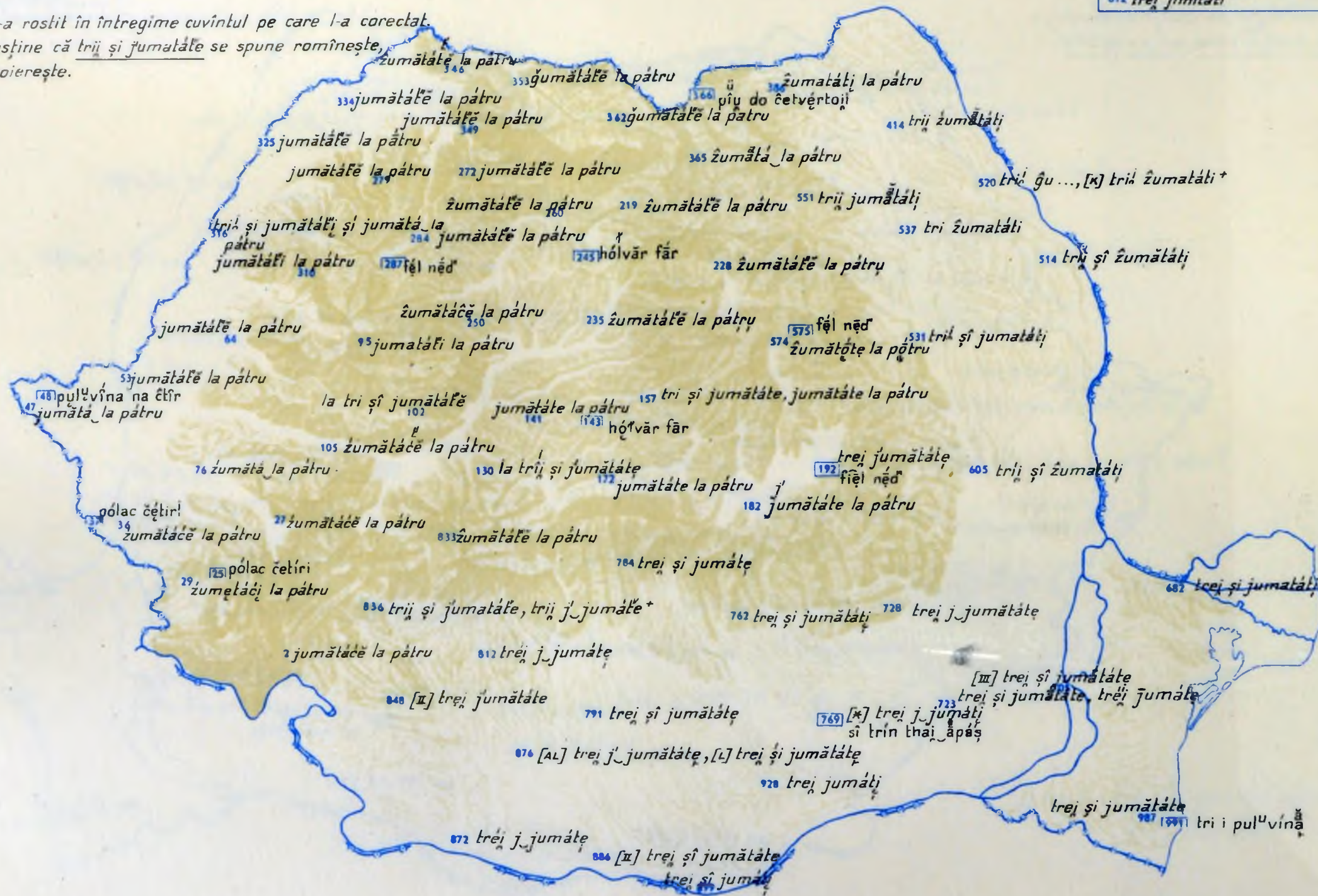
[2369]

I. Întrebare indirectă.

II. 520. Informatorul n-a rostit în întregime cuvântul pe care l-a corectat.

836. Informatorul susține că trii și jumătate se spune românește, iar trii j'_jumate boierește.

ISTROROMÎNI	
02	[m] <i>trei și po</i>
AROMÎNI	
010	<i>trei j'_jumitate</i>
MEGLÉNOROMÎNI	
012	<i>trei j'imitati</i>

(E ORA) PATRU FĂRĂ UN SFERT

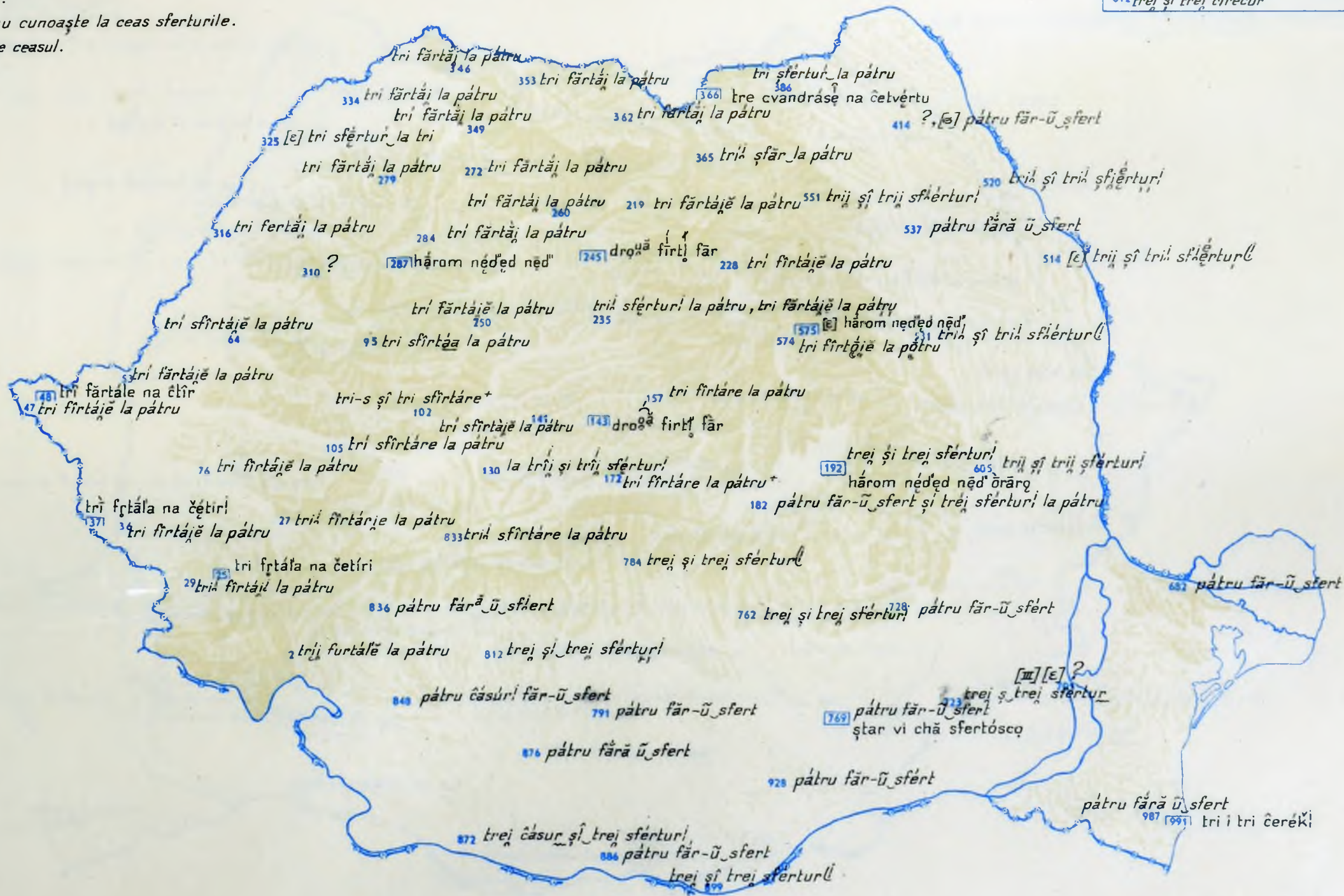
[2370]

I. Întrebare indirectă.

II. 102. Informatorul nu cunoaște la ceas sferturile.

172. Nu prea cunoaște ceasul.

ISTROROMÎNI
02 [III] trei și trei cvărti
AROMÎNI
010 trei și trei cîrecuri
MEGLENOROMÎNI
012 trei și trei cîrecuri

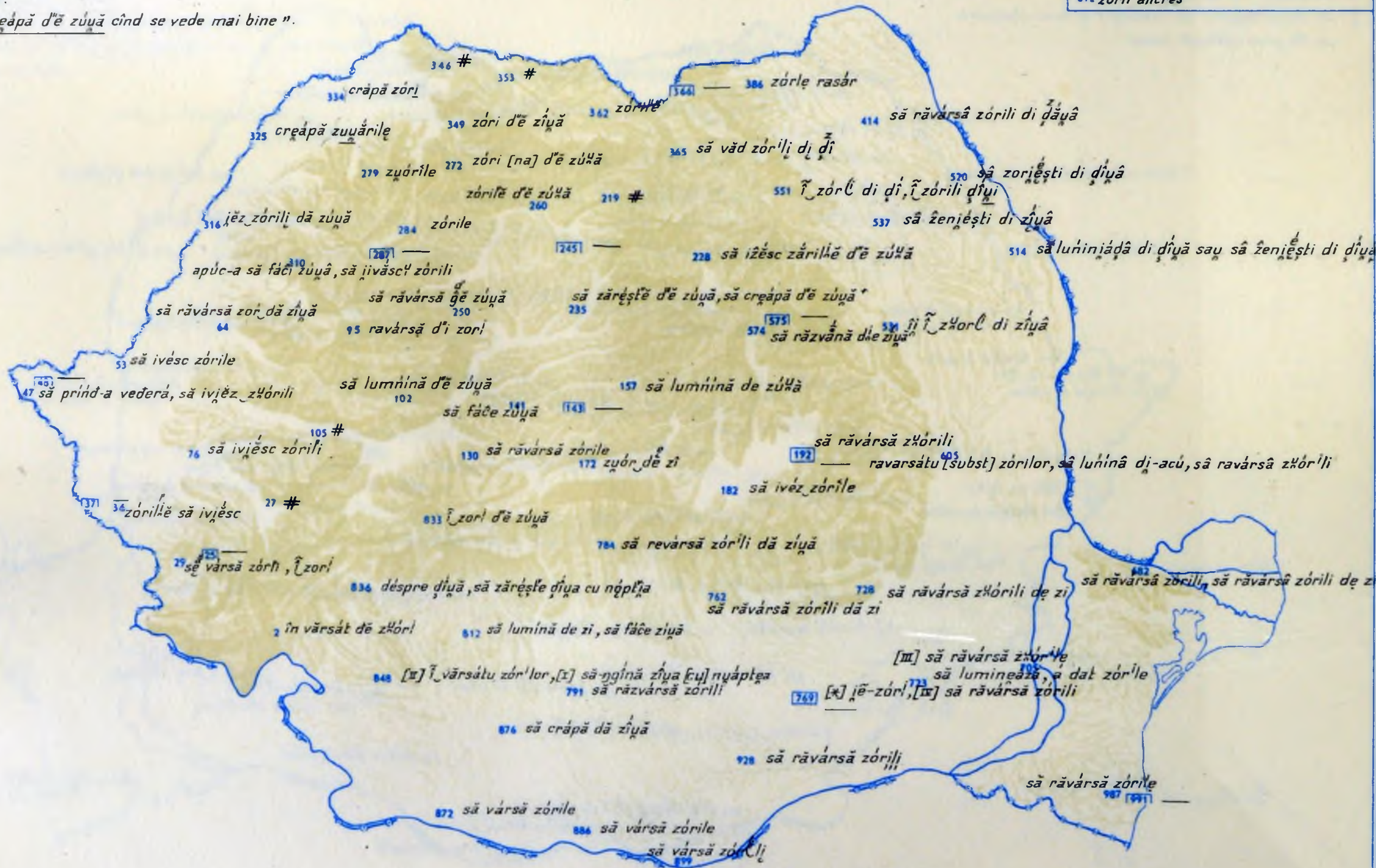
ZORILE SE IVESC

[2375]

I. Intrebare indirectă.

II. 235. „Se zice : să creapă d'ē zuuā cînd se vede mai bine ”.

ISTROROMINI	
02	[II] zora
AROMINI	
010	da hărăia
MEGLENOROMINI	
012	zorli ancores

ÎN ZORI DE ZI

[2376]

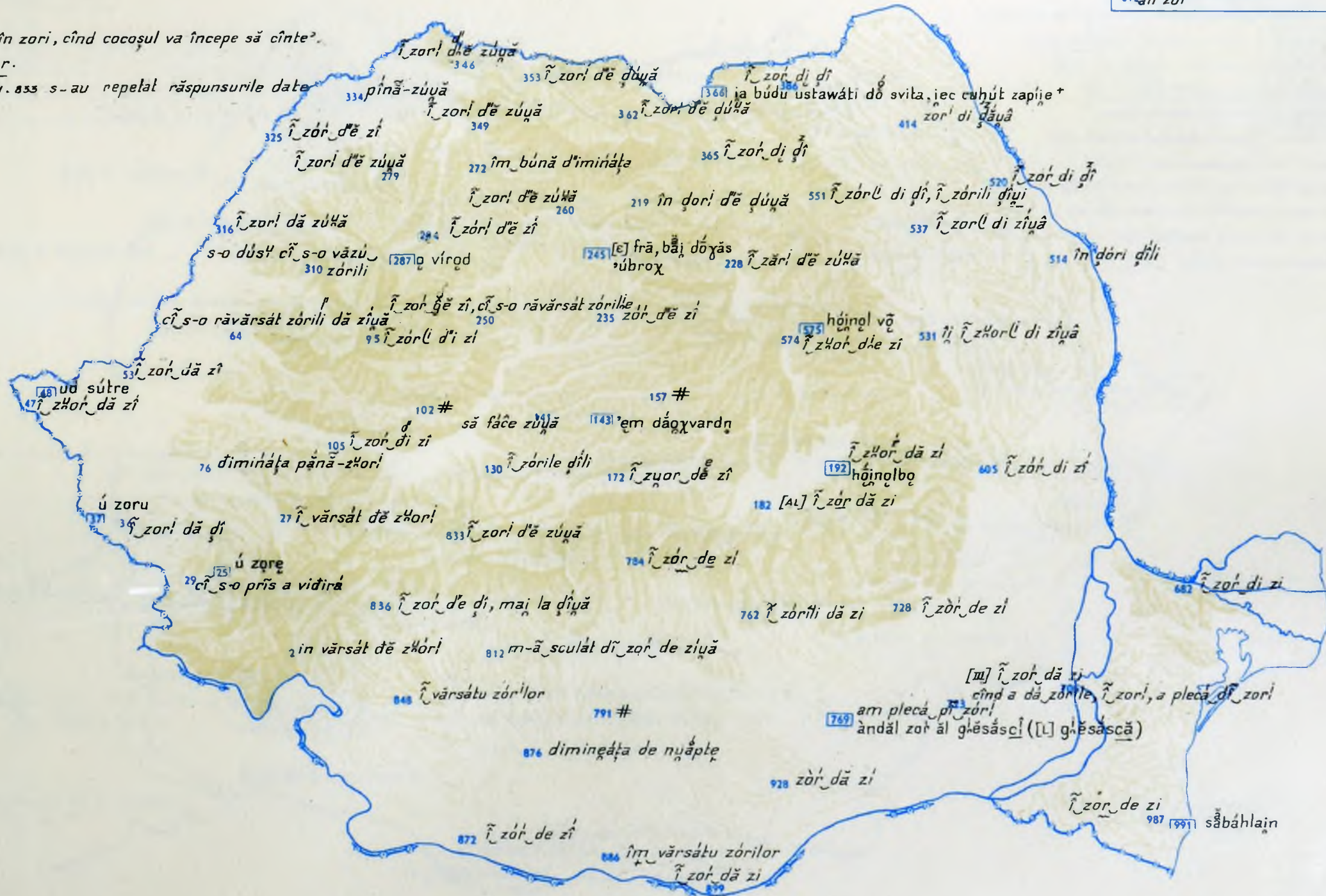
I. Întrebare directă.

II. (1366). "Mă voi scula în zori, când cocoșul va începe să cînte".

012. mi scula^u an zor.

III. În punctele 531. 551. 833 s-au repetat răspunsurile date pe h. precedentă.

ISTROROMÎNI
02 [*] ob zori
AROMÎNI
010 tu hãrç ^u
MEGLENOROMÎNI
01 an zor ^u

SE CRAPĂ DE ZIUĂ

[2377]

I. Întrebare directă.

II. 362. să mîhize 'se mijește', să zăre 'se zărește'.

605. să zărești di zi, c-o răsărit lușăfăru di zi.

 1769. „Romînește se zice: crăpă dă ziuă”

 987. scopăla, mă, c-a intrat alba-n sat.

 012. „crăpă zorli se spune la Ușani”

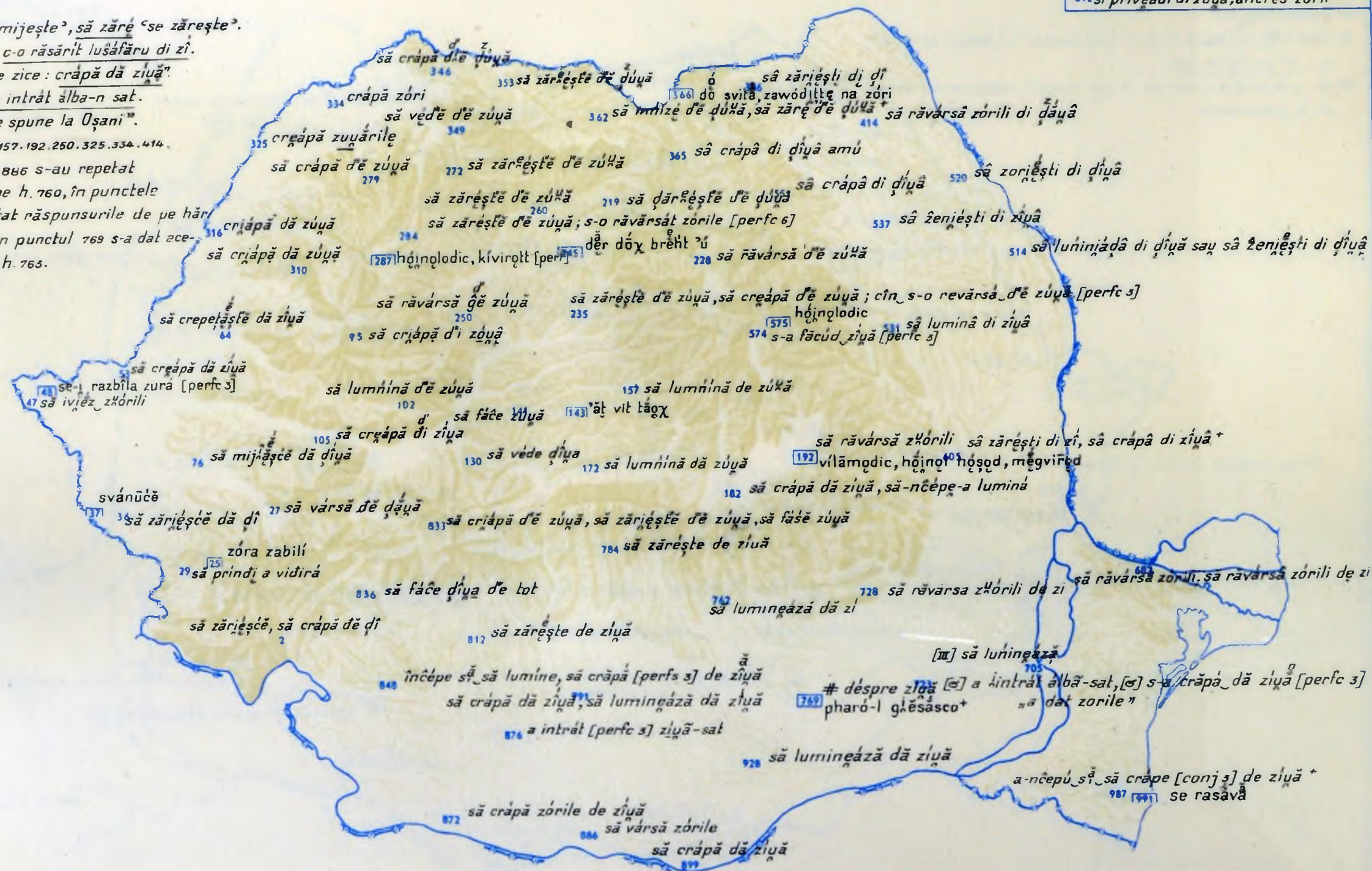
III. În punctele: 102.157.192.250.325.334.414.

 514.520.537.682.728.866 s-au repetat
răspunsurile de pe h. 760, în punctele

141.235 s-au repetat răspunsurile de pe hăr-

țile 760 și 761, iar în punctul 769 s-a dat ace-

lași răspuns ca la h. 763.

ISTROROMÎNI	
02	[III] cîn poșneē fi zi
AROMÎNI	
010	ăpiră
MEGLENOROMÎNI	
012	si priveadi di zuyă, ancres zorli +

SPRE ZIUĂ (A VENIT O PLOAIE MARE)

[2378]

I. Întrebare directă.

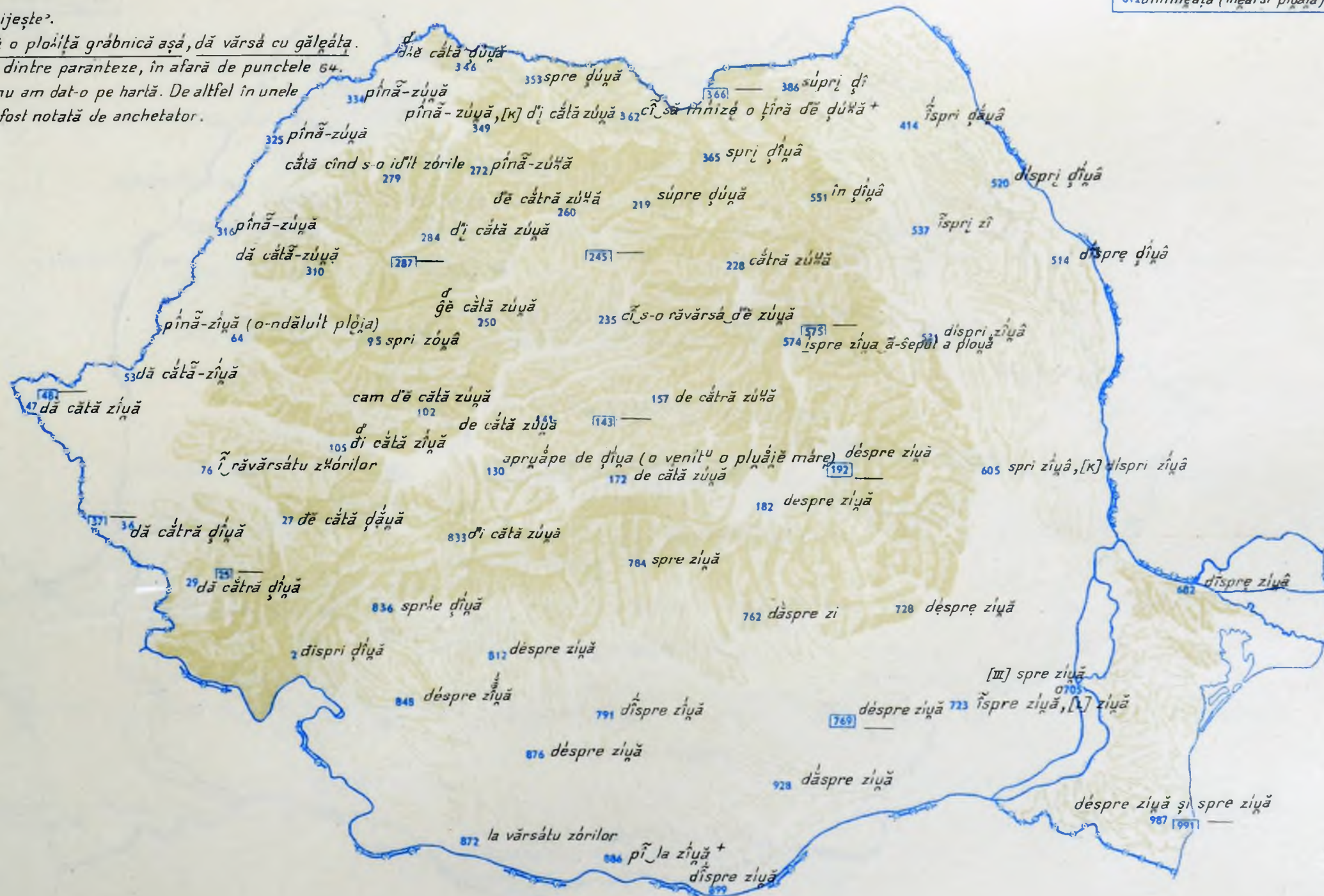
II. 362. să mîhizé 'se mijeşte'.

896. a dat pî~la ziuă o ploaiță grăbnică așa, dă vârsă cu găleata.

III. Propoziția din titlu, dintre paranteze, în afară de punctele 64.

130. 574. 02 010. 012 nu am dat-o pe hartă. De altfel în unele puncte ea nici nu a fost notată de anchetator.

ISTROROMÎNI
02 [III] ob zori (av verit o hódina)
AROMÎNI
010 tu apiritá (vini ună ploae mare)
MEGLENOROMÎNI
012 dimineța (mearsi ploaiă)

AZI-DIMINEAȚĂ

[2379]

I. Întrebare indirectă.

ISTROROMINI
02 [ɪ] <i>căsta domareța</i>
AROMINI
010 <i>astăz lahina</i>
MEGLENOROMINI
012 <i>teasta dimineata</i>

(SOARELE) SE APROPIE DE ASFINȚIT

[2380]

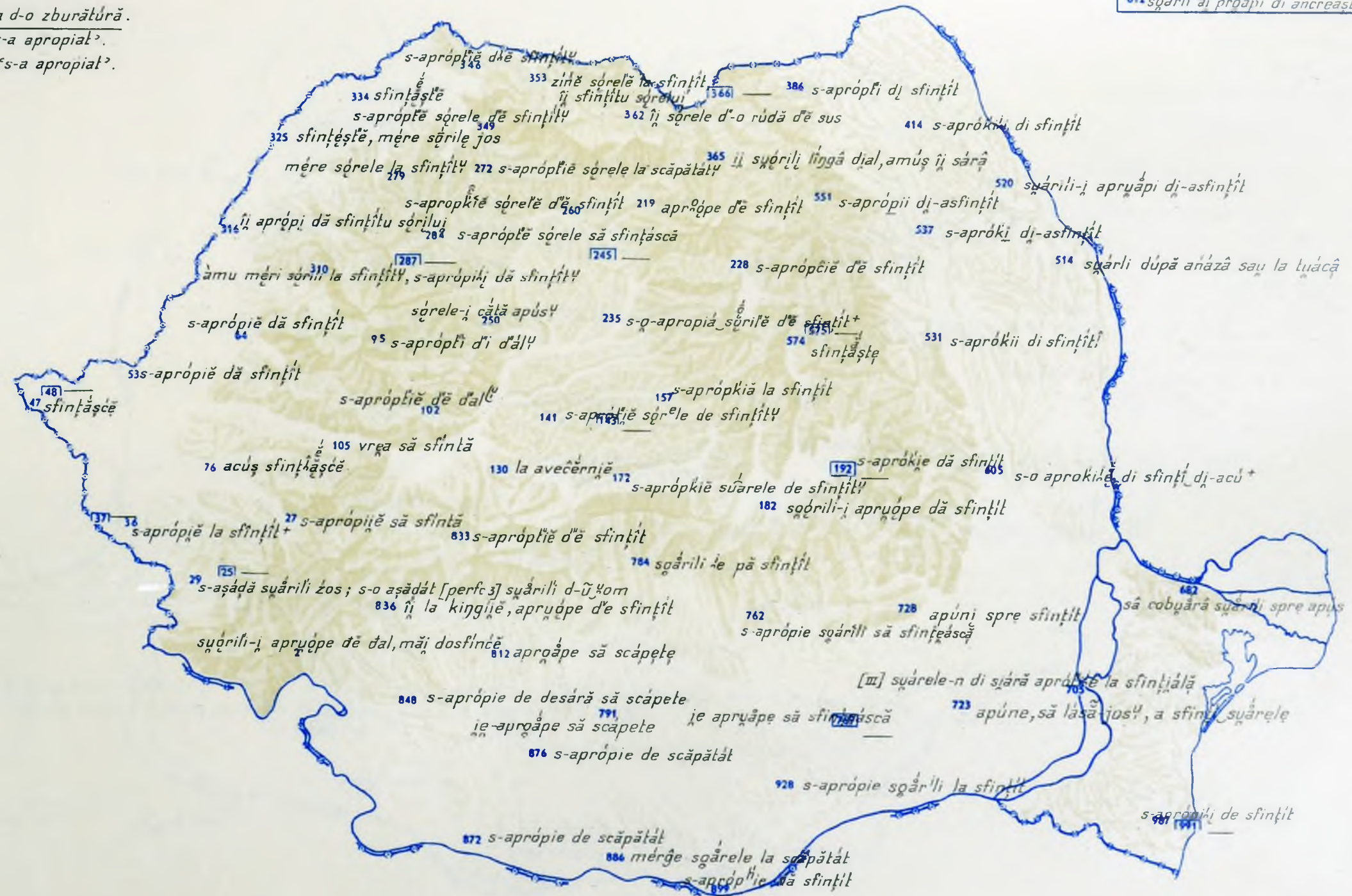
I. Întrebare directă.

II. 36. iacă mai stă ca d-o zburătură.

235. s-o apropiă 's-a apropiat'.

606. s-o aprokiă 's-a apropiat'.

ISTROROMÎNI
02 [m] sòrele zahaje
AROMÎNI
010 suarle cãdú ni deanã s-ascuuitã
MEGLENOROMÎNI
012 sgarli ai proapi di ancreastiri

SPRE SEARĂ (A ÎNCEPUT SĂ FULGERE) [2381]

ISTOROMINI
02 [ɥ] cătra sșera +
AROMINI
010 pi ninga șeară... +
MEGLENOROMINI
012 stă șeară... +

- I. Întrebare indirectă.
- II. [251]...gelo da se blisca.
[371]...su șevale mune.
[148]...večera-j počalu da se bl'esca
[143]...šer' at un ță bl'etn.
[192]...k'ezdet vil'amloni.
[245]...hed at 'ugafonă 'u ță bl'etn.
[1575]...k'ezdett vil'amloni.
[769]...maladias te (A:maladia, te)fulzeril'a luă,
să fulžiri pã nuapti ?
[997]...zafanã da să svjãtcã.
02...av poșnit cresi.
010...ahurhi s-ascapirã.
012...strãlițã 'fulgerã'.
- III. Propoziția dintre paranteze nu am dat-o pe hartã.
De altfel ea nici nu a fost notatã de anchetator în toate punctele.

ÎN AMURG

[2382]

I. Întrebare directă.

II. 886. *pune dă mămăligă, c-a murgîit.*

III. Nu am dat indicații gramaticale în cazurile în care s-a răspuns cu un verb.

ISTROROMÎNI
02 [m] s ^ș era
AROMÎNI
010 lu murgiș
MEGLENOROMÎNI
012 mărăc, mula

(SĂ VII) DESEARĂ (LA NOI)
[2383]

ISTROROMÎNI
02 [ɪ] <i>oã sera</i> +
AROMÎNI
010 <i>astără</i> +
MEGLENOROMÎNI
012 <i>starã</i> +

- I. Întrebare directă.
- II. [126]. *da dodeş za večeru cod mene.*
[137]. *da dodeş doveče cod nās.*
[148]. *da dodiş d-vicera văz námú.*
[143]. *... zōzōt tã t-ēlēs cʰun.*
[192]. *... iōjien hezzānc.*
284. *dē cu sārã [= nu e de tot searã].*
[366]. *prēdjē du mēne* "vino la mine" ...
386. *sã vii disãrã la noi.*
[575]. *dere nãluņc ...*
[769]. "Sã vii desearã la mine".
836. *... mai d'vereemē, iŋ cab d'e murg.*
[991]. *da dodite "sã veniți" d-vicera u nap.*
02. [ɪ] *viru oã sera la noi.*
010. *z-yin la noi astără.*
012. *z-viin starã la noi.*

III. Cuvintele dintre paranteze au fost date pe hartă numai în câteva puncte.

deseãrã
987 [991] *d-vicera* +

SE AMESTECĂ ZIUA CU NOAPTEA

[2384]

I. Întrebare directă.

II. [377]. Cuvîntul *smrcnāvā* are accent urcător pe *ŕ*.

95. [VII] *n-ò sfînți zòrili și gîni nòpța, să-ŕgînă zòya cu nòpța, d'îre nòpța.*

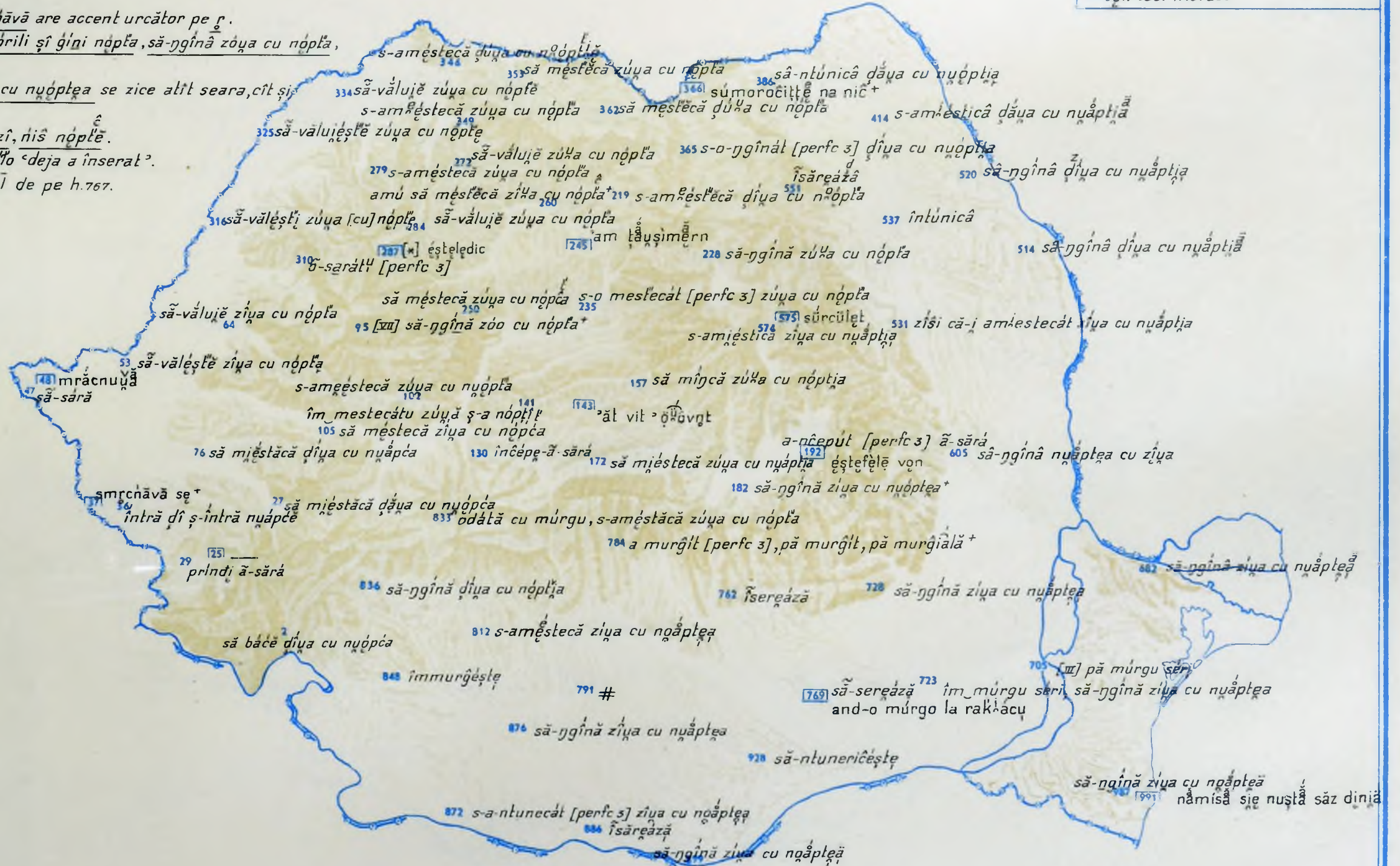
182. „*să-ŕgînă ziua cu nuaptea se zice alit seara, cît și dimineața.*”

260. *cînd nu-i niș zî, niș nòpțe.*

[366]. *ujē powęceriło 'deja a înserat'.*

784. *Vezi răspunsul de pe h.767.*

ISTROROMÎNI
02 [III] <i>se mișșe zia și nòpța</i>
AROMÎNI
010 <i>s-aduna đuya cu noaptea</i>
MEGLENOROMÎNI
012 <i>con cădi maracu</i>

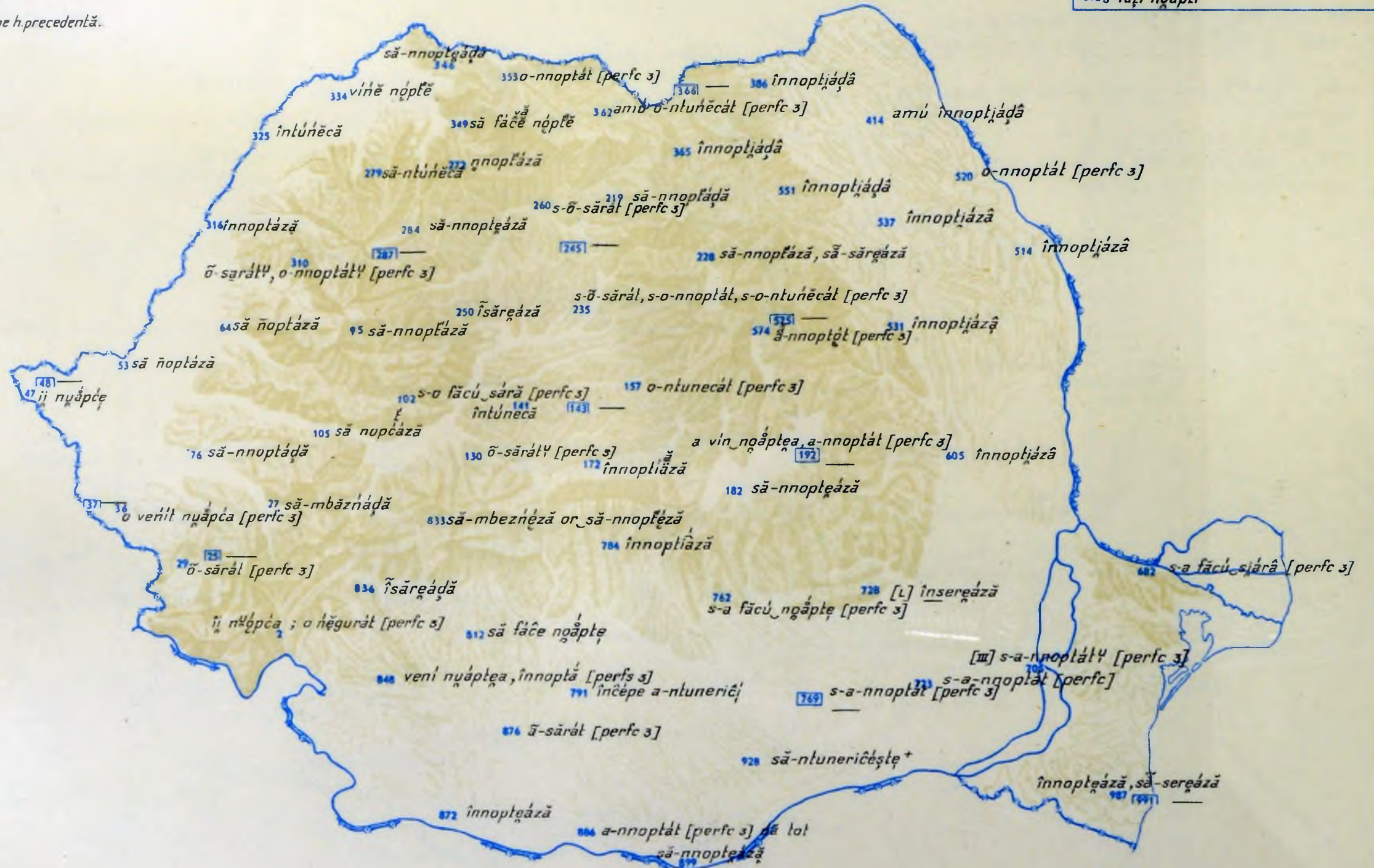
SE ÎNNOPTEAZĂ

[2385]

I. Întrebare directă.

II. 928. Vezi răspunsul de pe h. precedentă.

ISTROROMÎNI
02 [III] se scurșe
AROMÎNI
010 murșește
MEGLENOROMÎNI
012 s-fați noapți

1) ASEARĂ, 2) ALALTĂSEARĂ

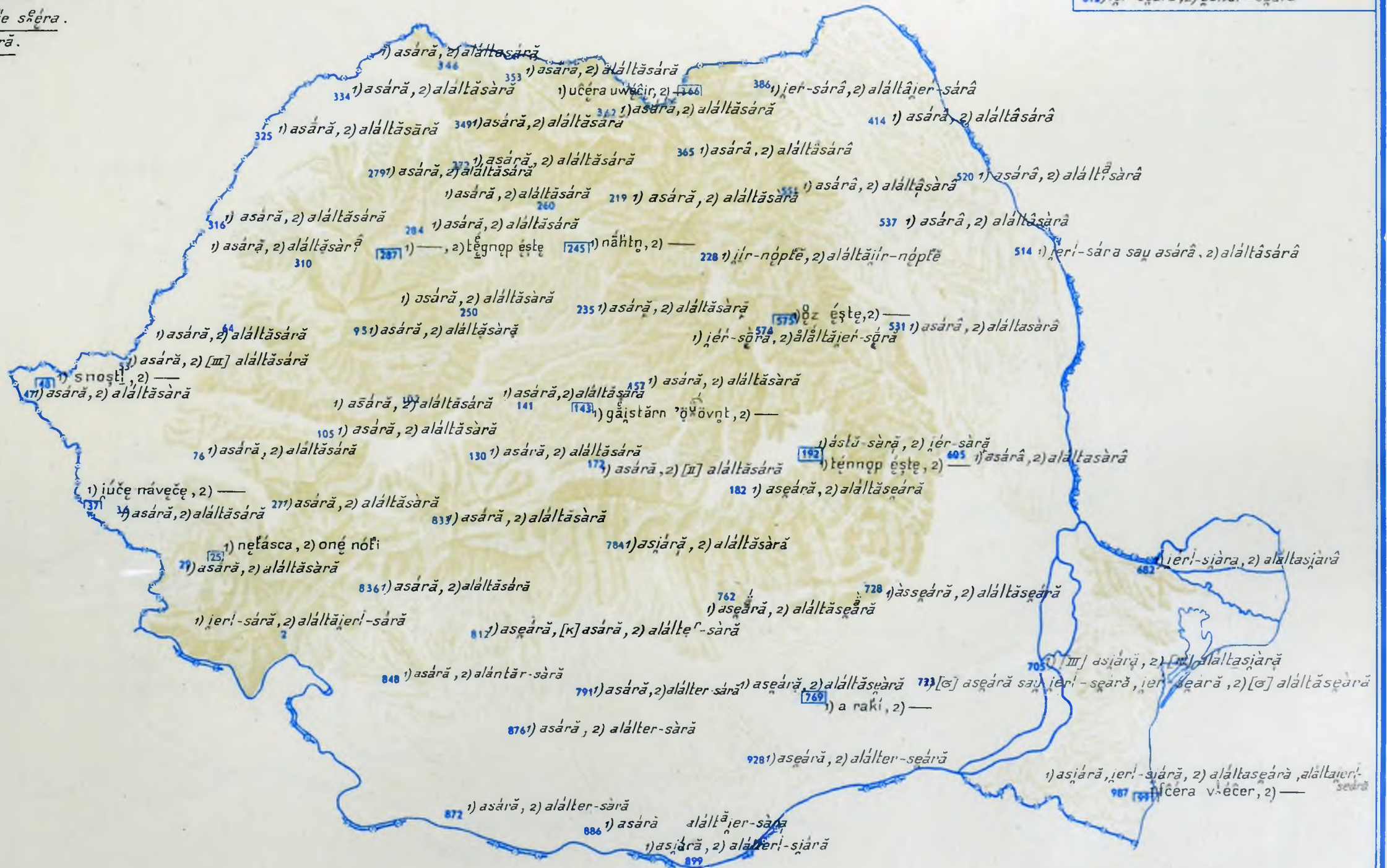
[2390, 2390 bis]

I. Întrebări indirecte.

II. 02....preste ca mântle seara.

010. 2) aprindu-seară.

ISTOROMÎNI	02) [ɪ] asăra, 2) [ɪ] ca mântle seara, ... ⁺
AROMÎNI	010) sear-noptea, sar-noptea ⁺
MELENCOMÎNI	017) ier-seară, 2) paltar-seara

(AM PLECAT LA DRUM) DE CU NOAPTE

[2391]

I. *Întrebare indirectă.*

II. *2. am plicat di diminața la drum, cu negura.*

325. m-am arădujit la drum pã noptē.

02. [ɪ] am mes pre căle cu nõpta.

010. nkisiȝ [perfs 1] pi cale di nõapteȝa.

012. kinisiȝ [perfs 1] pristi nõapti.

III. *Propoziția dintre paranteze n-a fost dată pe hartă*

ISTROROMINI
02 [ɪ] cu nõpta +
AROMINI
010 di nõapteȝa +
MEGLENOROMINI
012 pristi nõapti +

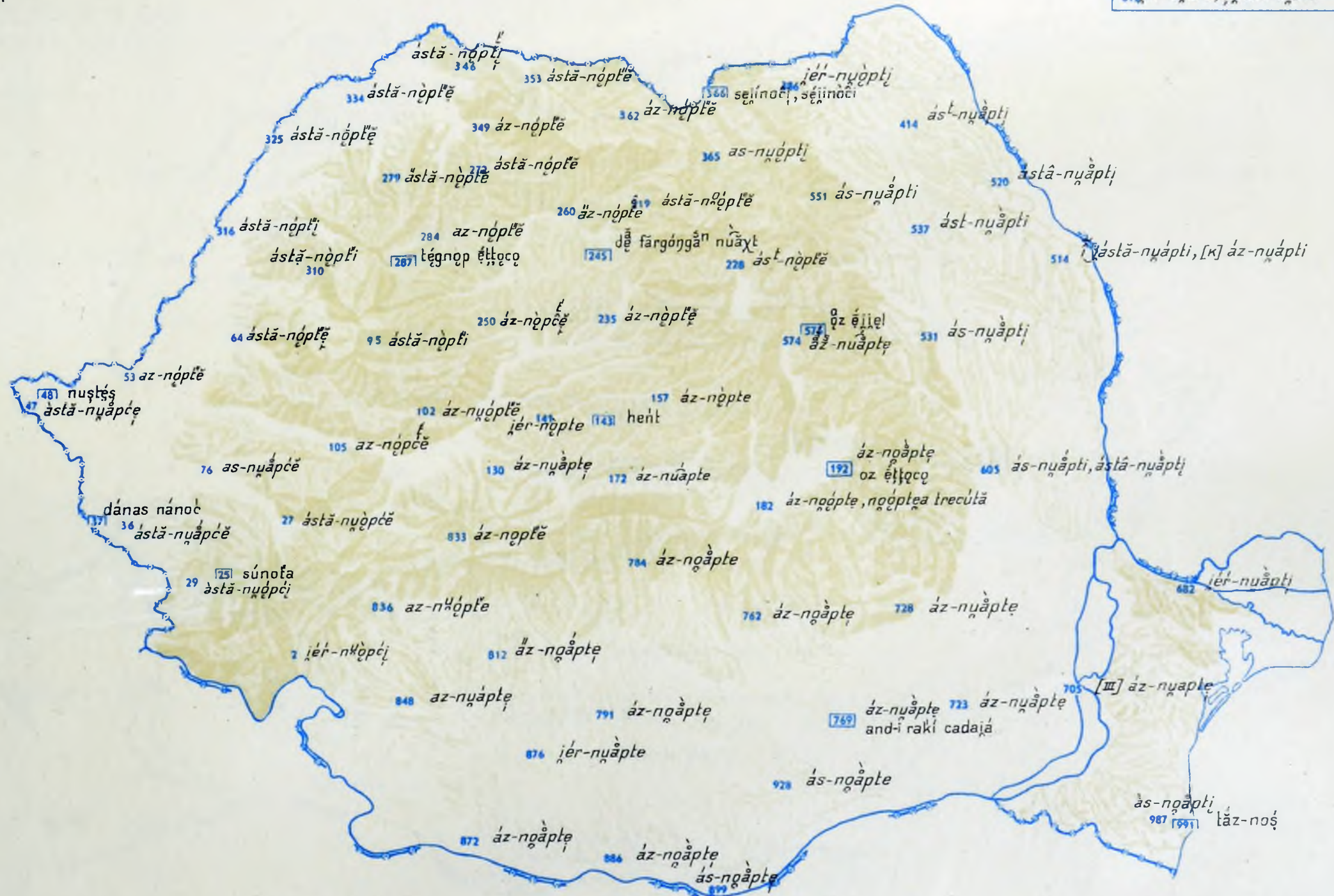

AZI-NOAPTE

[2392]

I. Întrebare indirectă.

02	ISTROROMÂNUL
[III] se-n'noçi
010	AROMÂNUL
torășșara
012	MEGLENOROMÂNUL
ier-seșara, i-găstă-seșară

DEUNĂZI

[2394]

I. Întrebare directă.

II. 219. *núma maj-naințe* - încă aslăzi.

362. *hăt, hăt adăunād* - cam acum trei săptămîni.

605. „Adică acum 3-4 zile”.

ISTROROMINI

02 —

AROMINI

010 *duya ti tricu*

MEGLENOROMINI

012 *una zuva*

PIERDE VREMEA DEGEABA

[2396]

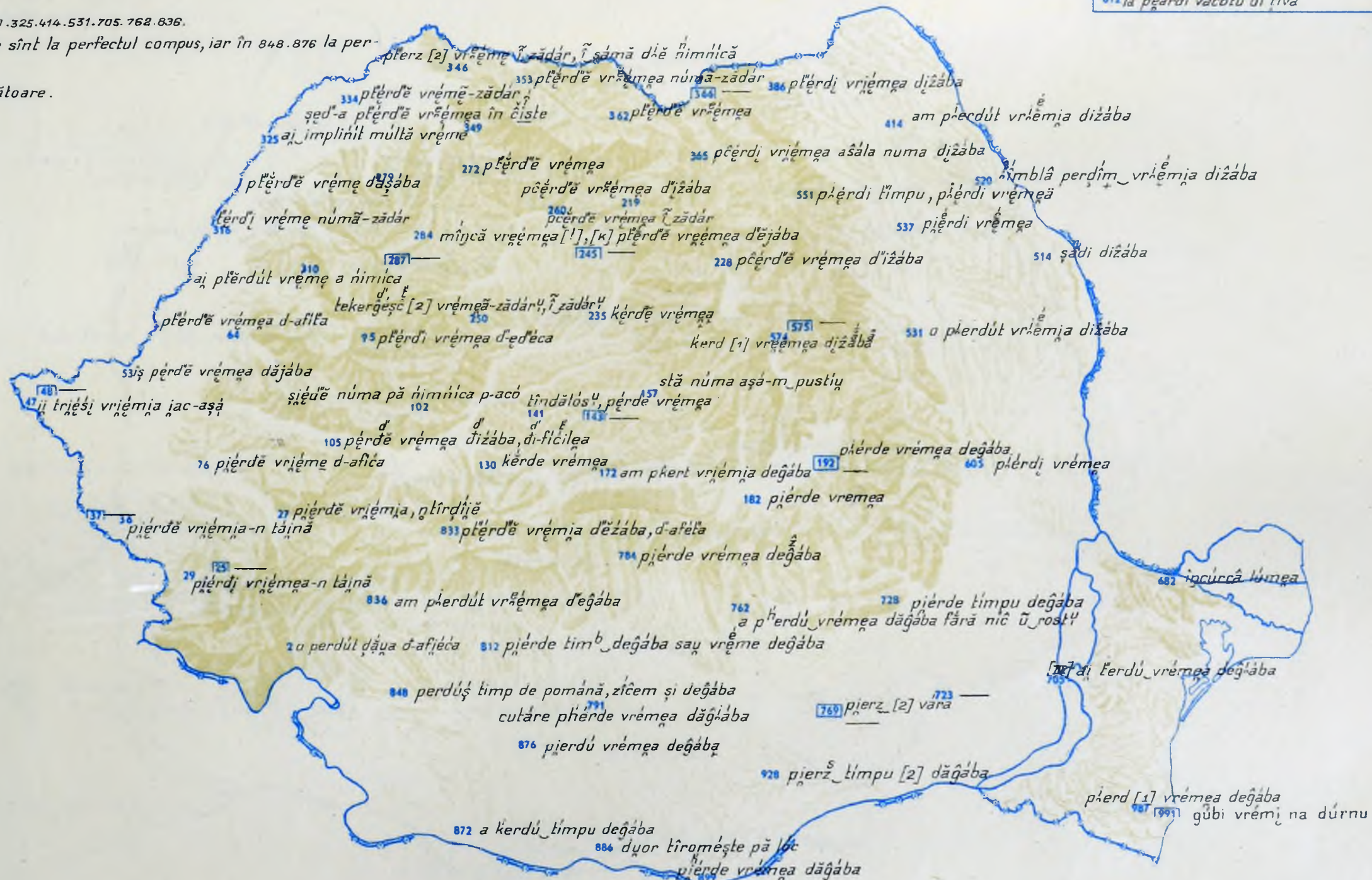
I. Întrebare directă.

II. În punctele 2.172.310.325.414.531.705.762.836.

872 formele verbale sînt la perfectul compus, iar în 848.876 la perfectul simplu.

III. A se vedea h. următoare.

ISTROROMÎNI
02 [ɪ] plārde tãitu fara niş
AROMÎNI
010 kare kirolu ti teva
MEGLENOROMÎNI
012 la pãardi vacotu di liva

PIERDE-VARĂ

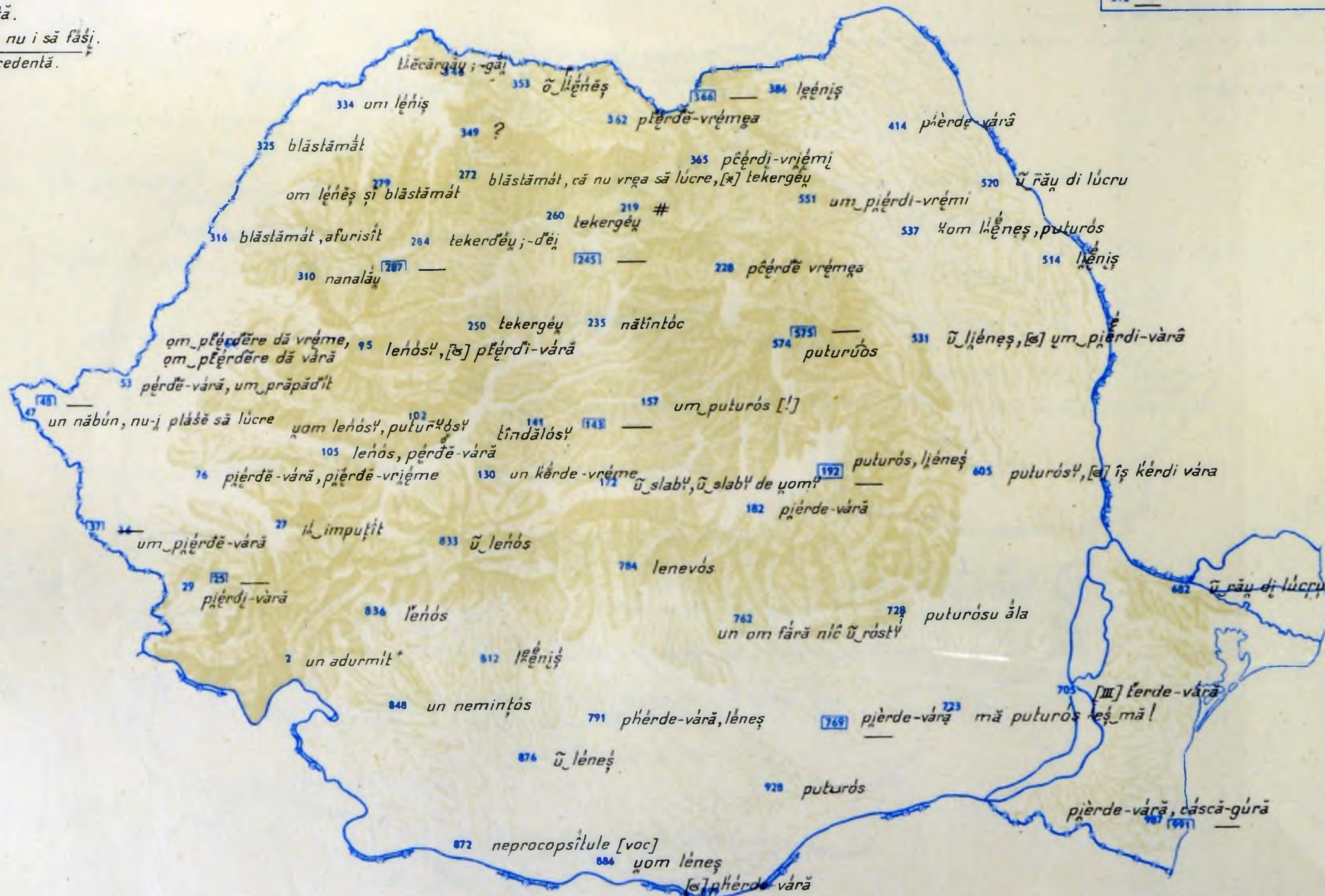
[2397]

I. Întrebare indirectă.

 II. 2. undî-sără, diya nu i să făși.

III. A se vedea h. precedentă.

ISTOROMINI	02 ?
AROMINI	010
MEGLENOROMINI	012

CALENDAR

[2399]

I. Întrebare indirectă.

ISTROROMÂNII
02 [III] colendâr
AROMÂNII
010 cālindâr
MEGLINOROMÂNII
012 cālindare

ANUL TRECUT

[2419]

I. Întrebare indirectă.

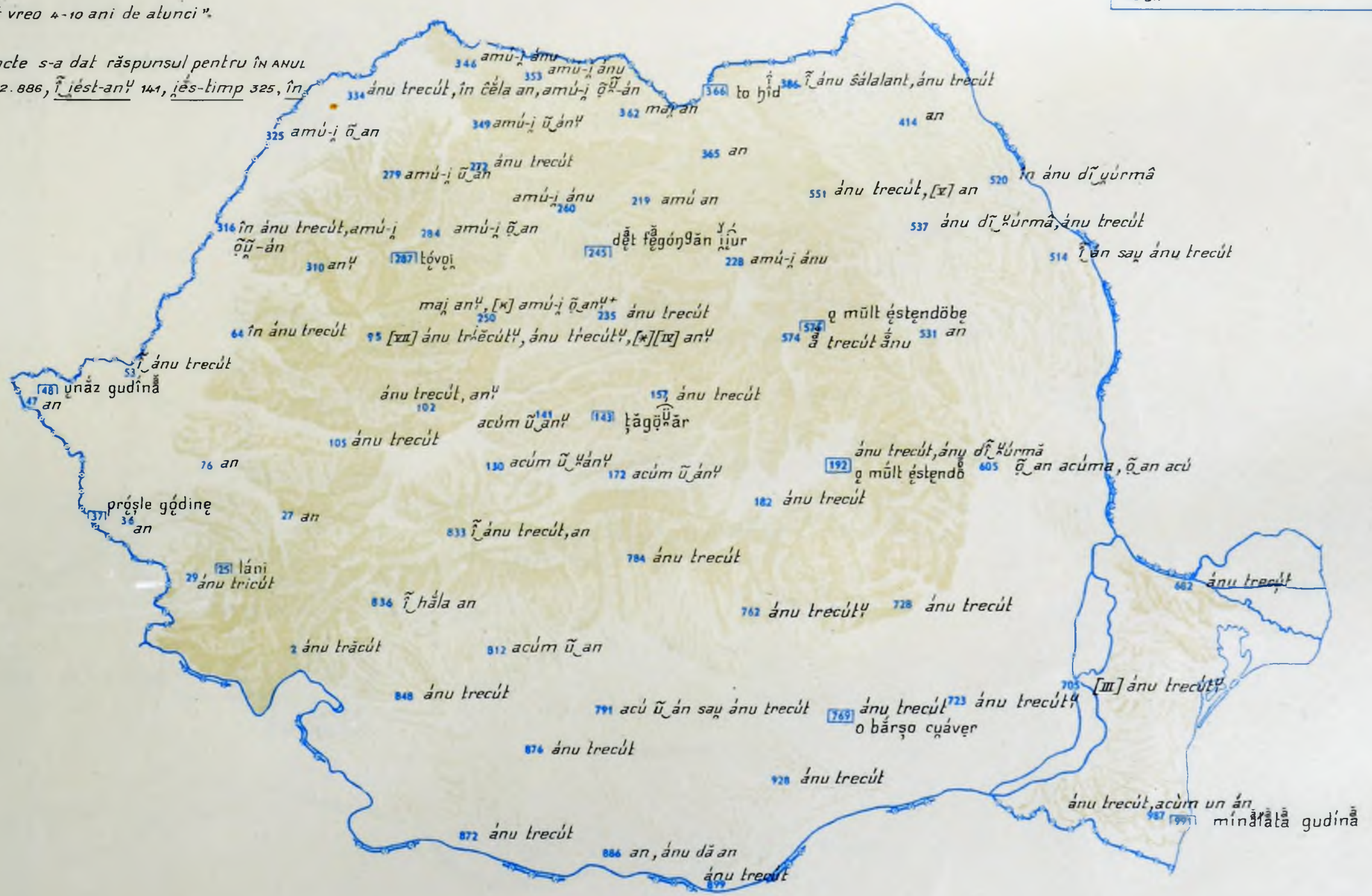
II. 250 .., *maj an* = sînt vreo 4-10 ani de atunci.

012. *l-a vizuj an*.

III. În următoarele puncte s-a dat răspunsul pentru *în anul*

ACESTA: *ânu ăsta* 102. 886, *î* *jest-an* 141, *jes-timp* 325, *în* *ânu ăsta* 833.

ISTROROMÎNI
02 [iv] <i>ăan</i>
ADOMÎNI
010 <i>an</i>
MEGLENOROMÎNI
012 <i>an</i>

unâz gudîna
ân

prôşle gôdine
ân

lâni
ân tricût

hâla an

ân trăcût

ân trecût

ân trecût

ân trecût

an, ân dă an
ân trecût

amă-j ân
ân trecût, în cêla an, amă-j ô-ân

amă-j ô an

amă-j ũ ân

ân trecût

amă-j ũ ân

amă-j ân

în ân trecût, amă-j ô-ân

amă-j ô an

an

maj an, [x] amă-j ô an⁺ ân trecût

în ân trecût

ân trecût, an

ân trecût

an

ân trecût, an

ân trecût

ân trecût

ân trecût

[iii] ân trecût

ân trecût, acum un ân
mînaţala gudîna

346 amă-j ân

353 amă-j ân

364 to hid

ân şalalant, ân trecût

349 amă-j ũ ân

362 maj an

414 an

ân trecût

365 an

în ân dî urmâ

amă-j ân

219 amă an

551 ân trecût, [x] an

520

ân dî urmâ, ân trecût

ân say ân trecût

dêt fegónġân iur

228 amă-j ân

maj an, [x] amă-j ô an⁺ ân trecût

în ân trecût

ân trecût, an

ân trecût

acum ũ ân

ăgō-âr

ân trecût

acum ũ ân

acum ũ ân

ân trecût, ân dî urmâ
q mult eştendō

192

ân trecût, ân dî urmâ
q mult eştendō

182 ân trecût

ân trecût, ân dî urmâ
q mult eştendō

605

ân acuma, ô an acú

ân trecût

ân trecût

ân trecût

ân trecût

ân trecût
o bârşo cuáver

723 ân trecût

ân trecût

ân trecût

an, ân dă an
ân trecût

ACUM DOI ANI

[2420]

I. Întrebare indirectă.

II. 812. Vezi răspunsul de pe h. precedentă.

ISTROROMINI
02 [ɪ] doi ăni
AROMINI
010 antărtu
MEGLÉNOROMINI
012 antorț

SE DESPRIMĂVĂREAZĂ

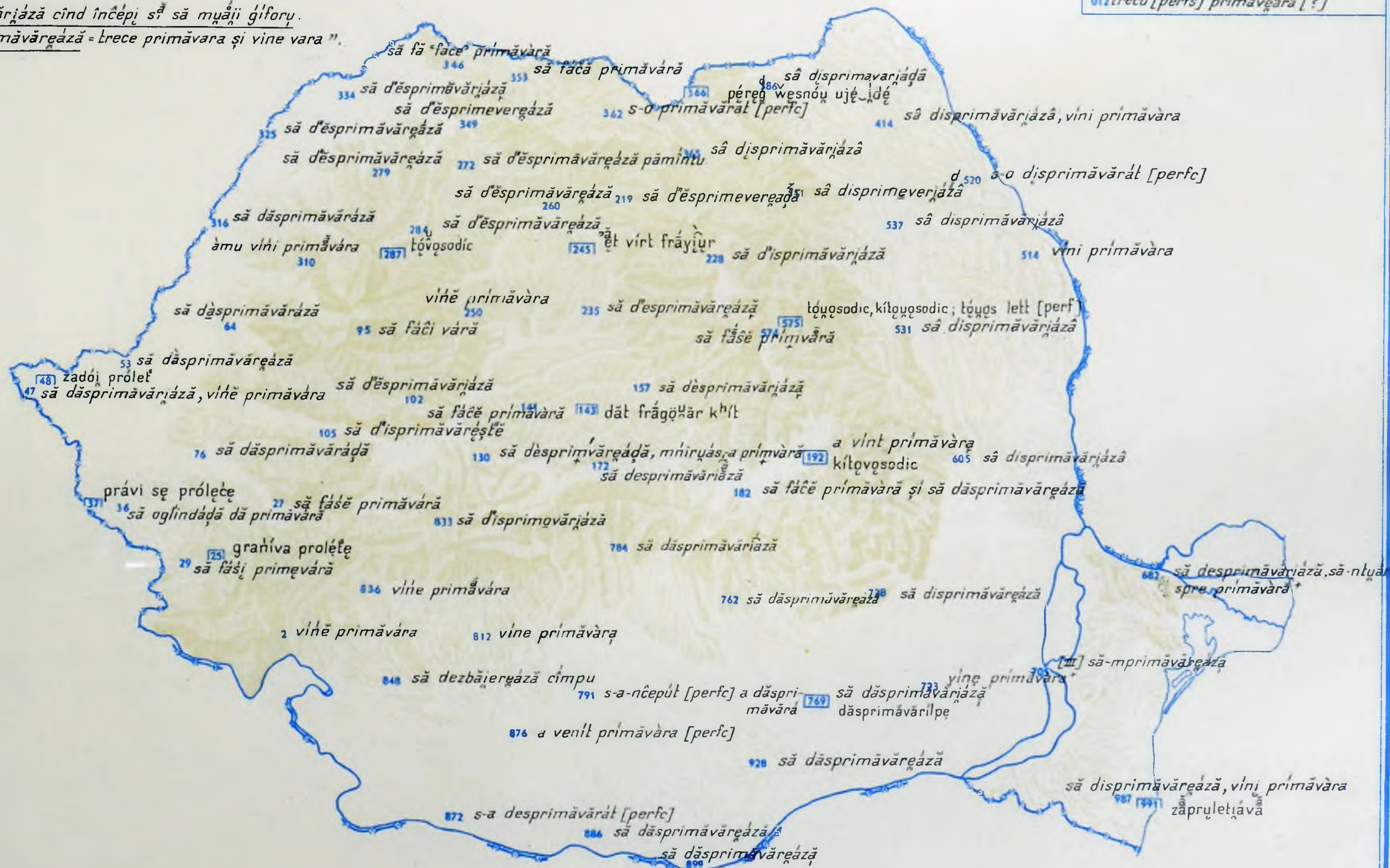
[2421]

I. Întrebare directă.

II. 682. să desprimăvăriază cînd începi să să mușii gîforu.

723. [σ], „să dăsprimăvărează = brece primăvara și vine vara”.

ISTOROMÎNI
02 [*] vine primăvero
AROMÎNI
010 yini prumveara
MEGLINCROMÎNI
012 trecu [perf] primăveara [?]

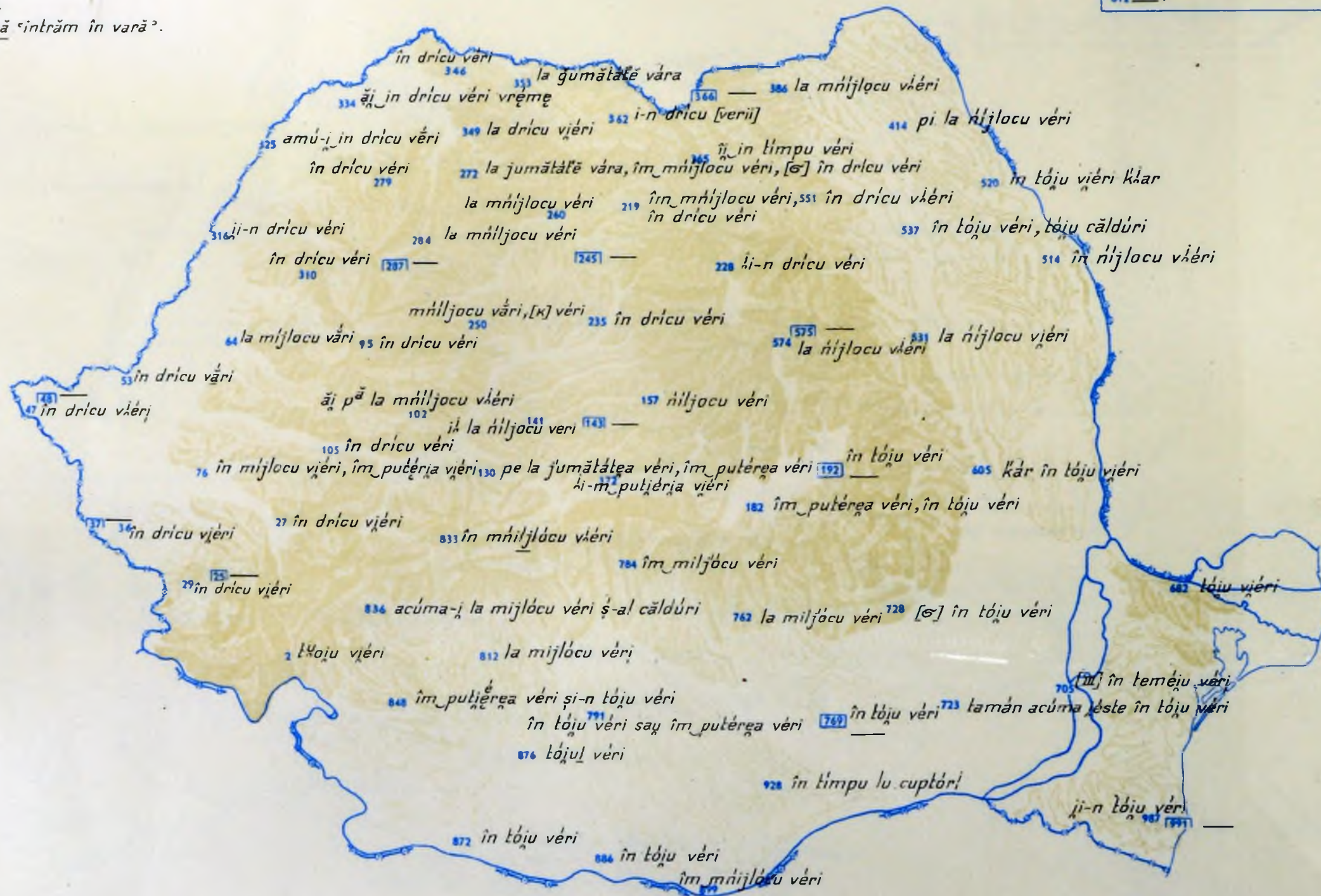
ÎN TOIUL VERII

[2422]

I. Întrebare indirectă.

 II. 012. antròm an veană 'intrăm în vară'.

02	ISTROROMÎNI
010	AROMÎNI
012	MEGLENOROMÎNI

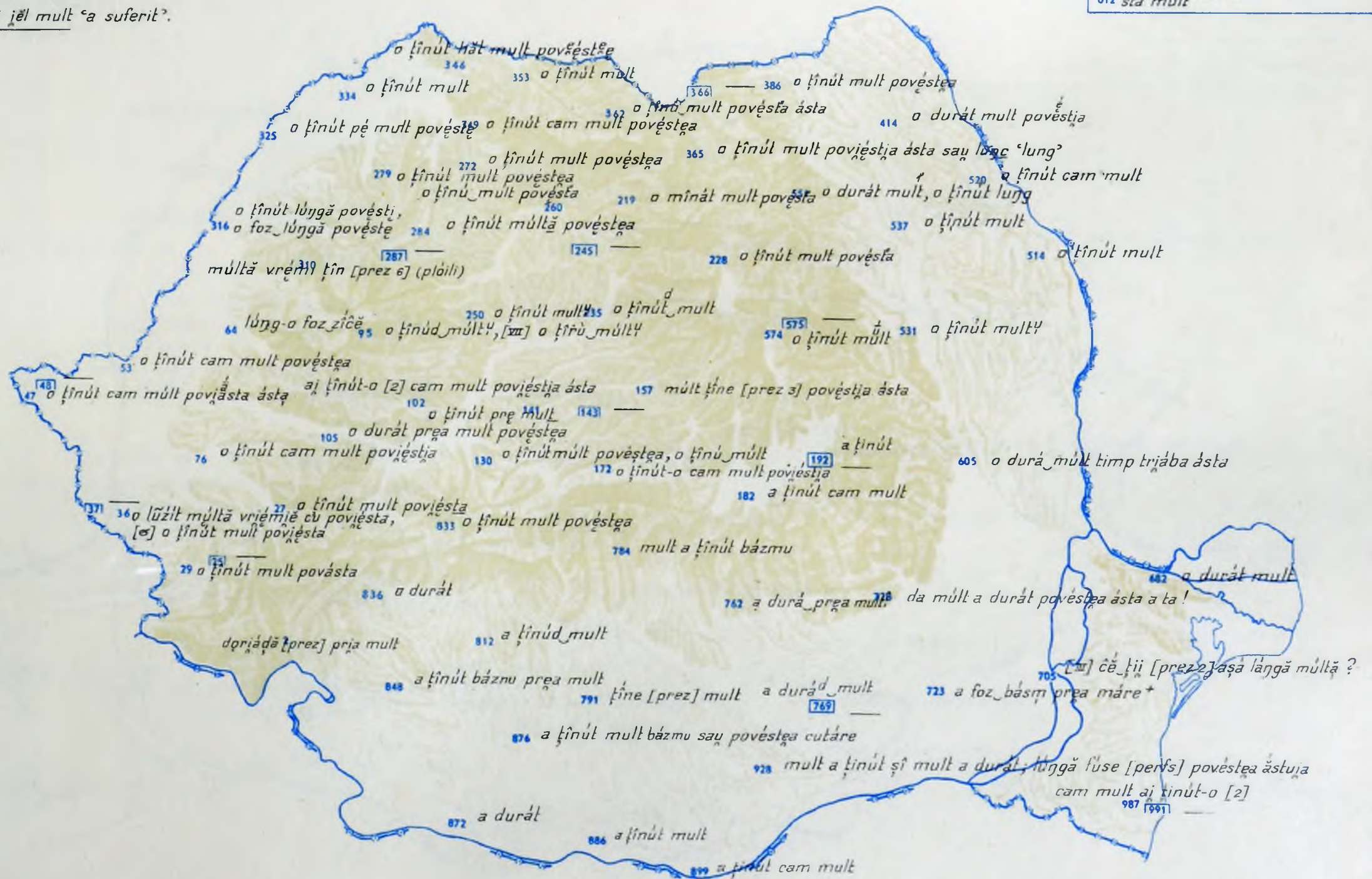
A DURAT CAM MULT POVEȘTEA

[2423]

I. Întrebare directă.

II. 723. [σ] a dură_și jăl mult 'a suferit'.

ISTOROMÎNI
02 [π] dureița čuda česla ȳovor
AROMÎNI
010 țānu [perfs 3] multu
MEGLENOROMÎNI
012 sta mult

RAZĂ (DE SOARE)

[2426]

I. Întrebare indirectă.

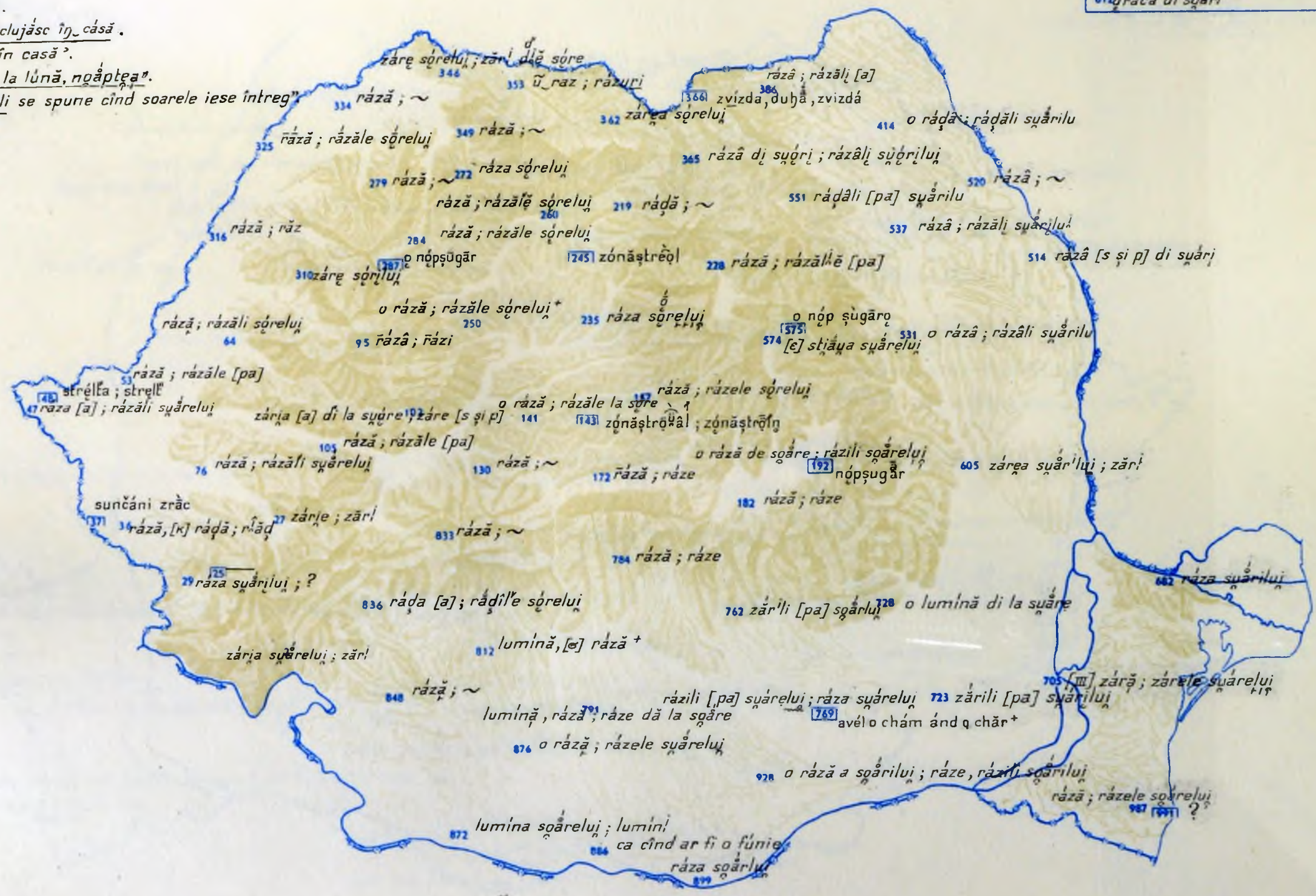
II. 250. rǎzǎle sǒreluj sclujǎsc în cǎsǎ.

[769]. "Vine soarele în casă".

812. "Se zice : rǎzǎ la lunǎ, ngǎptea".

012. "da zari soarili se spune când soarele iese întreg"

ISTROROMÎNI
02 [III] zràca de sǒre
AROMÎNI
010
MEGLENOROMÎNI
012 draca di soari

zǎre sǒreluj; zǎri dǎ sǒre
 ũ raz; rǎzuj
 rǎzǎ; rǎzǎli [a]
 zvizda, duhǎ, zvizdá
 o rǎdǎ; rǎdǎli suǎrilu
 rǎzǎ; ~
 zǎrea sǒreluj
 rǎzǎ; rǎzǎle sǒreluj
 o rǎzǎ dj suǒrij; rǎzǎli suǒrij
 rǎzǎ; ~
 rǎzǎ; rǎzǎle sǒreluj
 rǎzǎ; rǎzǎle sǒreluj
 rǎzǎ; rǎzǎle sǒreluj
 rǎzǎ; rǎzǎle sǒreluj
 rǎzǎ; rǎzǎle sǒreluj
 o nǒpşugǎr
 zǒnǎştrǒi
 rǎzǎ; rǎzǎle [pa]
 rǎzǎ; rǎzǎle sǒreluj
 o rǎzǎ; rǎzǎle sǒreluj
 rǎzǎ; rǎzǎle sǒreluj
 o rǎzǎ; rǎzǎle sǒreluj
 rǎzǎ; rǎzǎle sǒreluj
 rǎzǎ; rǎzǎle sǒreluj
 rǎzǎ; rǎzǎle sǒreluj
 o rǎzǎ; rǎzǎle la sǒre
 zǒnǎştrǒi; zǒnǎştrǒi
 o rǎzǎ de soǎre; rǎzǎli sǒreluj
 o nǒpşugǎr
 zǎrea suǎriluj; zǎri
 rǎzǎ; rǎze
 o rǎzǎ; rǎze
 rǎzǎ; rǎze
 rǎzǎ; rǎze
 rǎzǎ; rǎze
 rǎzǎ; rǎze
 o lumínǎ di la suǎre
 rǎzǎ; rǎzele sǒreluj
 [III] zǎrǎ; zǎrele suǎreluj
 zǎrili [pa] suǎriluj
 avǐ o chǎm ánd q chǎr
 o rǎzǎ a soǎriluj; rǎze, rǎzǎli suǎriluj
 rǎzǎ; rǎzele sǒreluj
 lumína sǒreluj; lumínǎ
 ca cǐnd ar fi o fúnie
 rǎza soǎriluj

(PURCEII) SE ÎNTIND LA SOARE

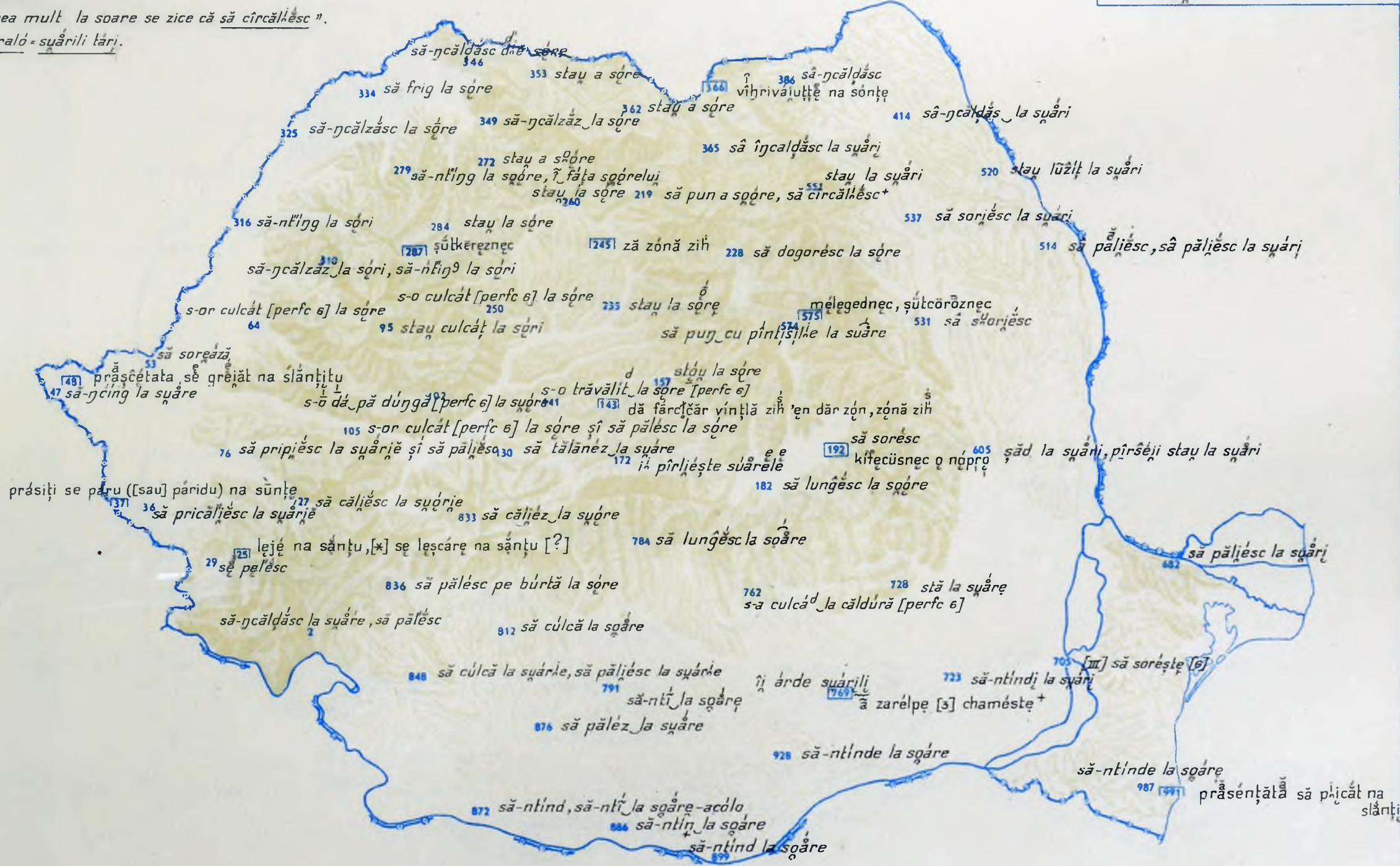
[2425]

I. Întrebare indirectă.

II. 219. „Cînd stau prea mult la soare se zice că să circălesc”.

1769. o chám zuraló = suărili țări.

02 ?	ISTROROMÎNI
010	AROMÎNI
012	MEGLENOROMÎNI
	stă la soare

(E) VREME REA

[2427]

I. Întrebare indirectă.

ISTROROMINI
02[iv] <i>tămna vreme i</i>
AROMINI
010 <i>easte kiroulu ciruc</i>
MEGLENOROMINI
012 <i>vreami nibuna</i>

PLOUĂ CU GĂLEATA

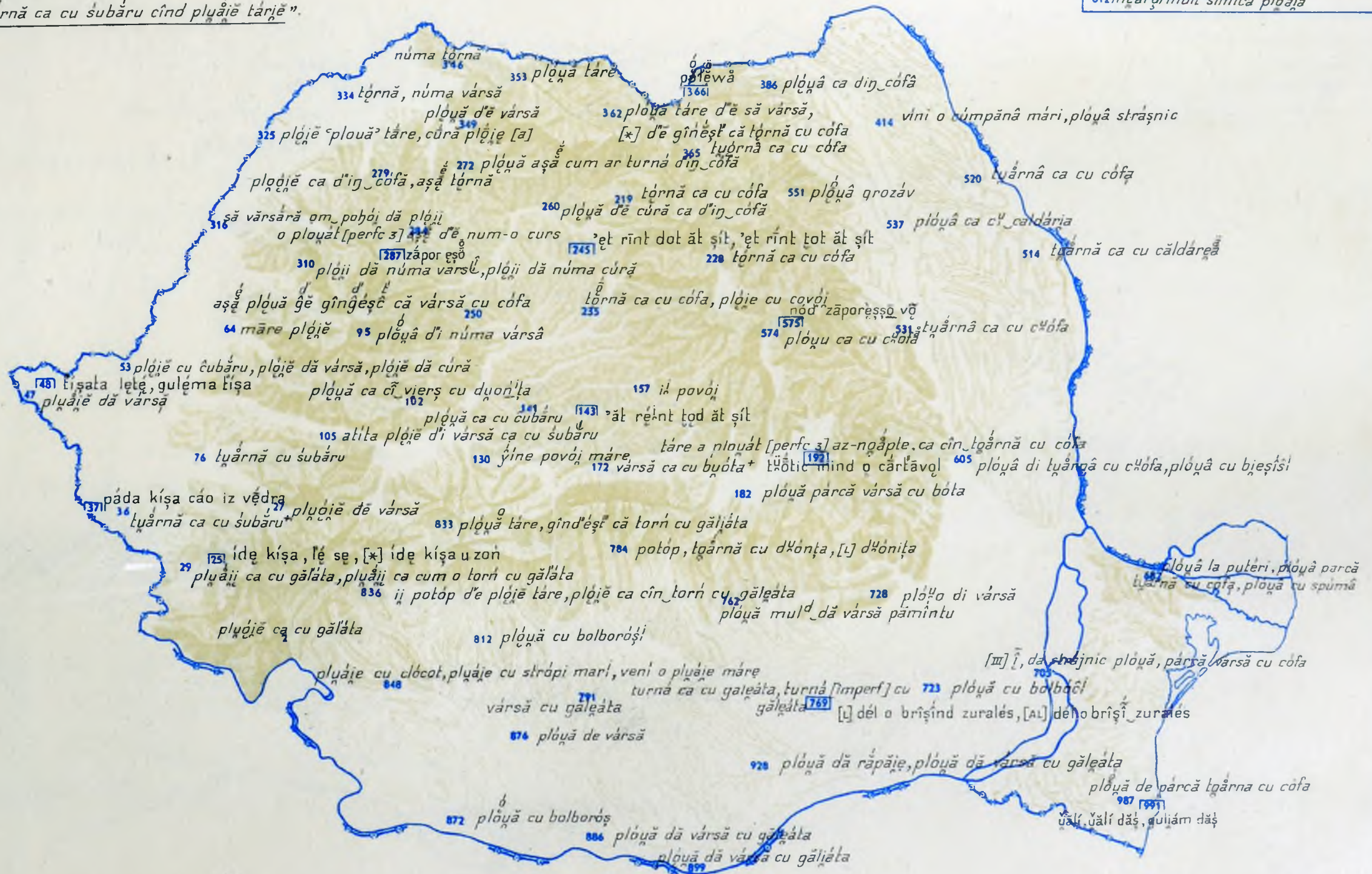
[2428]

I. Întrebare indirectă.

II. 36., „Se zice că tuarnă ca cu subăru cînd plouăie tariē”.

172. бѣота “cofa”.

ISTROROMÎNI
02 [ix] iăco h'liv'e
AROMÎNI
010 da multă ploae
MEGLINCROMÎNI
012 meardi mult silnică ploajă

PLOAIE CU FURTUNĂ

[2429]

I. Întrebare indirectă.

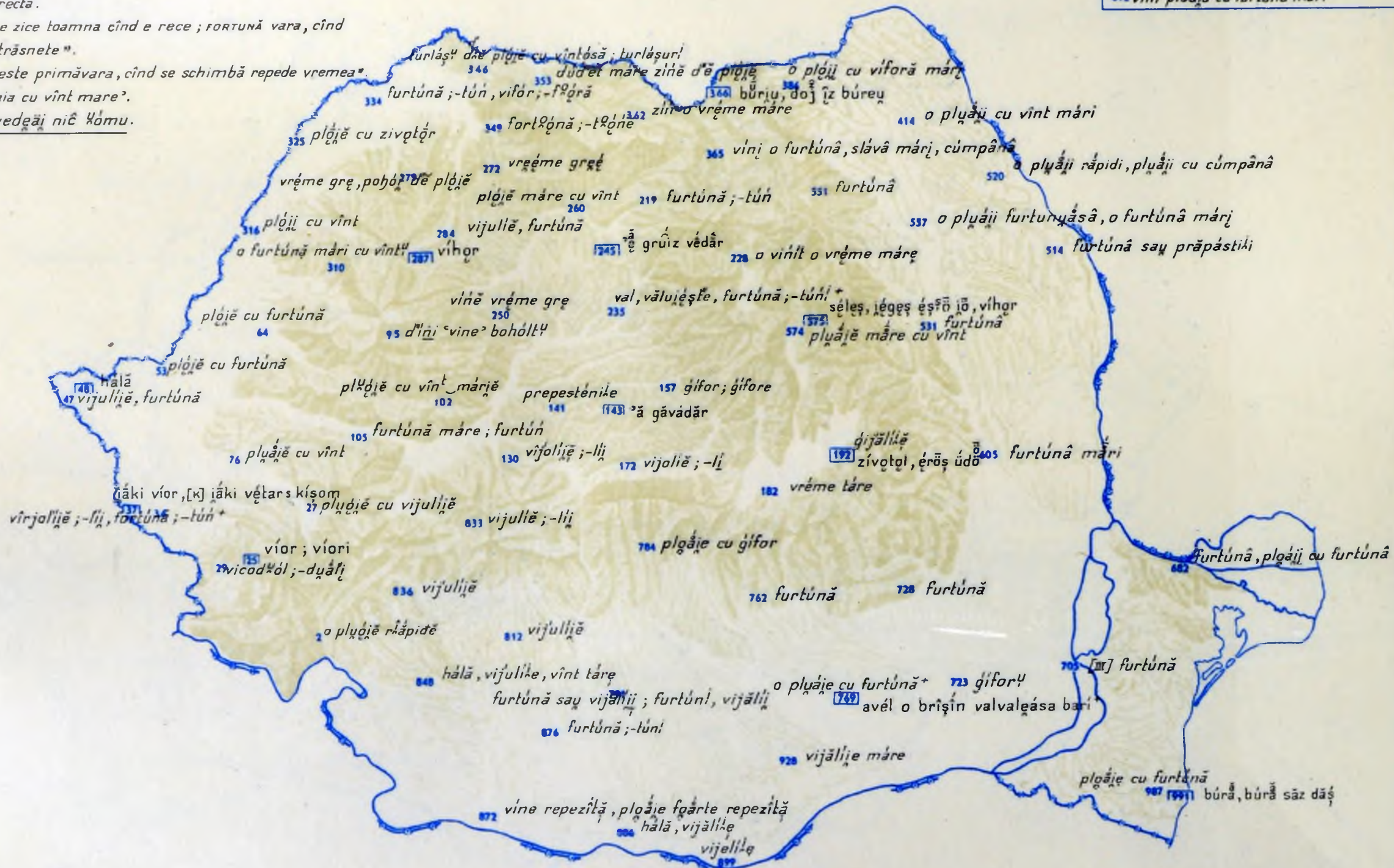
II. 36. „VÍRJOLIE i se zice toamna când e rece ; FORTUNĂ vara, când e însoțită de trăsnete”.

235. „FURTUNĂ este primăvara, când se schimbă repede vremea”.

17691. „Vine ploaia cu vînt mare”.

769. dă n-ă vedeăi niĉ kômu.

ISTOROMÎNI
02 [III] grășca
AROMÎNI
010 vini ploae cu furtună
MELENOROMÎNI
012 vini ploaja cu furtună mari

A BĂTUT GRINDINA

[2430]

I. Întrebare indirectă.

II. [48]. *gradă iji ubil jítutu* 'grindina a bătut grîul'.

346. „GRINDINA e măruntă, GHEATA e mai mare”.

759. „[*] *piatră sau grindină* . GRINDINA e mai mare decît PIATRA”.

ISTROROMÎNI

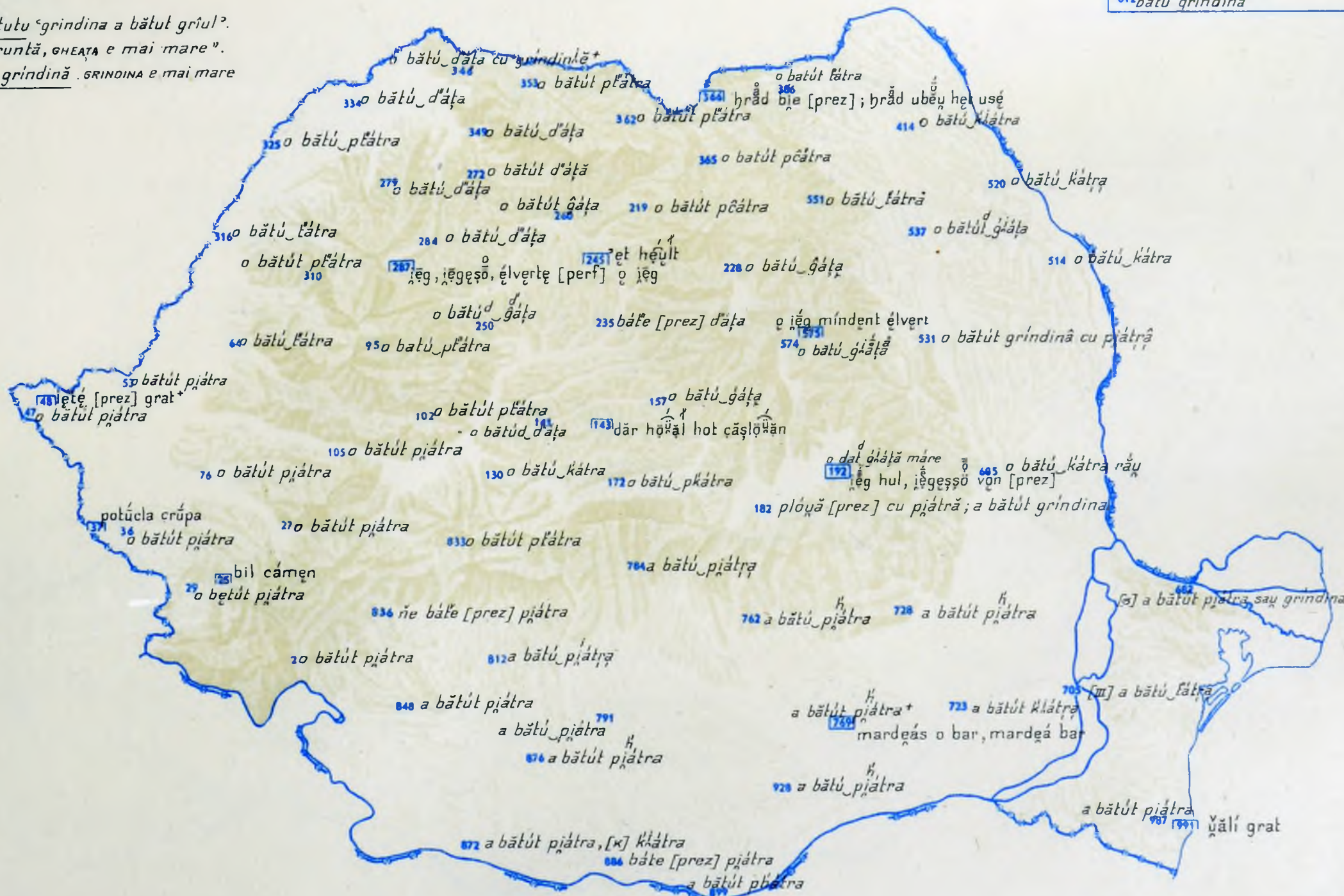
02 [iv] *măre grăsca cu cörne a verit*

AROMÎNI

010 *deade grăndină*

MEGLENOROMÎNI

012 *bātu grindina*

CERNE 'PLOUĂ MĂRUNT'

[2431]

I. Întrebare indirectă.

II. [25]. Cuvîntul *prasca* 'împroașcă' are accent pe r.

192. *vlog mocănesc* se numește ploaia mărunță care ține mult și e însoțită de negură.

[192]. 'Ploaie mărunț, ca și cînd ar cerne'.

310. „Ca la țară, la cîmpie”.

346. „Cerne se spune cînd ploaia e mai deasă”.

349. „*țirăiește* se zice cînd începe ploaia”.

769. [*] *pî_sită*.

[769]. 'Dă ploaie mărunță'.

784. „*vlog* se numește ploaia mărunță care ține mai multe zile”.

836. „*burăie* se spune cînd ploaie cu stropi deși, iar *mizgură* cînd ploaie cu stropi mici și rari”.

012. *rusești* ca prin *sită*.

III. În punctele [48]. 64.

353. 784. 791. 848 s-a răspuns cu un substantiv

și un verb, iar în punctele 310. 728. 812. 928 s-a răspuns cu un substantiv.

ISTROROMÎNI
02 [ix] pomălo raske
AROMÎNI
010 ntearne, asprucukeaste
MEGLENOROMÎNI
012 rusești

ADIE VÎNTUL

[2434]

I. Întrebare indirectă.

II. 17691. 'Bate vîntul și te adie'.

ISTROROMÎNI
02 [IV] pomălo vîntu puhee
AROMÎNI
010 vîntul trade
MEGLENOROMÎNI
012 bati vîntu

(E) VREME CU VÎNT

[2435]

I. Întrebare indirectă.

II. [245] *Așa se numește alt vîrtejul de vînt, cit și cel de apă.*

02 ?	ISTROROMÎNI
010 [vreme] cu vîntu	AROMÎNI
012 <i>ăj</i> nă vrămă cu bğari	MEGLENOROMÎNI

VÎNTUL S-A ÎNTEȚIT

[2436]

I. Întrebare indirectă.

II. 349. *unduli* „undulit”

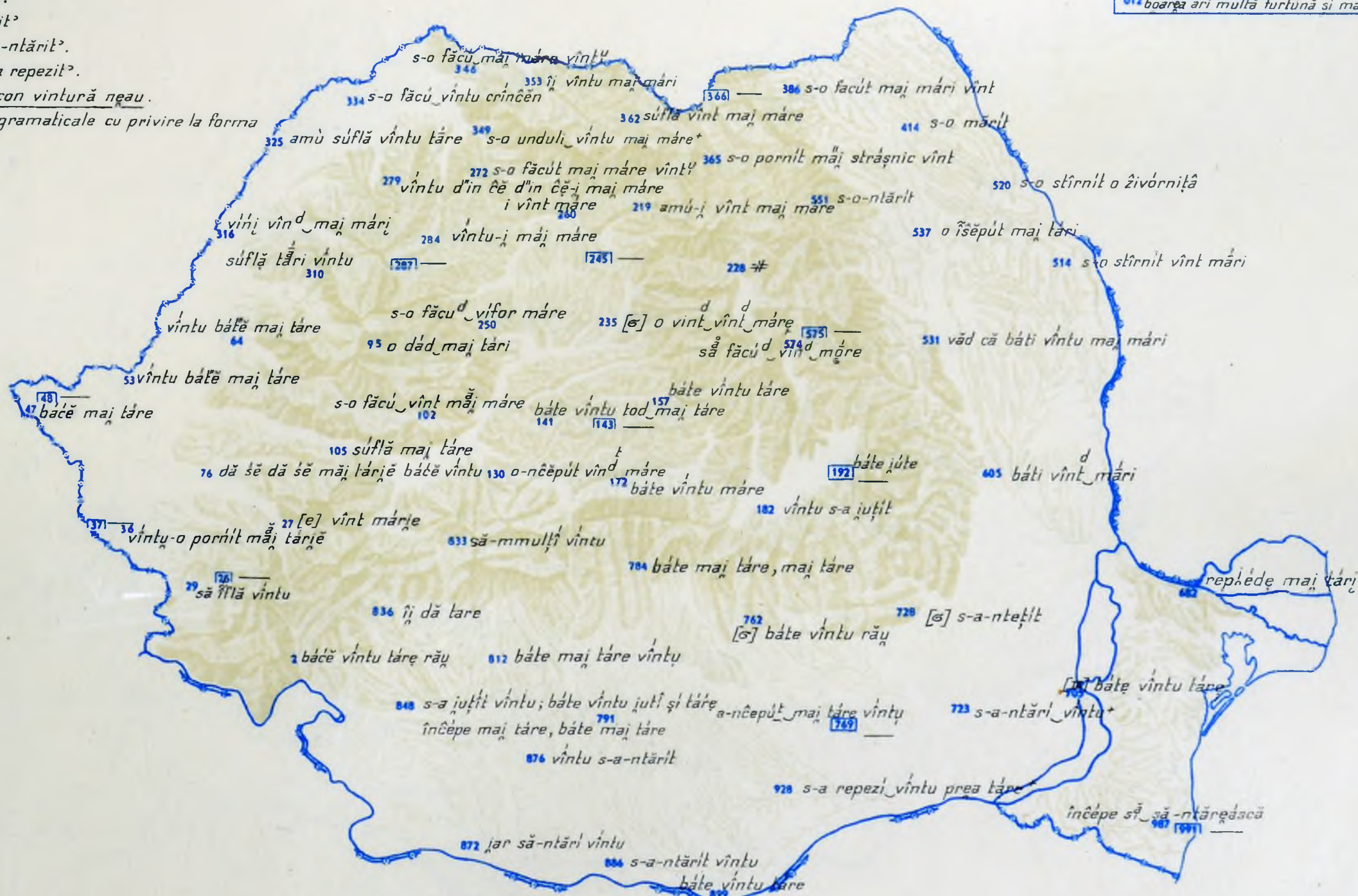
723. *s-a-ntări* „s-a-ntărit”.

928. *s-a repezi* „s-a repezit”.

012. *lufan se zice con vintură neau*.

III. N-am dat indicații gramaticale cu privire la forma verbului.

ISTROROMÎNI
02 ? [v] s-aw zarenit
AROMÎNI
010 ?
MEGLENOROMÎNI
012 boara ari multă turtună si mari lufan*

CEAȚĂ

[2438]

I. Întrebare indirectă.

II. [37] „Românește se spune burăgă”.

130. juacă n-égurile.

141. „bújniță i se spune când e mai deasă”.

182. „Mocanii zic börnîță”.

192. s-a puz n-égură.

219. „píclă este mai la deal”.

353. s-o năpuslit o négură.

362. píclă d'asă la munte; căță, dăcă-i pă sat.

365. s-așază píclă pî sat.

[366]. „mrăca este cea de pe dealuri; pécfa e pe ape, pe pîraie”.

605. n-égură pâr-îm pămînt, n-égură cu promorvácă pâr-îm pămînt.

promorvácă = ce rămîne pe crengi

769. s-a lăsát o căță.

784. „căță se spune

atunci când e mai

puțină”.

836. înnégură d'e nu v'ed.

ISTROROMÎNI
02 [x] <i>míçla</i>
AROMÎNI
010 <i>negură</i>
MEGLENOROMÎNI
012 <i>moqlă</i>

PLOAIE AMESTECATĂ CU ZĂPADĂ

[2439]

I. Întrebare indirectă.

II. [575] 'Ce lapoviță este!'

682. pluăij cu zăpadă-n două.

836. [E] îndoită zăpada cu ploie; sloțiadă.

ISTROROMÎNI
07 [IX] sūdra
AROMÎNI
010 ploae cu neață
MEGLENOROMÎNI
012 lapovița

872 ũ_sfig de ploaje ș-unu de nisoare
 886 ploaje cu nisoare-amestecată
 sloțiadă

MIELUȘEI

[2440]

I. *Întrebare indirectă*: Cum îi spuneți la zăpada aceea care cade de obicei la începutul primăverii, în formă de bobite rotunde?

II. [37] *pădu țigănci* "cad mielușei".

105. „mizgúș sînt bobitele mai noi; țînțărúș sînt bobitele mai tari”.

[143] „Tot așa îi zice și grindinei mărunte care cade vara”.

172. „Cade și vara citeodată”.

235. „Cade în zîl'ilē bābilor”.

260. „Se numesc astfel pîșē "pentru că" bālē pā mhej o țîr_d'ē gāță, cā-z_mnicút alúș”.

362. „Toamna se zice: zînē țîrāj”.

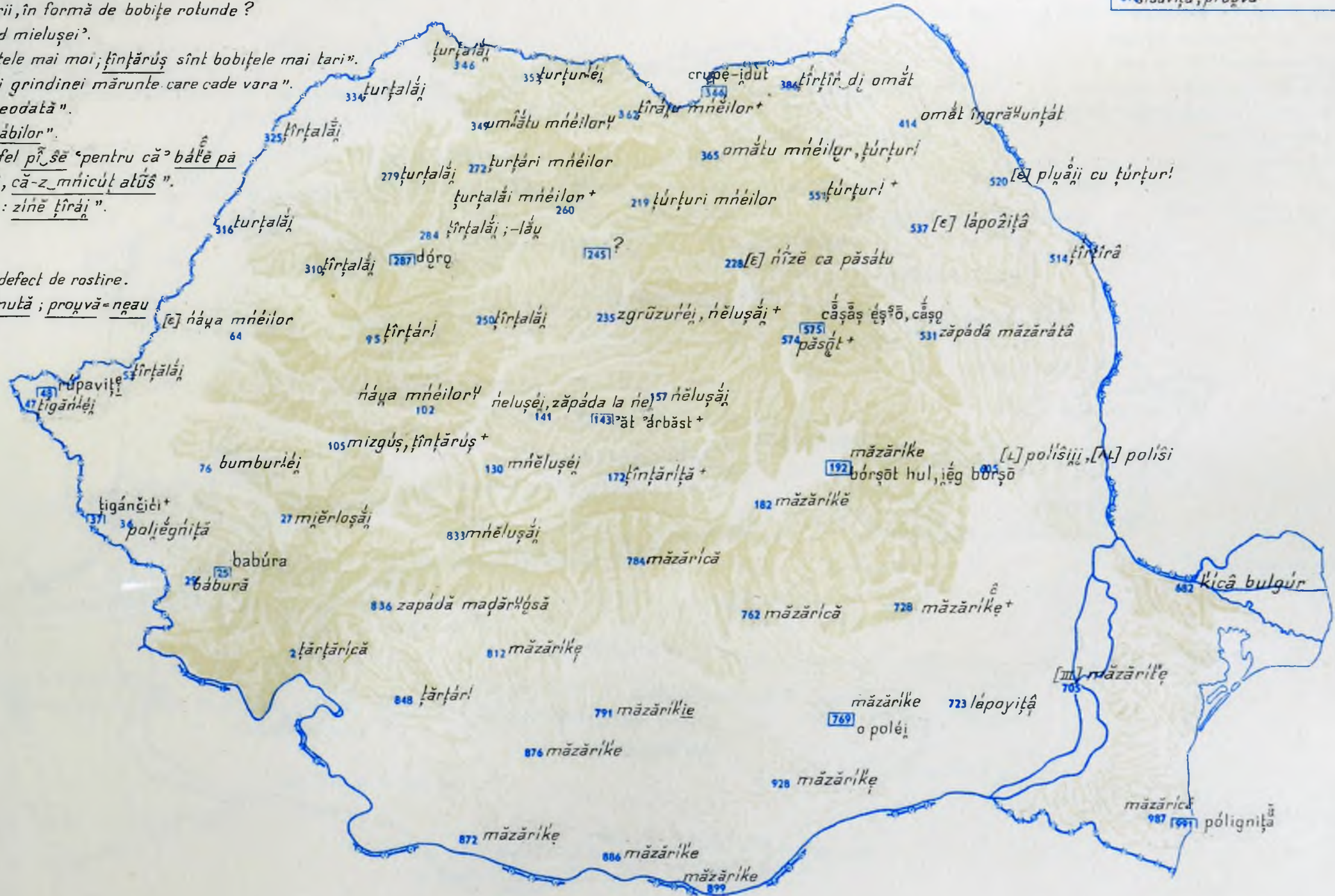
551. țurțurîești.

574. pāsātujește.

728. Sunetul k pare un defect de rostire.

012. sisaviță = neau minută; prouvă = neau ușoară și nu-nglăță.

ISTROROMÎNI
02[*] sùdra
AROMÎNI
010
MEGLENOROMÎNI
012 sisavița, prouvă

FULGI DE ZĂPADĂ

[2441]

I. Întrebare indirectă.

II. 36. De fapt nu există un termen pentru fulgi. „foștomușe sînt fulgii mari”.

219. Cuvîntul fulgi îl cunoaște din cărți.

310. „flôcefi se numesc fulgii mai mari”.

316. „flocalăi li se spune fulgilor mari și rari”.

353. „Cei pe care îi ridică vîntul de jos sînt flûturî de omăt”.

1568. dvi crăpți; pieĭ crapoc.

1769. del o iju „vine zăpadă”.

812. „FLOTACII sînt mari, [x] ca căpu de brabête”.

1991. văli sniac na părțali „cad fulgi de zăpadă”.

[e] fir [s] dă năuă, flocalăi; flocalău +

flôce de omăt [!]

flûturî dă năuă, flôcefi [pf]; floce +

flôce dă năuă; floc dă năuă

flăcu; flăcăr

flûturî dă năuă

[R] pașcule
flûșturî dă năuă; flûștur

flûturî de nă; flûture de nă

flûșturî; flûșture

fulz dă năuă; fulg

crûpan snêg
flûturî de ne
foștomușe dă năuă, foștomușe +

ide snîc falîje; falîja
flûturî dă năuă

floc de zăpadă; floc

fulg de zăpadă, [*] flotăci +

foștomușe de năuă și flotăse; flotac

flotăg de zăpadă; flotac
fulg dă zăpadă; fulgi; fulg

fulg de zăpadă; fulg

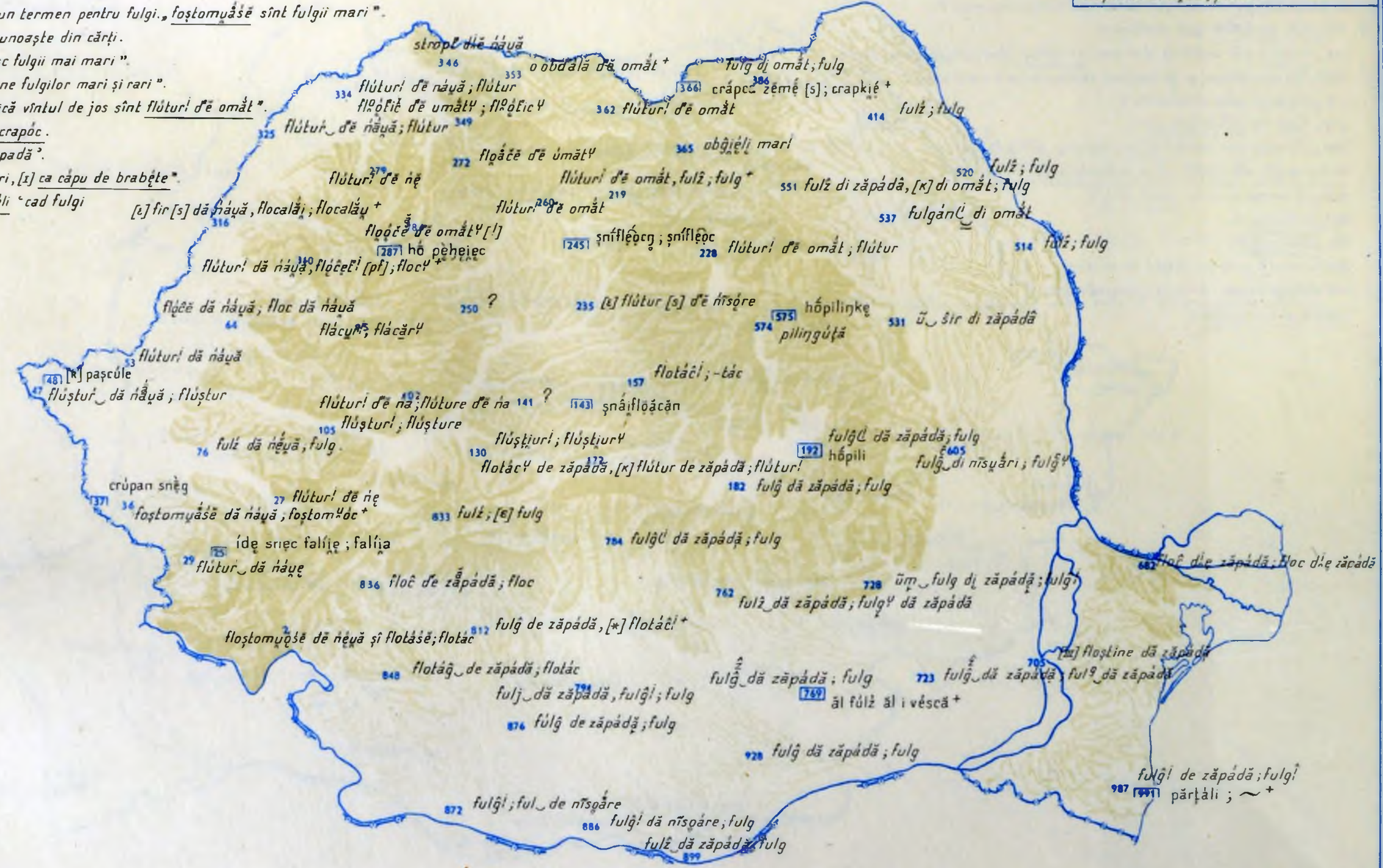
fulg dă zăpadă; fulg

fulgi; ful de nîspare

fulgi dă nîspare; fulg

fulz dă zăpadă; fulg

ISTROROMÎNI	
02	[w] plășma [s] de neă
AROMÎNI	
010	cumăci di neauă
MEGLINOROMÎNI	
012	plăsti di neau; plasti

FULGUEȘTE

[2442]

I. Întrebare indirectă.

II. 2. cocșoși = floricelele de porumb n.

[1743]. [AL] ăt șnohot țăd ăt rōmpf t.

284. așș plică flooțē de mari ca lipidauāle.

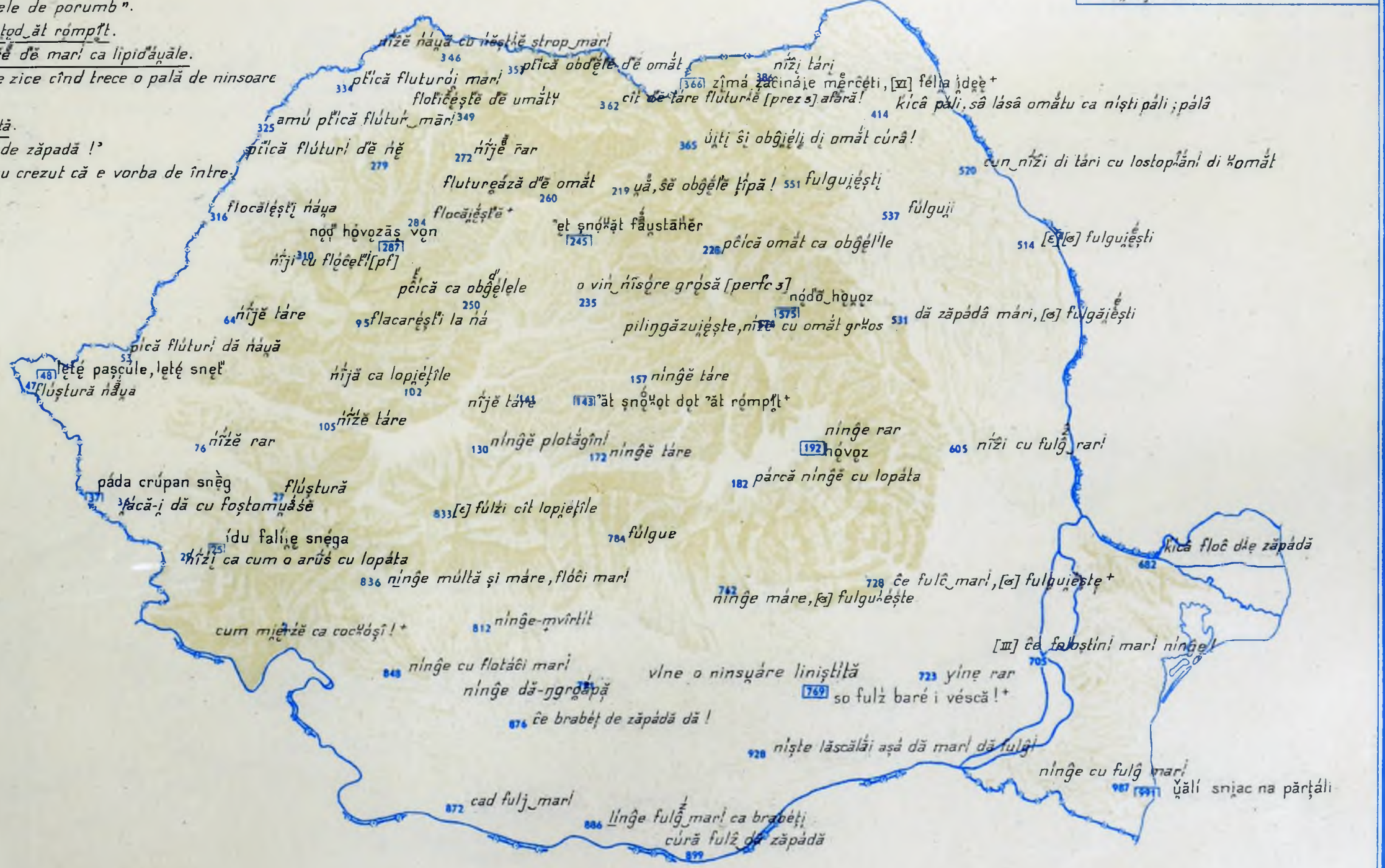
[366]. „[X] felia idee se zice cînd trece o pală de ninsoare mînată de vînt n.

728. aci nînge, aci slā.

[769]. „Ce fulgi mari de zăpadă !”

III. Unii informatori au crezut că e vorba de întrebarea : nînge tare.

ISTROROMINI
02 [x] kid ă
AROMINI
010
MEGLENOROMINI
012 meardi runc

nîză năuă cu nîștă strop mari 346
pică fluturōi mari 334
flocăiește de umăt 362
amū plică flutur mări 349
pică flutur dē nē 279
flocăiești năuă 316
nōd hōvozās vōn 284
nîji cu flocești [pf] 287
pică ca obgelele 250
nîje tare 64
pică fluturi dā năuā 33
lete pascule, letē snē 48
flusturā năuā 47
nîze rare 76
nîje rare 272
fluturēază dē omāt 260
flocăiești 260
et șnohot faustāher 245
pică omāt ca obgele 226
o vin nîșore grōsă [perf c] 235
pilingăzuiēște, nîze cu omāt grōs 531
nîje tare 157
nîje tare 143
at șnohot dot at rōmpf t+ 143
nîngē plotāgini 130
nîngē tare 172
nîngē rare 192
hōvoz 192
părcă nîngē cu lopāta 182
nîzi cu fulg rari 605
pada crūpan snēg 37
flusturā 27
facă-j dā cu foștomuāșē 27
idu faligē snēga 125
nîzi ca cum o arūs cu lopāta 27
nîngē multă și mare, floci mari 836
nîngē-mvirlit 812
nîngē cu flotāci mari 848
nîngē dā-grōpā 876
ce brabēt de zăpadă dā ! 876
cad fulj mari 872
lîngē fulg mari ca brabēți 886
cūrā fulz dā zăpadă 899
nîzi țari 366
zîmă zăcināie mērcēti, [x] felia idee + 366
cît dē țare fluturē [prez s] afarā ! 414
kicā pāli, sâ lāsā omātu ca nîști pāli ; pālā 520
cun nîzi di țari cu lostopāni di omāt 520
fulguji 537
[E] fulguiești 514
dā zăpadā mări, [c] fulgăiești 531
nîngē mare, [c] fulgăiește 728
ce fulc mari, [c] fulgăiește + 728
[III] ce foștini mari nîngē ! 705
vîne o ninsoare liniștită 723
yîngē rare 769
so fulz barē i vēscā ! + 769
niște lāscălāi așș dā marī dā fulgi 920
nîngē cu fulg mari 987
ūālī snjāc na pānțāli 987

MI-AU ÎNGHEȚAT DEGETELE (DE FRIG)

[2444]

I. Întrebare indirectă.

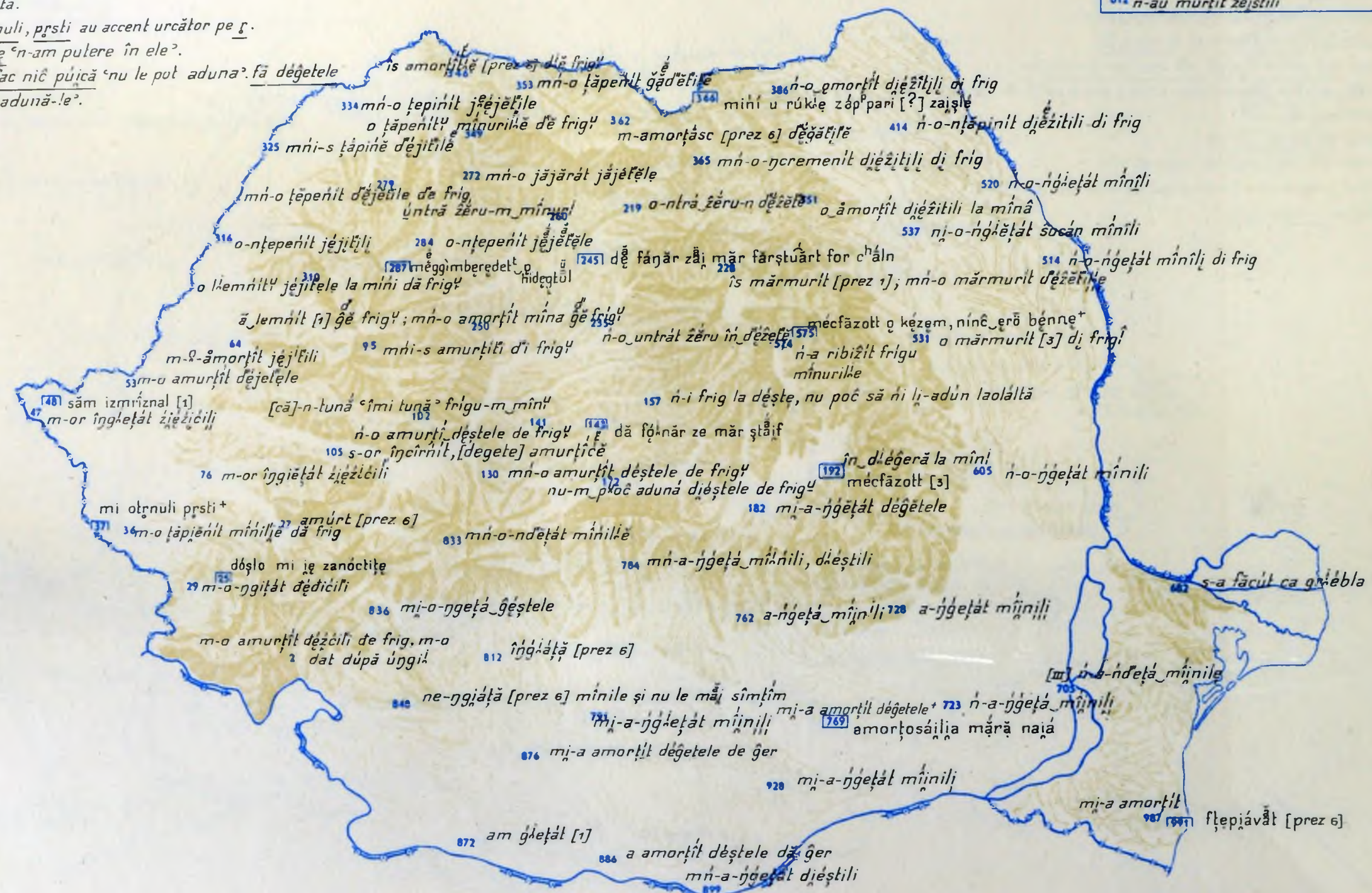
II. [37]. Cuvintele: otrâni, prsti au accent urcător pe ș.

1575. ninc erō benne "n-am putere în ele".

769. nu poț să le fac niț pūicā "nu le pot aduna". fā degetele

pūicā [imperat] "adună-le".

ISTOROMINI
02 [III] <i>utrni</i>
AROMINI
010 <i>ni-nqitarā [perfs 6] deaditle</i>
MEGLENOROMINI
012 <i>n-au murit zeistili</i>

ȚURTURI (DE GHEAȚĂ)

[2447]

I. Întrebare indirectă.

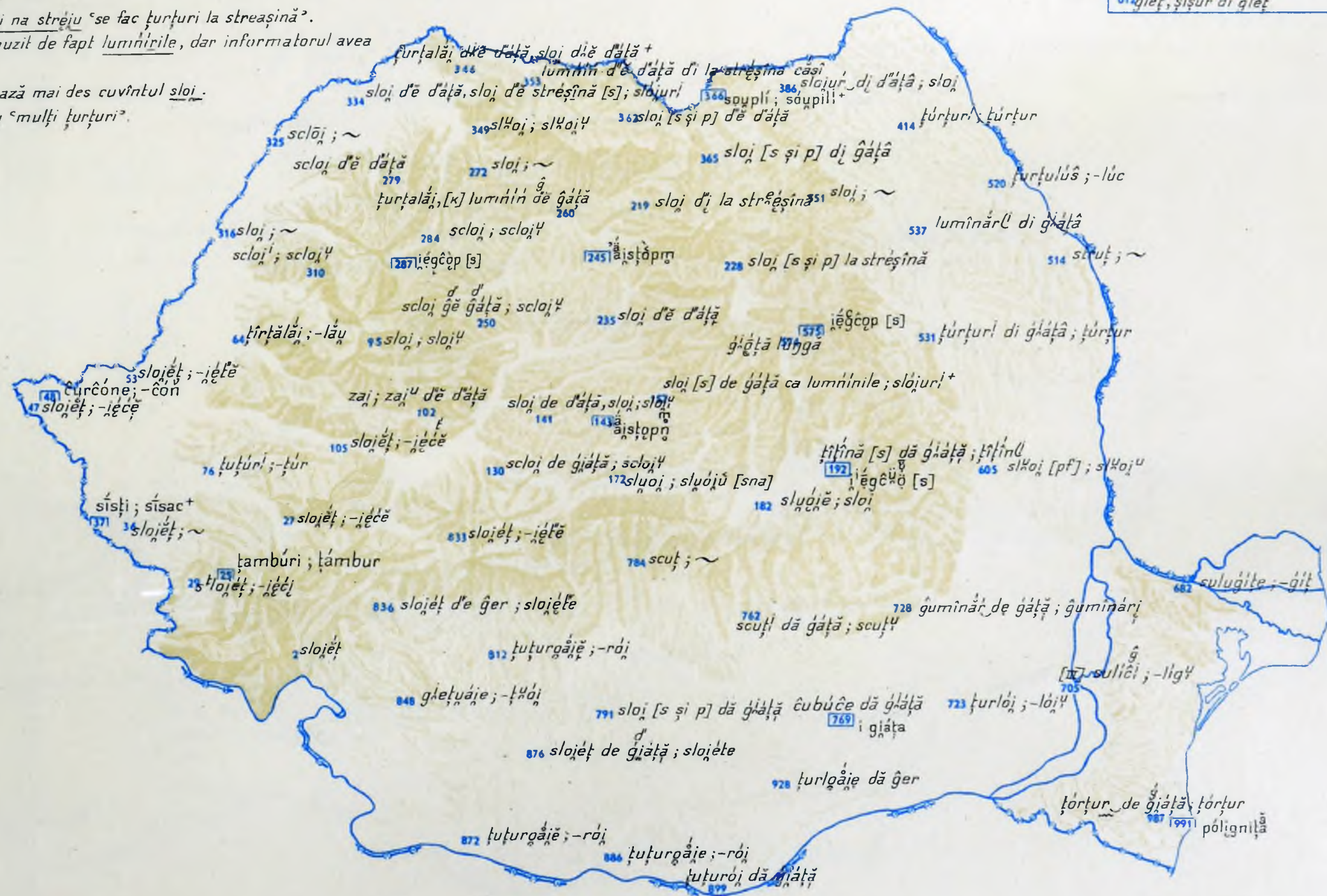
II. [37]. prăvidu se sîsîi na streju "se fac țurturi la streșină".

157. Anchetatorul a auzit de fapt luminirile, dar informatorul avea gudurai.

346. Se întrebuințează mai des cuvîntul sloi.

[366]. bohátq soypli "mulți țurturi".

ISTROROMÎNI
02 [x] sapólți ; -pólât
AROMÎNI
010 gheata
MEGLINCROMÎNI
012 gleț, șișur di gleț

PÎRTIE

[2448]

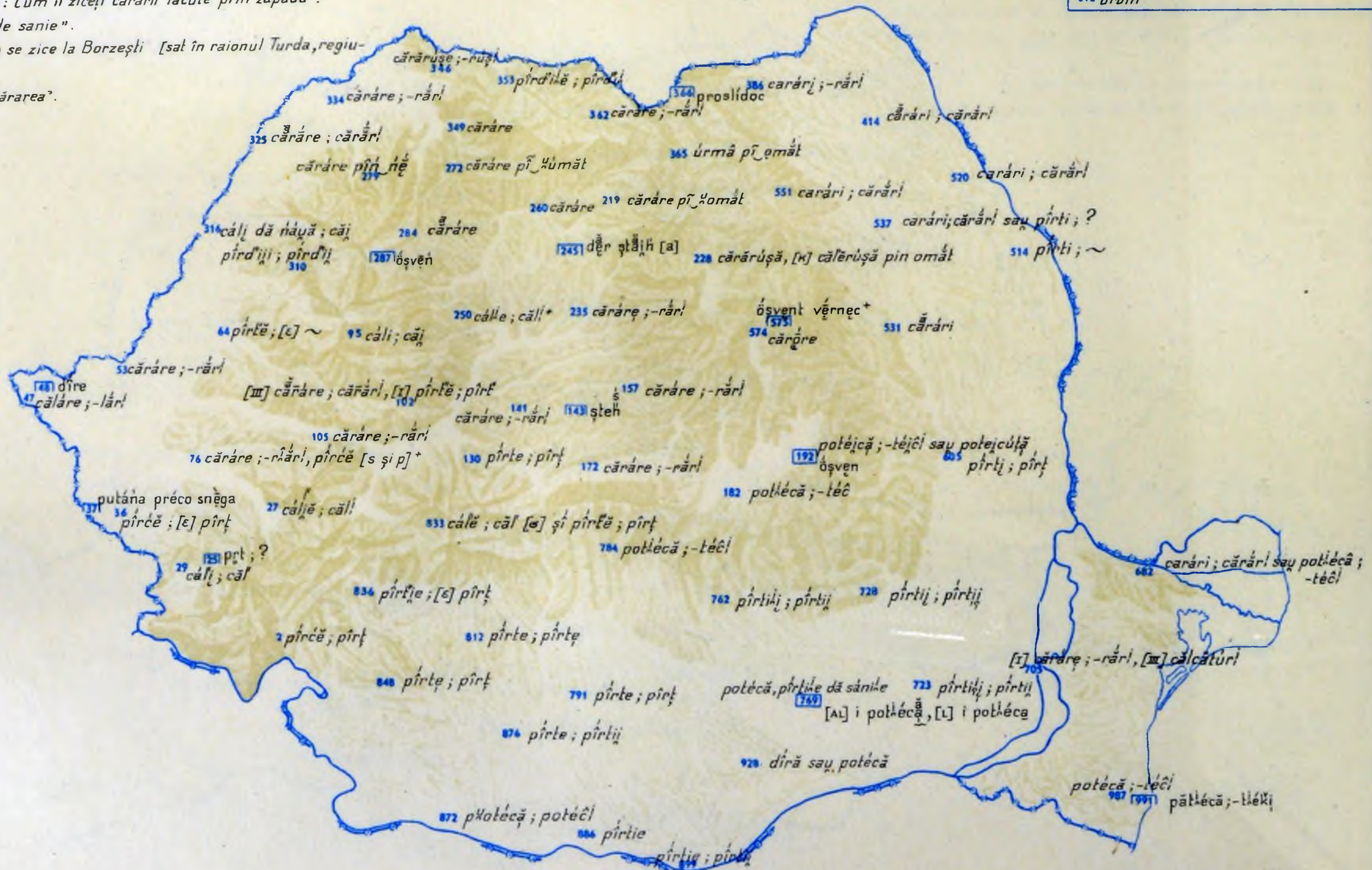
I. Întrebare indirectă: Cum îi ziceți cărării făcute prin zăpadă?

II. 76. „PÎRTIA e făcută de sanie”.

250. „pîrcē (pîrș [p]) se zice la Borzești [sat în raionul Turda, regiunea Cluj]”.

[575]. „Ei bălătoresc cărarea”.

ISTROROMÎNI
02 [x] <i>stâropē</i>
AROMÎNI
010 <i>cale pit nșauă</i>
MEGLENOROMÎNI
012 <i>drum</i>

TORIȘTE

[2448 bis]

I. Întrebare indirectă : Cum numiți locul acela curățit de zăpadă pe care dați oilor de mîncare iarna ?

II. 27. curățăm vatra.

29. am rînit năua na ocol dă țarc.

47. am orîndit năua.

76. „Oile se țin acasă iarna”.

172. Vezi nota precedentă.

192. am rînit zăpadă.

272. ă făcūt heli^u la uoi să potă mîncă.

284. î fac turiș la uoi.

310. bat turiș la uoi.

346. [ε] fac arije să dau fin la oi.

365. fă bateliști să dau la uoi!

514. am rînit omătu.

520. ă făcūt loc să dau mîncări la uoi ;

am rînit zăpadă, [κ] omătu.

531. ol curăț di zăpadă.

791. rînesc, rînez zăpadă.

812. rînesc zăpadă.

836. să rînim zăpadă să

făcăm loc oilor, ogăr oilor.

876. rănește să dăm la vite!

899. [L] am rînit zăpadă, [A] î

ă rîni zăpadă.

02	ISTROROMÎNI
010	AROMÎNI
012	MEGLENOROMÎNI

LUNĂ PLINĂ

[2453]

I. Întrebare indirectă.

II. 95. [x] îi lúra pliră cîndu-i rǒčilă.

III. În multe puncte s-a răspuns cu forma articulată a substantivului. Am dat aceste răspunsuri pe hartă, fără nici o indicație gramaticală. De asemenea n-am dat indicații gramaticale pentru formele verbale.

ISTOROMINI
02 [x] plîra lúra
AROMINI
010 lună-mplină
MEGLENOROMINI
012 lună amplină

(E) LUNĂ VECHĂ
[2453 bis]

- I. Întrebare indirectă.
- II. 182. În cuvîntul *večkē*, *j* e abia perceptibil.
- 235. o mîncă zvîrcolăși.
- 310. Vezi răspunsul de pe h. următoare.
- 791. să apestăască "să dispară".
- 872. Vezi răspunsul de pe h. următoare.
- 886. mai ie lumina puțînă.
- III. A se vedea nota de la h. precedentă, sub III.

ISTROROMÎNI
02 [m] zădnile cvartăi
AROMÎNI
010
MEGLENOROMÎNI
012 /una ca șețira

LUNA SCĂDE [2455]

I. Întrebare indirectă.

II. 172. „s-o găta, luna veche; să igeste luna nouă”.

928. cînd ie la sfîrșit, a scăzut luna dă tot.

III. În punctele 84, 192, 386, 728, 769, 876 s-au repetat răspunsurile de pe h. precedentă.

02	ISTROROMÎNI
010	AROMÎNI
luna s-kișcă
012	MEGLENOROMÎNI
luna spiccată

CADE O STEA

[2460]

I. Întrebare indirectă.

141. *vũ sãm^m co sã hihẽ* "caută să fie".

192. *despre ziua încep a kică stielili*.

228. *"ã vãzũ pãicã o stẽ. Se zice cã atunci moare cineva"*.

235. *"Steaua care lasã o coadã luminoasã se numește zmeu; se crede cã e zmeul care a fost pe la fete"*

279. *Informatorul ocazional e învățator; forma nujelãt o pune în legãturã cu nuia.*

310. *o vãzũt o steãuã fugĩndu.*

325. *o murit o steãuã dẽ la hom.*

353. *"Se spune atunci cã o murit cocãn "copil" nãboțedãt"*.

414. *drũmu rãgilor [e] albinãet.*

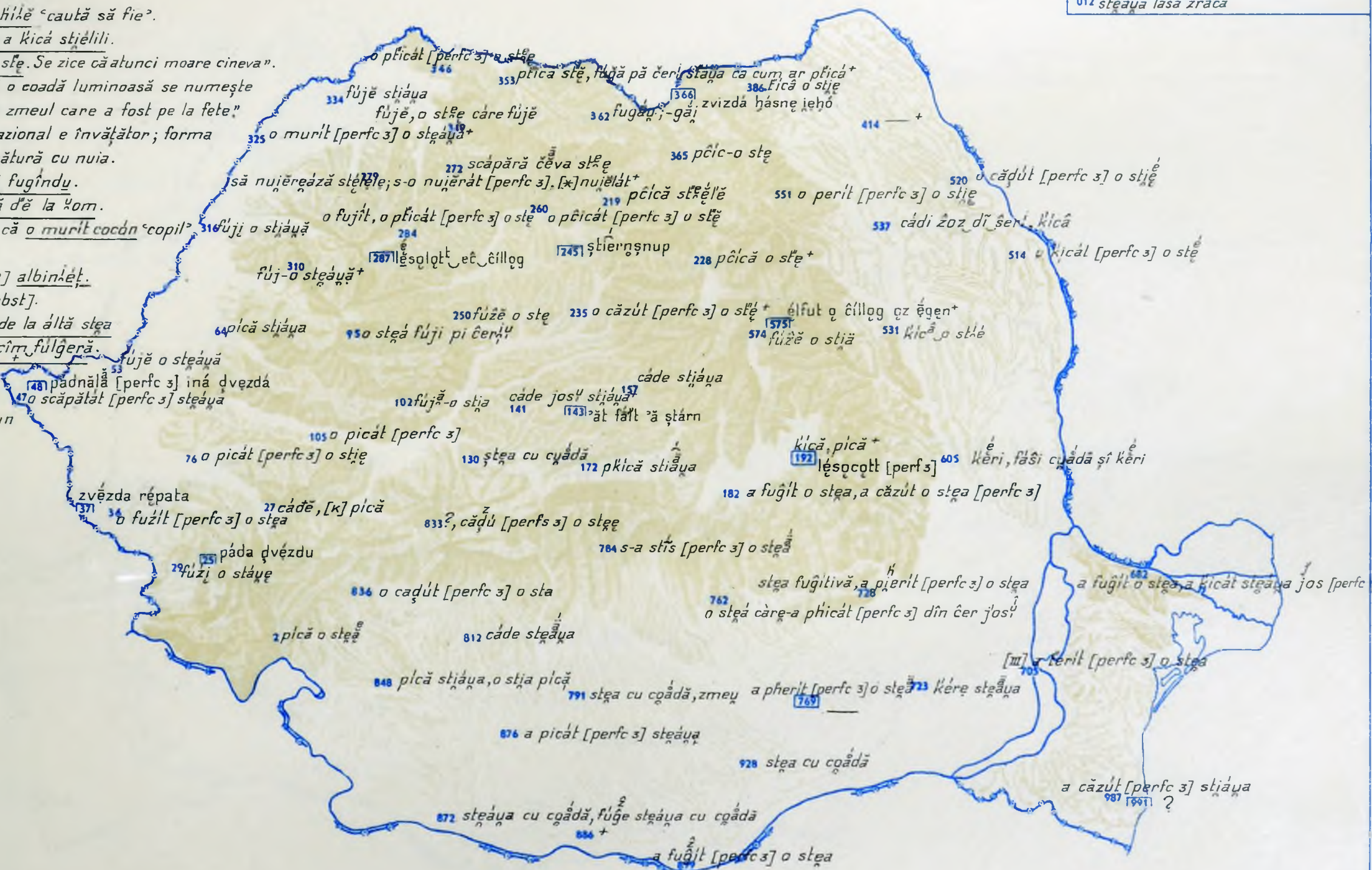
1575. *ãllõghullãș [subst].*

886. *ie șãrpe, sã repede la altã steã [sã o mãnãnce], ca cãm fulgerã.*

III. În punctele 130. 362.

791. 928 *nu s-a înregistrat un verb, ci un substantiv.*

02 ?	ISTROROMÎNI
010	AROMÎNI
012	MEGLENOROMÎNI
<i>steãua lasã zracã</i>

COAMA MUNTELUI (DEALULUI)

[2467]

I. Întrebare indirectă.

II. 2., COAMA are casa?

102 mijm lămna 'mergem tocmai' pă criasta munteului.

184... se zice muchie dacă [muntele] ie mai lung și ascuțit.

ISTOROMINI	
02	[m] rubu de briç
AROMINI	
010	skinarea di munti
MEGLENOROMINI	
012	soru di munti

1) DÎMB, 2) MOVILĂ

[2471, 2473]

I. Întrebare indirectă.

II. 12451. „hîyăl se zice la oraș”.

250. „astupătura se spune la o movilă lungăreață; gergeleu la una rotundă”.

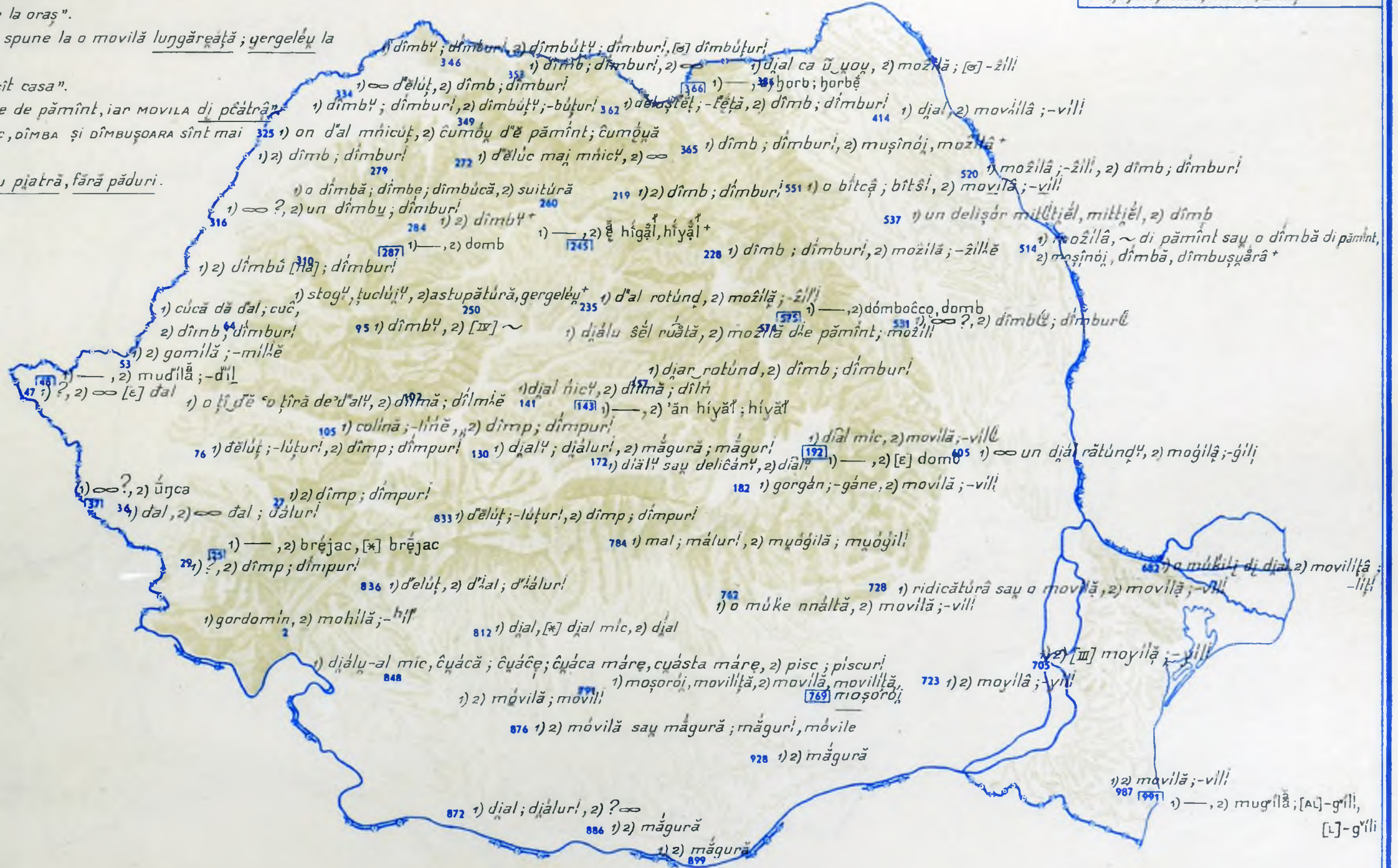
284. „dîmbul este cît casa”.

365. „mușinoiul este de pămînt, iar MOVILA di p_cătră”.

514. „MOȘINOIUL e mic, DÎMBA și DÎMBUȘOARA sînt mai mari”.

012. scorcă-munți cu piatră, fără păduri.

ISTROROMÎNI	
02	1) [ɪ] m brijič, 2) [x] trmún
AROMÎNI	
010	1) māxulă, 2) māxulică
MELENOROMÎNI	
012	1) 2) rit; ridur, zamcă; zomč +

[L]-g'ili

(Loc) PIEZIȘ [2477]

I. Întrebare indirectă.

II. 157. Accent urcător pe r.

250 „sebeș” e ungurește”.

[366]. edie obotârnî „merge oblic”.

531 „pieziș se zice cînd mîerz dî-a cuasta”.

769. vine repede-jos, [s] rîpă; rîpe. Informatorul a mai adăugat ie oblică, după ce cuvîntul a fost rostit de anchetator.

ISTROROMÎNI
02 [m] na perilu
AROMÎNI
010
MEGLENOROMÎNI
012 ancrivi, drumu anvijaști

GROHOTIȘ

[2478]

I. Întrebare indirectă: Cum îi ziceți la ceea ce s-a năruit din munți sau din dealuri (pietre, pământ) din cauza apelor, a ploii?

II. (25). Informatorul ocazional e din comuna Doman, raionul Reșița, regiunea Timișoara.

102. „Grămada de pietre, de cîteva rușbe, adunată de oameni se numește grăhotă”.

[192]. „S-a surpat piatra”.

[366]. „Pietrișul de pe lîngă rîu se numește pisoc”.

537. bolován s-o adunat în rîpă, mult.

[575]. „Așa se rostogolește piatra sub picior”.

ISTROROMÎNI
02 [w] năaplui
AROMÎNI
010 strimtură
MEGLENOROMÎNI
012 răpălină; rapicki

CHEIE (ÎN TRE DOI MUNȚI SAU DOUĂ DEALURI)

[2479]

I. Întrebare indirectă.

II. 250. Informatorul cunoaște Cheile Turzii.

362. „*cheie* este un nume topic”.

414. Cunoaște cuvântul din război.

899. „*se spune așa trecătorii dintre două dealuri piezișe*”.

012. „*E trecătoarea dintre doi munți*”.

02	[m] jlib
010	AROMINL
strimtura
012	MEGLENOROMINI
gura

PEȘTERĂ

[2481]

I. Întrebare indirectă.

II. [25]. peșca u_çoki 'peșteră în deal'.

47. „A auzit cuvîntul, dar nu știe ce înseamnă”

141. d-êlea nûma-m_munte sînt.

192. A văzut în Dobrogea.

[192]. o mēdvēneç 'a ursului'.

310. „BÎRLOGUL e mai mic decît PEȘTERA”.

362. „păștēră e numit un loc cu apă multă, care nu seacă”.

537. u_çuptiōri-m_munti ori cotlōn.

551. „A stat în ea o pūșnică”.

723. Informatorul [II] susține că i se zice PEȘTERĂ numai dacă iese cu apă; sînt și pești în ea. Pentru informatorul [III] peșteră = vizuină, giziună, bîrlōg (vezi răspunsul de pe h. 679).

812. „Este la pōlovraç! Pa-lovraci” (comună în raionul Novaci, regiunea Craiova).

848. păștēră = une ieste ogaș adînc.

ISTROROMÎNI
02 [ɣ] pečina
AROMÎNI
010 pistireauă
MEGLENOROMÎNI
012 peștiră

(LOC) ŐES

[2488]

I. Întrebare indirectă.

II. 334. „A auzit cuvântul șes la școală”.

514. „LUNCA e mai mică”.

886. nu je vale, nu je deal.

012. „râvnic se numește un loc mai mic”.

ISTOROMÎNI
02[III] ravnina
AROMINI
01ϕade
MEGLENOROMÎNI
012ravnina, râvnic

DOSUL (DEALULUI, MUNTELUI)

[2489]

I. Întrebare indirectă.

II. [25]. „Unde nu arde soarele”. În cuvîntul sînt_ă accentul e pe silaba inițială.

362. la dos nu-i soare.

812. „la dyos e către scăpătăt.”

III. În unele puncte s-a răspuns printr-un adverb (în dos, la dos etc.)

ISTOROMINI
02 [ɤ] os ^h oiu
AROMINI
010 loc umbros
MELENOROMINI
012 loc la umbră

FATA (DEALULUI, MUNTELUI)

[2489 bis]

I. Întrebare indirectă.

II. [25] *ózli* "de către". În cuvîntul *s'înta* accentul e pe silaba inițială.

812. „*fețișe vine către răsărit*”.

876. *ii bună de viae*.

III. A se vedea nota de la h. precedentă, de sub III.

ISTROROMÎNI
02 [x] prisunic
AROMÎNI
010 _____
MEGLENOROMÎNI
012 _____

PONOR

[2491]

I. Întrebare indirectă: Cum numiți coasta aceea de deal mîncată de ape și plină de rîpi?

II. 2. s-o făcut rîpi.

29. o fecut rîpi.

95. o mîncat apă.

141. [Apa] o făcut hîncă.

310. o strîcăt apă d-o făcut tăt șanțuri.

346. „ponor (-nără [p]) e un pîriu mai mic”.

353. o ponorit apă.

362. [Locul] îi ponorit.

13661. șanți vîrîvâie.

514. „PONORE SE NUMESC locurile cu multe rîpi”.

551. sâ ponoraști ‘se surpă’ o bucă di dial.

836. „A auzit de ponor (-nără [p]); tot

apa îl face; se fac și ogășă”.

1991. prăyi trap.

010. îi megal adră apa

III. Între paranteze, pe

hartă, sînt date răspun-

surile în care nu s-a obți-

nut un substantiv.

ISTROROMÎNI
02 [x] canal
AROMÎNI
010 megal, trap ⁺
MEGLENOBOMÎNI
012 pronditura

LUT

[2493]

I. *Întrebare indirectă: Cum îi ziceți la pământul din care se fac oalele sau cu care se lipesc casele?*

II. 27. *lut = imălă d-a răgră.*

29. „lut e pământul alb, piatra fărâmicioasă”

36. *din ăla fășem sētlujăla la căăș.*

95. [Din] cări făci cuptōrii.

102. Pentru informator cuvântul lut este identic cu pământ

105. „lutul este negru; din cīclă se fac oale”.

192. „Cu lut se lipesc casele”.

284. „E pământ galben, se întrebuițează la cuptoare.

lūtu - i alb”

310. „lutul e alb. Nu există lut de oale”.

362. *ajēsta - i lut cā - i săpām în grădină.*

Deci *lut = pământ.*

537. *lut este termenul general pentru țărînă. Sînt mai multe feluri de lut:*

lut gāl băn, lut niēgru, lut hleiōs,

lut nāsīphōs, lut pe

trōs, [κ] ketrōs, lut

humhōs.

705. „Cu lut se lipesc casele”

728. Informatorul cunoaște

cuvântul lut în expresia:

a putrezit, s-a făcut lut = s-a

făcut pământ”.

III. *A se compara cu ALR, serie nouă, vol. I, h. 10.*

ISTROROMÎNI
02 [ɛ] ȝrîila
AROMÎNI
010
MEGLENOROMÎNI
012 lut

BRAT (DE APĂ)

[2497]

I. Întrebare indirectă.

II. 365. s-o străzît apă.

723. „[*] craci sînt la gura lalomiței, unde se varsă în Dunăre”.

784. „RĂSTOACĂ se numește brațul mai mic al unui rîu, CRAC brațul mai mare”.

836. s-o d’espărțît apă - n două părăie.

III. În cîteva puncte informatorii au dat și termenul pentru

pămîntul cuprins între cele 2 brațe : PRUND 141.848.872,

PRUND, OSTROV 886, INSULĂ 105.876, însulă sau uostrov

(se zice după cărțe) 791, mînd 29, grind 192, luncă întri

struz 365, pletriș întră ape 833, slodoric 1251, ostrvo 1371

	ISTROROMÎNI
02 ?	
010	AROMÎNI
012	MEGLENOROMÎNI
	trăpcoc

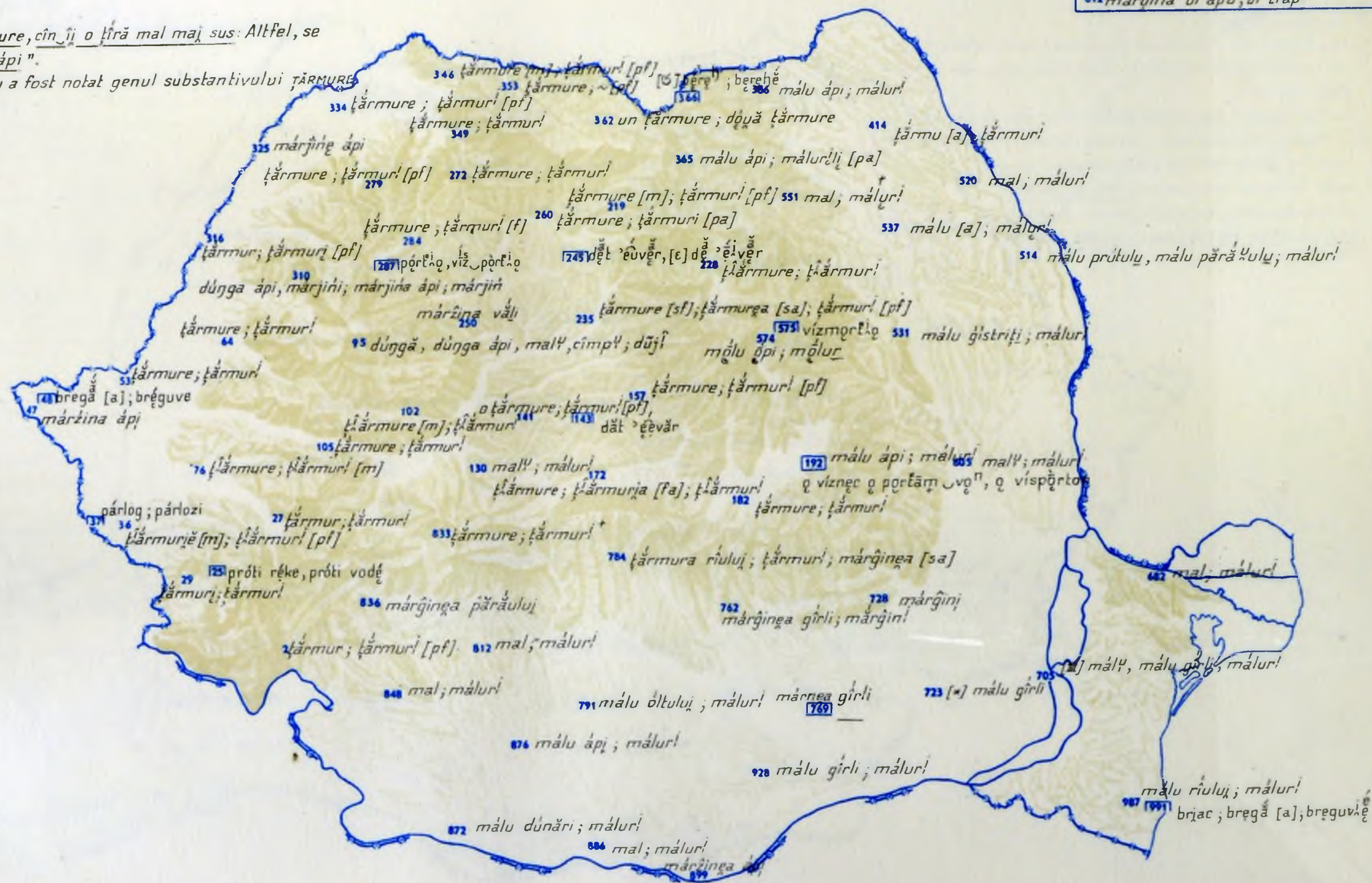
MAL

[2498]

I. Întrebare indirectă.

II. 833. „I se zice țärmure, cîn_îj o țiră mal mai sus: Altfel, se zice îm_marziña ápi”.

III. În unele puncte nu a fost notat genul substantivului ȚĂRMURE.

ISTROROMÎNI	
02	[x] cr'ái, [x] 'óbalá
AROMÎNI	
010	márgine de-arău
MEGLINOROMÎNI	
012	márgina di apu, di trap

(RIUL) SE REVARSA

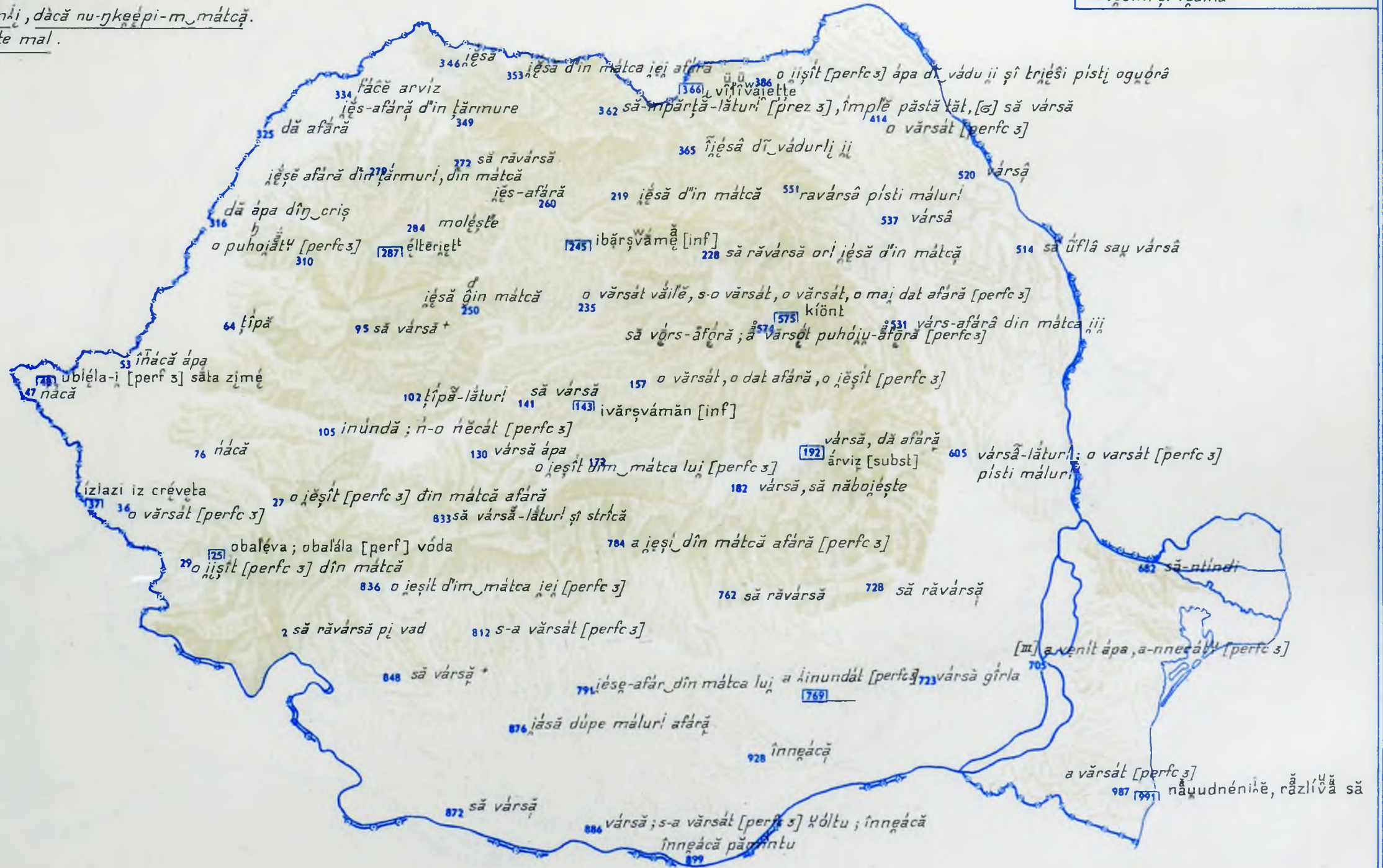
[2500]

I. Întrebare indirectă.

II. es. să vârsă pi lûmîi, dacă nu-ŋkeepi-m mâtcă.

848. să vârsă peste mal.

ISTROROMINI
02 [x] prilivě
AROMINI
010 apă azvârme
MEGLENOROMINI
012 vǎrmi și vǎrma

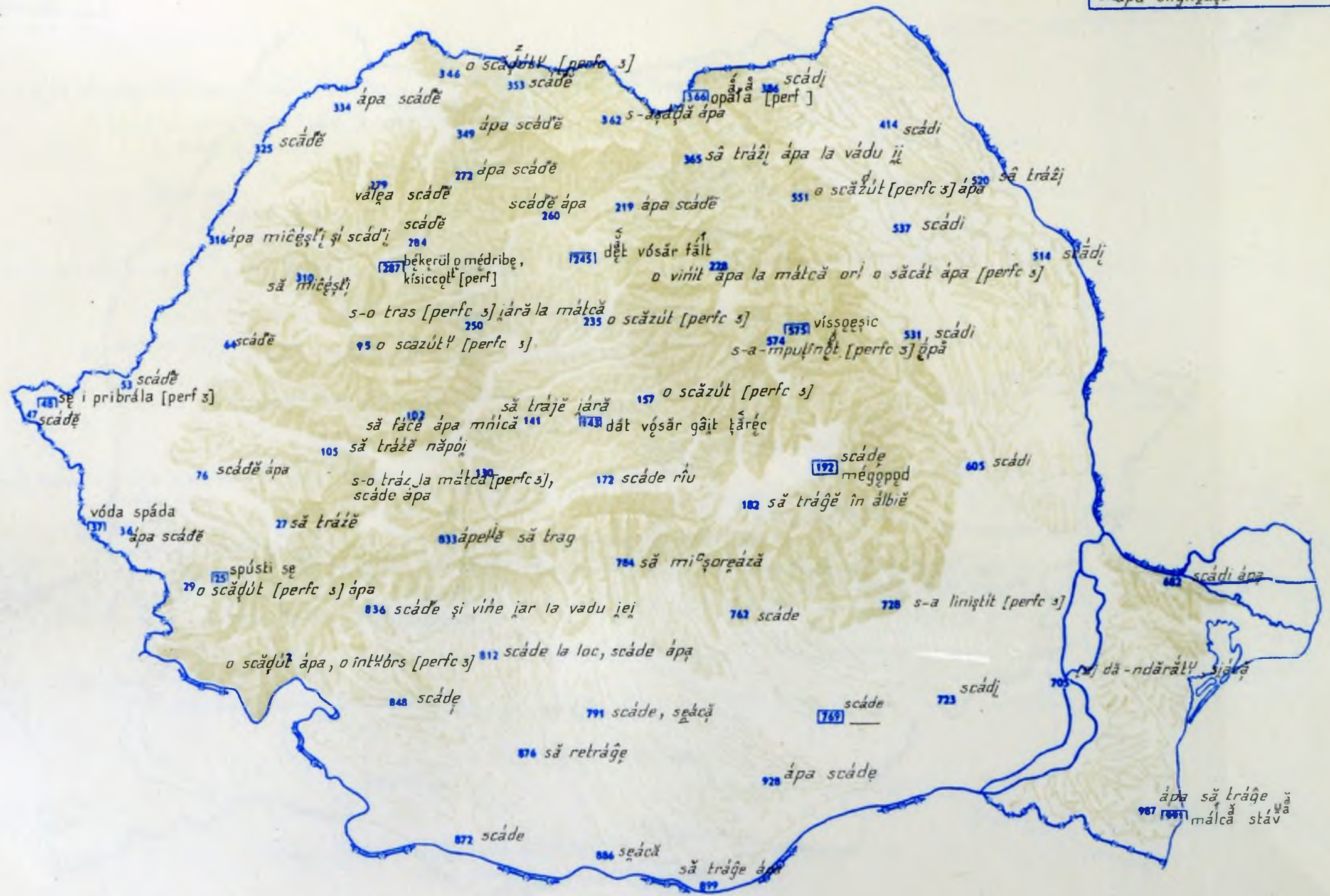

(APA) SCADĚ

[2501]

I. Întrebare indirectă.

ISTROROMÎNI
02 [x] nehúj
AROMÎNI
010 lăski
MEGLENOROMÎNI
012 apă sligneşti

(RIUL) CURGE LIN [2505]

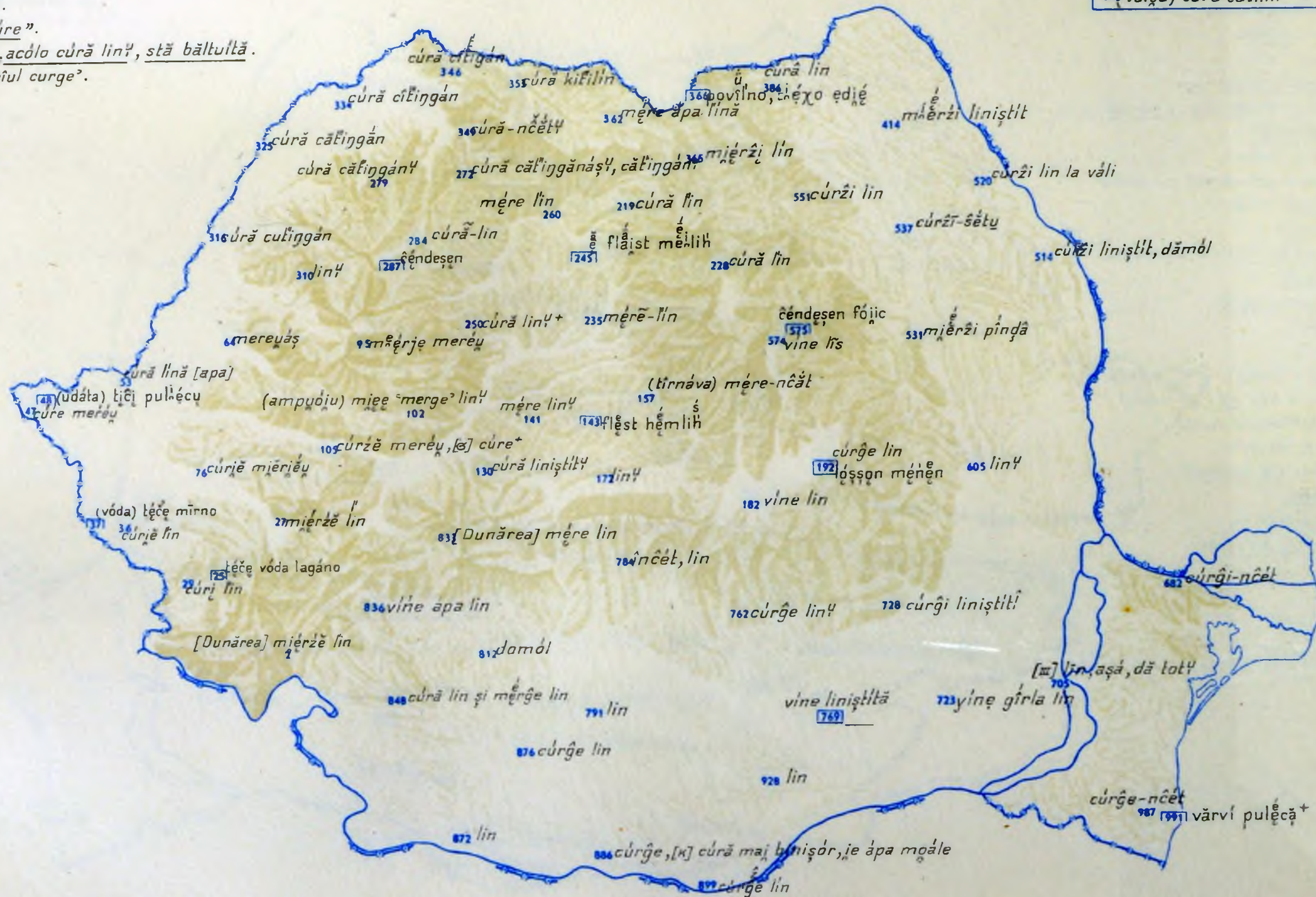
I. Întrebare indirectă.

II. 105. „*Rar se zice cûre*”.

250. *acolo-j ũ vad^y acolo cûră lin^y, stă băltuită.*

1991. *recătă țicē ‘rîul curge’.*

ISTROROMÎNI
02[x] pomălo
AROMÎNI
010(arăulu) fudi peanarqa
MEGLÉNOROMÎNI
017 valğa) cûră cătilin

(PÎRIUL) CURGE REPEDE
[2506]

I. Întrebare indirectă.

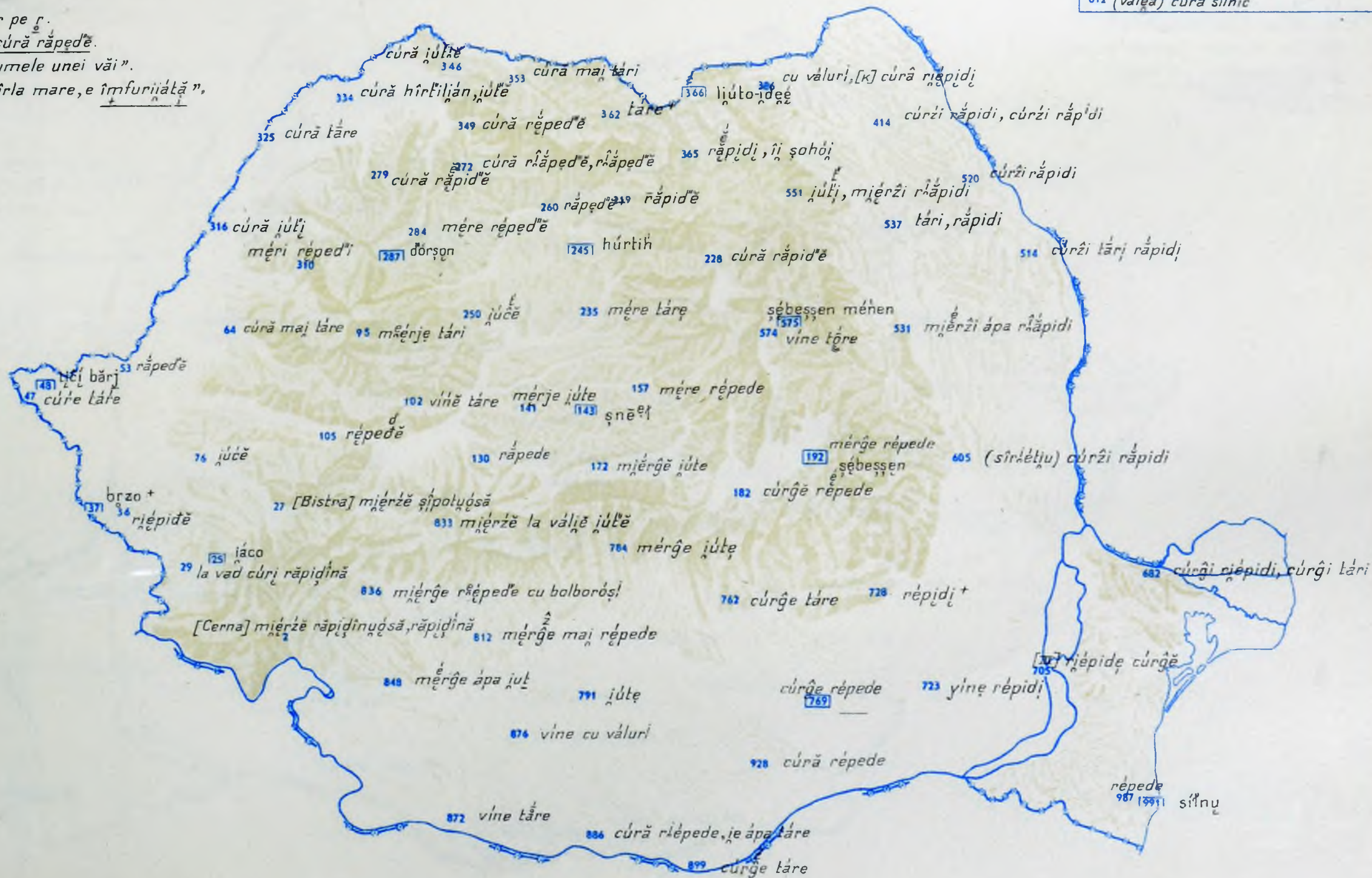
II. 1371. Accent urcător pe r.

260. *îi vad undă cură răpede.*

362. „*răpeda e numele unei văi.*”

728. „*Cînd vine gîrla mare, e îmfuriată.”*

ISTROROMÎNI
02 [v] vried, [k] năylo
AROMÎNI
010 (arăulu) fude ayonea
MEGLENOROMÎNI
012 (vălea) cură silnic

BALTĂ

[2508]

I. Întrebare indirectă : Cum îi ziceți la apa aceea stătătoare, mai puțin adîncă ?

II. 47. „gr¹ôpil'i se fac acolo unde s-a scos pămînt pentru clădit case”.

141. mārđilā “mocirlă”.

192. „A văzul la Dunăre. LAC se numește locul unde se înmoaie cînepa”.

1366. „heleşteu este mai mic, ođero = ^{УОСЪ} zēmîniē este mai mare”.

682. „LACURI sînt pe cîmp, după ploaie”.

705. „jăpșî sînt între bratele Dunării”.

723. „jăpșă se numește o groapă mai mare, plină de apă”.

769. „Așa i se zice, de exemplu, celei de la Snagov”.

835. „îi zice tot lăău [vezi răspunsul de pe h. precedentă], nu-i zise baltă”.

987. „LACUL e mai mic și dispăre cînd e seacă; BALTA se numește locul unde-

de-i mocirlă și stof”.

III. A se compara cu h. precedentă.

ISTROROMÂNII	
02	[x] lăc ; lăcure
ROMÂNII	
010	baltă
MELENOROMÂNII	
012	baltă ; balti

lac sau baltă; bălti +
987 [991] giol ; giolia [a] ; giol^uvi

MĂTASEA-BROAȘTEI

[2509]

I. Întrebare indirectă.

II. 64. să - verzăște [apa].

95. Informatorul ocazional e un băiat de 16 ani.

105. „TRESTIA URÎTĂ e o algă mai groasă”.

1366. to je na lic iec puxne “e leac pentru umflături”.

ISTROROMÎNI
07 [x] mrija de jabe
AROMÎNI
010 jeagina
MEGLENOROMÎNI
012 jibinac

plavac

(APA) FACE BULBUCI

[2510]

I. Întrebare indirectă.

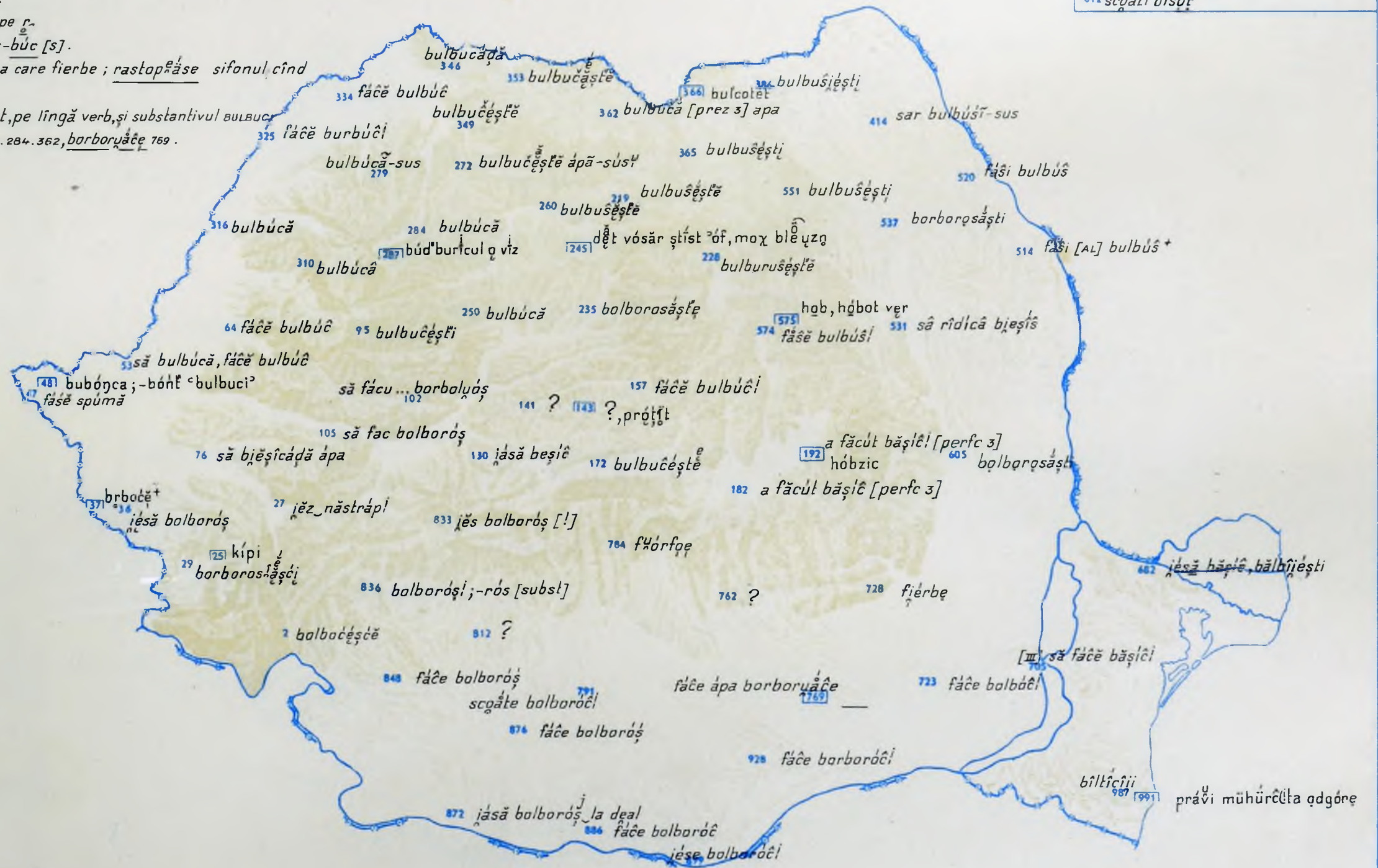
II. [37]. Accent urcător pe r-

514. [L] bulbuși [pf]; -buc [s].

02. „brbučk^eei apa care fierbe; rastop^eăse sifonul când e pus în pahar”.

III. S-a mai înregistrat, pe lângă verb, și substantivul *BULBUC* în punctele 250, 260, 284, 362, *borboruăce* 769.

ISTROROMÎNI
02 [x] brbučk ^e ei, rastop ^e ăse +
AROMÎNI
010
MEGLENOROMÎNI
012 scgăti bisot

(APA) SE TULBURĂ

[2511]

I. Intrebare indirectă.

II. mătina 'tulbure'?

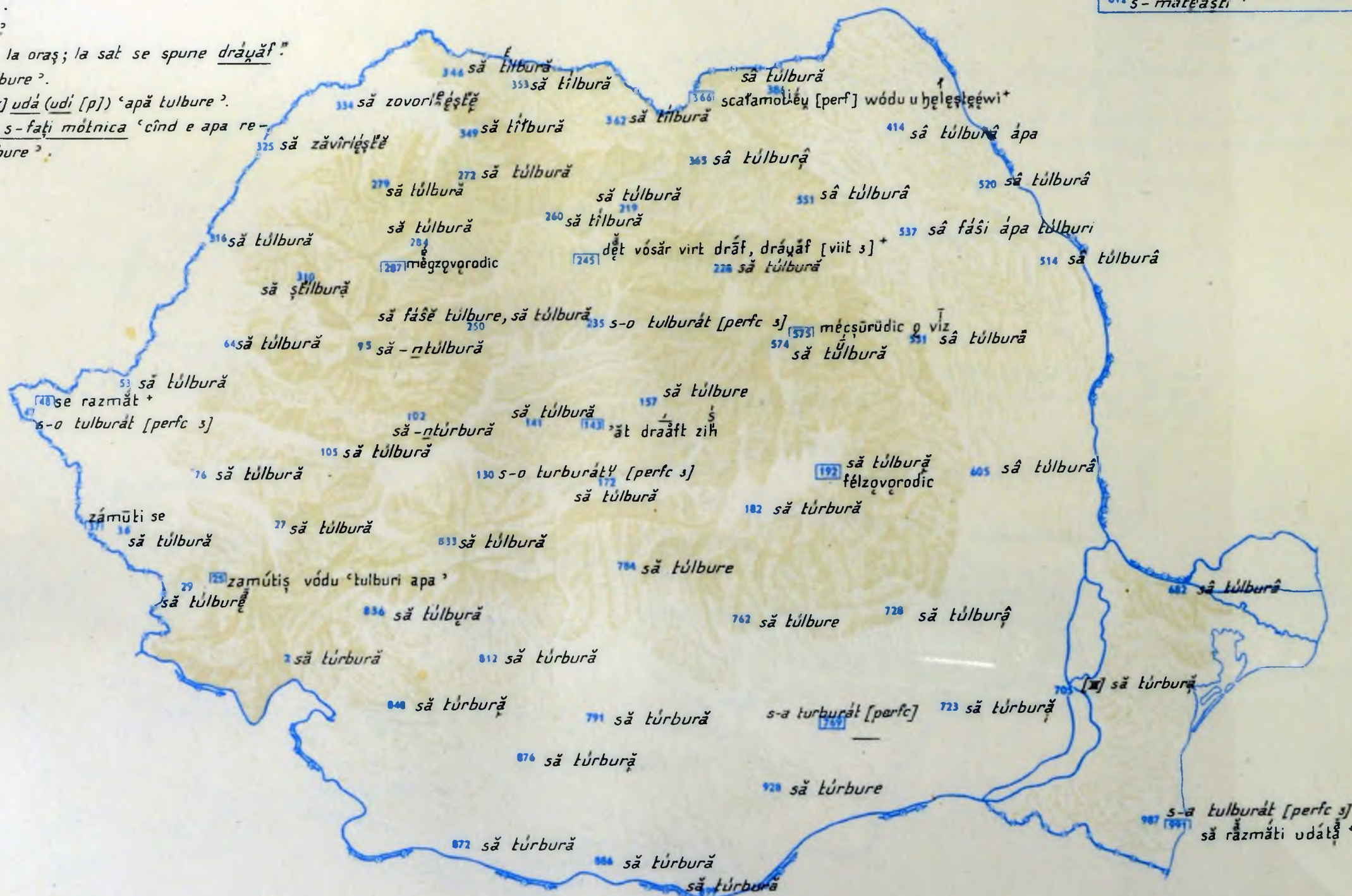
[245]. „drăf se spune la oraş; la sat se spune drăuăf”.

[366]. cafamitnă 'tulbure'.

[997]. mătina vada, [κ] udă (udî [p]) 'apă tulbure'.

012. con apa bistră s-faşi mōtnica 'cînd e apa re-
pede, se face tulbure'.

ISTROROMINI
02 [ɣ] se muntee
AROMINI
010 s-minteaste
MEGLENROMINI
012 s-mateasti +

VALURI

[2513]

I. *Întrebare indirectă.*

II. 105. [ε] nu prea să zise ; o băcă vîntu apă .

172. fugē apă de vînt pe tîău .

334. Cuvîntul undă îl cunoaște din școală .

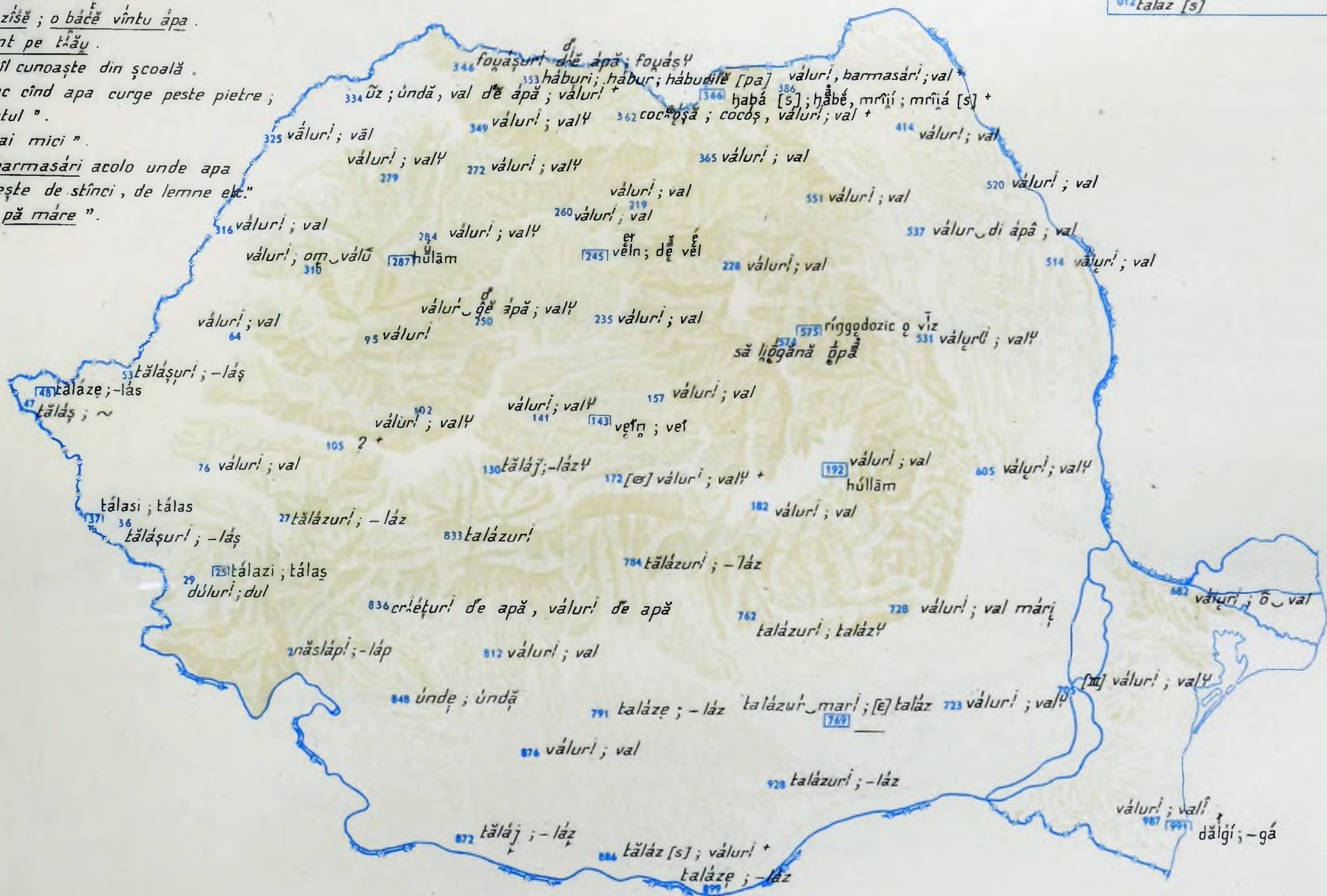
362. „COCOȘELE se fac cînd apa curge peste pietre ; VALURILE le face vîntul ” .

13661. „mrîii sînt mai mici ” .

386. „ Se zice bat harmasari acolo unde apa curgătoare se lovește de stînci , de lemne etc.”

886. „ VALURI se fac pã mare ” .

ISTROROMÎNI
02 [x] v ^o lure ; v ^o pl
AROMÎNI
010 unde ; undă
MEGLENOROMÎNI
012 talaz [s]

LAC

[2512]

I. Întrebare indirectă.

II. 47. Informatorul ocazional este din satul Nerău, comuna Teremia, raionul Sînnicolaul Mare, regiunea Timișoara. A văzut lacul de lângă satul Comloș.

64. „E numele unui lac”.

172. „IEZĂRUL este un lac de munte; în TĂU se topește cînepa”.

192. „A văzut la Dunăre”.

250. „la răsa sînt trei lacuri”.

414. „bălta-i cu stu^h. IAZUL e fără stof, e jezît”.

833. d'e lac nu știu aiș.

Informatorul a văzut lac la Giurgiu.

010. tu lacuri are stihii ‘stafii’. Informatorul crede că în lacuri sînt stafii și de aceea poartă numele de stafie”.

III. A se compara cu hărțile [x] lac⁺ tile 830, 831.

ISTROROMÎNI
02 [x] lăc; lăcure
AROMÎNI
010 lac; lacuri, stihiu; stihad ⁺
MEGLENOROMÎNI
012 balta

(APĂ) ADÎNCĂ

[2514]

I. Întrebare indirectă.

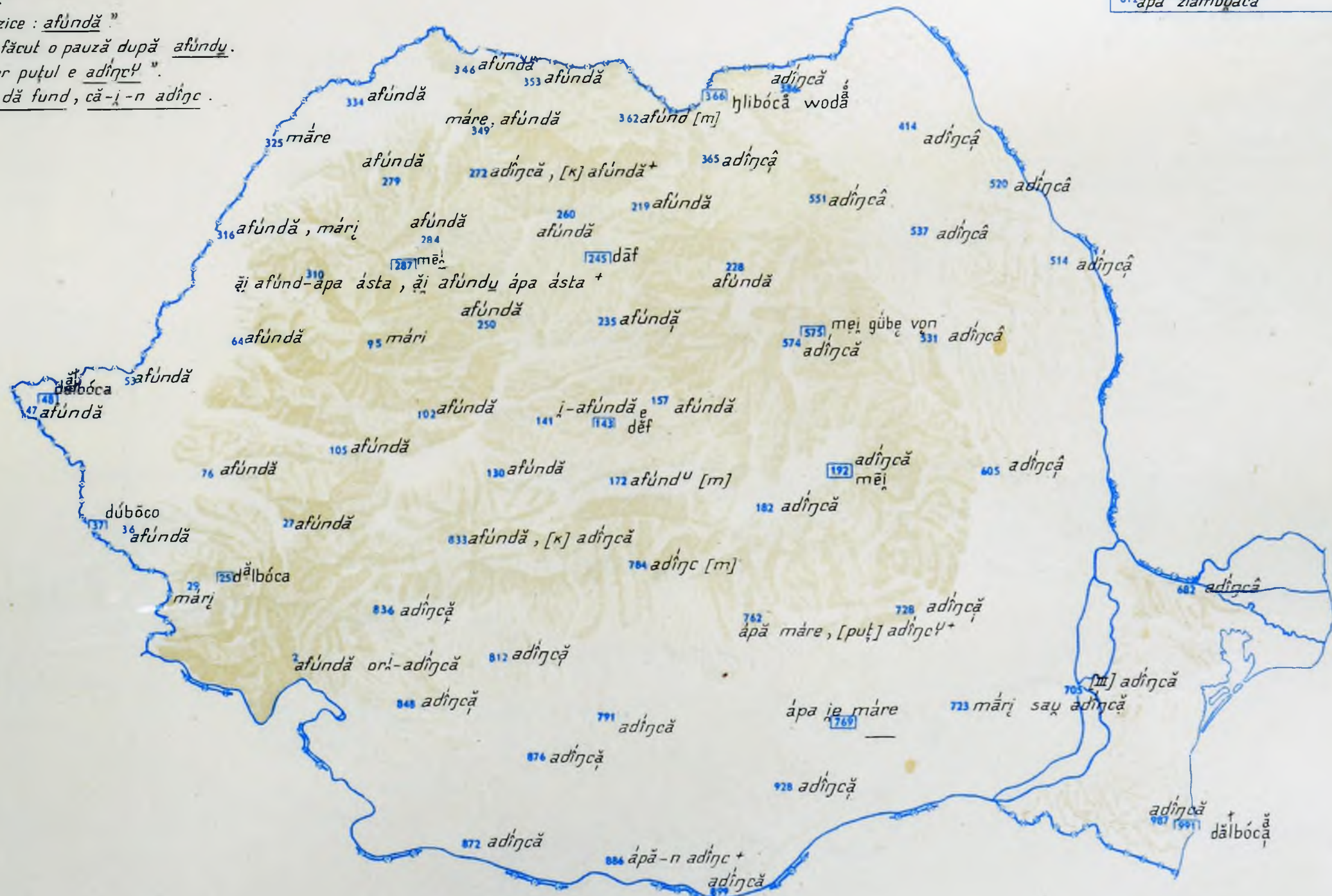
II. 272. „De obicei se zice : afundă”

310. Informatorul a făcut o pauză după afundy.

762. „Apa e măre, iar puțul e adînc”.

886. nu pot să dau dă fund, că-i -n adînc.

ISTROROMÎNI
02[*] <i>dîmbăoca</i>
AROMÎNI
010 <i>apă hăndoasă</i>
MEGLENOROMÎNI
012 <i>apă zlămbocă</i>

POD UMBLĂTOR

[2516]

I. Întrebare indirectă.

II. 2. A văzut la Mureș.

95. Informatorul ocazional e un copil.

102. A văzut la Vinț.

192. A văzut la Siret.

1921. *poŋcro* 'pe pod umblător'.

250. *trêșe cu pôdu*.

284. „[*] Numai căraușii știu de *POD UMBLĂTOR*”.

362. „Din auzite știe despre luntre”.

386. „Este la Suceava”.

728. *trêci cărușili pã pôdu*.

784. *cărușili trec pe pôd*.

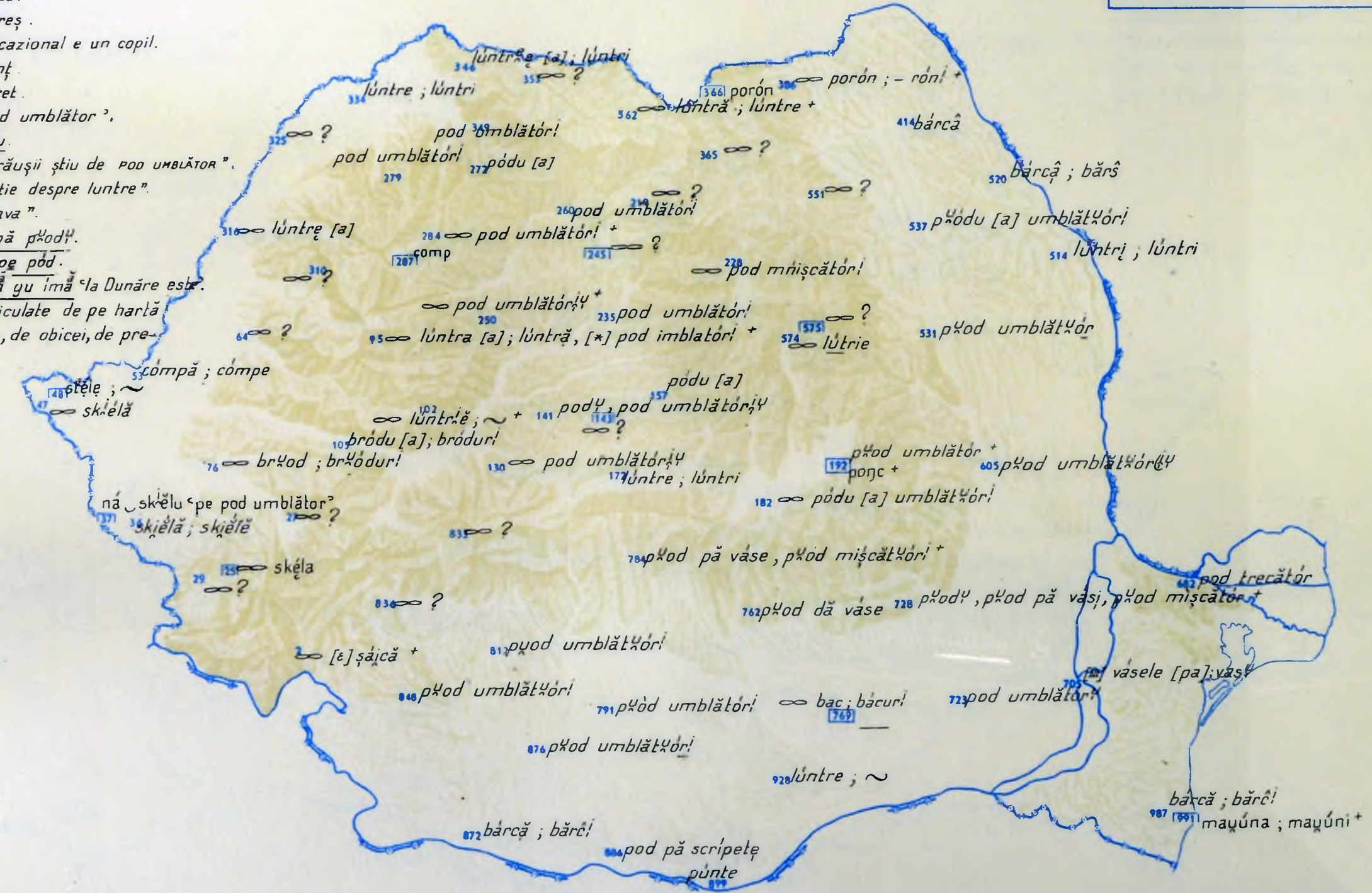
1997. *to na dúnãvã yu imã* 'la Dunăre este'.

III. Substantivele articulate de pe hartă

au fost precedate, de obicei, de pre-

poziția *cu*.

02 ?	ISTROROMÎNI
010	AROMÎNI
012	MEGLENOROMÎNI

LUNTRE

[2517]

I. Întrebare indirectă.

II. 137. s cămțom "cu luntrea".

102. A văzut la Vinț.

130. A văzut pe Dunăre.

182. „Luntrea e mai mare . A văzut la Brăila”.

[366]. „câica este pentru o persoană”.

386. A văzut pe râul Suceava.

705. „[III] dubă se numește cea ascuțită ; luntre

cea lătă ca vâșu ”.

872. „dubă este cea cu bôtu ascuțit ; luntre,

cea cu bôtu lat ”.

886. bărăc sînt pe Dunăre, dă la greacă ”.

910. ti imnă tu amare cu lupătle.

ISTOROMÎNI	02 [ɣ] ∞ b ^o ărca ; bärke
AROMÎNI	010 sale . lotcă *
MEGLENOROMÎNI	012 varca [a] , curăbie

BOTUL LUNTRII

[2518]

I. Întrebare indirectă.

II. 182. A auzit cuvîntul la Brăila.

310. „Așa se zice la sanie”. Crede că așa se zice și la luntre.

02. În prvile accentul e pe r.

III. A se vedea h. precedentă.

Pentru punctele 64. 76. 182. 272. 310. 316. 334. 365. 886. 899

se compara cu ALR, serie nouă, vol. II, h. 359: BOTUL

SĂNIEI.

ISTOROMINI
02 [x] <u>prvile</u> crăi+
AROMINI
010
MEGLENOROMINI
012 scufotă

1) LOPEȚI, 2) VĪSLĂ (LA LUNTRE)

[2519, 2521]

I. Întrebare indirectă: 1) Cum numiți acele două bucăți de lemn mai late la capete, cu care se mină barca?

2) Dar bucata de lemn, mai lată la capete, care se ține cu amîndouă mîinile, cu care se mină barca?

II. 141. lopoșică la luntriță.

[245] „1) rûdâr e un cuvînt din limba literară”.

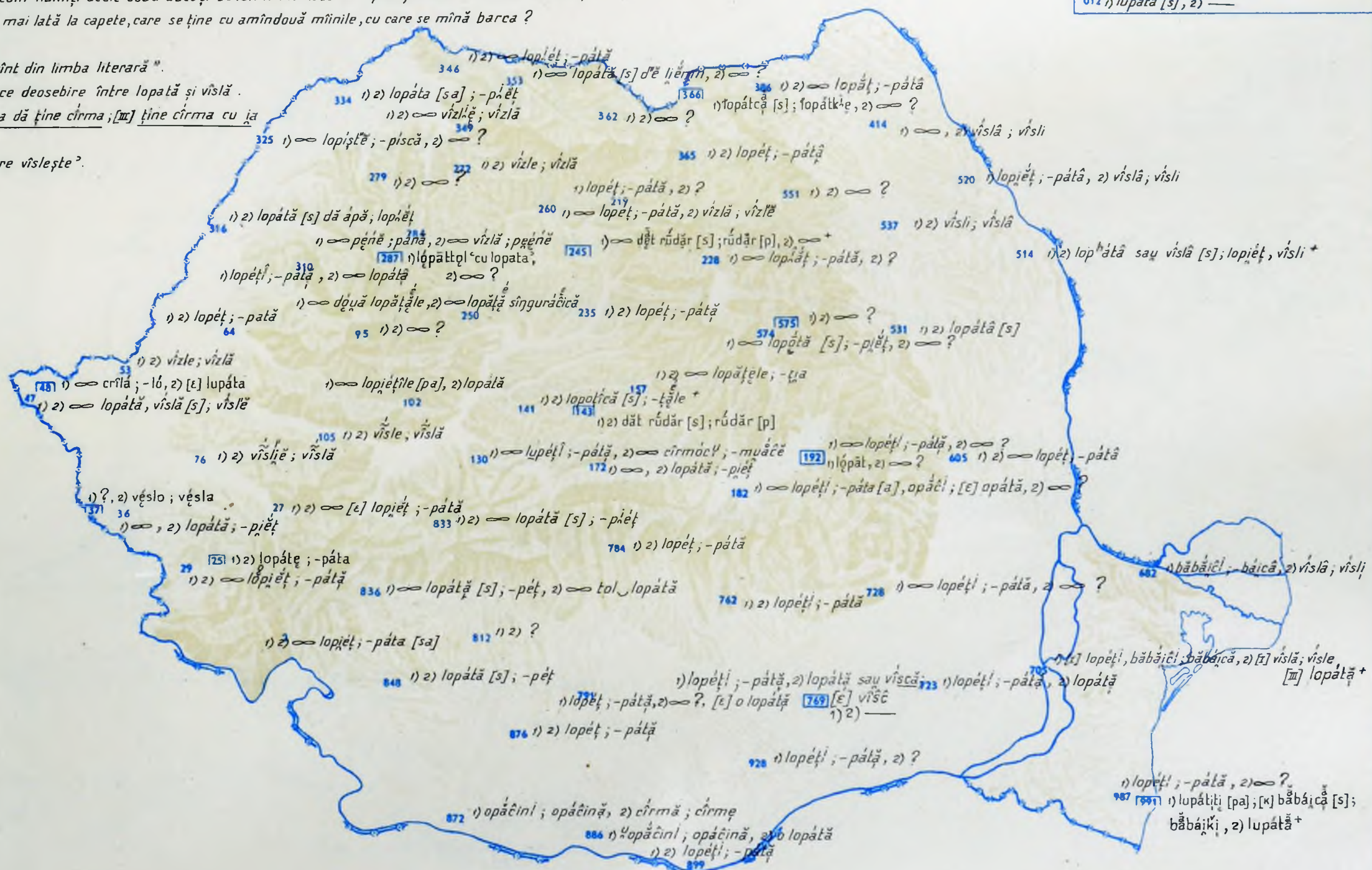
514. Informatorul nu face deosebire între lopată și vîslă.

705. 2) [ɛ] vîslă [este] aia dă ține cîrma; [ɨ] ține cîrma cu ia

[cu vîslă].

[997] dety gribet 'cu care vîslește'.

ISTROROMÎNI
02 1) ∞ [ɨ] vîslele [a]; vîsle, 2) ∞ ?
AROMÎNI
010 1) lupătle [a]; lupata [a], 2) —
MEGLENOROMÎNI
012 1) lupăta [s], 2) —

1) lopăț; -pătă, 2) ∞ ?
 987 [997] 1) lupății [pa]; [ɨ] băbăică [s]; băbăiki, 2) lupătă +

MÎNĂ BARCA (CU LOPEȘILE)

[2522]

I. Întrebare indirectă

II. 150 „trăge cu lopeșile”

157. o mîna c-o lopăția

192 „mîna luntrea cu lopeșile. Cu vîsla nu știe cum se spune”

228 „Cu lopeșile”

[245] „Cuvîntul rûdărn este din limba literară”

[568] lopătcăme „cu lopeșile”

520 „vîsluiesc [1] cu vîsla”

605. Informatorul ocazional e un intelectual

728 „Cu lopeșile”

872 „trăge apa cu cîrma”

899. cu-o lopăță „vîslă”

987. ... să mîje barca

1997. gribă cu vîsla

ISTROROMÎNI
02 [x] vesleji
AROMÎNI
010
MEGLENOROMÎNI
012

dă dî lopăță, dă dî lopățî, trăge la lopățî +
 tegli băbăică, gribă +

LUNTRAȘ

[2530]

I. Întrebare indirectă.

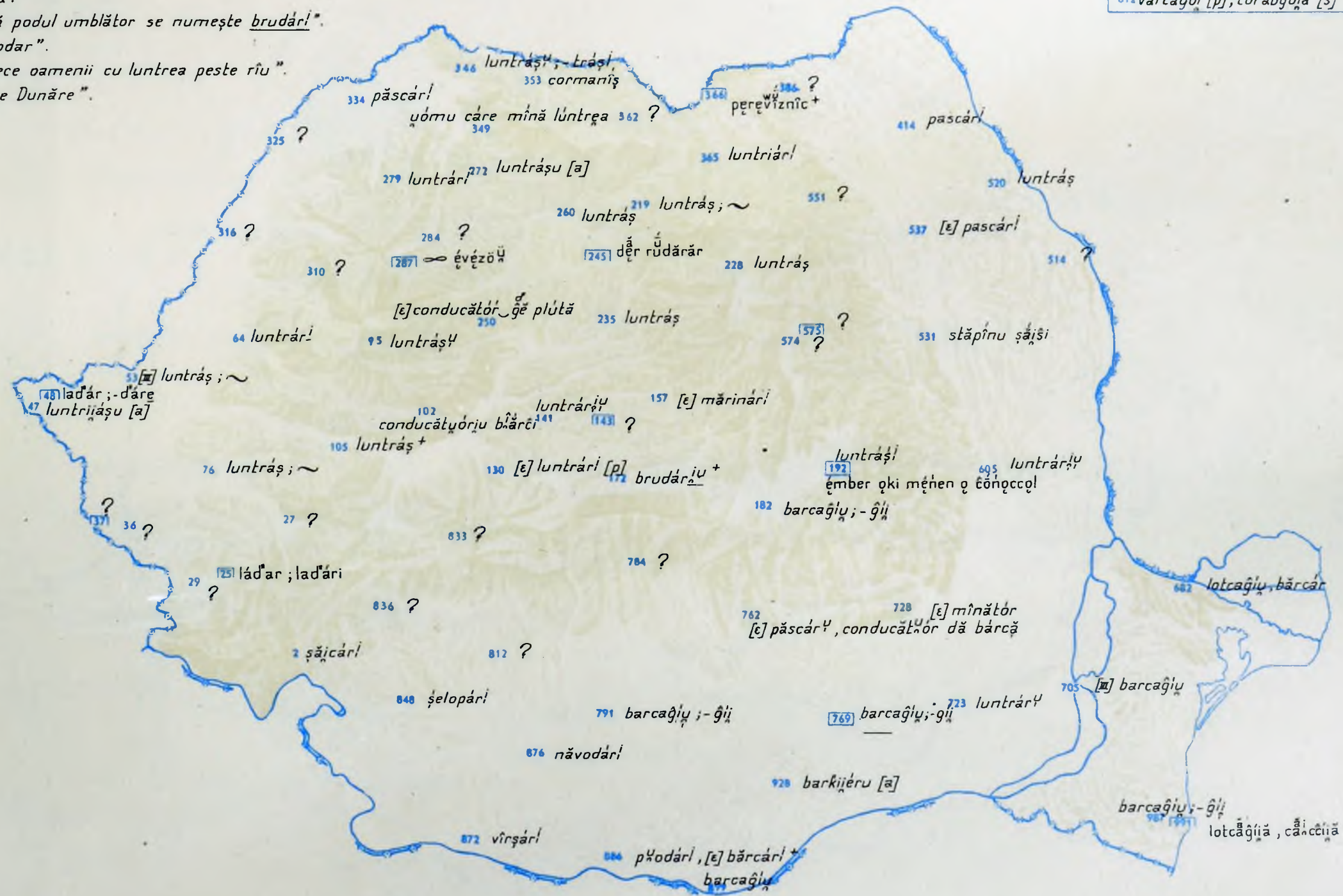
II. 105. „Cel care mină podul umblător se numește brudări”.

172. „E barcagiu și podar”.

1966. „E cel care trece oamenii cu luntrea peste riu”.

886. „bărcări sînt pe Dunăre”.

ISTROROMÎNI
02 [x] barcaduru ; -duri
AROMÎNI
010 sălgiu
MEȘTERENI
012 varcagoi [p]; corabgoia [s]

UD LEOARCĂ (DE PLOAIE)

[2538]

I. Întrebare indirectă.

II. 53. [m] tăt, m-o udăt pî la pîlîe.

228. m-o udăt, is că ũ şōrec.

ISTOROMINI	
02	[x] ud pâr la cōje, [x] pâr la ũs
AROMINI	
010	—
MEGLENOROMINI	
012	ca pipiruga

LOC UMED

[2539]

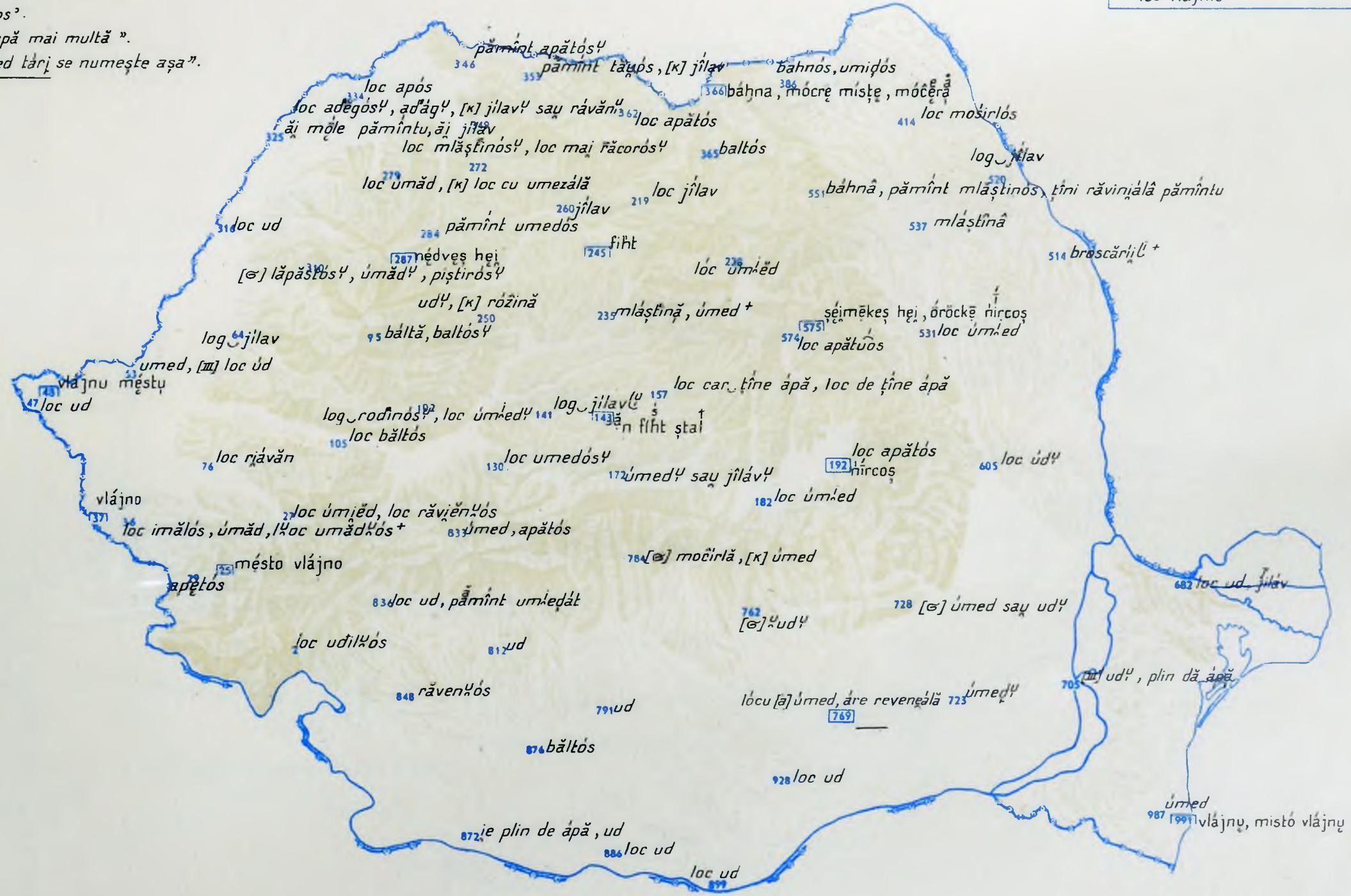
I. Întrebare indirectă .

II. 36. imălós 'mlăștinos'.

235. „MLĂȘTINA e cu apă mai multă ”.

514. „dăcă [e] úmied țărî se numește așa”.

ISTROROMÎNI
02 [x] pəmîntu ud
AROMÎNI
010 loc mucuros
MEGLENOROMÎNI
012 loc vlăjnic

(PERETELE E) UMED [2541]

- I. Întrebare indirectă.
- II. 365. umid + asc. pariet.

ISTROROMÎNI
02 [x] <i>česta zid ie úmidān</i>
AROMÎNI
010 <i>stizma ęaste mućiroasā</i>
MEGLENOROMÎNI
012 <i>lišta zid āj vlājnic</i>

IGRASIE

[2542]

- I. *Întrebare indirectă.*
- II. *53. o tras umezălă.*
334. o lu^hât jilăd'ălă.
414. trăzi omidălă.
531. iēsâ jilăvjălă dī jēl.
605. căpătă iigrasii.
723. trăgi iigrasii.
791. träge umezălă, träge iigrasie,
mučezește.

III. *A se compara cu h. precedentă. Din punctele 228. 310. 405. 728 în care s-au repetat răspunsurile de pe h. precedentă, n-am reprodus decât substantivul.*

ISTROROMÎNI
02 [*] flumina
AROMÎNI
010
MEGLENOROMÎNI
012

FINTINAR

[2545]

I. Întrebare indirectă.

II. 105. „Nu se prea fac fântini”.

228. *lîgăni săpă la noi; lîgănu căre mî-o săpăt fântina.*

365. „cam fisticări-ș fac. Cel care zidește fântina se numește zidar”.

[366]. *mulier șo klerneți copăt; mulin' șo klerneți copăiut*

“fântinar (fântinari [p]) care sapă fântini”.

762. „[ɪ, *] puțăr’ = muncitorii care lucrau o-dinioară în fundul puțului de petrol”.

769. „Fac cu toții puțuri”.

812. „PIETRARI = cei căre le fac de piatră, LEMNARI = cei căre le fac de lemn”.

833. „Nu se fac fântini; se bea apă din Jiu”.

848. „Fac fântină (-tîn!) care curge singură sau *țutură* (țături). Cei care se asociază și suportă cheltuielile unei fântini sau *ciuturi* se numesc *litori*”.

ISTROROMÎNI
02 ?
AROMÎNI
010 <i>măstur</i>
MEGLENOROMÎNI
012 <i>bunârțoi</i>

fântinâr, puțăr
punârțiiă, cladențeri

PRĂJINĂ (DE SCOS APA DIN FÎNTÎNĂ)
[2548]

02 ?	ISTOROMÎNI
010	AROMÎNI
012	MEGLENOROMÎNI

I. Întrebare indirectă.

II. 102. o țî_dē 'o țîră de'

192. De obicei au fîntîni cu roată.

353. „La capăt are un cîrlig”.

365. țînj galiata.

1366. na jertli : duhă 'la prăjină este o toartă ? hac 'cîrlig'; țebrēc 'găleată'.

520. „De obicei se scoate cu ũ_lanț”.

682. „Nu se mai scoate apă cu prăjina, ci cu lanț, funii”.

705. „Se scoate cu un lanț”.

769. „E compusă din 3-4 bucăți de lemn”.

784. „Se scoate și cu lanț”.

812. „Se scoate și cu lanț; lanțu cîturi. La cumpănă este vîrtej”.

899. „Puțul e foarte a-

dînc, are cîte 20 m a-

dîncime, nu se poate scoa-

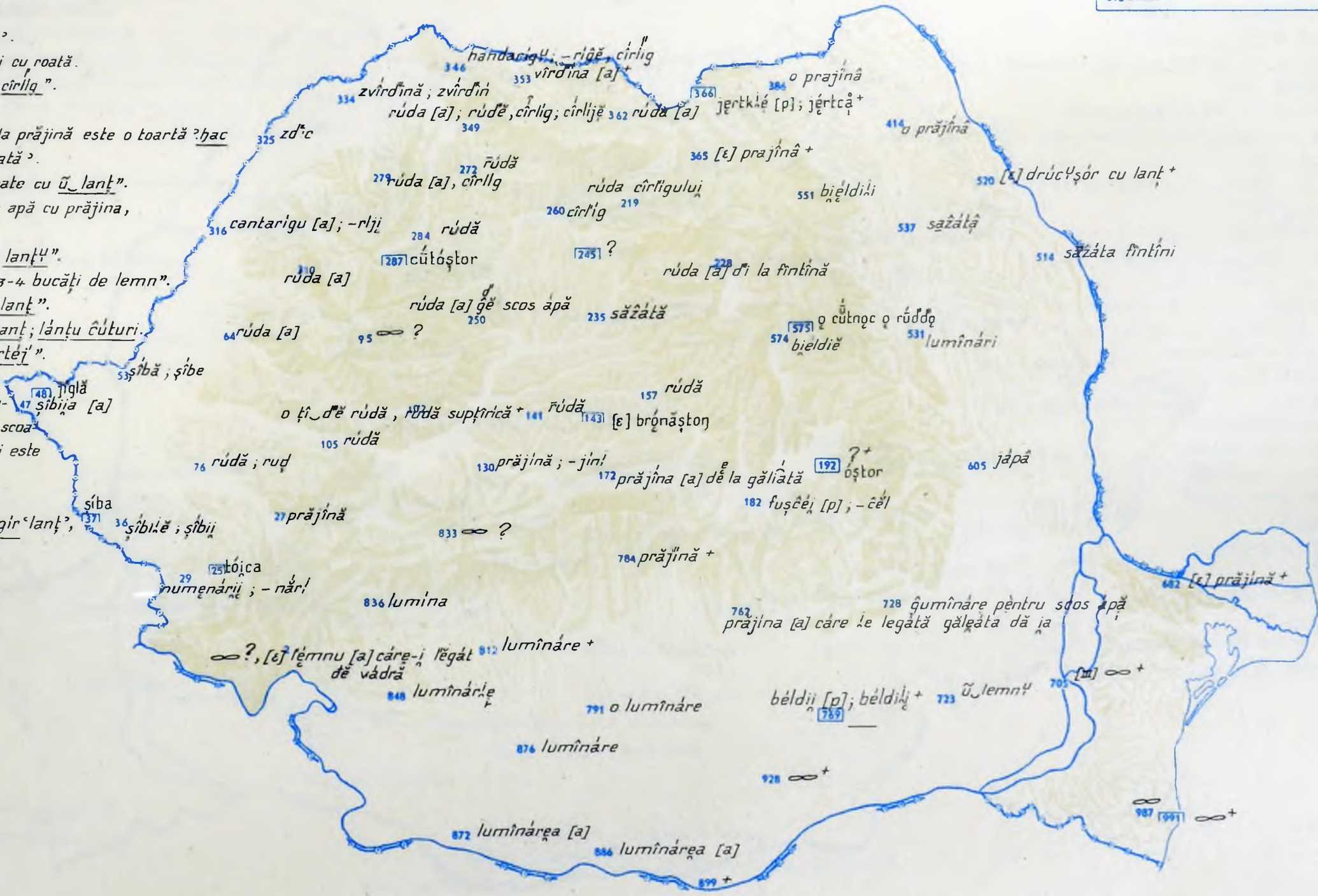
te apă cu prăjina, ci este

lanț cu cîtură”.

928. ũ_lanț cu cîtură.

1991. „Scol apă cu singir 'lanț',

văjē 'funie”.

FÎNTÎNĂ CU ROATĂ

[2549]

I. *Întrebare indirectă.*

II. 172. „Unii au fîntînă cu cuot”.

192. „Există și fîntînă cu scripcă”.

228. ălți n-au roată, numa culatău ‘manivelă’.

316. „E cu două roți”.

334. Vezi Pl. I, fig. 1. „Există și fîntîna cu točilă”.

514. „Sînt două șuturi: una coboară, alta urcă”.

605. Vezi Pl. I, fig. 2.

682. „Cea cu scripete și cu 2 găleți se numește fîntînă cu vîrtéj”.

705. „Au fîntînă [m] cu scripete”.

728. „Unii au puț cu lanț, cu două găleți și macarâ”, vezi Pl. I, fig. 3.

762. „La capete crivacul are manivele minuite de 2 oameni. Tot crivacul se numește și cel cu care se ridică hîrdăul la puțului de petrol”.

848. Informatorul [I] acceptă răspunsul dat de informatorul ocazional.

872. „Există numai fîntînă cu scripete”.

876. „Există și fîntînă cu mînlér!”.

886. „Au și fîntînă cu scripete, cu două cúturi”.

987. „Este fîntîna cea mai obișnuită.”

Unii au fîntînă cu scripete sau fîntînă cu vîrtéj”.

ISTROROMÎNI	
02 ?	
AROMÎNI	
010	apuț cu cîcrică
MEGLENOROMÎNI	
012	puț cu cîrc

fîntînă cu cîcîrig + clădeuț săs vărteș

SUL (LA ROATA FÎNTÎNII)

[2550]

I. *Întrebare indirectă: Cum numiți bucata aceea de lemn sau de fier pe care se învîrtește lanțul de la fîntînă?*

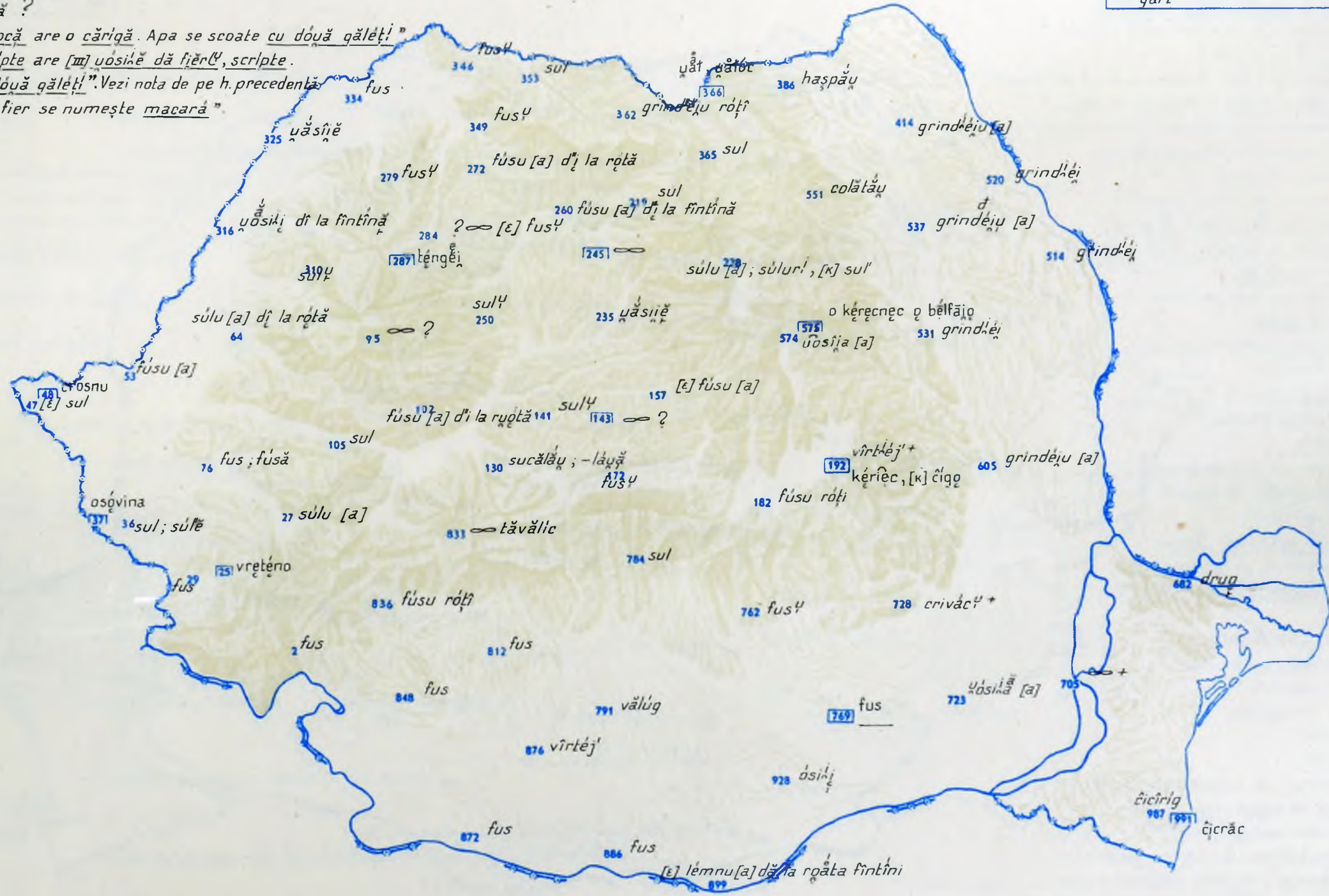
II. 192. „Fîntîna cu scripcă are o căriqă. Apa se scoate cu două găleți.”

705. „Fîntîna cu scripte are [m] uosilē dă fier[ʃ], scripte.

Apa se scoate cu două găleți.” Vezi nota de pe h. precedentă.

728. „Scripetele de fier se numește macără.”

02	?	ISTROROMÎNI
010	—	AROMÎNI
012	qart	MEGLENOROMÎNI

GHIZDURI (LA FÎNTÎNĂ)

[2551]

I. Întrebare indirectă: Cum se numește împrejmuirea (de bîrne, ciment etc.) de la gura fîntînii?

II. 2. *dě lăcěť* sau *dě l'obľě*.

64 „DOAGELE sînt de lemn, OALELE de beton”.

102. *o ři dě* „o řiră de?”.

130. „GHELENORELE sînt de lemn, TUBUL e de ciment”.

141. „cotětu la fîntînă e din blăne de stejar”.

157. „Se fac și din ciment”. Un informator ocazional de origine maghiară a răspuns *cűlgărgg*.

235. „coșule de scînduri”.

[245]. „E cuvînt din limba literară”.

250. *řě lemn ři řě scîndur, řě brad*.

310. *o bîrnim, o-řgrăđim: fîntînă bîrnită, fîntînă - řgrăđită*.

334. „Se fac mai ales din beton”.

346. *fîntînă bîrnită*.

[366]. *řimbruje se skini* „se îngrădesc pereșii (fîntînii)”; *uřimbruwăti sklni* „a

îngrădi pereșii (fîntînii)”.
386. *di liemn*.

414. „GHIZDELELE sînt de lemn”.

514. „Are *gizdeli* de lemn”.

520. „De scînduri”.

537. *făcu ai liemni dăi ștejar*.

551. „De lemn sau de piatră”.

605. „[v] *di dulăki*; acum se fac din ciment”.

723. „COLACUL PUȘULUI e din ciment; GHIZDURILE sînt de lemn”.

728. „De ciment sau de piatră”.

762. *dă blăni*.

784. „De lemn, de ciment sau de piatră”.

812. „*ocűol* de piatră; *kălej* de lemn”.

836. „De lemn sau de ciment”.

876. „De piatră; mai demult era de lemn”.

886. „[R] BURLANULE *dă biton*; BUUROIUL e dintr-un singur trunchi”.

899. *dă lemn, dă țiment*.

928. „Acum se fac numai *tűpuri*, din ciment”.

III. În multe puncte s-a răspuns cu un substantiv la singular; în acest caz nu am dat indicația [s].

02	ISTROROMÎNI
	[*] <i>trumba</i>
010	AROMÎNI
012	MEGLENOROMÎNI

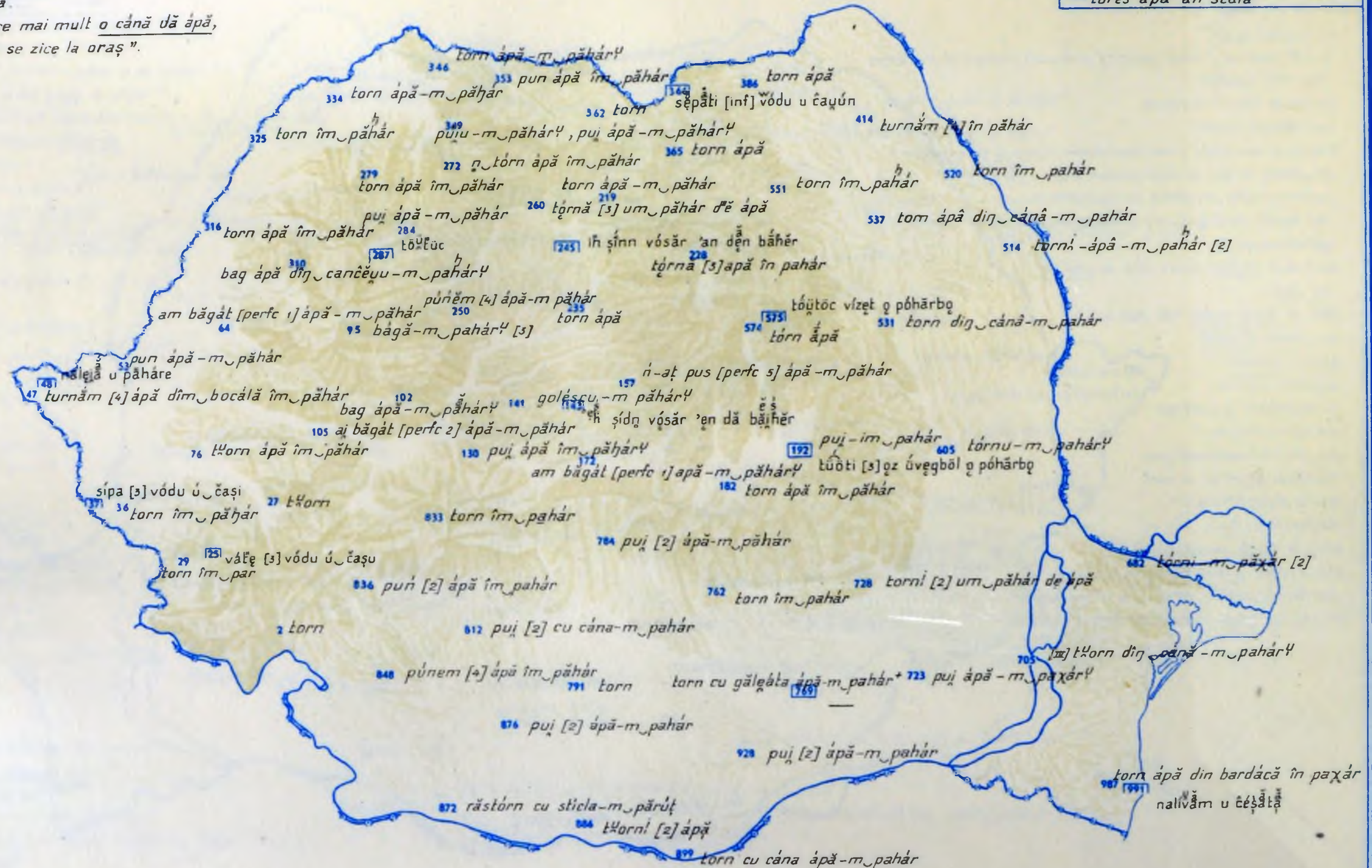
TORN APĂ ÎN PAHAR

[2533]

I. Întrebare indirectă.

II. 769. „La noi se zice mai mult o cână dă apă,
um pahar cu apă se zice la oraș”.

ISTROROMINI
02 <i>glio točes vim m glai</i>
AROMINI
010 <i>tornu apă tu keiki</i>
MEGLENOROMINI
012 <i>tures apă an scafă</i>

VĂRS APA (DIN PAHAR) PE JOS

[2534]

I. Întrebare indirectă : Ce zici că faci cu apa dintr-un pahar atunci când dinadins o arunci pe jos ?

ISTOROMINI	
02	[v] razlės
AROMINI	
010	tornu apă-m pade
MEGLENOROMINI	
012	tures apu di jos

(APA RECE) ASTÎMPĂRĂ SETEA

[2558]

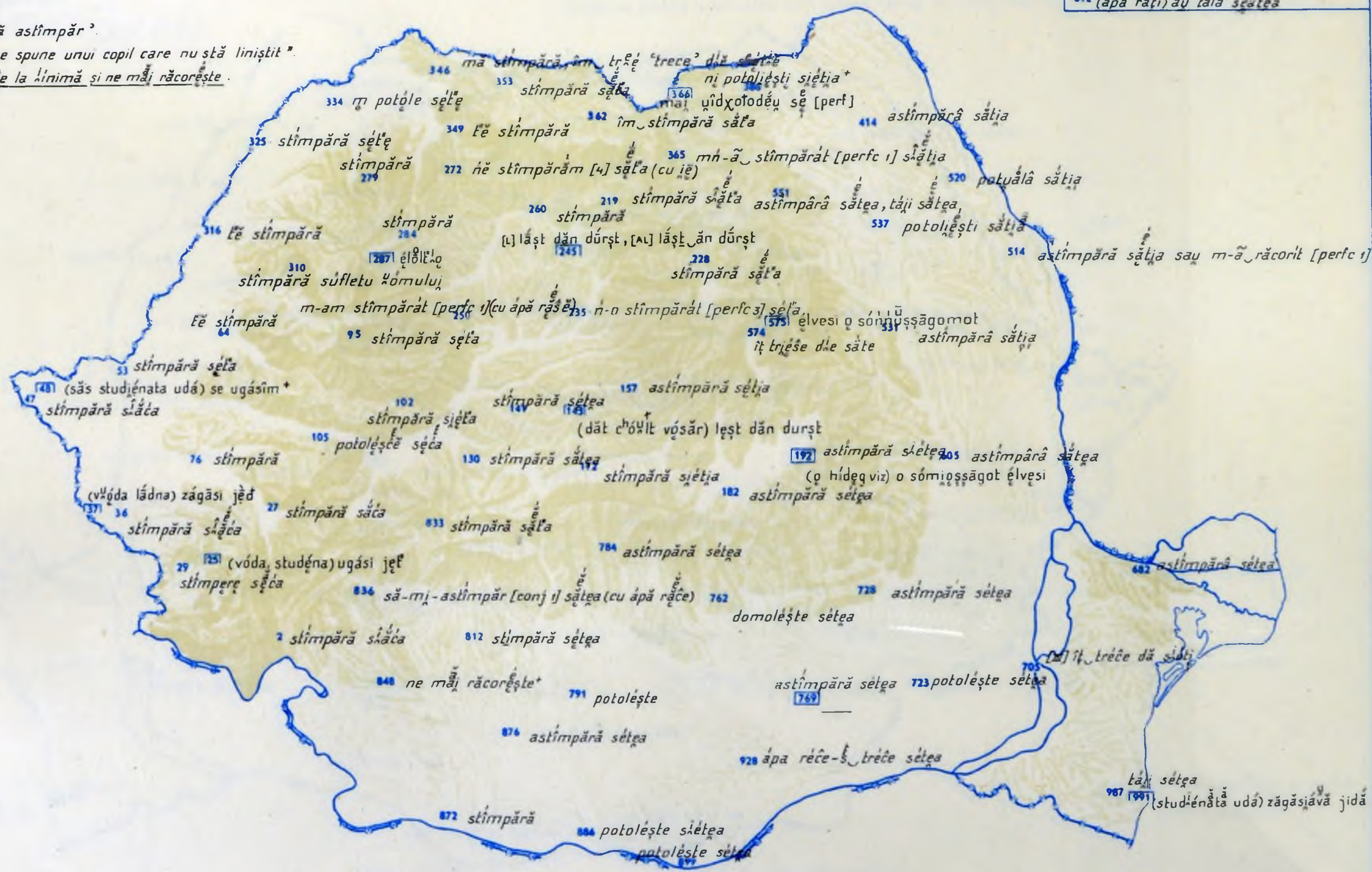
I. Întrebare indirectă.

II. (40) '(Cu apa rece) mă astîmpăr'.

306 „astîmpără-tj i se spune unui copil care nu stă liniștit”.

040 „apa răce mîrge la lînimă și ne măj răcorêște”.

ISTROROMÎNI	
02	ixl fermîg
AROMÎNI	
010	
MEGLENOROMÎNI	
012	(apa rați) au lală sețea

987 (studîenătă udă) zăgăsiavă jidă

CORABIE

[2562]

I. Întrebare indirectă.

II. 1143. *Ĉinăc* "barcă".

250. „năie i se zice corăbiei lui Noe”.

1566. „I se zice așa corăbiei lui Noe”.

899. „șAICA e mai mică decât CORABIA”.

010. *cărvăkire* "corăbier".

ISTROROMÂNII

02 [x] vâpășu, [x] bărcă

AROMÂNII

010 cârăve; cârăxi *

012 MEGLÉNOROMÂNII

MARINARI

[2566]

I. Întrebare indirectă.

 II. 53 Informatorul pretinde că *mărinări* e termenul general, atât pentru soldați, cât și pentru ofițerii de marină.

11431. „E cuvânt din limba literară”.

260. „Sînt militari”.

272. „Soldați la marină”.

 325. *motrôuț* „soldat marinar”.

886. Vezi nota de la punctul 272.

1991. „vămpurğii se numesc cei de pe vapor;

gimigiîi cei de pe corabie”.

ISTROROMÎNI
02 [x] marinhër; ~
AROMÎNI
010
MEGLENOROMÎNI
012

(VAPORUL) SE SCUFUNDĂ

[2567]

I. Întrebare indirectă.

II. [1997] 'S-a ciocnit și se va scufunda?'

oio. pamporega 'vaporul?'

ISTROROMÎNI
02 [x] s-a utopit. [perf s]
AROMÎNI
010 s-ahunducusește*
MEGLENOROMÎNI
012

DRUM ÎNTORTOCHEAT

[2568]

I. Întrebare indirectă.

II. 1231. *q'rgul'ca* "cotitură". Ambele cuvinte au accentul pe silaba inițială.

141. *pâte* [a].

172. "la vîrtieșă e numele unui drum în serpentină".

235. *coligă* [3].

362. *în covieșe* [3].

ISTROROMÎNI
0212] <i>căle plira de rascrij</i>
AROMÎNI
010] <i>cârgeali</i>
MEGLENOROMÎNI
012] <i>drum anviit, drum crif</i>

drum șerpuit
987 (997)
păt le crif

TIN DREAPTA

[2569]

I. *Întrebare indirectă.*

II. 137. *Cuvîntul drji are accent urcător pe r.*

105 „Se zicea și dîreapta, dim_bătrîn. Acum se spune dreapta”.

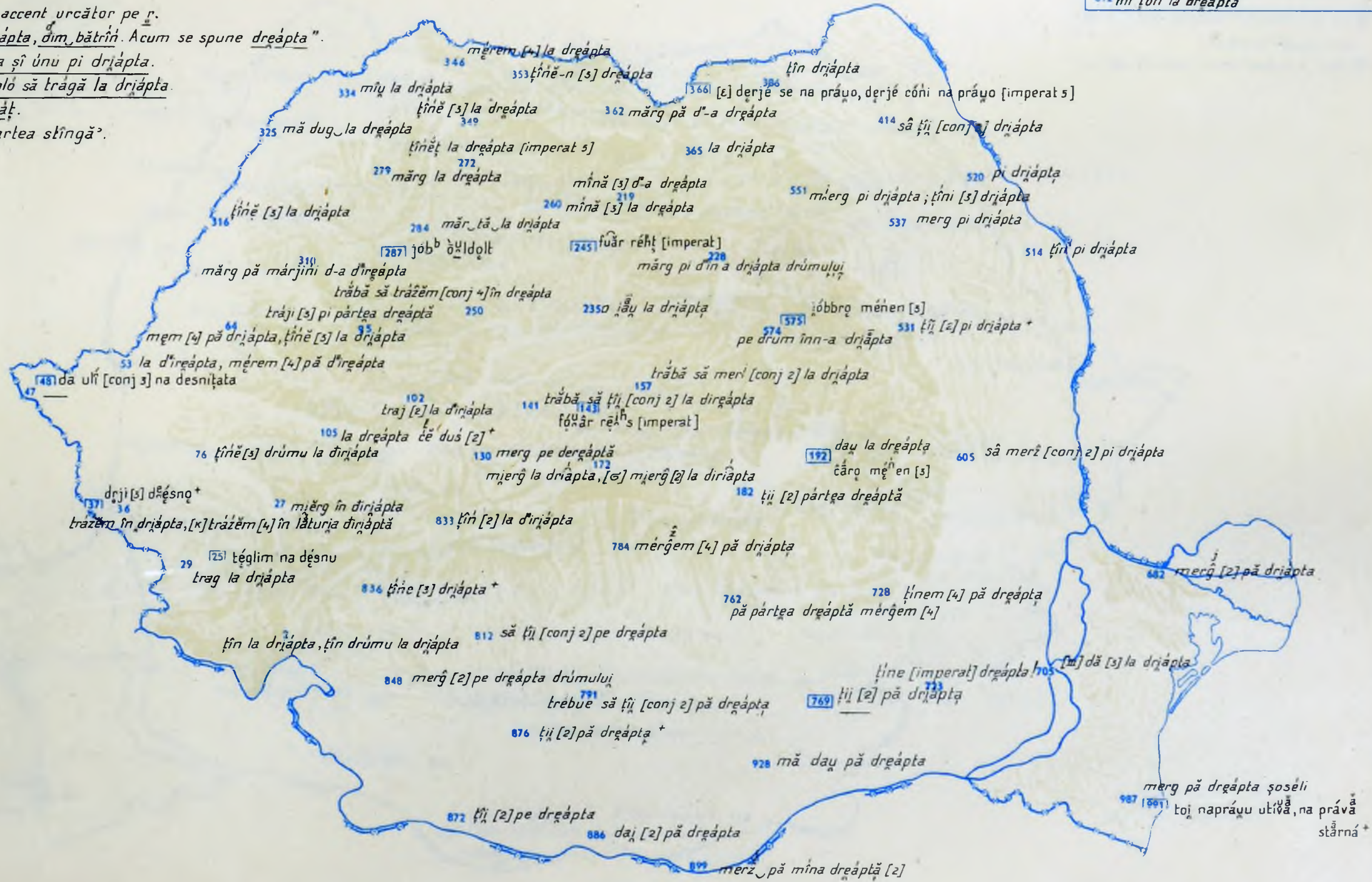
531. *unu țini pi stînga și unu pi driapta.*

836. *căre mîerģe-ncolo să tragă la driapta.*

876. *trebue să te abăt.*

[991]. *liáva stárná „partea stîngă”.*

ISTROROMÎNI	
02	[x] țin na dhesno
AROMÎNI	
010	mi duc nandreapta di cale
MEGLENOROMÎNI	
012	mi lon la dreapta

AUTOMOBIL

[2571]

I. Întrebare indirectă.

II. 546. Informatorul rostește când ț, când u.

928. cursă 'autobus'.

III. Vezi h. următoare, nota de sub III.

ISTOROMÎNI
02 [x] tomobil
AROMÎNI
010 —
MEGLENOROMÎNI
012 aŧtomobil

MĂ FERESC DIN DRUM

[2572]

I. Întrebare indirectă.

II. [251] Cuvîntul *țrni* are accentul pe *r*.

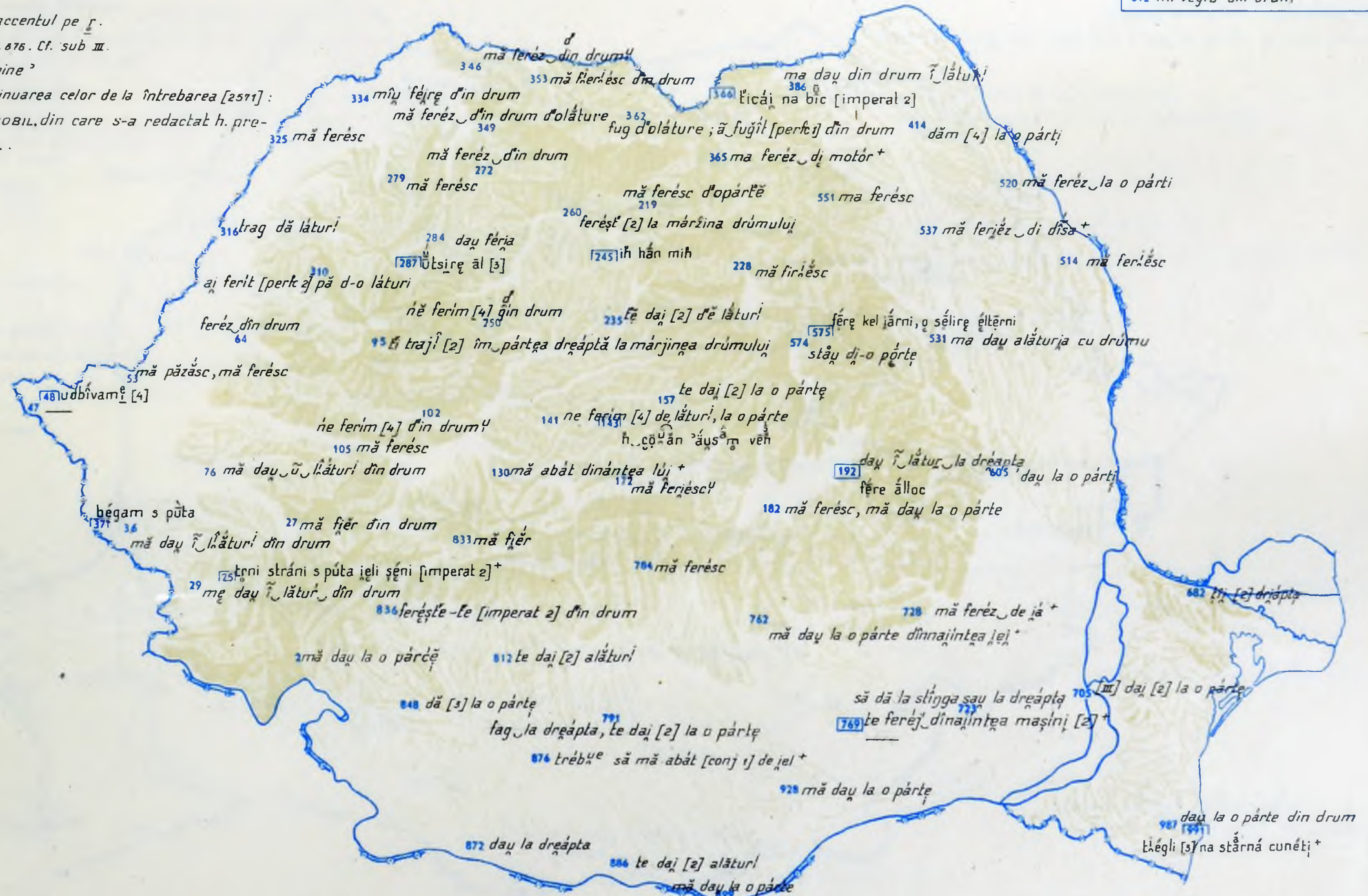
130. 365. 537. 728. 762. 769. 876. Cf. sub III.

[991]. "Trage caii pe margine"

III. Răspunsurile sînt continuarea celor de la întrebarea [2511]:

CÎNDO VINE UN AUTOMOBIL, din care s-a redactat h. precedentă: AUTOMOBIL.

ISTROROMÎNI
02 [v]uhnît-m-am [parte 1]
AROMÎNI
010 me-afirescu din cale
MEGLENOROMÎNI
012 mi vëglu din drum

PRAF (PE DRUM)

[2573]

I. Întrebare indirectă.

II. 105. pă alcă locuri [se spune] pulbere.

520. „Informatorul afirmă că praf e cuvînt nou, iar cuolb mai vechi”.

ISTOROMÎNI
02 [ɣ] prâh
AROMÎNI
010 pulbire
MEGLENOROMÎNI
012 praf

1) DİRĂ, 2) OGĂȘ

[2574]

I. Întrebare indirectă: 1) Cum numiți urma lăsată de roțile carului în praf? 2) Dar urma aceea mai adîncă lăsată de roțile carului în pămîntul umed, înmuiat de ploaie?

II. 228. 2) o tăiet răzîtîlîe ogășîle.

310. 2) să teii l'înă. tîjetîr [p].

316. 2) dîm bătrîn o zîs și ogăș (ogășur [p]).

833. 2) „OGAȘUL e mai lung”.

899. 1) făce roata șleau.

1991. 2) rîjeji pătîia, stava

trap [roata] taie

drumul, face ogăș.

02. Cuvîntul diră are accent pe r.

010. arăcovar = roată.

III. În punctele 36. 76. 172. 219. 260. 272. 279.

284. 334. 346. 353. 362. 010. 012 anchetatorul

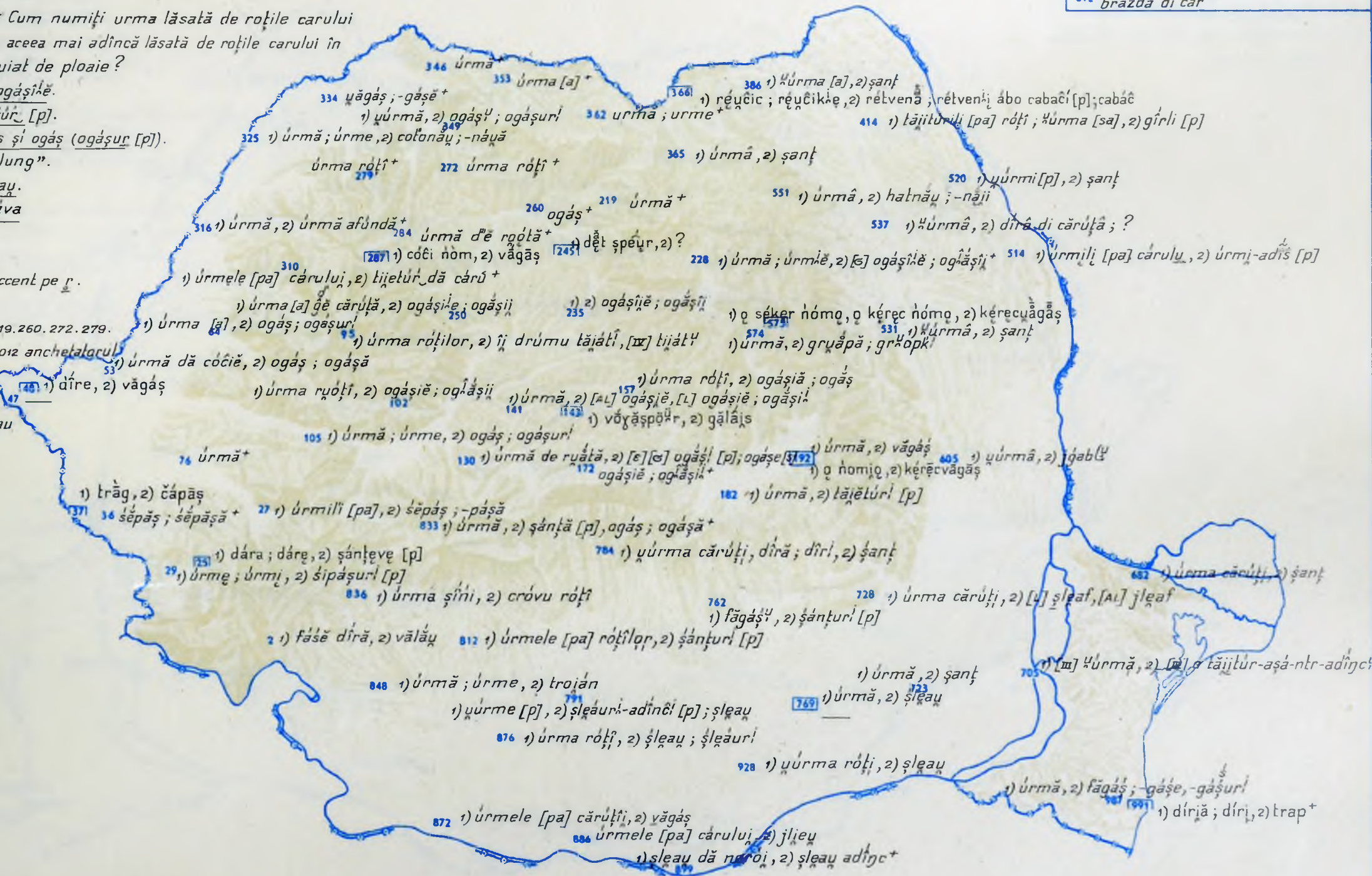
n-a specificat prin între

bare dacă e vorba de

urma lăsată în praf sau

în pămîntul umed.

ISTOROMINI	
02	1) [x] diră, 2) [x] urma ⁺
AROMINI	
010	tor ⁺
MEGLENOROMINI	
012	brazdă di car ⁺

BICICLEȚĂ

[2575]

I. Întrebare indirectă.

II.29. să cără cu ruța.

95. Informatorul ocazional este un flăcău

260. mēre cu bițicli.

ISTOROMÎNI
02 [x] hičiclēta, [*] bețicāl
AROMÎNI
010
MEGLENOROMÎNI
012

GARĂ

[2518]

I. *Întrebare indirectă.*

II. 56. *bătrîni or dis stătie ; noi, după modia nouă, disem gără.*

182. *Informatorul pretinde că GARA este mai mare decît STAȚIA.*

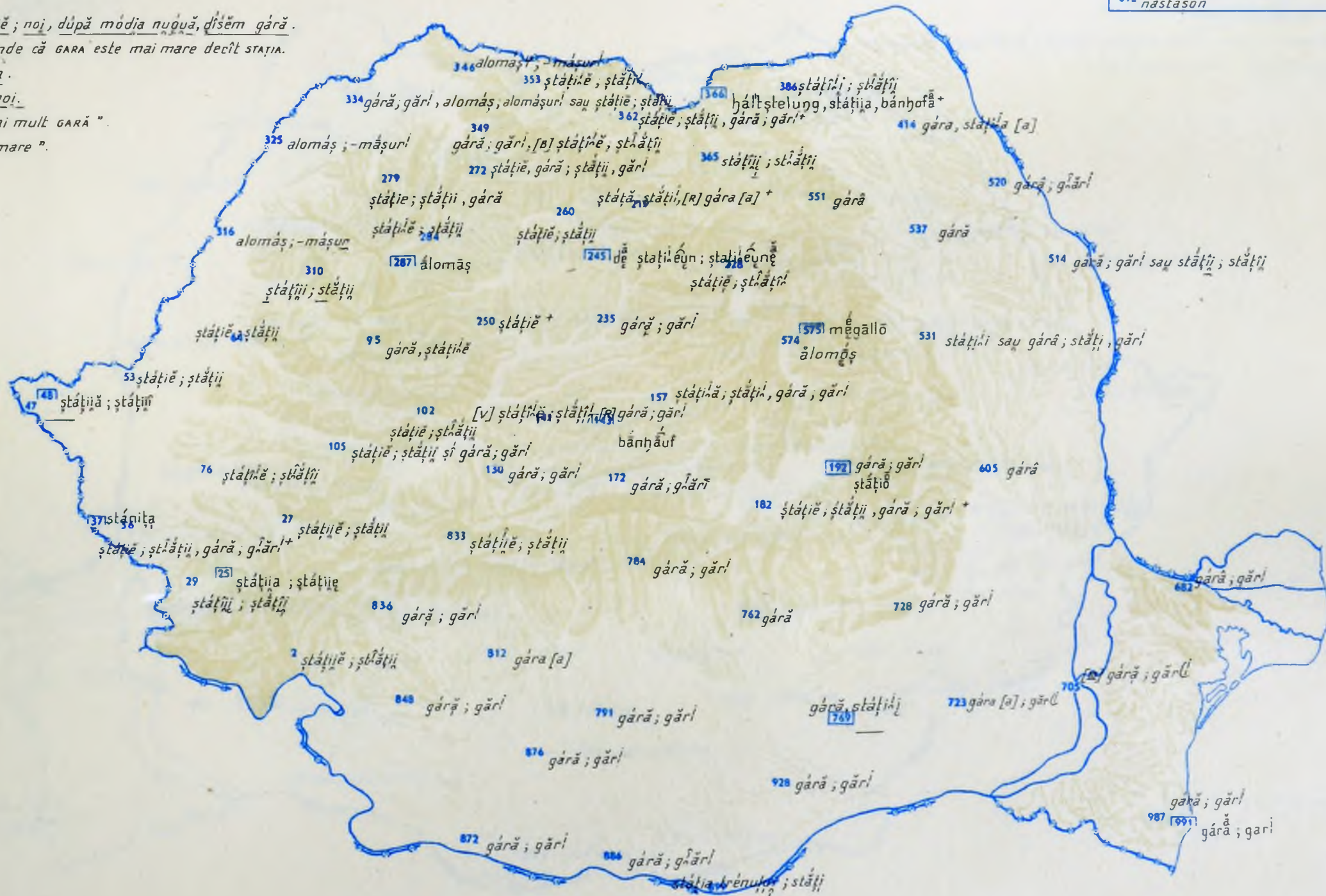
219. *amú o dă cu gără.*

250. *nu-i zîșem gără noi.*

362. „Acum se zice mai mult GARA”.

[366]. „stăția este mai mare”.

ISTROROMÎNI
02 [r]stătiön; stătiöne
AROMÎNI
010 stăsoni
MEGLENOROMÎNI
012 năstăson

346 alomaș; -mășuri
 353 stătie; stăti
 366 hăltstelung, stăția, bānhofă+
 414 gără, stăția [a]
 520 gără; gări
 325 alomaș; -mășuri
 349 gără; gări. [B] stătie; stăti
 362 stătie; stății, gără; gări+
 365 stății; stății
 279 stătie; stății, gără
 277 stătie, gără; stății, gări
 260 stăta, stăti, [R] gără [a] +
 551 gără
 316 alomaș; -mășur
 260 stătie; stății
 537 gără
 310 stății; stății
 [207] alomăș
 [245] de stăti. eun; stăti. eun
 514 gără; gări sau stății; stății
 stătie; stății
 250 stătie +
 235 gără; gări
 571 meqallo
 574 alomăș
 531 stății sau gără; stăti, gări
 95 gără, stătie
 157 stătiă; stăti, gără; gări
 102 [V] stătie; stății, [R] gără; gări
 stătie; stății
 157 stătiă; stăti, gără; gări
 102 [V] stătie; stății, [R] gără; gări
 stătie; stății
 105 stătie; stății și gără; gări
 bānhāuf
 192 gără; gări
 605 gără
 76 stătie; stății
 130 gără; gări
 172 gără; gări
 182 stătie, stății, gără; gări +
 137 stătiă
 27 stătie; stăti
 833 stătie; stății
 784 gără; gări
 29 [25] stătiă; stătie
 stății; stății
 836 gără; gări
 762 gără
 728 gără; gări
 2 stătie; stății
 812 gără [a]
 848 gără; gări
 791 gără; gări
 gără, stăti
 [269]
 723 gără [a]; gări
 705 gără; gări
 876 gără; gări
 928 gără; gări
 872 gără; gări
 886 gără; gări
 stătiă, krenulo; stății
 987 [991] gără; gări

BILET (DE TREN)

[2579]

I. Întrebare indirectă.

II. 349. „Copiii nu știu ce e ięd^u”.

791. Informatorul rostește forma de plural aproape la fel cu cea de singular.

1997. da si izvadi bilet ‘să-și scoată bilet.’

ISTROROMÎNI
02 [x] bilet ; -leate
AROMÎNI
010 bilet
MEGLENOROMÎNI
012 bălet ; băleti

LOCOMOTIVĂ

[2580]

I. Întrebare indirectă.

II. 537. Informatorul susține că locomotivă spun boierii.

ISTROROMÎNI
02 [x] m ^o ăkina ; m ^o ăkine
AROMÎNI
010 cap di pampore
MEGLENOROMÎNI
012 mășina , mākina , cap di pāmporā

CANTONIER

[2582]

I. Întrebare Indirectă .

II. 76.. i-am dîs vîectăr, acuma unil fi zic cantonier!

1245. *dêr vêhrăimăr* 'cantonier de șosea'.

284. Informatorul [x] acceptă răspunsul dat de informatorul ocazional.

III. În următoarele puncte s-a înregistrat și termenul pentru CANTON:

CANTON 514. 762. 769. 987, *cant. on* 1991, *boctarije* 95.

ISTOROMÎNI	
02	[*] wăhtar
AROMÎNI	
010	—
MEGLENOROMÎNI	
012	—

MACAZ

[2583]

I. Întrebare indirectă.

II. 157. „valto” e cuvânt unghuresc”.

848. skimbă macázurile.

876. să skimbă trenu la macáz.

IS: ROROMINI
02[*] vehselu [a]; [x] vehsli
010 AROMINI
012 MEGLENOROMINI

FACTOR POȘTAL

[2586]

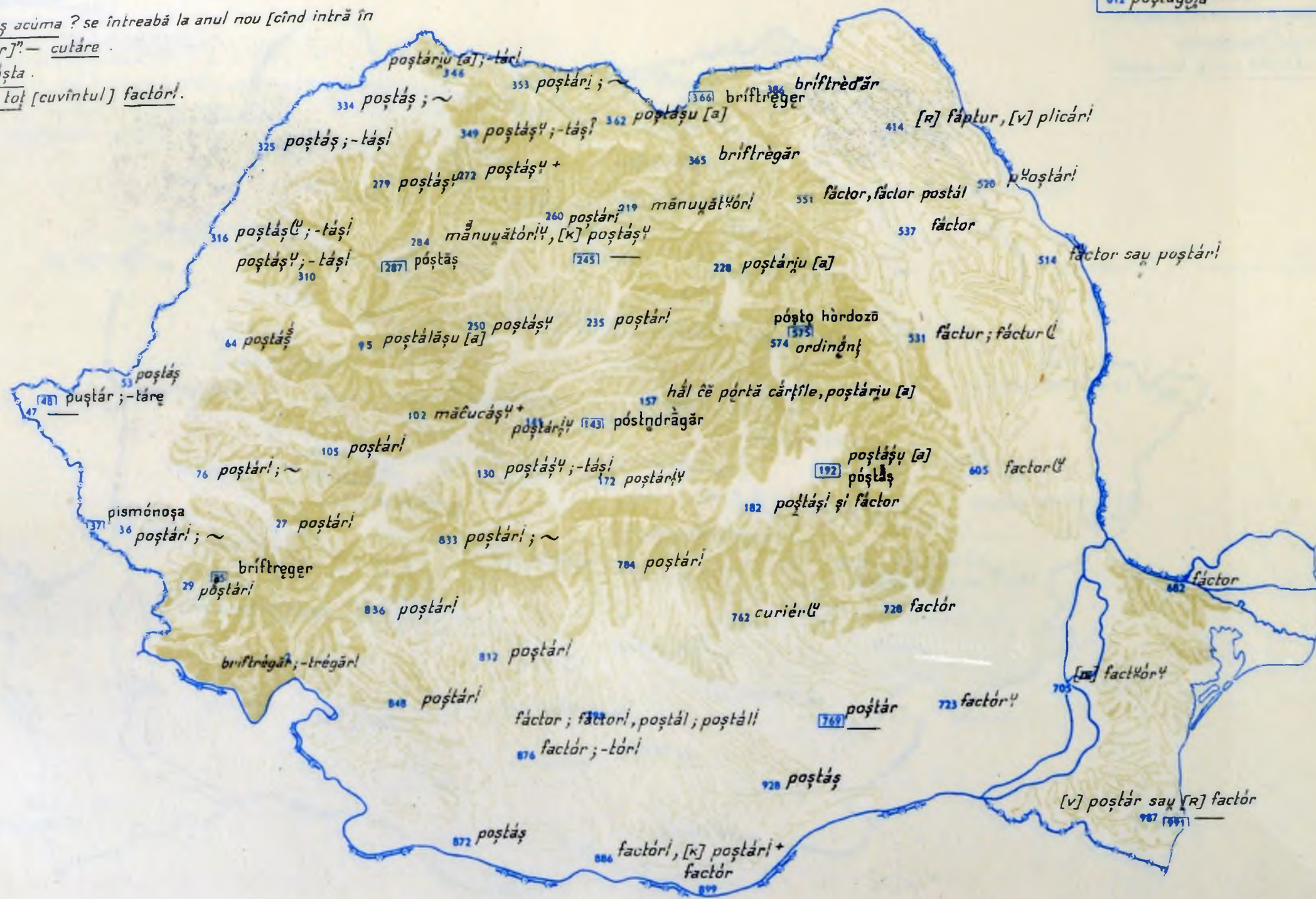
I. Întrebare indirectă.

II. 102. „cîhē-i măcucăș acūma ? se întrebă la anul nou [cînd intră în funcție noul factor]?” — cutăre.

272. căre poartă poșta.

886. nu prea știe tot [cuvîntul] factori.

ISTOROMÎNI
02 [ɣ] p ^h oștar
AROMÎNI
010
MEGLINOROMÎNI
012 poștagoia

TIMBRU (POȘTAL)

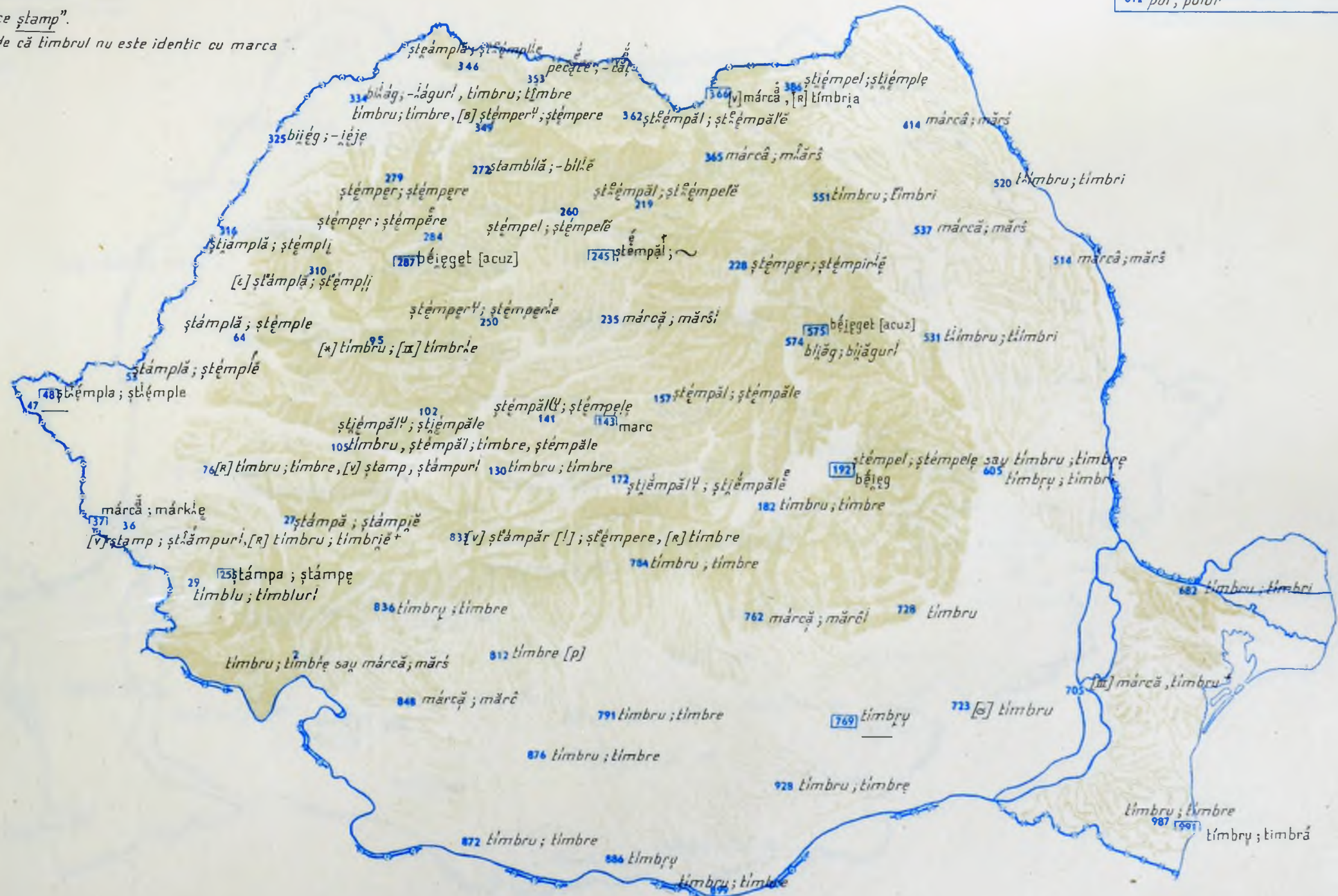
[2587]

I. Întrebare indirectă .

II.36. „Acum nu se mai zice ștamp”.

705. Informatorul crede că timbrul nu este identic cu marca .

ISTROROMÎNI
02 [x] m ² ărca , m ² ărke
AROMÎNI
010 mārki [p]
MEGLENOROMÎNI
012 pul ; pulur

RECIPISĂ

[2568]

I. Întrebare indirectă.

II. 1921. „*rețipis* este cuvânt românesc”.

ISTOROMÎNI
02 [x] <i>rețipis</i>
AROMÎNI
010 _____
MEGLENOROMÎNI
012 _____

bilét, mălcu bilétci

TELEGRAMĂ

[2590]

I. Întrebare indirectă.

II. 260. o vînit on telegraf.

310. o şurgănit.

362. o zînit un tăligrăf.

ISTROROMÂNII
02 [x] telegrăm
AROMÂNII
010 tiligrăf
MEGLENOROMÂNII
012 tiligrăf

FRANCEZI

[2908]

I. Întrebare indirectă.

ISTROROMÎNI
02 [x] franț'ez [s]; -ț'ez'i
AROMÎNI
010
MEGLENOROMÎNI
012 frenč [s]

ITALIENI

[2909]

I. Întrebare indirectă.

ISTROROMÎNI
02 [x] taliian [s]; -iãni
AROMÎNI
010 taljan [s]
MEGLENOROMÎNI
012 taliian [s]

VĂTAFUL ȚIGANILOR

[2901]

I. Întrebare indirectă.

II. 130. „Așa se zice în Muntenia”.

III. Nu am dat indicații gramaticale în punctele în care substantivul, neurmat de un determinativ, are formă nearticulată.

ISTOROMÎNI
02 [ɣ] [ʝ] văivoda
AROMÎNI
010
MEGLENOROMÎNI
012

ARGAT

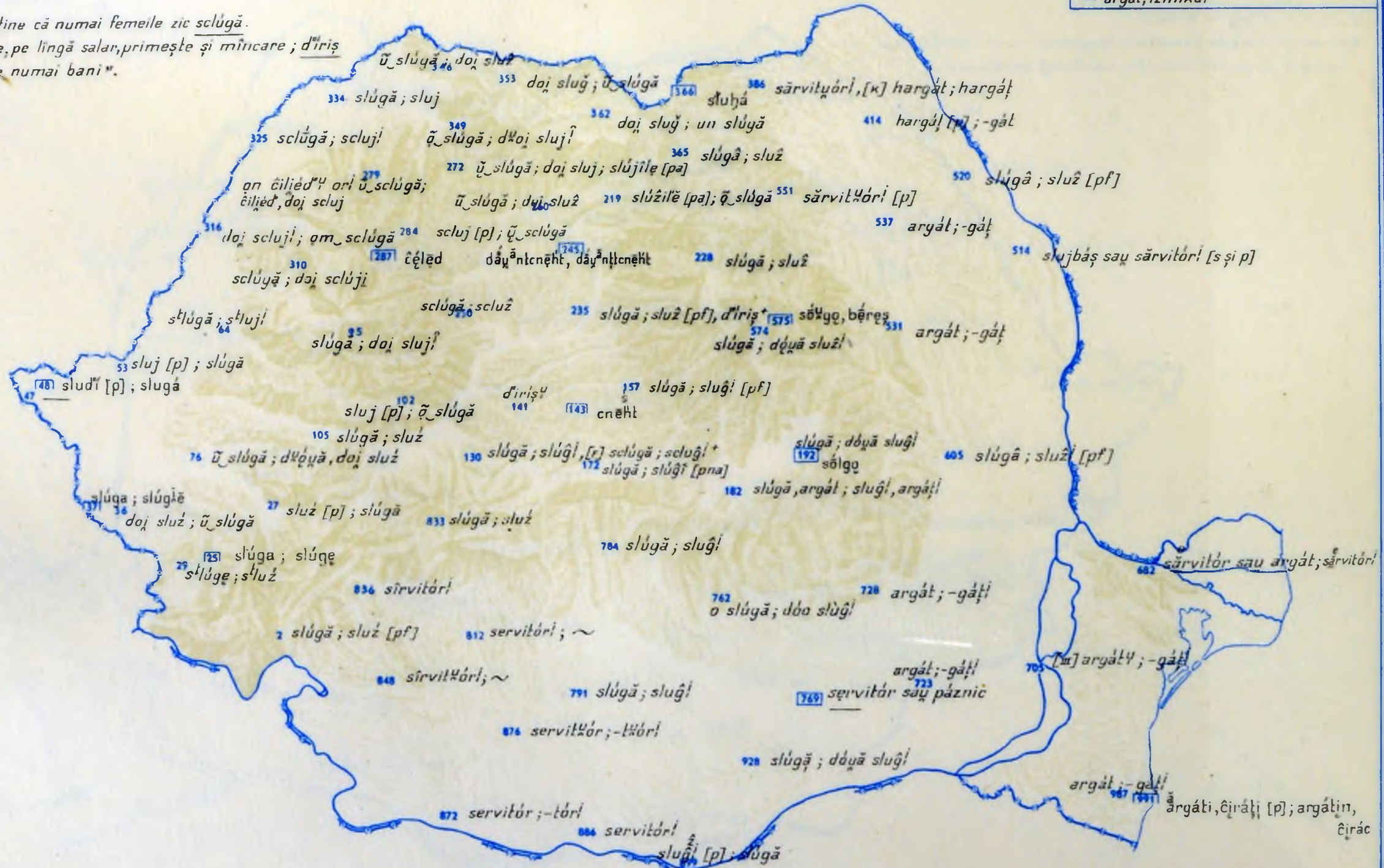
[2877]

I. Întrebare indirectă.

II. 150. Informatorul susține că numai femeile zic *sclugă*.

235. „SLUGĂ e cel care, pe lângă salariu, primește și mâncare; *d'iriș* e cel care primește numai bani”.

ISTROROMÎNI
07 [x] hlapăt; hlapți
AROMÎNI
010 lăcrător, argat
MEGLÉNOROMÎNI
012 argat, izmîkar

02 ?	ISTROROMÎNI
010	AROMÎNI
012	MEGLENOROMÎNI

IOBAGI

[2879]

I. Întrebare indirectă.

II. 1251. "Noi am făcut robotă ?"

53. or făcut robotă.

64. „Cei care făceau parte din posesorul urbariștilor”.

A fost înregistrat și cuvântul [ε] orbare, al cărui sens informator nu-l cunoaște [=urbariu ?].

172. „Lucrau la grăoă (gr. ȝoh! [p])”.

260. „jălĕri erau numiți cei fără pământ”.

537. aîsa-z di-adunătură-sat aîs.

1575. "Iobagul lui [al feudalului] ?"

899. A auzit de clăcăși,

dar nu știe exact ce erau.

făcă [ε] clăcă, zile dă clăcă.

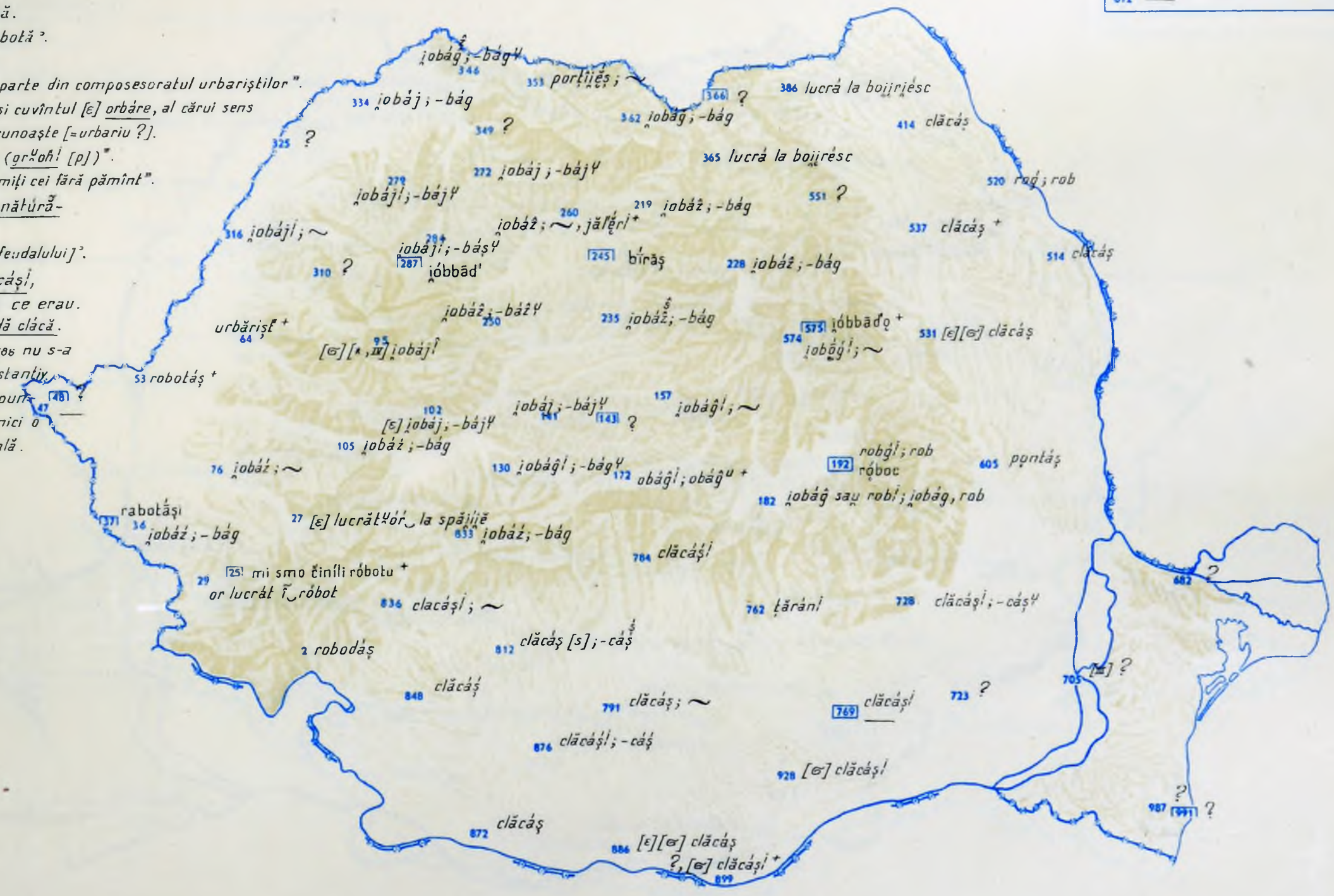
III. În punctele 29, 365, 386 nu s-a

răspuns cu un substantiv.

Am dat aceste răspun-

suri pe hartă fără nici o

indicație gramaticală.

JANDARMI

[2883]

I. Întrebare indirectă.

ISTOROMÎNI
02 [ʃ] jandâr [s] ; -dârî
AROMÎNI
010 —
MEGLENOROMÎNI
012 ħandârma ; ħandârmai

SOȚIA BOIERULUI

[2869]

I. Întrebare indirectă.

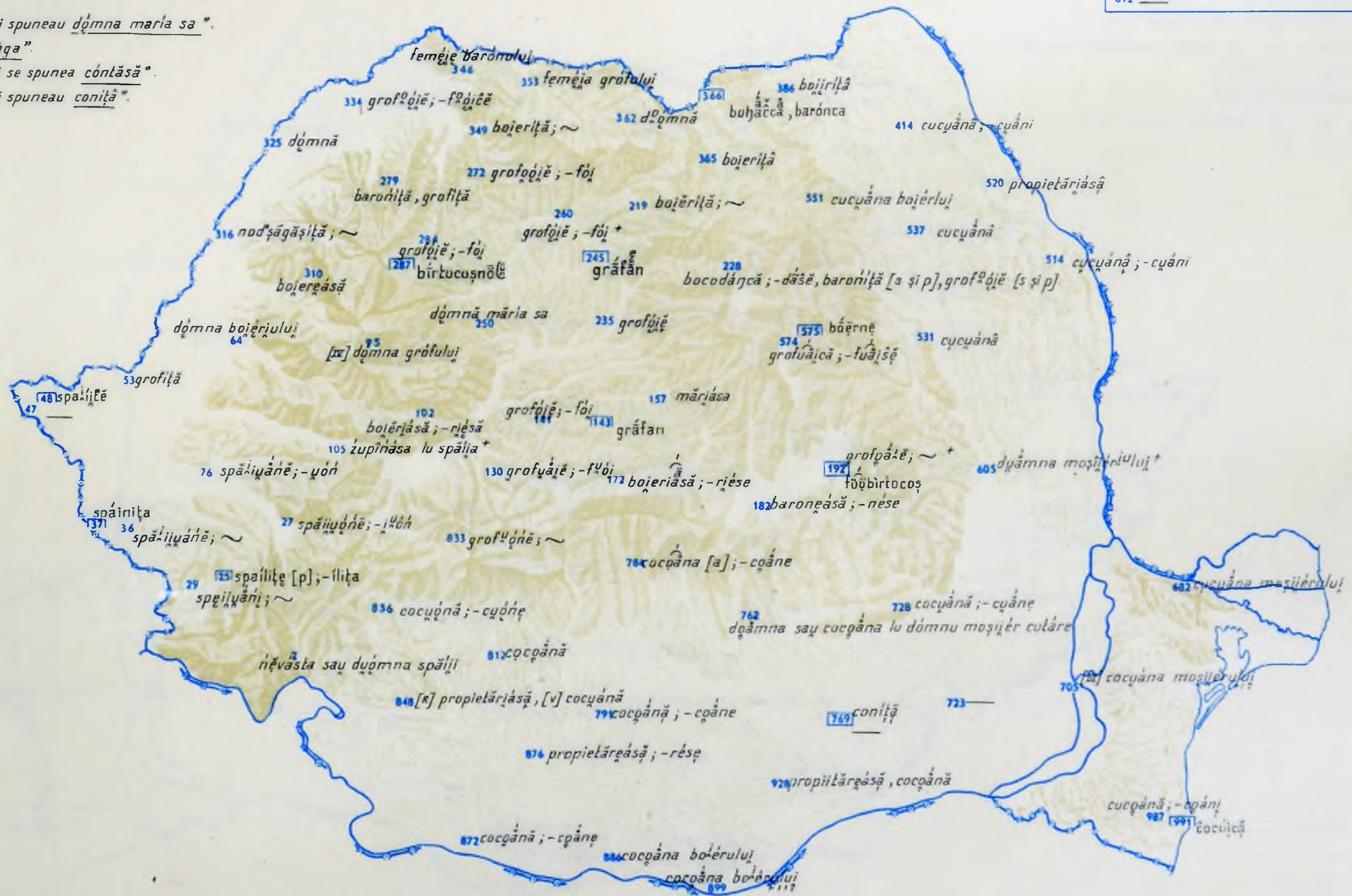
II. 105. „Cînd i se adresau, îi spuneau dîmna maria sa”.

192. „Ungurește : нодѣлага”.

250. „la fîle [de grof] li se spunea contăsă”.

605. „Cînd i se adresau, îi spuneau coniță”.

ISTROROMÎNI
02 [c]/[x] y rofița [a]; -fițe
AROMÎNI
010 _____
MEGLENOROMÎNI
012 _____

GRANITELE ȚĂRII

[2933]

I. Întrebare indirectă.

II.1371. Cuvântul *drjävne* are accent urcător pe r.

219. „Dar se zice : *hotărăle* proprietății unui sat”.

346. *hotărăle* sătélorŭ.

353. *hotărăle* di la sâlă.

1566. *Țotari* u țări ‘hotarele regiunii Rădăușilor’.

840. *uotar* [s].

ISTROROMINI
02 [x] confinele de drjăva
AROMINI
010 <i>sinurlu</i> [s] di mireava noastră
MEGLENOROMINI
012 <i>maidina</i> [s] di ună țară

GUVERN

[2593]

I. Întrebare indirectă.

II. 349. cormănește țara.

362. cîrmăluje [prez 3] țara.

ISTROROMÎNI
02 [x] pravîta
AROMÎNI
010
MEGLENOROMÎNI
012

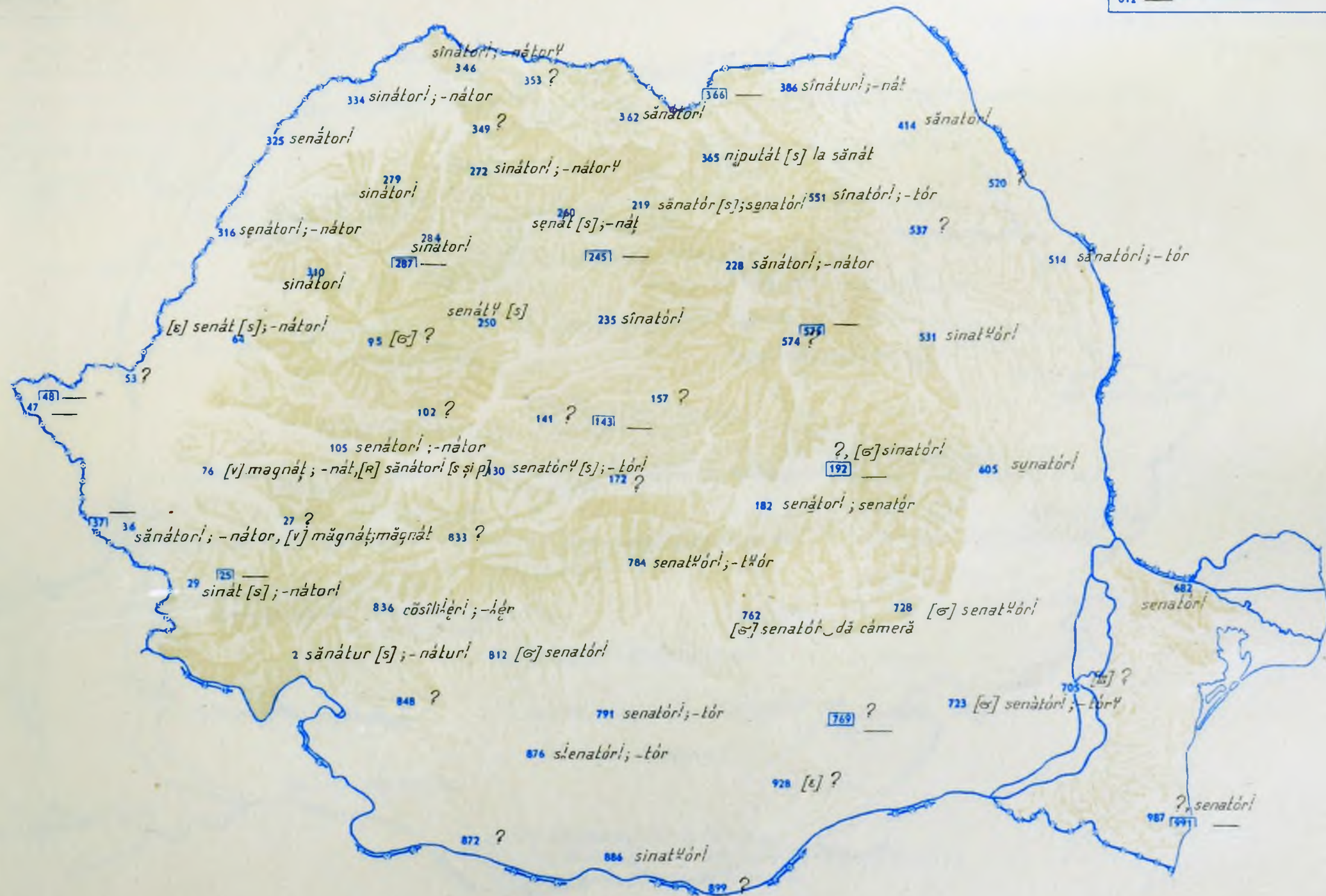

SENATORI

[2594]

I. Întrebare indirectă.

02	ISTROROMÎNI
	[x] sanator
010	AROMÎNI
012	MEGLENOROMÎNI

PRETOR

[2598]

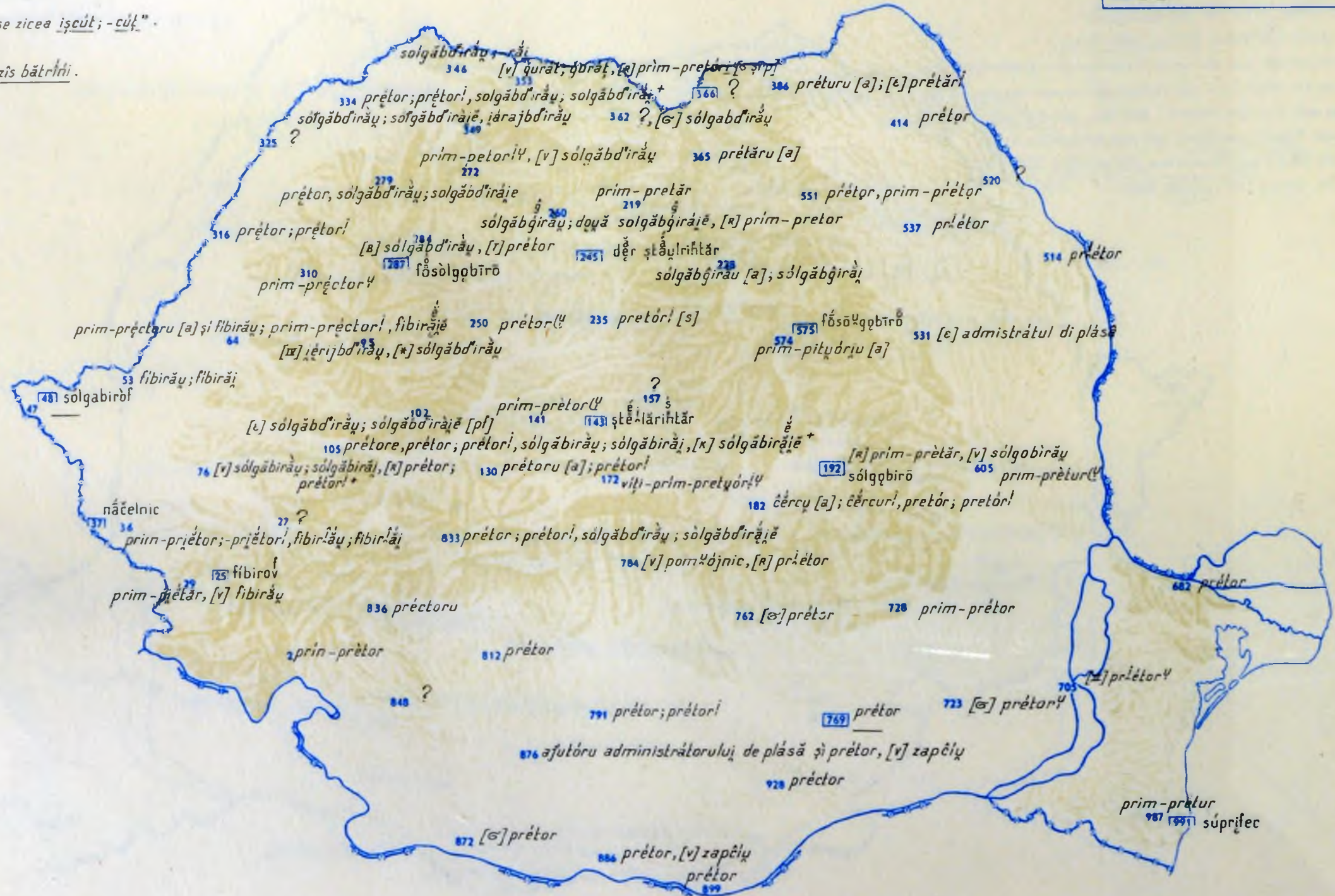
I. Întrebare indirectă.

II. 76. „Şi mai demult i se zicea işcut; -cuf”.

105. prătorile [sa].

354. solgăbd'irău [-o zis bătrîni].

	ISTROROMÎNI
02	[x] sudnic
010	AROMÎNI
012	MEGLENOROMÎNI

prim-pretor
987 [991] súprițec

PLASĂ

[2599]

I. Întrebare indirectă.

07	ISTRO-ROMÎNI
Uobțina
010	AROMÎNI
012	MEGLENOROMÎNI

TĂRANI

[2873]

I. Întrebare indirectă.

II. 192. de a fost rostit rar, informatorul dicta răspunsul.

[192] pórosť are nuanță peiorativă.

279. „Nu există alt termen pentru țărani”.

284. „gázde li se spune celor care au avere”.

[287] Informatorul ocazional e un elev.

325. Informatorul a dat forma prošť după ce a auzit pe anchetator rostind cuvântul maghiar PARASZTEMBER.

353. gázdă „țărani bogați”. Nu există termen general pentru țăran.

362. țărăń [sînt locitorii] d'in altă sãtă, d'ă la d'ășăy „Vișeu” în cõlo.

520. „țărăń! le zic orășenii”.

plugări, jobări dă pămînt; jobări dă pămînt

602. áltu, dácă -i spui, nic nu știți cî -i agricultõr.

păuri; păure

III. A se compara cu h. 14, ALR, serie nouă, vol. I

și cu h. 901 din acest volum.

ISTROROMÎNI
02 [x] tejác [s] de poľe; tejáci
AROMÎNI
010 hurvãnit [s]; hurvãniț
MEGLENOROMÎNI
012 cãtungan [s]

plugári; -gãr
proști hõrã, zemledãleľ; zemledãleľ, cufçii; cufçiiã

SĂTENI

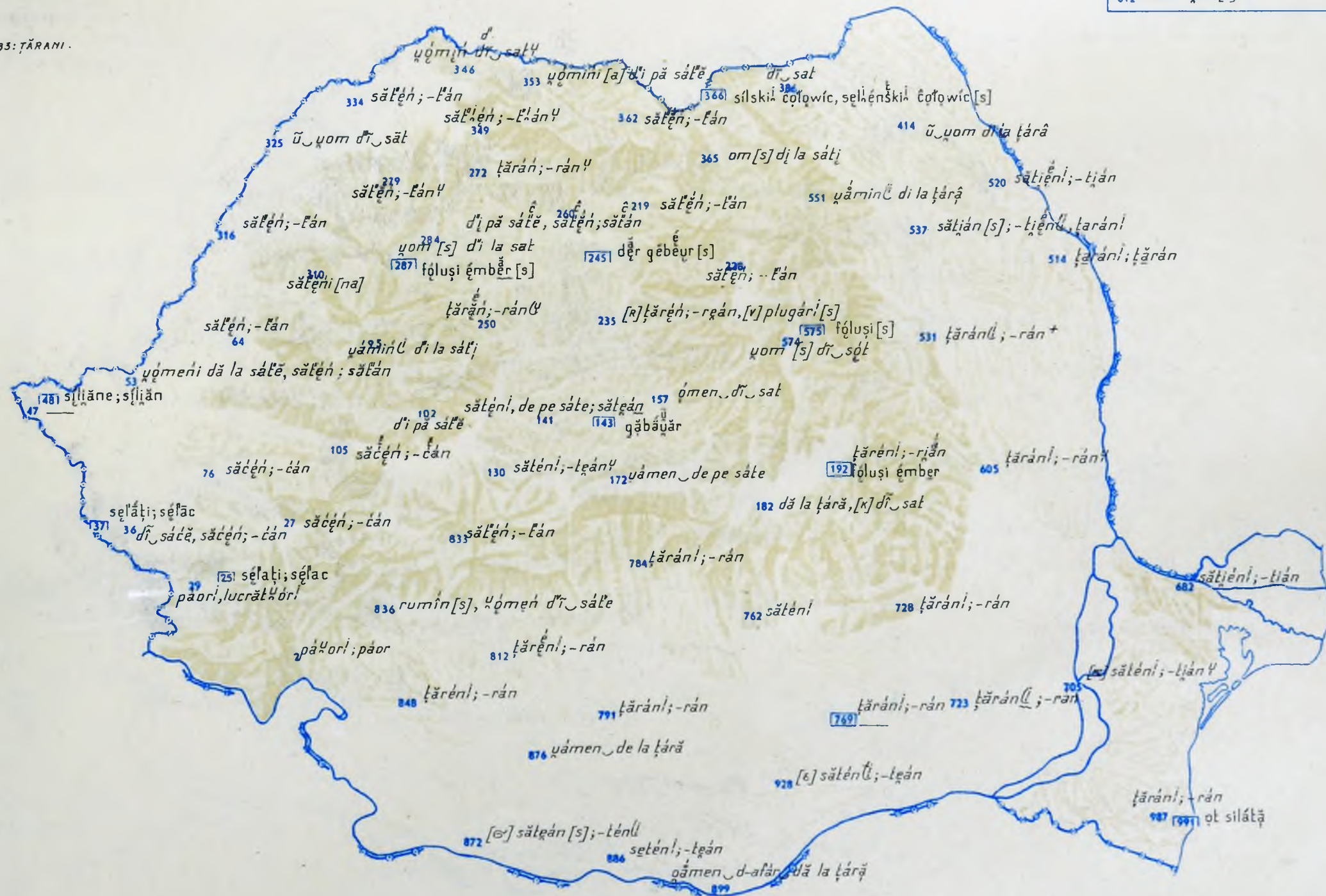
[2603]

I. Întrebare indirectă.

II. 531. di la țărâ.

III. A se compara cu h. 803: ȚĂRANI.

02	ISTOROMINI
[x]cm ² et; ~
010	AROMINI
hor ² yanit ⁴ [s]
012	MEGLENOROMINI
cătun ¹ ean [s]

COMUNĂ

[2602]

I. Întrebare indirectă.

II. 514. sat 'cătun'.

520. „COMUNA are notar; SATUL SAU COTUNA nu are”.

1991. „cătuna e fără primărie”.

ISTROROMÎNI
02 [x] sêliște; sêlișt; sêliștile [pa]
AROMÎNI
010 hğara [a]
MELENOROMÎNI
012 cătun

PRIMĂRIE

[2609]

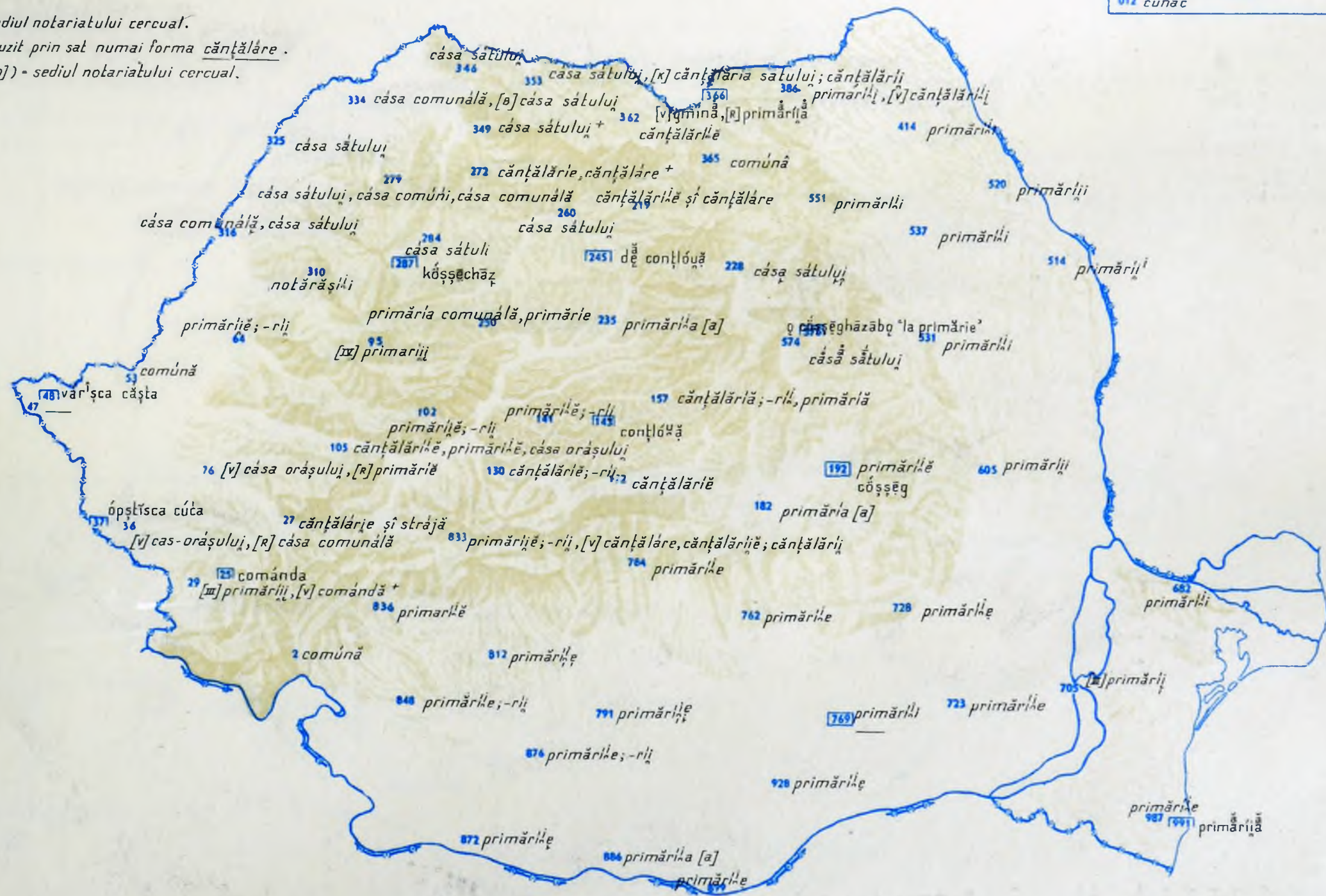
I. Întrebare indirectă.

II. 29. [x] kəntʃəláriː - sediul notariatului cercual.

272. Anchetatorul a auzit prin sat numai forma cănțălăre.

349. cănțălăre (-lări [p]) = sediul notariatului cercual.

ISTROROMÎNI
02 [x] <i>Uoplina</i>
AROMÎNI
010 _____
MEGLENOROMÎNI
012 <i>cunac</i>

PAZNIC DE CÎMP

[2611]

I. Întrebare indirectă.

II. 204. *Înt-âl'ă părț ũ zic qu'ornic.*

310. „*ċos' se numește și pădurarul*”.

365. „*E plătit pe lună*”.

[366]. „*hromătki' poberejn'éc pazește și pădurea; poliowéi se numea paznicul pământurilor fiscalui*”.

III. A se compara cu h. 503, ALR, serie nouă, vol. II.

ISTROROMÎNI
02 [x] wardi'ân
AROMÎNI
010 simen
MEGLENOROMÎNI
012 pãncãr

PIAȚĂ

[2605]

I. Întrebare indirectă.

II. [267] Informatorul ocazional e un elev.

 012. an [localitatea] cupă si spuni codru.

ISTE ROMÎNI
02 [x] plâta; plăt ^e , [x] plăt ^ă
AROMÎNI
010 cârșii
MEGLENOROMÎNI
012 țulăriști

ULIȚĂ

[2613]

I. Întrebare indirectă.

II.2. „MĂHALĂ e termen învechit”.

105. „Cele pavate sînt străđ (strădă [s]).”

157. „drum e cel pe unde trece și drumu țării; húdiță - pe unde nu e șosea”.

365. ULIȚELE sînt perpendiculare pe drum “șosea”.

514. „DRUMUL este mai lat”.

762. „La oraș sînt străzi (strădă [s]).”

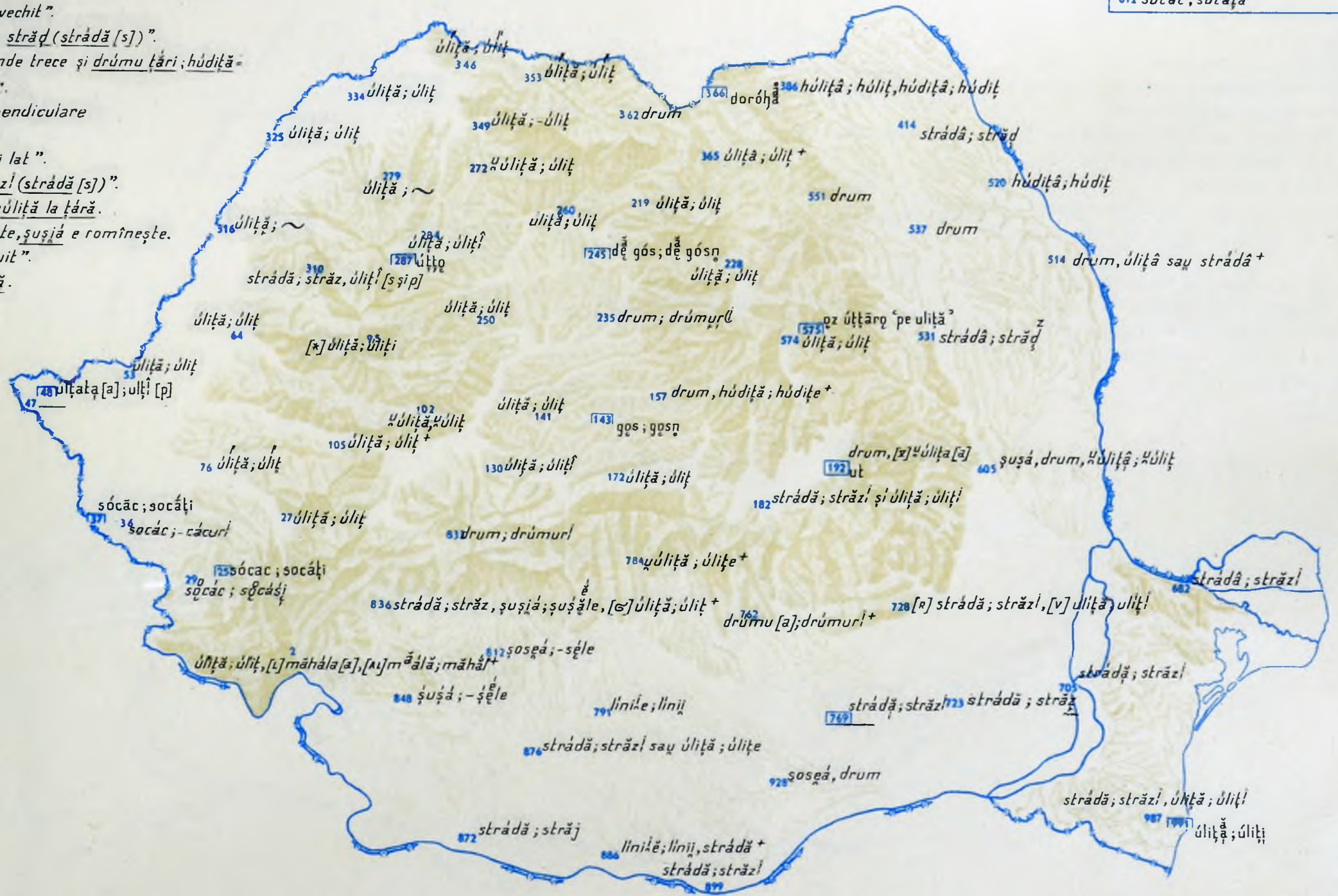
784. strădă la Horăș, uuliță la țără.

856. „strădă e boierește, șușă e romînește.

uliță - drum nepietruit”.

886. puțin zic strădă.

ISTROROMÎNI
02 [x]uliță; ulițe
AROMÎNI
010 căle
MEGLENOROMÎNI
012 sucac; sucața

TROIȚĂ

[2615]

I. Întrebare indirectă.

II. 137. Accent coborîtor pe r.

192. „E din lemn”.

1566. „căplēja e ca o capelă mică”.

306. Informatorul a răspuns crúșa drumului „răspîntie”, fiindcă există o cruce la o răspîntie.

537. Informatorul spune că ortodocșii n-au troițe; catolicii au, făcute mai ales din piatră.

551. „Sînt prin alte părți”.

791. „TROIȚA e ca o capelă mică, înconjurată cu zid, avînd înăuntru o crúce de lemn, zugrăvită”.

812. „CRUCEA are două ârpi; TROIȚA e mai mare și coperită rătund”.

876. „TRUIȚA e ca o fîntînă închisă, pe dinăuntru zugrăvită cu sfinți”.

886. „A auzit la munte de trăjiță”.

ISTROROMÎNI
02 [x]prop.ăla
AROMÎNI
010 —
MEGLENOROMÎNI
012 —

crúce
987 [991] crăstă [a]

BARIERĂ (LA INTRAREA ÎN ORAȘ)

[2608]

I. Întrebare indirectă: Cum numiți locul acela, la intrarea în oraș, unde plătiți taxele pentru mărfurile ce le aduceți să le vindeți în piață?

II. 2. „Se plătește la podar!, la rampă”.

27. 29. 36. „Cel care încasează taxele se numește armițăș”.

[37]. „Românește se zice armiția”.

[287]. „Sorompō se numește bara care oprește trecerea”.

551. „În Tîrgu-Neamț este rohătca jășulu”.

574. „... acolo-ț ia vămă”.

02	[v] dățita
010	—
012	MEGLENOROMÎNI
băracă

TURN

[2606]

I. Întrebare indirectă.

II. 53. „*torumb* i se zice *turnului de la biserică*; e ascuțit. *TURNUL* e drept, așa cum e un rezervor de apă”.

1366. „*măcowiță* e mai mic decât *turna*. Cuvântul *véjiă* a fost sugerat de un orășean”.

605. „Informatorul a văzut *foișor* de foc în orașul Tecuci”.

720. „La biserică”.

1991. „*minarié* se numește *turnul geamiei*, *cubé* *turnul bisericii*”.

III. În cele mai multe puncte informatorii s-au gândit la *turnul bisericii*.

ISTOROMÎNI
02 [x] <i>túrăn</i> ; <i>túrni</i>
AROMÎNI
010 —
MEGLENOROMÎNI
012 <i>culă</i> ; <i>culi</i>

ERATA

<u>NUMĂRUL HĂRTII</u>	<u>NUMĂRUL CARTOGRAFIC</u>	<u>ÎN LOC DE:</u>	<u>SE VA CITI:</u>
636	365	<u>tréstîi</u>	<u>tréstîi</u>
646	2	<u>zorzița</u>	<u>zorzița</u>
694	531	<u>cocostîrci</u>	<u>cocostîrci</u>
733 (în note)	2	<u>prin e</u>	<u>prin `e</u>
745	192	<u>bîrzișăna</u>	<u>bîrzișăna</u>
863	784	<u>c'obilița</u>	<u>c'obilița</u>
887	997	<u>vliac</u>	<u>vliac ;</u>
903	682	<u>mereșiu</u>	<u>mereșiu</u>

1. FÎNTINĂ CU ROATĂ din Moştinul Mic, punctul 334
(harta 850)

2. FÎNTINĂ CU ROATĂ din Furcenii Vechi, punctul 605
(harta 850)

3. Puț cu lanț din Gura Sărății, punctul 728 (harta 850)

4. COBILIȚĂ din Gura Sărății, punctul 728 (harta 853)

*Dat la cules: 4 X. 1960. Bun de tipar: 26. VIII. 1961.
Apărut: 1961. Tiraj: 1 500 ex. Hirtie: velină de 120 g/m²,
8/700×1000. Coli editoriale 67,63. Coli de tipar: 37,25.
3 planșe offset. A: 2676. C.Z. pentru bibliotecile mari:
459-087.9 (084.4). C.Z. pentru bibliotecii mici: 4R(c 84).*

Intreprinderea Poligrafică Cluj, Str. Brassai Nr. 5-7,
R.P.R., — 2964/1960.

TRANSCRIEREA FONETICĂ

Dăm tabloul semnelor fonetice întrebuințate în transcriere. Semnele le-am grupat în ordine alfabetică și le-am exemplificat cu câte un cuvânt. După semnul egalității arătăm corespondentul cel mai apropiat al semnelor noastre în sistemul de transcriere al Asociațiunii fonetice internaționale (ASSOCIATION PHONÉTIQUE INTERNATIONALE), publicat de D. JONES în LAUTZEICHEN UND IHRE ANWENDUNG IN VERSCHIEDENEN SPRACHGEBIETEN (Berlin, 1928, p. 18-27).

a (a mijlociu) în munt. cap = între a și ɑ.
ã (cea mai deschisă vocală din se-

b (ocluzivă bilabială sonoră) în munt. bun = b.

c (ocluzivă velară surdă) în munt. corb, semn întrebuințat înaintea vocalelor a, ã, â, î, o, õ, u, ü, înaintea consoanelor sau la sfârșitul cuvintelor = k.

ĉ (africată alveolo-palatală surdă, al cărei element fricativ este un ș) în munt. ĉară 'ceară' = între ț și țf.

ĉ̂ (africată alveolo-palatală, cu nuanță mai palatală) în trans. ĉur 'ciur' = între ț și țf, dar mai aproape de ț.

ċ (africată alveolo-palatală surdă, al cărei element fricativ este un ș) în hân. frãce 'frate' = ț.

đ (africată dentală sonoră) în mold. đic 'zic' = dz.

đ̂ (africată alveolo-palatală sonoră, al cărei element fricativ este un ž, corespunzând surdei ċ) în bân. des 'des' = dz.

đ̃ (fricativă interdentală sonoră) în arom. đălă 'zară' = đ.

e (vocală anterioară cu deschizătură mijlocie, de nuanță închisă) în munt. vezi = e.

e (e deschis) în trans. vede = ε.

e (e și mai deschis) în bucov. vede 'vede' = între ε și æ.

e (e mai închis) în mold. vede = e (mai închis).

e (e și mai închis) în mold. vede = între e și i.

corespunzând

ğ 'ger' = dğ

ğ (ocluzivă velară surdă) în munt.

ğ (fricativă velară surdă) în munt. rom. ğură 'țură'

h (fricativă labială surdă) în trans. haină

h (fricativă labială surdă) în trans. hohol

h (fricativă palatală surdă) în trans. hir 'fir' = ç

χ (fricativă alveolo-palatală surdă) în trans. χ 'haină' = X.

i (vocală anterioară deschisă) din seria

fir = i.

TRANSCRIEREA FONETICĂ

Dăm tabloul semnelor fonetice întrebuițate în transcriere. Semnele-am grupat în ordine alfabetică și le-am exemplificat cu cîte un cuvînt. După semnul egalității arătăm corespondentul cel mai apropiat al semnelor noastre în sistemul de transcriere al Asociațiunii fonetice internaționale (ASSOCIATION PHONÉTIQUE INTERNATIONALE), publicat de D. JONES în LAUTZEICHEN UND IHRE ANWENDUNG IN VERSCHIEDENEN SPRACHGEBIETEN (Berlin, 1928, p. 18-27).

a (a mijlociu) în munt. cap = între a și α.

ă (cea mai deschisă vocală din seria posterioară: u, o, o, ă) în istorom. căp = ɔ.

â (a posterior) în băn. căp = α.

ā (cea mai deschisă vocală din seria anterioară: i, e, e, ā) în bucov. pāle 'piele' = æ.

ā (a anterior) în munt. steā 'stea' = a.

ǎ (vocală cu deschizătură mijlocie din seria centrală: î, â, ǎ) în munt. pǎr = ə.

ǎ (vocala cea mai deschisă din seria centrală: î, â, ǎ, ǎ) în mold. bǎrbǎl = ɐ.

â (vocală cu deschizătură mai mică din seria centrală) în mold. cāsâ = între ə și ɨ.

b (ocluzivă bilabială sonoră) în munt. bun = b.

c (ocluzivă velară surdă) în munt. corb, semn întrebuițat înaintea vocalelor a, ă, â, î, o, ō, u, ū, înaintea consoanelor sau la sfîrșitul cuvintelor = k.

č (africată alveolo-palatală surdă, al cărei element fricativ este un ș) în munt. čără 'ceară' = între ț și țf.

č (africată alveolo-palatală, cu nuanță mai palatală) în trans. čur 'ciur' = între ț și țf, dar mai aproape de ț.

č (africată alveolo-palatală surdă, al cărei element fricativ este un ș) în băn. frăče 'frate' = ț.

č (africată palato-alveolară surdă, al cărei element fricativ este un ș) în maram. čăr 'cer' = țf.

d (ocluzivă dentală sonoră) în munt. dar = d.

d' (ocluzivă dentală sonoră puțin palatalizată) în mold. unde 'unde' = între d și d.

d' (ocluzivă alveolo-palatală sonoră) în mold. din 'din' = între d și ʒ [cf. t'].

d' (ocluzivă palatală sonoră) în trans. din 'din' = ʒ.

d (ocluzivă cacuminală sonoră) în trans. crudă = d.

d (africată dentală sonoră) în mold. dîc 'zic' = dz.

d (africată alveolo-palatală sonoră, al cărei element fricativ este un z, corespunzînd surdei č) în băn. des 'des' = dz.

đ (fricativă interdentală sonoră) în arom. đălă 'zară' = đ.

e (vocală anterioară cu deschizătură mijlocie, de nuanță închisă) în munt. vezi = e.

e (e deschis) în trans. vede = ɛ.

e (e și mai deschis) în bucov. vede 'vede' = între ɛ și æ.

e (e mai închis) în mold. vede = e (mai închis).

e (e și mai închis) în mold. vede = între e și i.

ē (vocală centrală cu nuanță anterioară, între ă și e) în băn. fășē 'face' = între e și ə.

ē (ē deschis, între ă și e) în trans. așē 'așa' = între ɛ și ɐ.

f (fricativă labio-dentală surdă) în munt. fin = f.

g (ocluzivă velară sonoră) în munt. gol = g.

g (africată alveolo-palatală sonoră, al cărei element fricativ este un z) în munt. ger 'ger' = între dz și dz.

ǰ (africată palato-alveolară, al cărei element fricativ este un j,

corespunzînd surdei č) în maram. ǰăr 'ger' = dz.

ǰ (ocluzivă velară sonoră palatalizată) în munt. ǰem 'ghem' = g.

ǰ (fricativă velară sonoră) în istorom. ǰură 'gură' = g.

h (fricativă laringală surdă) în trans. hăjnă 'haină' = h.

h (fricativă laringală sonoră) în trans. hohol 'hohot' = h.

h (fricativă palatală surdă) în munt. hir 'fir' = ç.

χ (fricativă velară surdă, corespunzînd sonorei ǰ) în munt. χăjnă 'haină' = x.

i (vocală cu deschizătură minimă din seria anterioară) în munt. fir = i.

i (i deschis) în mold. mări 'mare' = i.

î (vocala cea mai închisă din seria centrală: î, â, ǎ, ǎ) în munt. cînd = ɨ.

î (vocală centrală închisă cu nuanță anterioară între i și î) în trans. rîu 'riu' = între i și ɨ.

j (fricativă palato-alveolară) în trans. jar 'jar' = ʒ.

j (j muiat) în munt. jug 'jug' = între ʒ și ʒ.

k (ocluzivă velară surdă, identică cu c). Semnul se întrebuițează numai înaintea lui e și i) în băn. kip 'chip' = k.

- k (ocluzivă velară surdă puțin palatalizată) în munt. kip 'chip' — între k și k.
- k (ocluzivă velară surdă palatalizată, corespunzând sonorei g) în mold. kișor 'picior' — k.
- l (laterală alveolară) în munt. pălărie 'pălărie' — l.
- l (l puțin palatalizat) în trans. iele 'ele' — l.
- l (laterală palatală) în arom. hil'u 'fiu' — l.
- l (laterală velară) în maram. cal 'cal' — l.
- m (nazală bilabială) în munt. masă = m.
- m (nazală labio-dentală, urmată de f, v) în munt. invă^l 'învăț' — m.
- n (nazală dentală) în munt. mină — n.
- n (nazală dentală puțin palatalizată) în mold. pîni 'piine' — n.
- n (nazală palatală) în mold. nel 'miel' — n.
- n (nazală cu ocluziune incompletă, urmată de constrictive și lichide) în munt. ișir 'îșir'.
- n (nazală slăbită, urmată de consoană) în trans. munte 'munte'.
- n (nazală velară, urmată de c(k), g) în munt. incă — n.
- n sau n̄ (nazală dentală, de durată mai scurtă, vâul palatului necoborînd îndeajuns, mai ales pentru n̄), în pronunțarea lui n intervocalic la moți: cîni, cîni 'cîine'.
- o (vocală posterioară cu deschizătură mijlocie și cu nuanță mai închisă) în munt. pot = o.
- o (o deschis) în trans. pote 'poate' — o.
- o (vocală anterioară labială, cu deschizătură mijlocie, cu nuanță închisă) în ung. cör 'cerc' = o.
- p (ocluzivă bilabială surdă) în munt. par = p.
- r (vibrantă apicală alveolară) în munt. rar = r.
- r (r cu mai multe și mai puternice vibrații) în trans. riu 'riu'.
- r (r cu și mai multe vibrații) în trans. rau 'rau'.
- q (r uvular) în arom. (la fărșeroți) gupă 'gură' = R.
- q (r uvular cu mai multe vibrații) în arom. (la fărșeroți) vepă 'vară'.
- r (r apical cu o singură vibrație, foarte slabă) la moți, în cîni 'cîine' — r.
- r (r muiat) în trans. invă^lător 'învățător' — r.
- r (r bilabial) în interjecția munt. tp cu care se opresc caii.
- s (fricativă dentală surdă) în munt. soră = s.
- s (fricativă alveolo-palatală surdă) în băn. fășe 'face' = s.
- s (fricativă alveolo-palatală surdă, aproape identică cu s, dar cu o

- articulație puțin posterioară) în mold. făși 'face' = s.
- ș (fricativă palato-alveolară surdă, corespunzând sonorei j) în mold. și 'și' = ș.
- ș (ș pronunțat mai puternic, dînd impresia unui ș mai lung) în mold. și 'și'.
- ș (ș cu nuanță palatală, muiată, corespunzând sonorei j) în munt. așă 'așa' = între f și c.
- t (ocluzivă dentală surdă) în munt. tată = t.
- t (ocluzivă dentală surdă puțin palatalizată) în mold. munte — t.
- t (ocluzivă palatală surdă) în mold. frăte = între ț și c [cf. d].
- t (ocluzivă palatală surdă) în trans. frăte = c.
- t (ocluzivă cacuminală surdă, corespunzând sonorei d) în trans. clopot = t.
- ʈ (fricativă interdentală surdă, corespunzând sonorei ɖ) în arom. nă^ʈeamă 'puțin' = θ.
- t (africată dentală surdă) în munt. tin = ts.
- u (vocala cea mai închisă din seria posterioară) în munt. bun = u.
- ü (vocala cea mai închisă din seria anterioară, labială) în ung. fül 'ureche' = y.
- v (fricativă labio-dentală sonoră) în munt. vară = v.
- w (fricativă bilabială sonoră) în ucrain. (la huțuli) wodă 'apă' = w.
- z (fricativă dentală sonoră) în munt. zac = z.
- z (fricativă alveolo-palatală muiată, corespondenta sonoră a lui ș) în băn. zână 'geană' = z.
- z (fricativă alveolo-palatală, corespondenta sonoră a lui ș) în mold. zână 'geană' = z.
- y (fricativă palatală sonoră, corespunzând surdei h) în trans. yerme 'vierme' = j (fricativ).

SEMNE DIACRITICE

- ~ (deasupra vocalelor) nazalitate: õ — õ̃.
- ˘ (deasupra vocalelor) seminazalitate: ọ̃.
- ˙ (sub vocale sau consoane sonore) asurzire: i, r = i̇, ṙ.
- ˚ (sub vocale sau consoane sonore) sonoritate redusă: ặ.
- ˘ (sub vocale) închidere: ẹ — ẹ.
- ˙ (sub vocale) închidere mai mare: ẹ̣.
- ˘ (sub vocale) deschidere: ẹ̣ = ẹ̣.
- ˘ (sub vocale) deschidere mai mare: ẹ̣̣ = ẹ̣̣.
- x (deasupra semnelor c și g): č africată surdă, între č și č; g̣ africată sonoră, între g̣ și g̣.
- ˘ (înaintea vocalelor) ocluzivă glotală (coup de glotte): ẹ — ẹ.

- ˆ după ocluzive, arată o explozie mai puternică, în olt. pał ‘pat’.
- ˘ sub ocluzive surde, arată caracterul „lenis“ al consoanei: sās. reyārung „guvern“.
- (sub consoane) consoană silabică: ŋ = ŋ.
- ˙ (sub vocale) arată că vocala constituie elementul consonantic al unui diftong: u (în day) = ū.
- ˘ (deasupra vocalelor) arată că două vocale formează un diftong cu elemente egale, în trans. toāte. (deasupra unei vocale sau a unui diftong) accent principal: vēde, tuāte = ‘vede’, ‘tūte’.
- ˙ (deasupra unei vocale) accent dinamic mai puternic, mai ales în fraze: nu vreau.
- ˘ (deasupra unei vocale) accent secundar: sānālāte = ‘sənətate’.
- ˘ (deasupra unei vocale, lichide sau fricative) lungime: ō, r̄, s̄.
- ˘ (deasupra unei vocale) scurttime: ū.
- + (sub o nazală) arată că articulația nazalei nu e completă, ci analogă constrictivei următoare: îmvāt̄ = ‘imvats’.
- ē, ā, ā̄ etc. arată nuanțe vocalice intermediare.
- z̄, l̄, z̄ etc. arată nuanțe consonantice intermediare.
- i, u, ā, h etc. (la umărul literei

precedente) arată sunete slab perceptibile.

i, u, ā etc. arată sunete și mai slab perceptibile.

ī, ū, ā̄ etc. arată sunete extrem de slab perceptibile.

ALTE SEMNE

- Se întrebuițează ca în ortografia oficială: dă-lē la drijāpta, n-a vāzūt.
- Înlocuiește silabele dinaintea accentului cuvîntului, reproduse în forma anterioară: līrnācōp; -cōā-pe.
- Sub litere sau sub cuvinte, arată că anchetatorul a auzit bine sunetele sau cuvintele subliniate, deși acestea par neobișnuite.
Cuvintele subliniate în NOTE sînt reproduse în transcriere fonetică.
- Pusă în locul unui răspuns, arată că în punctul respectiv n-a fost pusă întrebarea.
- ˘ Leagă două sau mai multe cuvinte care formează un singur grup fonetic: saj_ī_sus ‘sai în sus’.
- Arată că anchetatorul n-a auzit clar sunetele astfel subliniate.
- ˘ Înlocuiește forma precedentă.
- ... Puse în urma sau înaintea unui răspuns, arată că el nu este complet. Completarea este, de obicei,

dată în NOTE.

- + Pusă după un răspuns, trimite la NOTE, de obicei sub II și numai în cazuri rare sub III.
- ? Pus în locul unui răspuns, arată că informatorul n-a știut să răspundă; dacă urmează totuși un răspuns, acesta a fost dat după ezitare.
- # Pus în locul unui răspuns, arată că informatorul a declarat că nu există termenul întreat.
- ∞ Pus în locul sau înaintea unui răspuns, arată că obiectul sau obiceiul întreat nu există în localitate.
- , Separă variante lexicale.
- ; Separă forme gramaticale diferite ale aceluiași cuvînt: singularul de plural, forma articulată de cea nearticulată, persoana I de a II-a etc.
- ˙ ” Între aceste ghilimele sînt reproduse explicațiile sau completările date de informatori, de obicei netranscrise fonetic și literarizate.
- ˘ ” Între aceste ghilimele se dă traducerea literară a răspunsurilor romînești sau traducerea romînească a răspunsurilor din limbile minorităților naționale.
- () Între aceste paranteze sînt reproduse, pe hartă sau în NOTE, explicații sau completări, transcrise fonetic, date de informatori.
- [] Între aceste paranteze se dau completările sau observațiile an-

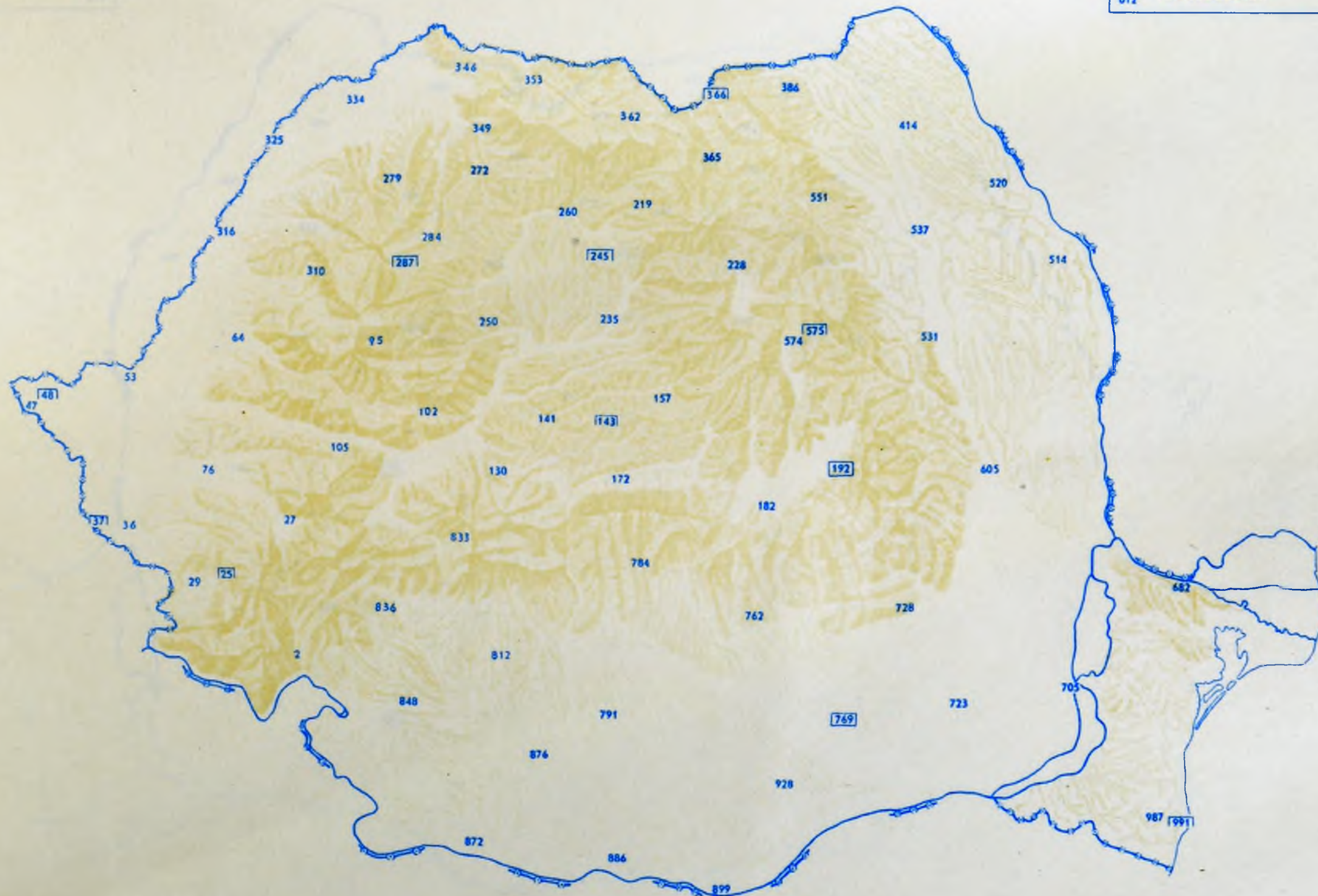
chetatorilor sau ale redactorilor. Sub titlul hărții, cifrele puse între aceste paranteze reprezintă numărul întrebării din chestionar.

- [κ] Pus înaintea unui răspuns, arată că informatorul s-a corectat.
- [ε] Pus înaintea unui răspuns, arată că termenul a fost sugerat de anchetator.
- [ε] Arată că informatorul a ezitat înainte de a da răspunsul.
- [?] Pus după un răspuns, arată că anchetatorul se îndoiește de exactitatea răspunsului înregistrat.
- [!] Pus după răspuns, arată că întrebarea sau răspunsul l-a făcut pe informator sau pe cei de față să rîdă.
- [*] Pus înaintea unui răspuns, arată că răspunsul a fost dat de un informator ocazional, căruia anchetatorul nu i-a notat numele.
- [**] Arată un al doilea informator ocazional.
- [I],[II] etc. Arată numărul informatorului din localitatea respectivă.
În NOTE:
sub I se arată cum a fost pusă întrebarea.
sub II sînt date explicațiile sau completările primite de la informatori în legătură cu răspunsurile de pe hartă.
sub III sînt date, de obicei, observațiile sau completările anchetatorilor sau ale redactorilor.

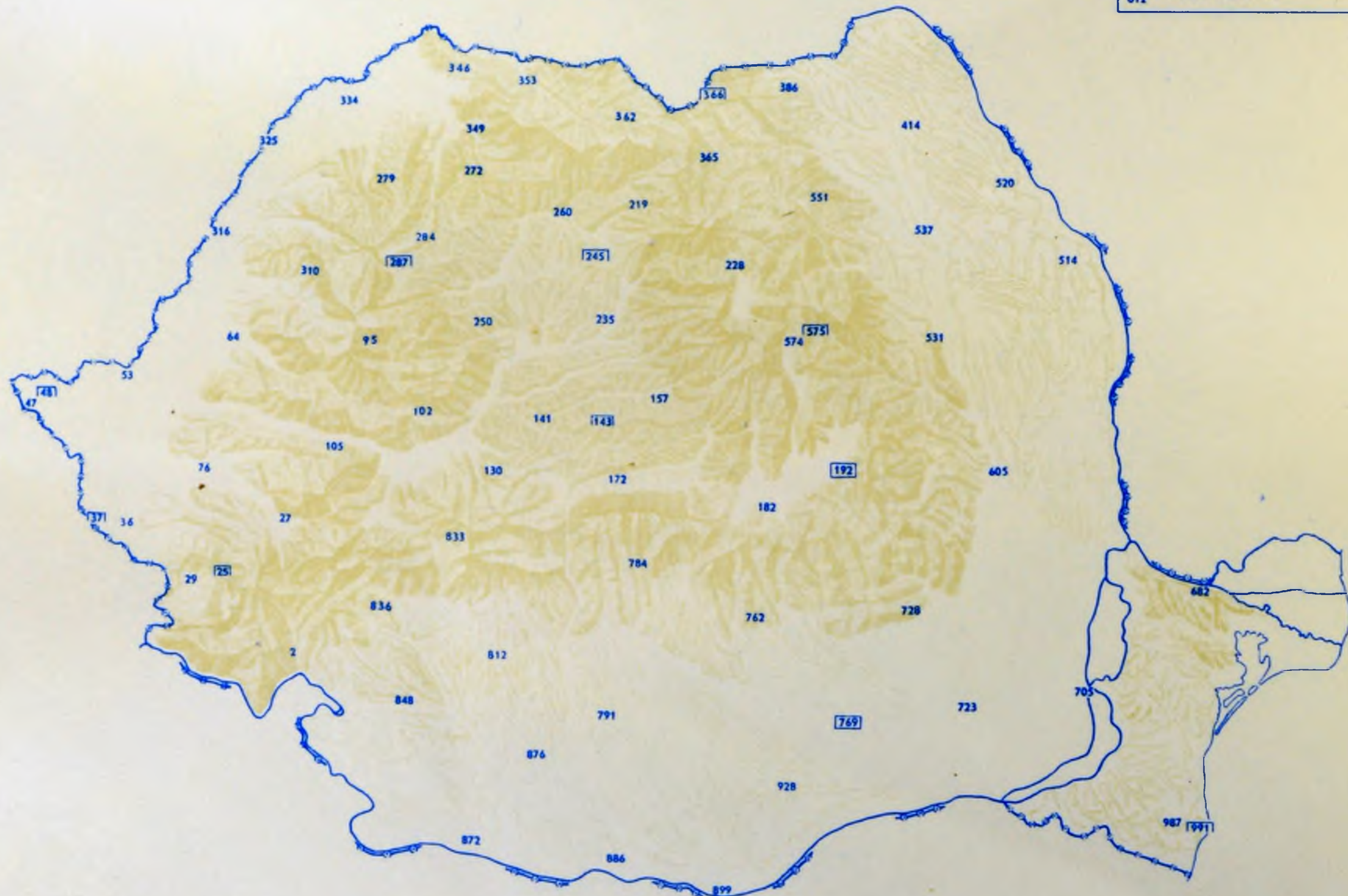
A B R E V I E R I

[a]	formă articulată	[gen]	genitiv	[perfc]	perfect compus	[sna]	singular nearticulat
[acuz]	acuzativ	[imperat]	imperativ	[perfs]	perfect simplu	[st]	singulare tantum
[adj]	adjectiv	[imperf]	imperfect	[pf]	plural feminin	[subj]	subjonctiv
[adv]	adverb	[inf]	infinitiv	[pm]	plural masculin	[subst]	substantiv
[AL]	formă rostită repede
(allegro)	[L]	formă rostită rar
(lento)	[pna]	plural nearticulat	[T]	așa zic tinerii
[aor]	aorist	[m]	masculin	[prez]	prezent	[V]	formă veche
[B]	așa zic bătrînii	[mmcperf]	mai mult ca perfect	[pt]	plurale tantum	[viit]	viitor
[col]	colectiv	[p]	plural	[R]	formă recentă	[voc]	vocativ
[cond]	condițional	[pa]	plural articulat	[s]	singular	[1],[2],[3]	arată persoana I, a
II-a, a III-a singular
[f]	feminin	[part]	participiu perfect	[sa]	singular articulat	[4],[5],[6]	arată persoana I, a
II-a, a III-a plural
[F]	așa zic femeile	[perf]	perfect	[sf]	singular feminin		
				[sm]	singular masculin		

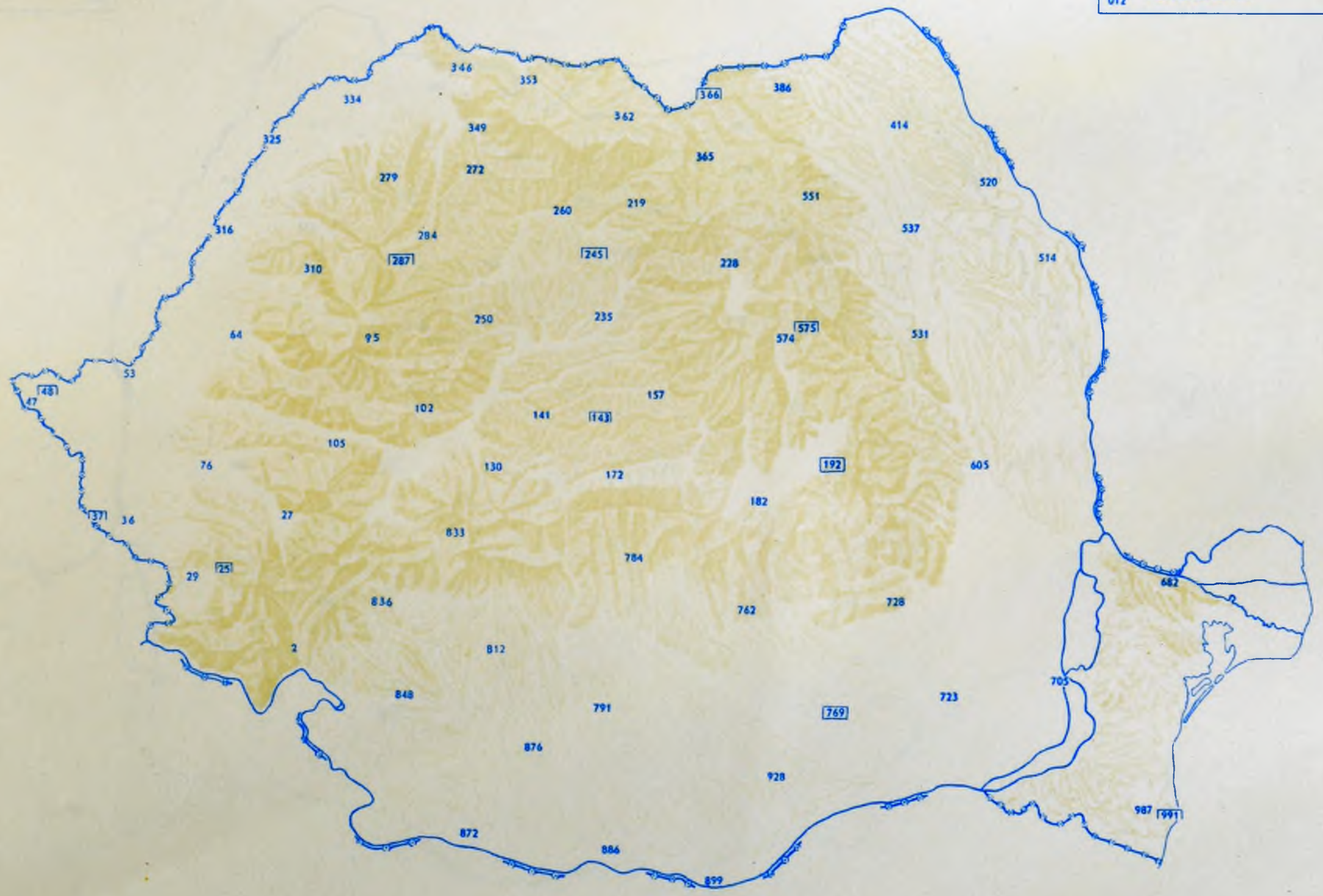
02	ISTROROMÎNI
010	AROMÎNI
012	MEGLENOROMÎNI

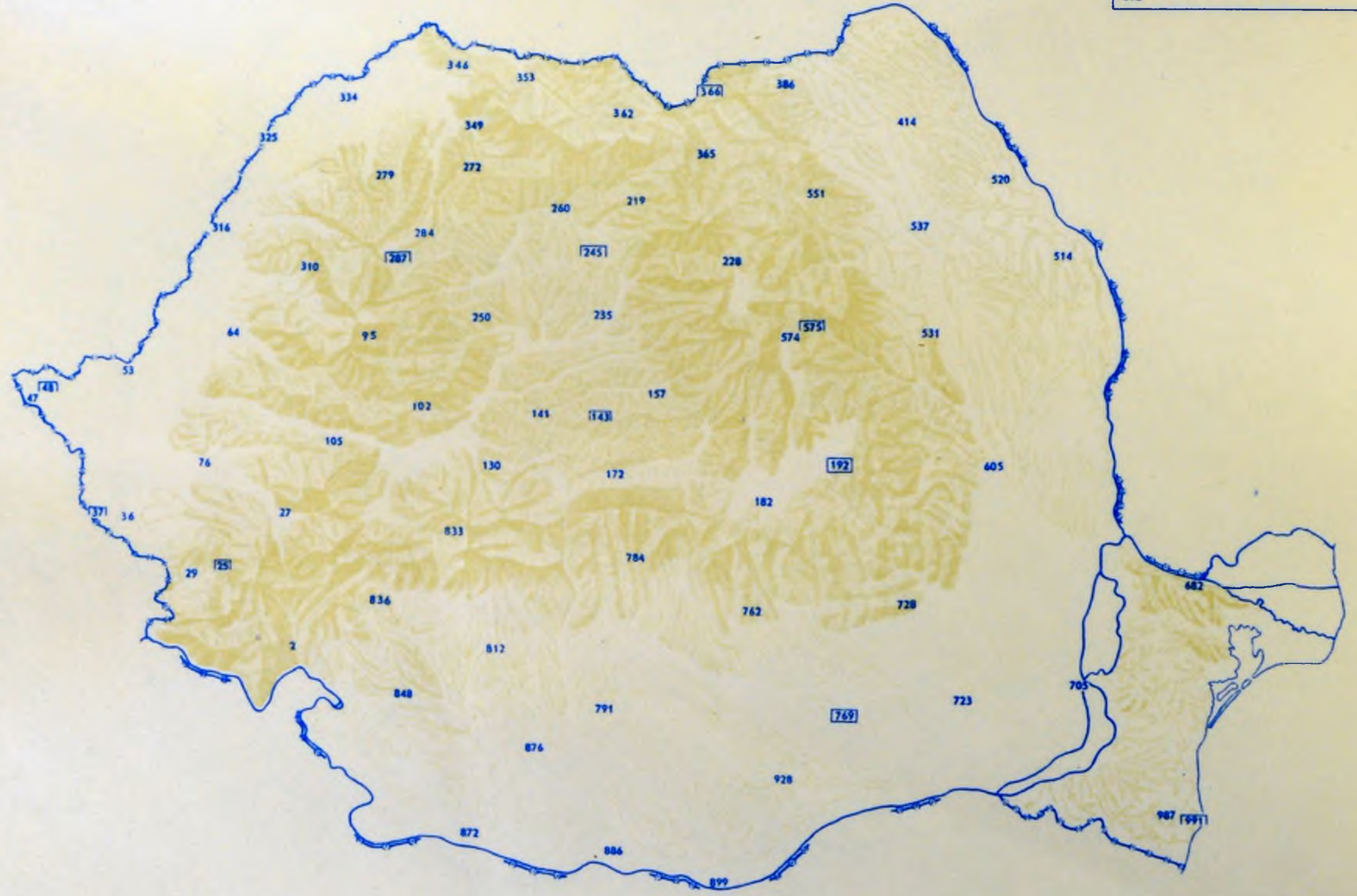
02	ISTROROMÎNI
010	AROMÎNI
012	MEGLENOROMÎNI

02	ISTROROMÎNI
010	AROMÎNI
012	MEGLENOROMÎNI

02	ISTROROMÎNI
010	AROMÎNI
012	MEGLENOROMÎNI

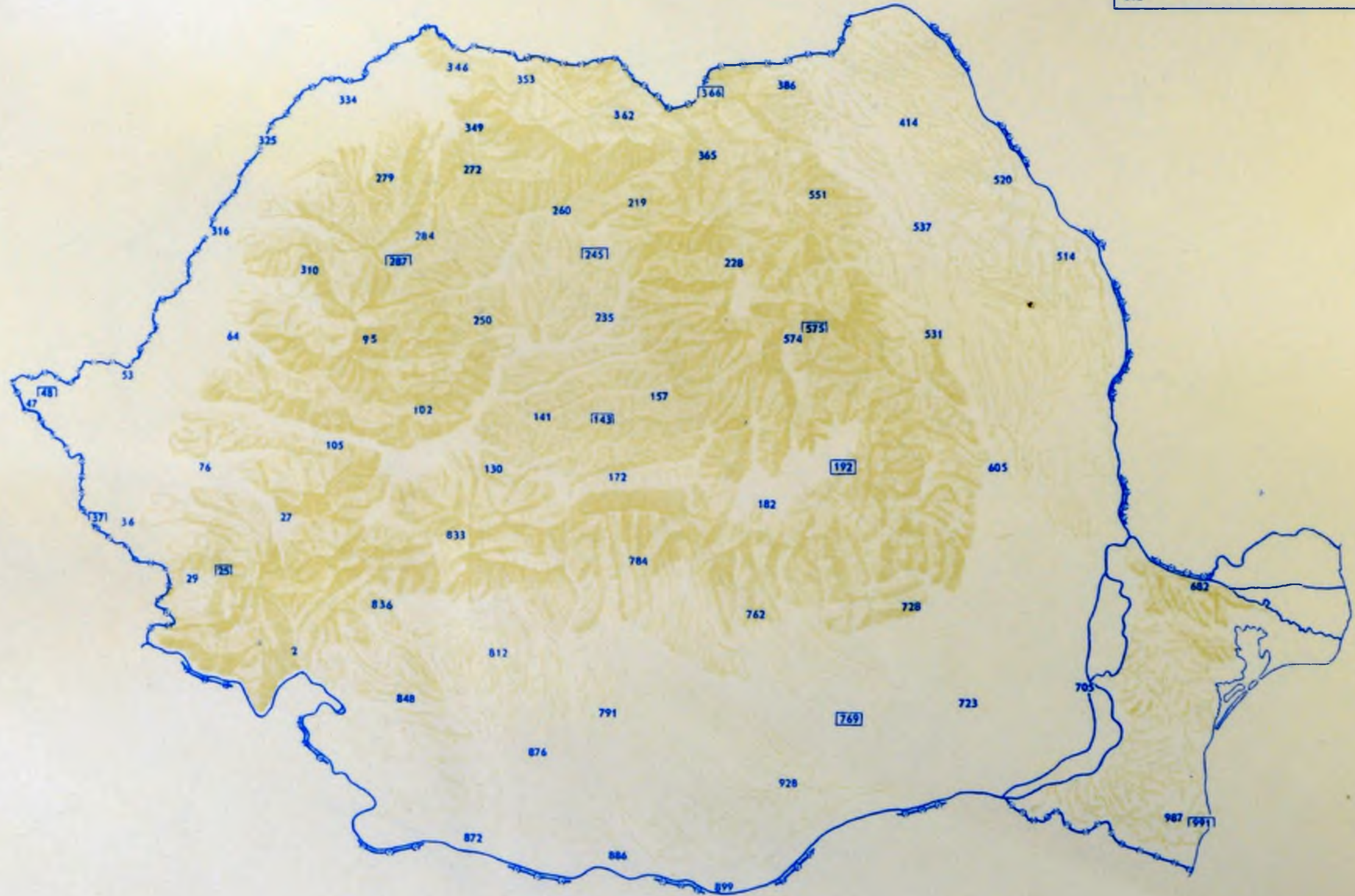
02	ISTROROMÎNI
010	AROMÎNI
012	MEGLENOROMÎNI

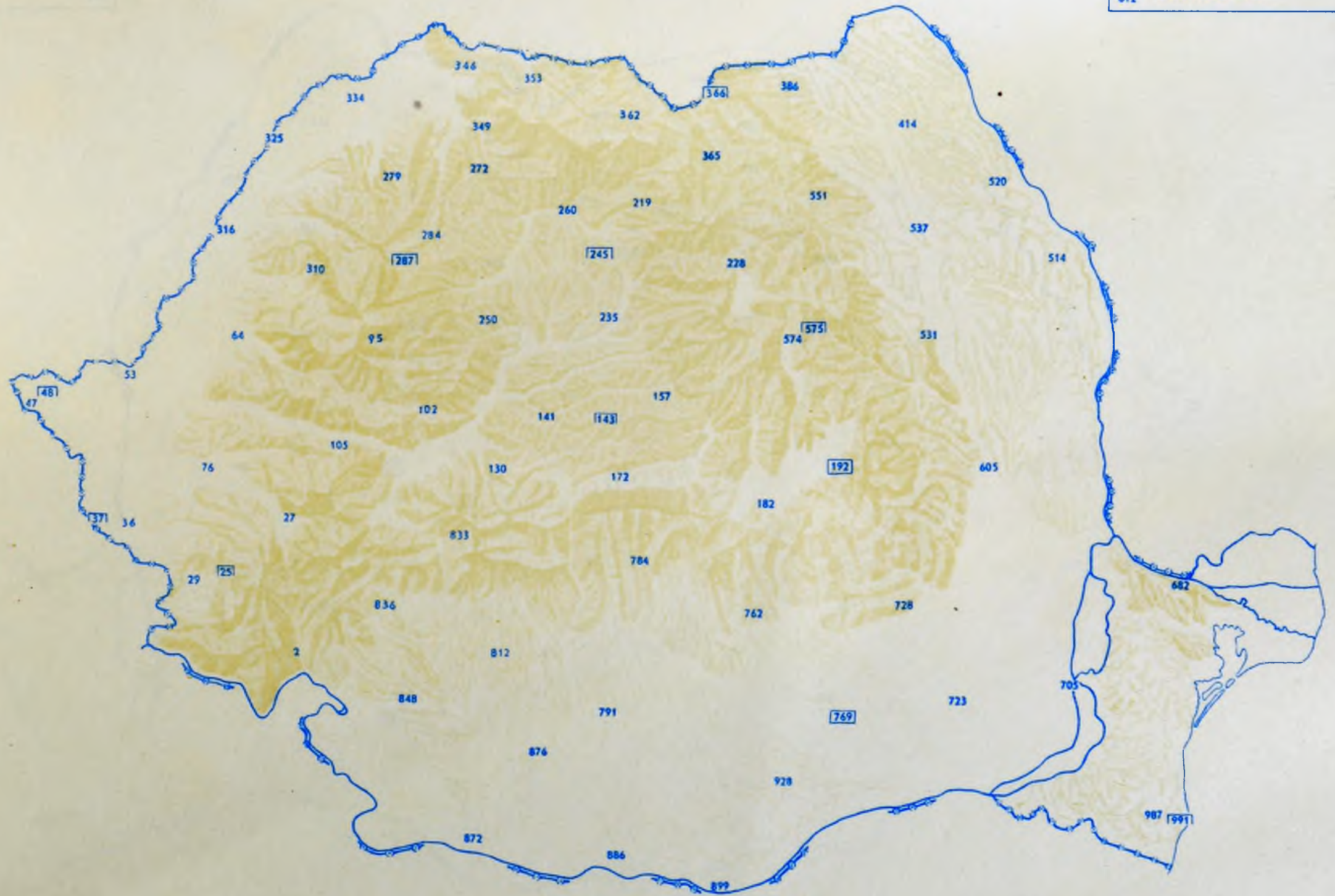
ATLASUL LINGVISTIC ROMÎN

HARTA

02	ISTOROMÎNI
010	AROMÎNI
012	MEGLENOROMÎNI

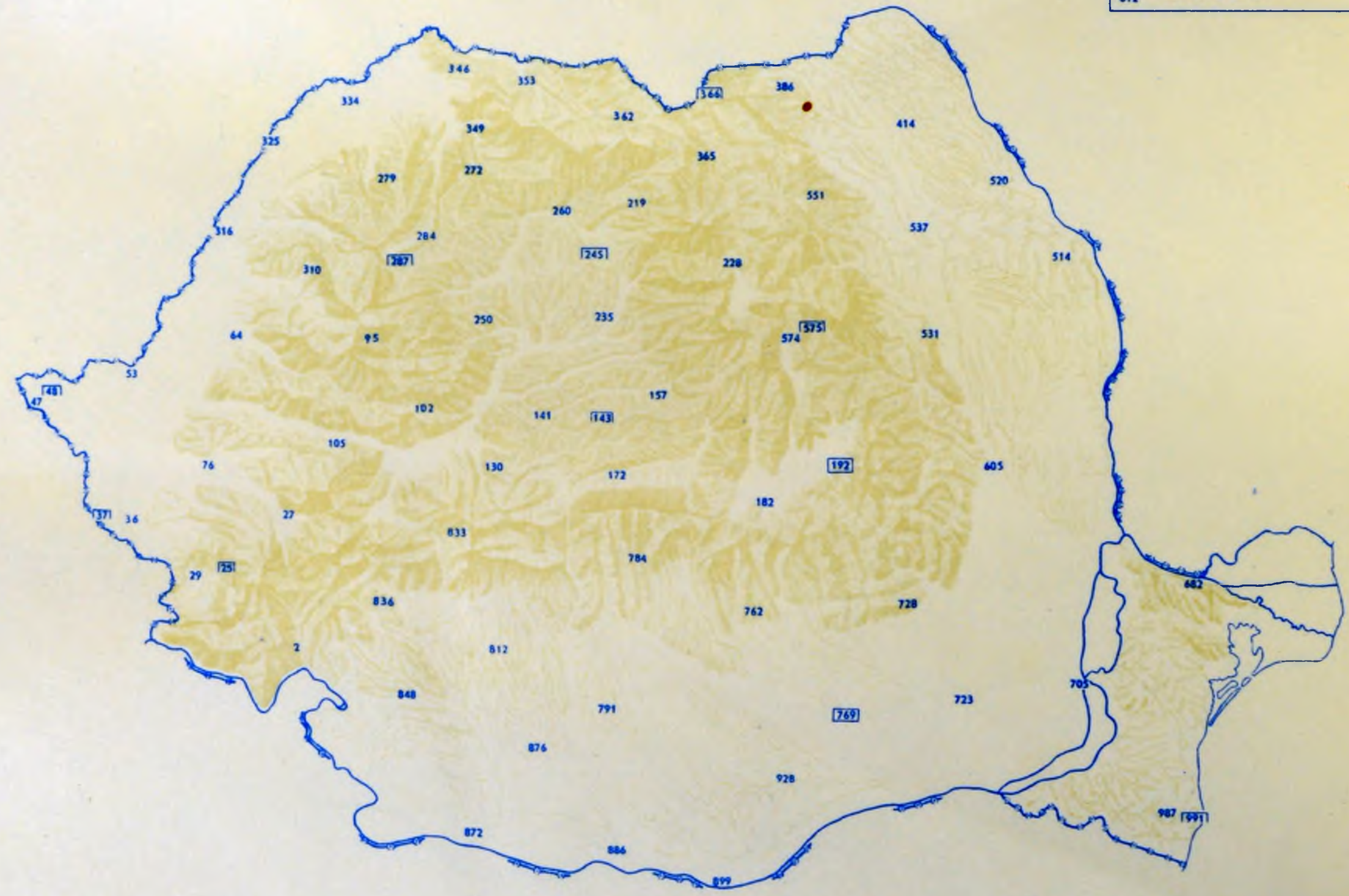
	ISTROROMÎNI
02	
010	AROMÎNI
012	MEGLENOROMÎNI

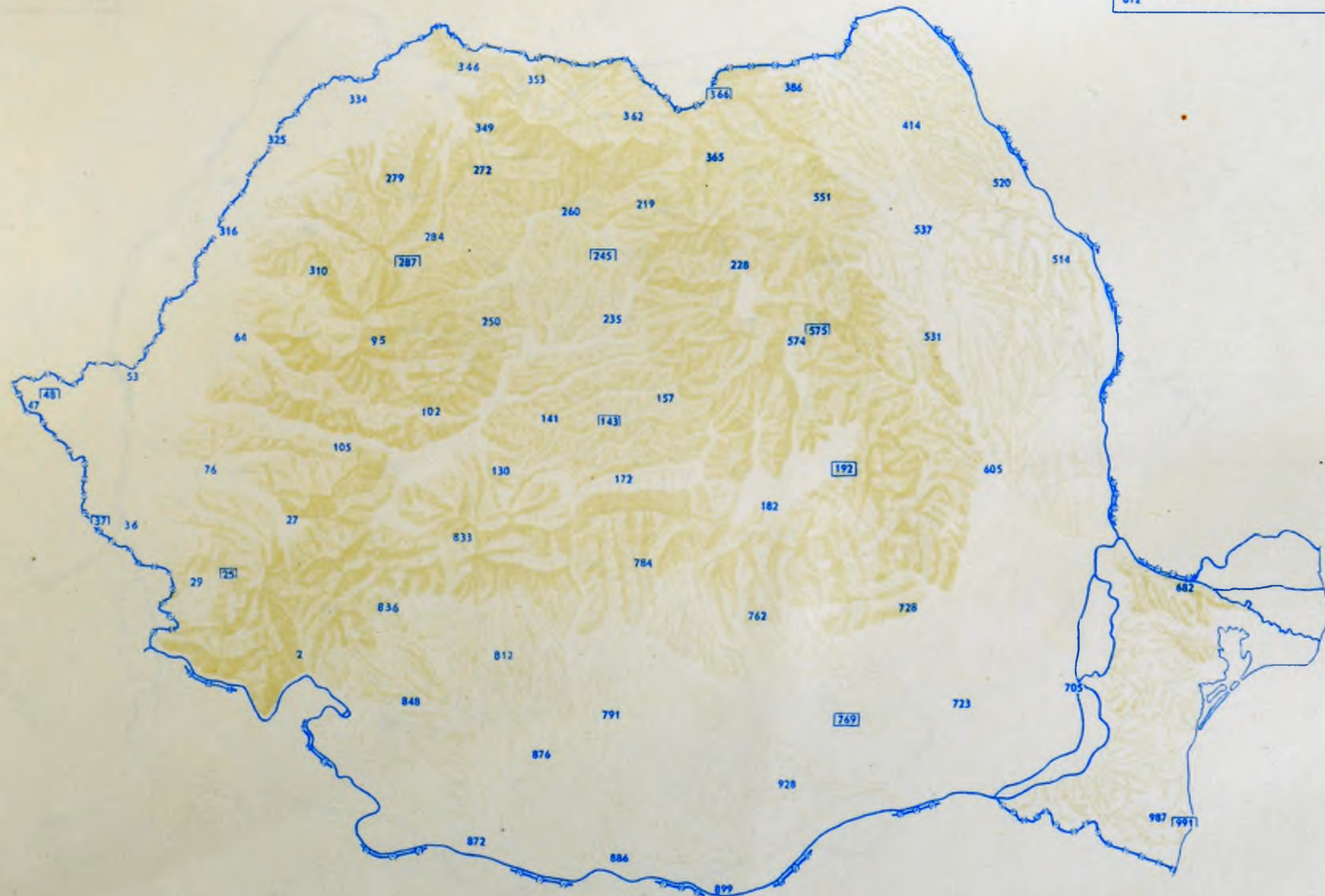
ATLASUL LINGVISTIC ROMÎN

HARTA

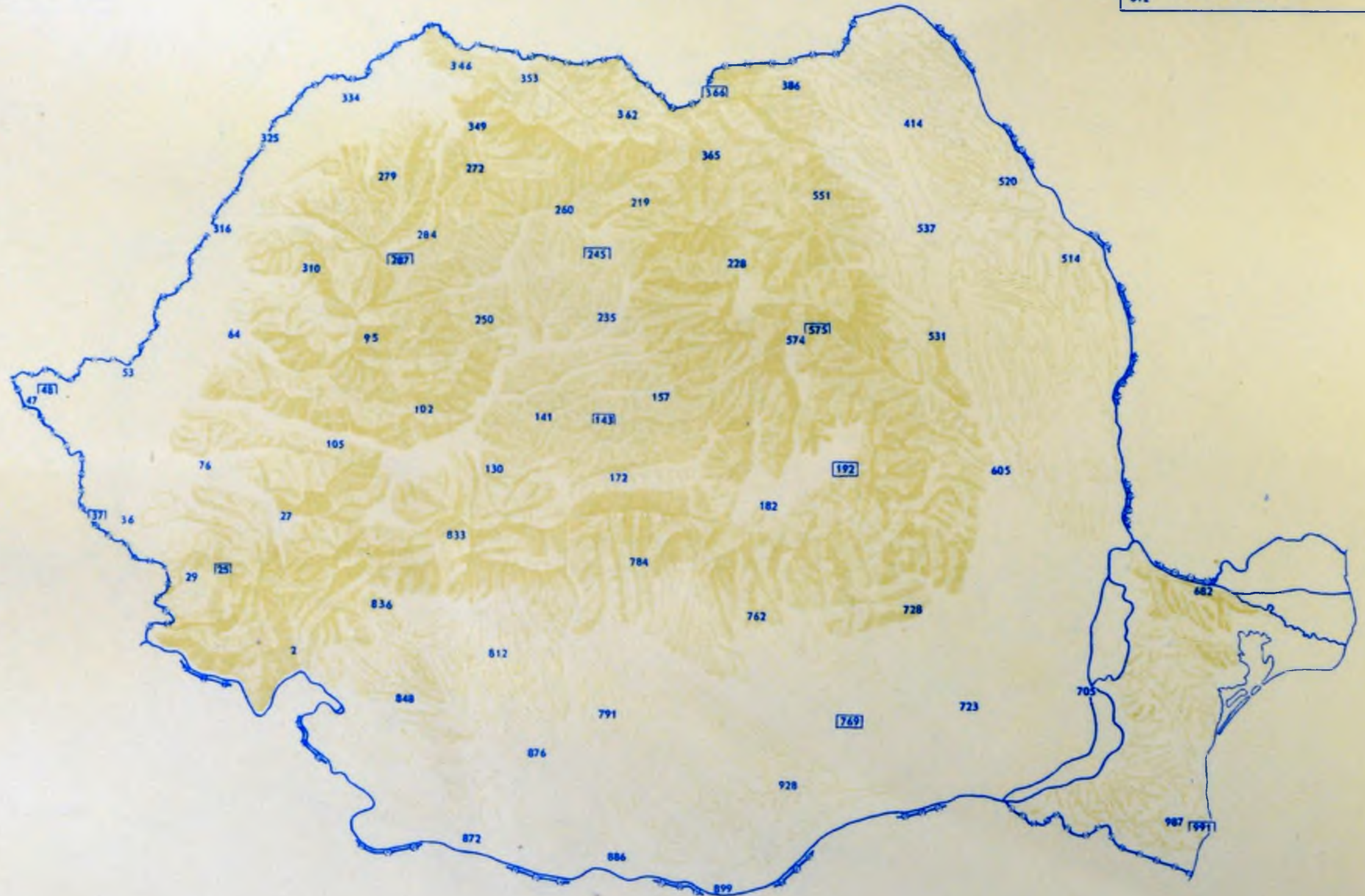
02	ISTOROMÎNI
010	AROMÎNI
012	MEGLENOROMÎNI

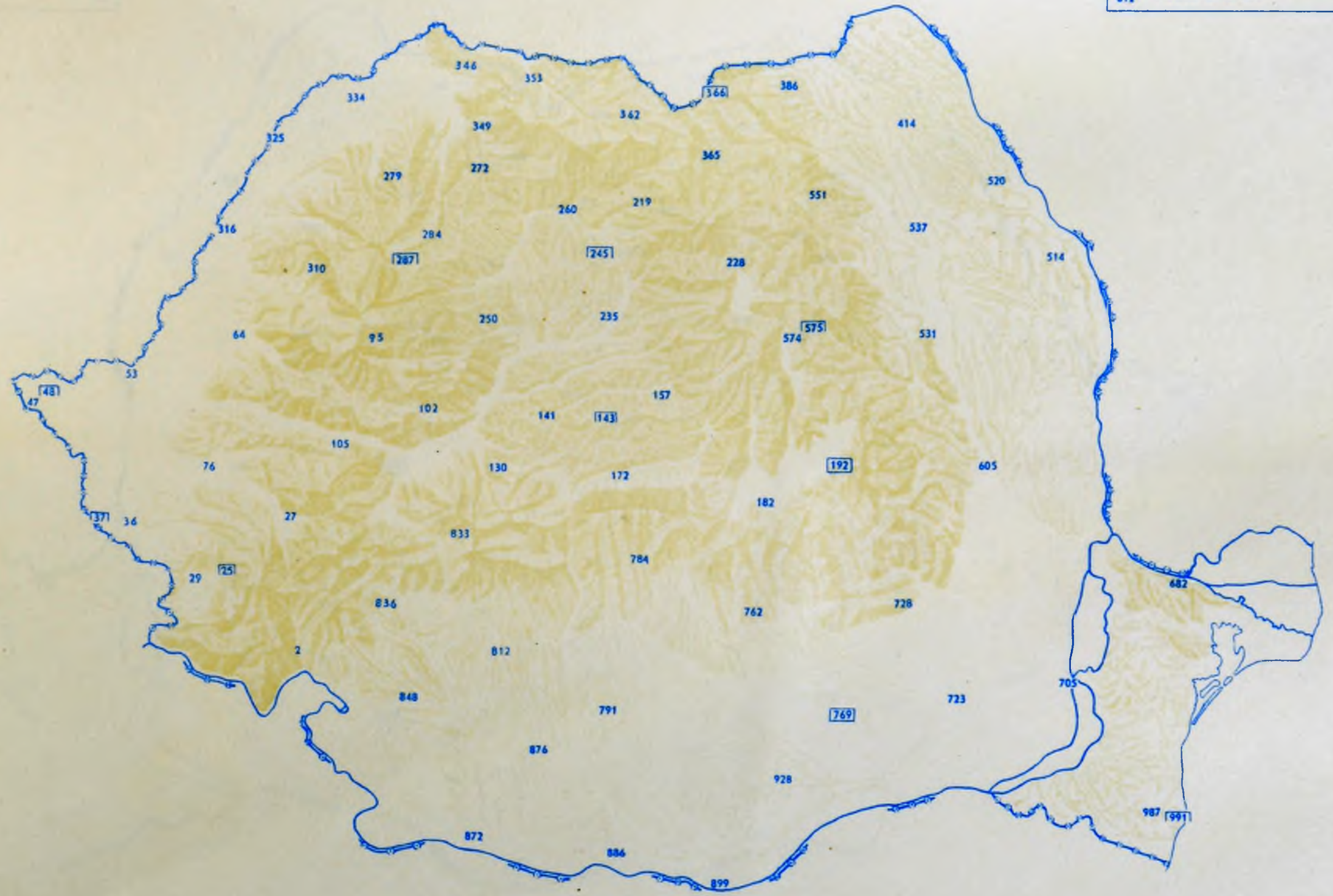
02	ISTROROMÎNI
010	AROMÎNI
012	MEGLENOROMÎNI

02	ISTOROMÎNI
010	AROMÎNI
012	MEGLENOROMÎNI

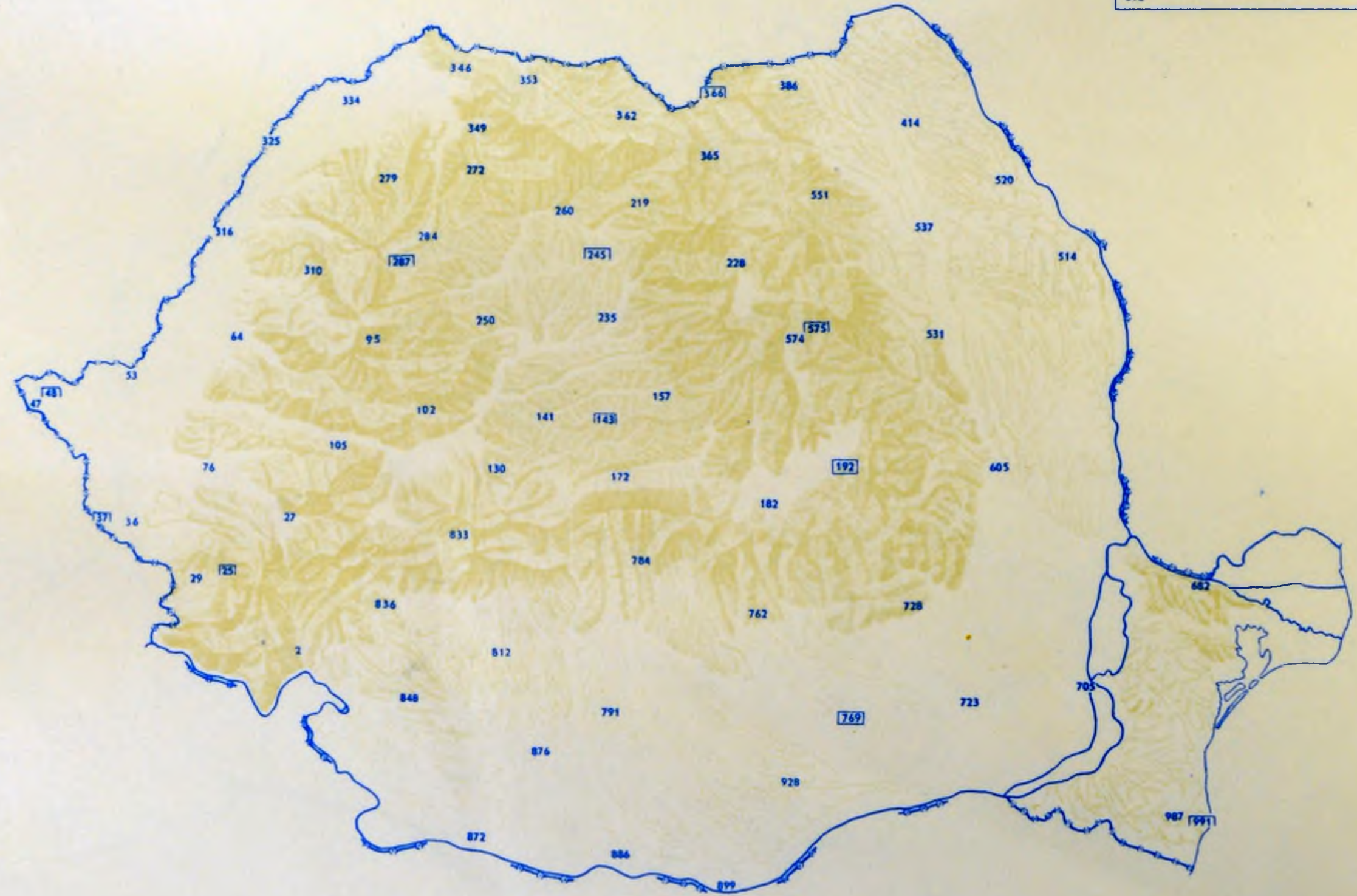
	ISTROROMÎNI
02	
	AROMÎNI
010	
	MEGLENOROMÎNI
012	

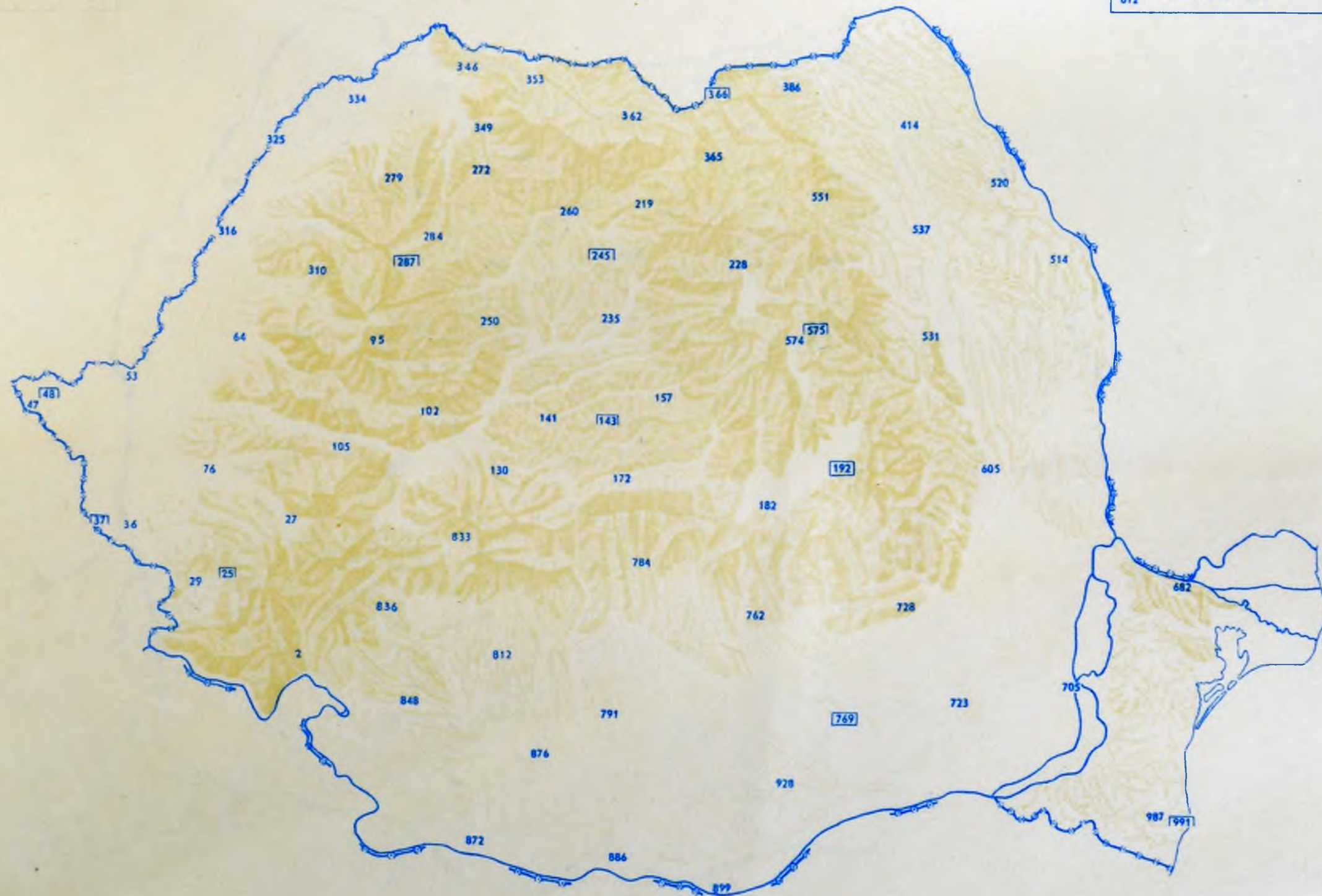
ATLASUL LINGVISTIC ROMÂN

HARTA

02	ISTOROMÎNI
010	AROMÎNI
012	MEGLENOROMÎNI

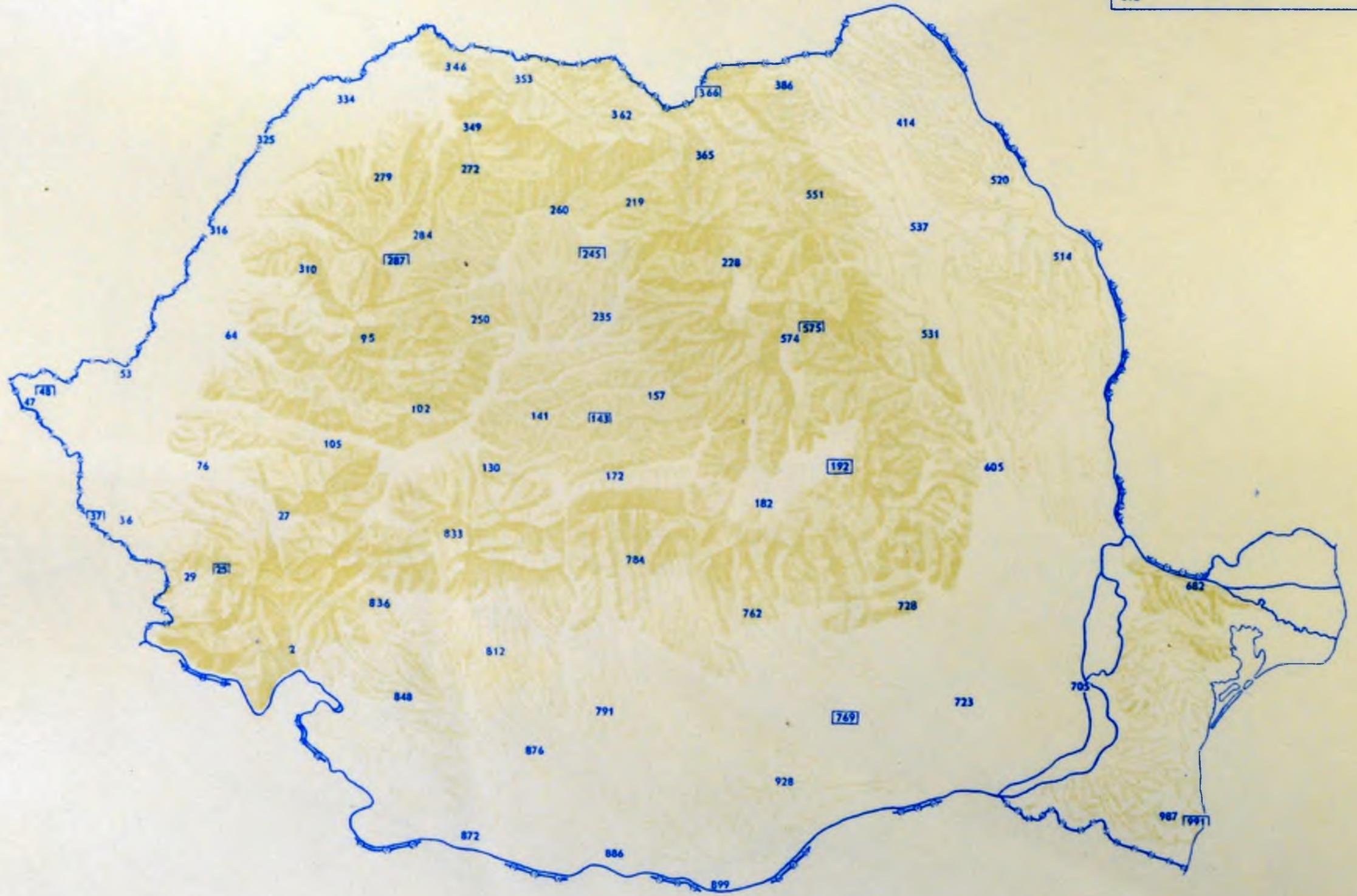
	ISTROROMINI
02	
	AROMINI
010	
	MEGLENOROMINI
012	

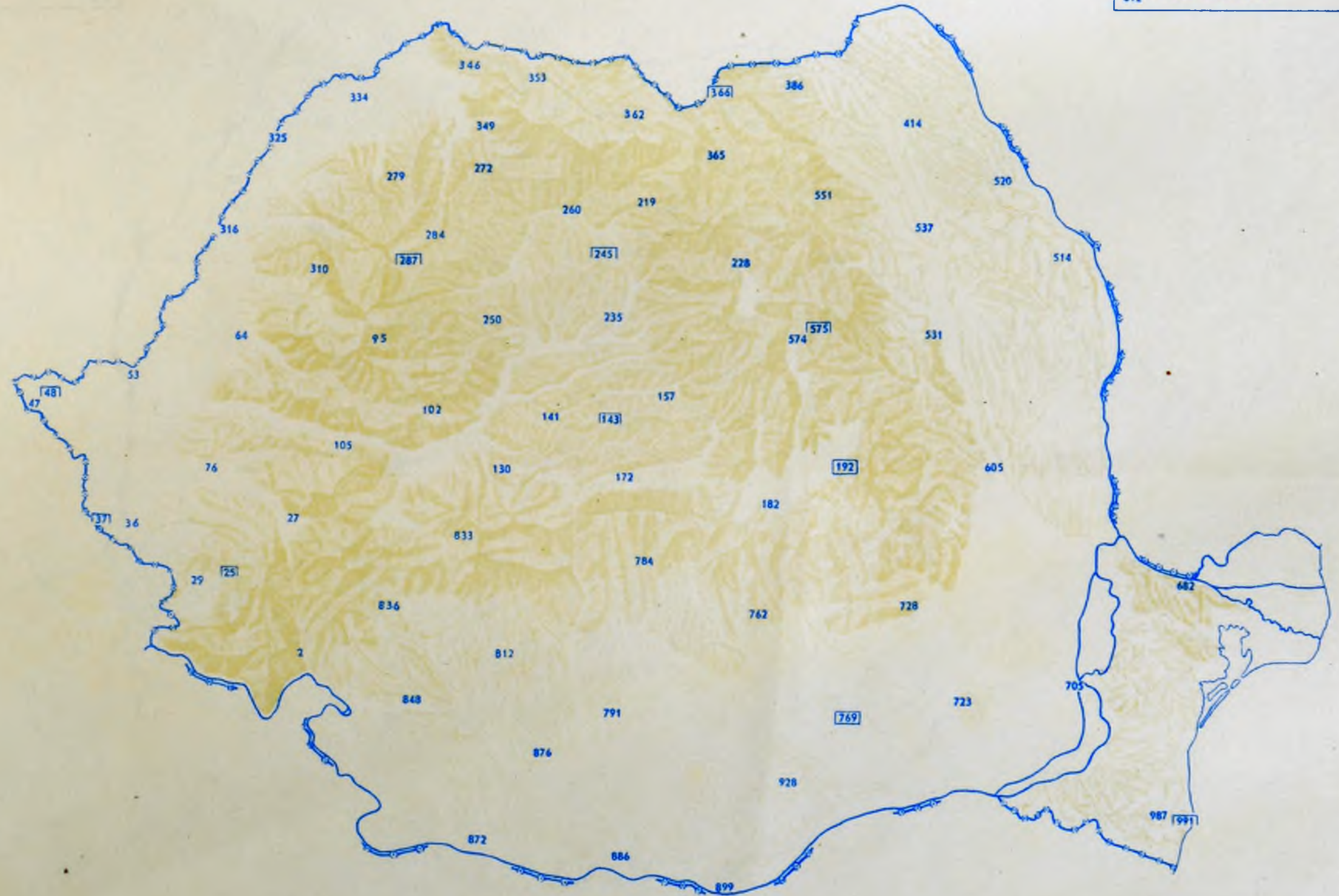
ATLASUL LINGVISTIC ROMÂN

HARTA

	ISTOROMÎNI
02	
010	AROMÎNI
012	MEGLENOROMÎNI

02	ISTROROMÎNI
010	AROMÎNI
012	MEGLENOROMÎNI

02	ISTROROMINI
010	AROMINI
012	MEGLENOROMINI

